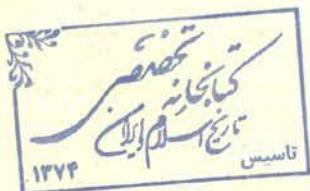

سالنامه
دانشسرای عالی

سال تحصیلی

۱۳۱۸-۱۳۱۹

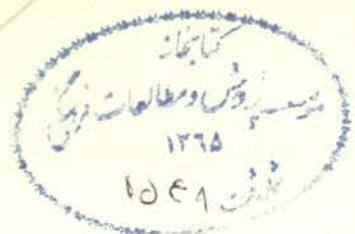

تهران

چاپخانه شرکت طبع کتاب

،

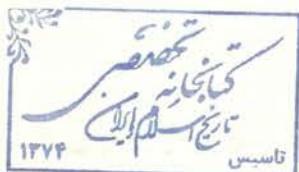
۱۷

دانشسرای عالی

سال تحصیلی

۱۳۱۸-۱۳۱۹

تهرا

چاپخانه شرکت طبع کتاب

ماهیه بسی
را که بهترین یاد
را بقسمتی از پیش
که هسته مرکزی
سازمان د
همایون شاهنشاه
روز در راه پیشر
و جریان امور د
از نظر ح
صدیق رئیس د
و پیشرفت امور
فرموده اند سپاس
اوقات گرانبهای
مهردی جلالی نام

انجمن سالنامه دانش سرای عالی با کمال افتخار
این شماره سالنامه را به پیشگاه مبارک
شاهنشاهزاده دانش پرور و جوانبخت
والاحضرت همایون ولایتعهد
تقدیم مینماید

دیباچه

مایه بسی افتخار و خرسندی است که انجمن سالنامه هشتمین مجموعه خود را که بهترین یادگار ایام تحصیلی است منتشر می‌سازد و بدین وسیله خوانندگان گرای را بقسمتی از پیشرفت‌های نمایان کشور شاهنشاهی ایران و سازمان این آموزشگاه که هسته مرکزی دانشگاه ایران است آگاه مینماید.

مال افتخار

مبارک

غفت

یتعهد

سازمان دانشسرای عالی در اثر توجهات خسروانه شاهنشاه دانشپرور اعلیحضرت همایون شاهنشاه یهلوی و توجهات خاص حکیمانه والاحضرت همایون ولايت عهد هر روز در راه پیشرفت قدمی فراتر نهاده است ازینرو این مجموعه که حاوی سازمان و جریان امور دانشسراست هرسال کاملتر و جامع‌تر از سال گذشته بنظر هیرسد.
از نظر حق‌شناسی وظیفه خود میدانیم که در این دیباچه از آقای دکتر عیسی صدقیق رئیس دانشسرای عالی که تمام هم خود را صرف پژوهش دانشجویان و پیشرفت امور دانشسرای فرمایند و با انجمن سالنامه هم‌ساعدت‌ها و تشویقهای مؤثری فرموده اند سپاسگزاری نمائیم و از استادان گرامی خود که در راه تعلیم و تربیت ما اوقات گرانبهای خویش را مصروف داشته اند تشکر کنیم و از کمک‌های آقای دکتر مهدی جلالی ناظر انجمن اطهار امتنان کنیم

انجمن سالنامه دانشسرای عالی

نیویورک

بخش نخست:

صفحه	دانشسرای عالی	دانشکده ادبیات	دانشسرای علوم
۲	تاریخچه دانشسرای عالی		
۴	مختصری از تاریخچه نگارستان		
۸			ساختمانها
۸			بناهای شمالی
۹			بناهای جنوبی
۹			بناهای مرکزی
۱۲			سازمان
۱۲			رئیس
۱۳			معاون
۱۳			کارمندان دفتر
۱۴			کارمندان کتابخانه
۱۵			هیئت معلمان
۳۱	قانون تأسیس دانشگاه		
۳۷	قانون تربیت معلم		
۴۱	قانون تعیین پایه دوم برای فارغ‌التحصیل‌های دانشسرای عالی		
۴۲	اساسنامه دانشسرای عالی		
۴۷	متتم اساسنامه دانشسرای عالی		
	شرط پذیرفتن فارغ‌التحصیل‌های دبیرستان کشاورزی - بازرگانی - آرتش		
۴۸			
۴۹	مقررات راجع بدختران		
	شرط پذیرفتن فارغ‌التحصیل‌های دانش‌سراهای مقدماتی در دانشسرای عالی		
۵۰			

صفحه		دانشکده علوم
۵۱	آئین نامه امتحانات	
۵۱	الف - مواد مشترک	
۵۳	ب - مواد اختصاصی دانشکده علوم	
۵۳	ج - مواد اختصاصی دانشکده ادبیات	
۵۳	ماده متمم آئین نامه امتحانات . . .	
۵۴	مستخرج از آئین نامه کمک هزینه	
۵۴	کمک هزینه	۲
۵۵	آئین نامه ورود به شبانه روزی . .	۴
۵۷	شبانه روزی	۸
۶۰	خلاصه آئین نامه داخلی	۸
۶۱	مقررات بهداری	۹
۶۲	خلاصه مقررات راجع به دروس نظامی	۹
۶۳	مقررات راجع به دانشجویان مشمول . .	۱۲
۶۴	اساسنامه دانشکده علوم و دانشکده ادبیات	
۶۴	دانشکده علوم	۱۳
۶۴	دانشکده ادبیات	۱۴
۶۷	متمم مقررات دانشکده ادبیات	۱۵
۶۷	مقررات اساسی راجع بدرجه دکتری زبان فارسی . .	
۶۹	آئین نامه امتحان دوره دکتری زبان فارسی . .	۳۱
۷۰	آئین نامه رساله دکتری زبان فارسی . .	۳۷
۷۲	آمار و تصویرهای دانشجویان دوره دکتری . .	۴۱
۷۵	کارهای نو در سال ۱۳۱۸-۱۹	شاورزی —
۷۶	اساسنامه «نامه دانشسرای عالی» . . .	۴۲
۷۷	آمار دانشجویان دانشسرای عالی در سال ۱۳۱۸-۱۹ . .	۴۹
۵۰	اهای مقدماتی . . .	۵۰

بخش دوم:

افزارکار: کتابخانه و آزمایشگاهها

صفحه

۷۹	.	.	.	.	.	.	کتابخانه
۸۲	.	.	.	.	.	.	آئین نامه کتابخانه
۸۴	.	.	.	.	.	.	روزنامه‌ها و مجله‌هایی که بکتابخانه میرسد
۸۴	.	.	.	.	.	.	» بزبان فارسی و عربی
۸۵	.	.	.	.	.	.	» بزبان فرانسه
۸۶	.	.	.	.	.	.	» بزبان انگلیسی
۸۷	.	.	.	.	.	.	آزمایشگاهها
۸۷	.	.	.	.	.	.	۱ - آزمایشگاه فیزیک
۹۰	.	.	.	.	.	.	» مکانیک - ۲
۹۱	.	.	.	.	.	.	» شیمی - ۳
۹۲	.	.	.	.	.	.	» جانورشناسی - ۴
۹۴	.	.	.	.	.	.	» فیزیولوژی و شیمی حیاتی - ۵
۹۵	.	.	.	.	.	.	» گیاه‌شناسی - ۶
۹۶	.	.	.	.	.	.	» زمین‌شناسی - ۷
۹۷	.	.	.	.	.	.	» روان‌شناسی - ۸
۱۰۰	.	.	.	.	.	.	» علوم تربیتی - ۹
۱۰۱	.	.	.	.	.	.	ورزش دیبری
۱۰۳	.	.	.	.	.	.	درسهای نمونه

بخش سوم:

گردش‌های علمی

گردش‌های علمی		صفحه
۱۰۶	.	
۱۰۷	.	خلاصه گردش‌های علمی در سال ۱۳۱۸ - ۱۹
۱۰۷	.	۱
۱۰۷	.	۲ - کوه بی بی شهر بانو
۱۰۷	.	۳ - ابن بابویه
۱۰۷	.	۴ - حصارک
۱۰۸	.	۵ - تیمارستان تهران
۱۰۸	.	۶ - کرج
۱۰۸	.	۷ - سمنان
۱۱۰	.	سفر مازندران
		۸۵
		۸۶
		۸۷

بخش چهارم:

کارهای اجتماعی

کارهای اجتماعی		صفحه
۱۱۴	.	
۱۱۶	.	انجمن ادب و سخنرانی
۱۱۸	.	» سالنامه
۱۲۰	.	» کتابخانه
۱۲۳	.	» کارهای ذوقی
۱۲۶	.	» انجمان نمایش و موسیقی
۲۲۷	.	» واژه های داش
۱۳۰	.	» ورزش
۱۳۳	.	» هواپیمایی
۱۳۶	.	» فرهنگ فرانسه
۱۳۷	.	» فرهنگ انگلیس
۱۳۹	.	آمار انجمن ها
۱۴۰	.	تالار اجتماعات
۱۴۲	.	جمشن پانزدهم بهمن
۱۴۷	.	» شبانه روزی
۱۴۹	.	» نوروز
		۱۰۰
		۱۰۱
		۱۰۳

بخش پنجم:

پرسشهای امتحانات خرداد ۱۳۱۹

۱۵۲	.	.	.	.	پرسشهای امتحانات خرداد ۱۳۱۹
۱۵۳	.	.	.	.	رشته زبان و ادبیات فارسی
۱۵۶	.	.	.	.	» تاریخ و جغرافیا
۱۶۱	.	.	.	.	» فلسفه و علوم تربیتی
۱۶۶	.	.	.	.	» باستان شناسی
۱۶۹	.	.	.	.	» زبانهای پیگانه
۱۷۷	.	.	.	.	» دوره دکتری زبان فارسی
۱۸۰	.	.	.	.	» علوم ریاضی
۱۸۹	.	.	.	.	» فیزیک و شیمی
۱۹۶	.	.	.	.	» علوم طبیعی

بخش ششم:

بعداز دانشسرای عالی جامعه لیسانسیه‌ها

۲۰۱	.	.	.	.	لیسانسیه‌های ۱۳۱۸
۲۰۴	.	.	.	.	لیسانسیه‌های ۱۳۱۹
۲۰۸	.	.	.	.	تصویر لیسانسیه‌های ۱۳۱۹
۲۲۸	.	.	.	.	آمار لیسانسیه‌های دانشسرای عالی
۲۲۹	.	.	.	.	گاهنامه ۱۳۱۸-۱۹ دانشسرای عالی
۲۳۰	.	.	.	.	روزهای تعطیل سال ۱۳۱۸-۱۹
۲۳۱	.	.	.	.	نقشه دانشسرای عالی
					خلاصه سالنامه دانشسرای عالی بزرگ فرانسه

۱۰۲

۱۰۳

۱۰۶

۱۶۱

۱۶۶

۱۶۹

۱۷۷

۱۸۰

۱۸۹

۱۹۶

دانشسرای عالی

دانشکده ادبیات

دانشکده علوم

۲۰۱

۲۰۴

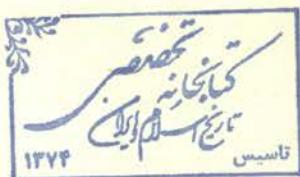
۲۰۸

۲۲۸

۲۲۹

۲۳۰

۲۳۱

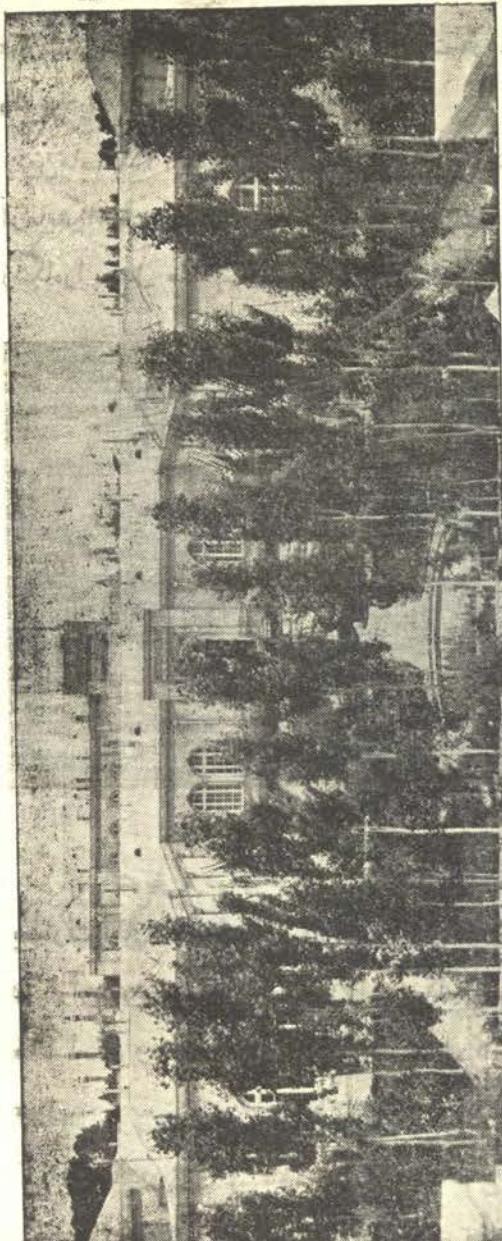
تاریخچه دانشسرای عالی

برای تربیت معلم در سال ۱۲۹۷ خورشیدی هنگام وزارت مرحوم احمد بدر (نصیرالدوله) آموزشگاهی بنام دارالملعین مرکزی بریاست آقای ابوالحسن فروغی در تهران تأسیس و دبستانی نیز بدان منضم شد تا دانش آموزان برای تمرین آموزکاری تحت نظر معلمان خویش در آن بتدریس پردازند. این آموزشگاه تا سال ۱۳۰۷ دایر بود. چون تدبیرجا دبیرستانها ای در تهران و شهرستانها تأسیس شد نیازمندی بدیمرو بفزونی گذاشت و در سال ۱۳۰۷ سازمان دبیرستانها تجدید و تکمیل گردید از اینرو در مهر ماه آن سال در زمان وزارت مرحوم یحیی قراگزلو (اعتمادالدوله) دارالملعین مرکزی بدانشسرای عالی تبدیل شد. دانشسرای عالی نخست در همان محل دارالملعین مرکزی (عمارت شرکت فرهنگ واقع در تخت زمرد) تأسیس شد و اساسنامه و دستور تحصیلات آن تصویب شورای عالی فرهنگ رسید و در ۲۱ آذرماه ۱۳۰۸ قانونی برای استخدام فارغ التحصیلهای آن از تصویب مجلس شورای ملی گذشت.

بموجب اساسنامه مصوب شورای عالی فرهنگ دانشسرای عالی بدو قسمت علمی و ادبی تقسیم شد. قسمت ادبی آن شامل دو رشته فلسفه و ادبیات - تاریخ و جغرافیا و قسمت علمی شامل سه رشته طبیعتی - ریاضیات - فیزیک و شیمی گردید.

از ۱۳۱۱ بعده که دانشکده ادبیات و دانشکده علوم در قلب دانشسرای عالی ایجاد شد فلسفه از ادبیات مجزا گردید و رشته زبان خارجه و علوم تربیتی و باستان شناسی نیز بوجود آمد.

از همان سال ۱۳۰۷ جهت آموختن پاره ای از مواد برنامه قرار استخدام چند تن فرانسوی از طرف دولت داده شد و در نخستین سال افتتاح دارالملعین عالی

نمایی از نمایشگاه
دانشسرای عالی
از فرهنگ و علم
و فناوری ایران

وزارت مرحوم احمد
تریاست آقای ابوالحسن
ش آموزان برای تمرین
د. این آموزشگاه تا سال
شهرستانها تأسیس شد
پیروستانها تجدید و تکمیل
مرحوم یحیی قراگزو
ش. دانشسرای عالی
منگ واقع در تخت ز مرد
رای عالی فرهنگ رسید
لهای آن از تصویب مجلس

عالی بدو قسمت علمی و ادبی
تاریخ و جغرافیا و قسمت
گردید.

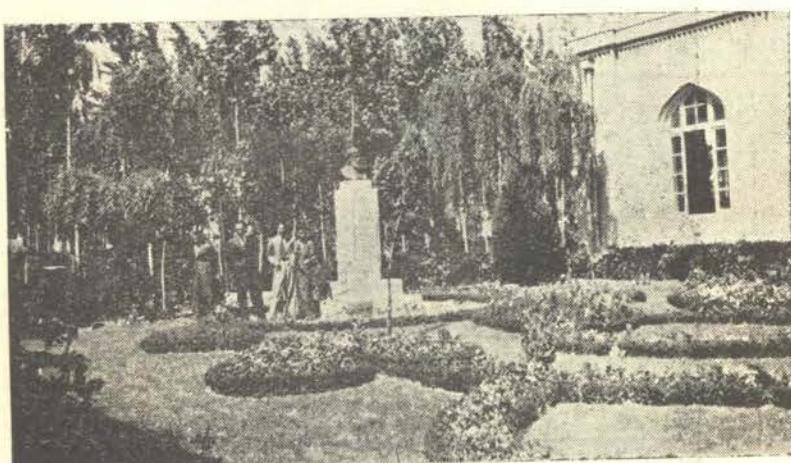
زم در قلب دانشسرای عالی
و علوم تربیتی و باستان

مواد برنامه قرار استخدام
افتتاح دارالمعلمین عالی

پنج تن از ایشان و در سالهای بعد چند تن دیگر نیز بتدریس مشغول شدند.

چون عمارت شرکت فرهنگ گنجایش کافی نداشت در ۱۳۰۹ محل دانشسرای عالی بخانه قوام الدوله نزدیک دروازه گمرک انتقال یافت.

در فروردین ماه ۱۳۱۱ آقای دکتر عیسی صدیق بر ریاست دانشسرای عالی معرفی شدند.
از زوم تأسیس آزمایشگاهها و کتابخانه و انجمنها و تهیه تالار مطالعه و سخنرانی تغییر مکان این آموزشگاه را بمحل مناسبتری ایجاد میکرد. سرانجام در تابستان همان سال

گلگشت فردوسی

تدبیس فردوسی در میان گلگشت هویداست

دانشسرای عالی پیغمبر اسلام نگارستان که تا آن زمان عمارت مرکزی آن محل دبیرستان علمیه بود منتقل شد. از آن تاریخ تاکنون سازمان این بنگاه پیوسته روبه پیشرفت و توسعه است چه از لحاظ استاد و دانشجو و چه از لحاظ وسائل کار و پژوهش و چه از لحاظ رشته های تحصیل.

دختصری از تاریخچه نگارستان

باغ زیبا و بزرگ دانشسرای عالی و بنای نوساز آن باندازه نشاط انگیز است که فکر انسان بهیچوجه متوجه حوادث گذشته و تاریخ طولانی آن نمیگردد. همه‌م شادی دانشجویان و هیجان ورفت و آمد جوانان روح سرور و شادی را چنان در این

فضای فرح بخش ده
با آن داستانهای اسراء
نگارستان دید

شرقی تهران واقع ا
بعقیده بعضی از دور
محی آید از زمان فتح

ابن یامین (۱)
با بران آمده درسفر نام
که این مکان در قدیم
و وقتی که او به تهران
بنا بر روایت می
یابد در سنه ۲۲۲
فتحعلی شاه در آنجا
در سال ۰۰۰

بزرگ در آن مشاهده
های زیبا آرایش یافته
باغ گلستان وسیع و
کوچکی از مرمر و
آن زمان خالی و غیرمسا
آنها دارای نقوش و گ
باشکوه و مزینی بشیوه
رعایت تناسب شده و
هر حیث در خور نوق
عمارت دیگر

فضای فرح بخش دمیده است که شاید بسیاری شک کنند از اینکه نگارستان معروف با آن داستانهای اسرارآمیز خود در همینجا بوده است.

نگارستان دیروز یا دانشسرای عالی و دانشکده علوم و ادبیات امروز در شمال شرقی تهران واقع است و محدود به خیابان دانشکده و خیابان دانشسرای عالی میباشد بعقیده بعضی از دوره آقا محمد خان قاجار و بقولی که صحیح تر و محقق تر بنظر می آید از زمان فتحعلی شاه قاجار زندگانی پر حوادث خود را آغاز کرده است.

بنی یامین (Benjamin) نخستین سفیر امریکا که در سن ۱۳۰۰ هجری با بران آمده در سفرنامه خود که شاید حاوی بهترین تاریخچه نگارستان باشد همینویسد که این مکان در قدیم بقدر ربع فرسنگ از دیوارهای شهر قدیم تهران مسافت داشته و وقتی که او به تهران آمده در داخل آین شهر واقع بوده است.

بنا بر ایت مشهور فتحعلی شاه برای آنکه از آب و هوای گرم تهران رهائی یابد در سن ۱۲۲۲ بفکر تأسیس باغ نگارستان افتاد و پس از اتمام عمارت آن فتحعلی شاه در آنجا اقامت گزید و علاقه و دلستگی زیاد باین مکان پیدا کرد.

در سال ۱۳۰۰ هجری که سفیر نامبرده محل مزبور را دیده است سه باغ بزرگ در آن مشاهده نموده. اولی دارای چنارهای بسیاری بوده که باعشقه و پیچکهای زیبا آرایش یافته و جز خانه باغبان بنا و عمارت دیگری نداشته است. پهلوی این باغ گلستان وسیع و باصفای دیگری بود که حصار بلندی داشته و داخل آنرا حوضهای کوچکی از مرمر و کاشی و خیابان شنی زیبائی زینت میداده است و این باغ در آنمان خالی و غیرمسکون بوده و تنها دو عمارت زیبای نسبه بزرگی داشته که یکی از آنها دارای نقوش و کچ بریهای زیبا - ستونهای مدور ظریف - شاه نشین های مجلل باشکوه و مزینی بشیشه های رنگین بوده و هم او گوید که در جزئیات آن بقدرتی رعایت تناسب شده و سلیقه و صنعت بکار رفته که میتوان گفت کاخی است که از هر حیث در خور نوق شاعرانه میباشد.

عمارت دیگر که کمی دورتر قرار داشته دارای تالار کوچکی بوده که از دو

ایعالی

شدند.

تغییر

ن سال

علمیه

وسعه

لحاظ

ت که

مهما

ای

طرف پنجره های آن باز میشده و دیوار هایش را دو پرده نقاشی بزرگ که صورت پسرهای فتحعلی شاه بوده آرایش میداده است. این عمارت اختصاص بشاه داشته و بحیاط بزرگی متصل میشده که زنهای شاه در آنجا بسر می برده اند. در مرتبه زیرین این بنا نیز تالارهای شاهانه واقع بوده که با سلیقه فوق العاده و سبک شرقی آئین بندی و زینت یافته بوده است.

بن یامین پس از تعریف بسیار که تفصیل آن از حوصله این مختصر بیرون است میتوسد: دهلیز اطاق سقف پستی دارد ولی با نقوش رنگارنگ زرگار مزین است و ستونهای سبک و چوبی آن دهلیز را از تالار جدا می سازد. وضع کلی و سر این ستونها هر چند بسیار کوچک است ولی ستون های باشکوه تخت جمشید را بیاد می آورد.

در این عمارت اندرون حمامی بوده که از حیث سلیقه و زیبائی و سبک ساختمان خود چشم انسان را خیره میکرده. این حمام بخانهای اندرون اختصاص داشته و یکی از وسائل خوشگذرانی ایشان بشمار می رفته است اما بن یامین می نویسد: اکنون (۱۳۰۰ هجری) در تمام این بنای بزرگ و دستگاههای متعدد و عمارتات باشکوه دیگر صدائی بگوش نمیرسد و از آن کوکه جلال دوره فتحعلی شاه و آن عیش و نوش مستمر اثری بر جای نیست.

اسفناکترین حادثه تاریخی این باغ مشهور که برای کشور ایران حقیقته گران تمام شده قتل شادروان میرزا ابوالقاسم قائم مقام دبیر آزموده و وزیر کاردان محمد شاه است. این شخص بزرگ با وجود تمام خدماتیکه بشاه و کشور خود کرد و با تمام زحماتیکه برای نجات و تعالی آن پادشاه کشید پس از طی مدارج عالی و کسب قدرت و بزرگی عاقبت گرفتار حسد حاج میرزا آفاسی و دیگر درباریان وقت شد و دریکی از روزهای تابستان که در همین باغ مشغول صرف چائی بود حکم قتل او را بدستش دادند و باندک فاصله در همانجا او را بدارباقا فرستادند. شرح مرگ این وزیر هدّبررا باختلاف ذکر کرده اند: بعضی اورا پس از چند روز حبس در نگارستان بدست جمعی

که در زیرزمینهای عمارت پنهان بودند مقتول می‌دانند. برخی هم عقیده دارند که ویرا باطناب و یا با دستمال خفه کرده اند ولی حقیقت امر را کسی جز سرزمهین پر اسرار نگارستان نمیداند! پس از قتل قائم مقام حاج میرزا آقا سی جانشین او گشت و دور باغ نگارستان را حصار دیگری کشید که به حصار دوم معروف شد. حصار اول همین دیوار های فعلی دانشسرای عالی می‌باشد. پس از آن تاریخ بین این دو حصار همیشه عده‌ای قشون برای محافظت عمارت مسکونی پادشاه آماده و مسلح اقامت داشتند.

تاسال ۱۲۸۴ یعنی تا اواسط سلطنت ناصرالدین شاه باغ هزارهنوز اقامتگاه پادشاه و دارای شکوه و جلال سلطنتی بود. اما از این زمان بعد بواسطه وسعت یافتن شهر و بوجود آمدن قصرهای بیلاقی باغ نگارستان کم کم از اهمیت سابق خود افتاد و ببعضی از ادارات بزرگ دولتی تخصیص یافت.

پس از مسافرت های مظفرالدین شاه باروپا و دیدن مدارس فلاحتی روسیه و آلمان و اتریش پادشاه هزارهنوز بفکر تأسیس مدرسه کشاورزی افتاد و اولین مدرسه فلاحتی ایران را برپاست یکنفر بلژیکی در باغ نگارستان تأسیس کرد و چندی بعد مدرسه صنایع مستظرفه برپاست استاد هنرمند آفای کمالالملک در عمارت جنوی دانشسرای عالی افتتاح شد. قسمتهای دیگر نگارستان هم مدتی بصورت خرابه باقی ماند تا اینکه از سال ۱۳۰۷ شمسی کم کم از آن حال و وضع وحشتناک بیرون آمد و عمارت هر کزی فعلی بنا و شالوده عمارت جنوی ریخته شد ولی زمینهای پیرامون آن بایر و تلهای خاک و سنگ همه جا را فراگرفته بود تا سرانجام در ۱۳۱۱ دانشسرای عالی که قبل از خانه قوام الدوله (زندیک دروازه گمرک) برپا بود بدینجا منتقل و طرح باغهای کنونی ریخته شد و عمارت جنوی رو با تمام گذاشت و عمارتهای دیگر بتدریج در سالهای بعد ساخته شد. از این راه دانشسرای عالی که اینک اولین مرحله زندگانی خود را اطی مینماید جایگزین قصر سلطنتی گردیده و میتوان گفت این کاخ «عاقبت بخیر» شد زیرا عیش گاه پرآلایش دودمان قاجار امروز بکاخ علم و ادب تبدیل شده و یقین است که نشاط جاوید جوانان دانشجو بهتر از لهو و لعب های بوالهوسانه روح سرور معنوی را در این گلستان داشت پایدار خواهد ساخت.

که صورت

شاه داشته و

تبه زیرین

آئین بندی

بیرون است

هزین است

وضع کلی و

نمجمشیدرا

ک ساختمان

اشته و یکی

: اکنون

ات باشکوه

عیش و نوش

غیقتة گران

دان محمد

کرد و با تمام

کسب قدرت

ند و دریکی

را بدستش

زیر مدبررا

دست جمعی

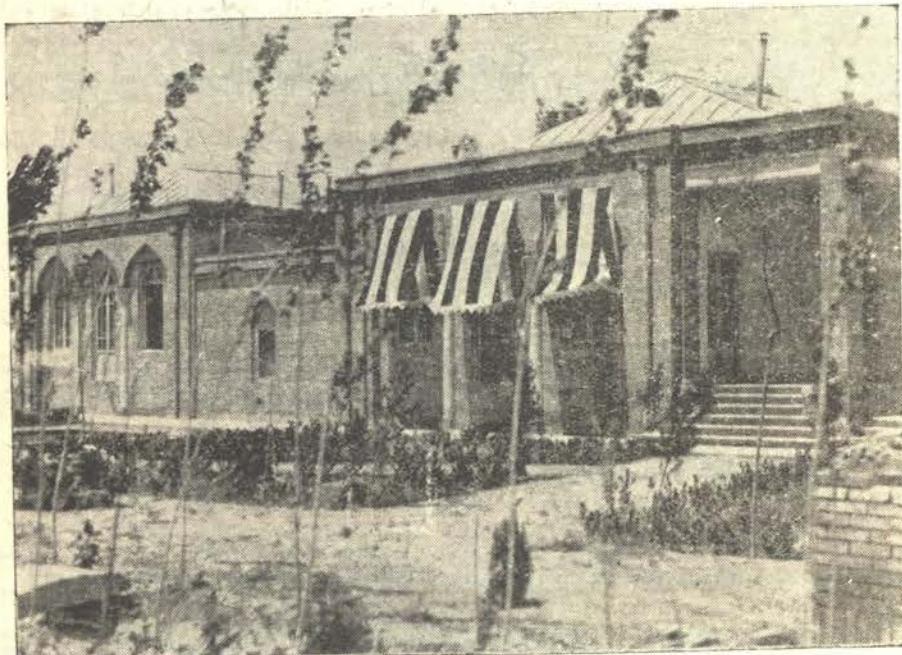
ساختمانها

ساختمانهای دانشسرای عالی بر حسب وضع محل بسه دسته تقسیم می‌شوند:

۱ - **بناهای شمالی**: در این قسمت اداره دانشسرای عالی و گلخانه‌ها واقع شده است و عمارت زیبا و عظیم کتابخانه که دارای سه اشکوبه است در طرف شمال شرقی قرار دارد.

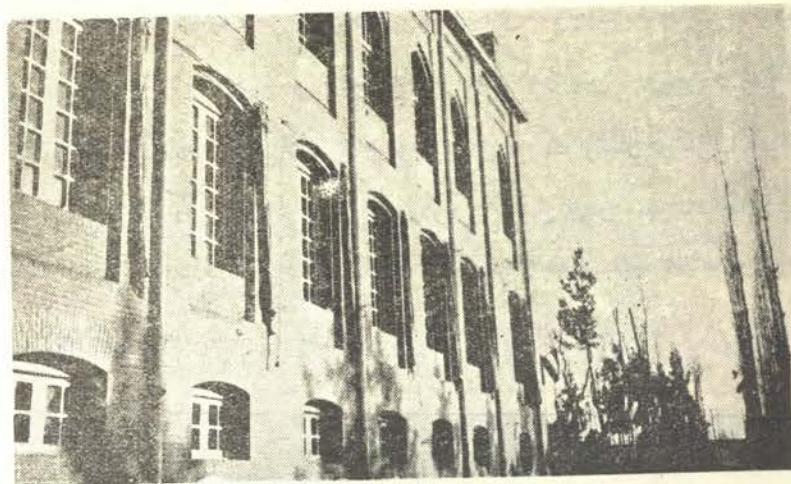
۲ - **بناهای ج**
برای پذیرائی از دانشجوی
و پرستارخانه) ساخته
بزرگترین عمارت
بالای آن بخوابگاه داشت
و شیمی و زمین شناسی
و برای جامه گاه و بخشن
شبانه روزی است.

۳ - **بناهای مر**
که بکلاسهای درسی اخ
می‌شود که یکی برای درس
ورزشی در دسترس داشت
در کنیج شمال غ
گاه شناسی و جانورشناس

ساختمان دیرخانه دانشسرای عالی

اشکوبه بالای این عمارت تالار اجتماع و دفتر ریاست دانشسرای عالی و اشکوبه دوم تالار مطالعه و مخزن کتابخانه و طبقه زیرین زیر زمین‌های متعدد وسیعی است که جای تابستانی اداره دانشسرای عالی می‌باشد.

ساختمان کتابخانه دانشسرای عالی

۲ - بناهای جنوبی : در قسمت جنوب باغ بزرگ دانشسرای عالی در ۱۳۱۸ برای پذیرائی از دانشجویان شبانه روزی سه عمارت کوچک (آشپزخانه - رختشوی خانه و پرسنل خانه) ساخته شده .

بزرگترین عمارت‌جنوبی ساختمان بزرگ سه‌اشکوبه است که اکنون اشکوبه بالای آن بخوابگاه دانشجویان شبانه روزی و طبقه وسطی به آزمایشگاه‌های فیزیک و شیمی و زمین‌شناسی اختصاص دارد و از طبقه زیرین بخشی برای آزمایشگاه مکانیک و برای جامه‌گاه و بخش دیگر برای سفره خانه و روی‌شونی و آبدارخانه دانشجویان شبانه روزی است .

۳ - بناهای مرکزی : این نیمه مرکزی دارای اطاقها و ساختمانهای بزرگی است که بکلاسهای درسی اختصاص دارد و دو طرف شرقی و غربی این بنا بدو تالار منتهی می‌شود که یکی برای درسهای عمومی و دیگری مخصوص ورزش است و در آن وسائل ورزشی در دسترس دانشجویان گذاشته شده است .

در کنچ شمال غربی عمارت مرکزی ساختمان نوسازی است که آزمایشگاه‌های گیاه‌شناسی و جانور‌شناسی در آنجا قرار دارد .

از بیست و پنجم
قسمت شمالی باغ نگهداری
دارای انواع درختها و گردشگاه دانش جهانی
و والی بال و باسکت

روی هم رفته عمارت مرکزی دارای سه اطاق کوچک بگنجایش پانزده تن و ده اطاق متوسط بگنجایش چهل تن و سه اطاق بزرگ بگنجایش شصت تن و دو تالار هر کدام بگنجایش دو بست تن میباشد. بعلاوه دواطاق بزرگ نوساز در طرف شرقی این عمارت وجود دارد که شصت تن داشت جو در هر کدام از آن دو میتوانند جای گیرند و باز چند اطاق کوچک در این عمارت است که دفتر انجمنهای سالنامه و ورزش و نمایش و موسیقی است.

بدنهٔ شرقی ساختمان مرگزی

ساختمان کتابخانه در گوشة بالا دست راست دیده میشود در طول دیوار غربی دانشسرای عالی چند ساختمان کوچک برای سکونت خدمتگزاران جزو بريا شده و نیز ساختمان کوچک دیگری است که مخصوص کارخانه برق است که از سال ۱۳۱۷ روشنایی دانشسرای را تأمین میکند.

از بیست و پنج هزار متر مربع زمین که محوطه دانش سرای عالی و در قدیم
قسمت شمالی با غنیمتگارستان بوده است ده هزار متر مربع بصورت باقی درآمده است که
دارای انواع درختهای سرو و تبریزی و بیدمجنون و چنار و گلها رنگارنگ است
و گردشگاه دانش جویان میباشد و متجاوز از هفت هزار متر مربع به میدان فوتbal
و والیبال و باسکتبال و تنیس اختصاص دارد و بقیه زیر ساختمان است.

پانزده تن و
دو تالار هر
پ شرقی این
جای گیرند و
و ورزش و

ای سکونت
وص کارخانه

سازمان

سازمان - هیئت رئیسه و اعضای اداری دانشسرای عالی و دانشکده ادبیات
و دانشکده علوم درسال تحصیلی ۱۳۱۸-۱۹ بقراریست که در زیر نوشته میشود:

معاور
دانشیار فیز

کارمند

آقای قاسمی (احمد)

» گرمان (محمد تقی)

» حبیبی (علی)

» هدنسی (محمد)

» باباپور (ابراهیم)

خانم صابری

» عظیمی

» رادرشت

آقای دیانی

آقای دکتر صدیق (عیسی)

رئیس دانشکده علوم و دانشکده ادبیات و دانشسرای عالی
استاد اصول و تاریخ آموزش و پژوهش
فارغ التحصیل از دانشسرای ورسای
ایرانیه در ریاضی از دانشگاه پاریس
دکتر درفلقه از دانشگاه کامبیا

(۱۲)

(۱۳)

آقای دکتر شمیرانی (عبدالله)

معاون دانشکده علوم و دانشکده ادبیات و دانشسرای عالی
دانشیار فیزیولوژی - فارغ التحصیل از دارالمعلمین مرکزی سابق تهران
دکتر در علوم طبیعی از دانشگاه پاریس

کارهندان دفتر

آقای قاسمی (احمد) رئیس دفتر

» گرمان (محمد تقی) ساختمانها

» حبیبی (علی) حسابدار

» مدنی (محمد) کارهای اجتماعی

» باباپور (ابراهیم) کارپرداز و ماشین نویس

خانم صابری کارهای امتحانات

» عظیمی

» رادرشت

آقای دیانی

آقای قاسمی (احمد) ماشین نویس فارسی

رئیس دفتر دانشکده علوم و دانشکده ادبیات
باگان

و دانشسرای عالی - فارغ التحصیل از دارالمعلمین

ماشین نویس لاتین مرکزی سابق تهران - لیسانسی فلسفه

و علوم تربیتی از دانشسرای عالی

کارمندان کتابخانه (۱)

آقای دکتر آبراهام
دکتر درادیبات از
دانشبار زبار

(۱) عکس ایشان تا
در صفحات بعد بتواند

خانم شایسته صادق

رایزن کتابخانه

لیسانسی زبان خارجه از دانشرا白衣

آقای دکتر حق نظریان (اواس)

رئیس کتابخانه

دکتر در فاسنده از دانشگاه برانک

آقای کوثری (علی اکبر)

معاون کتابخانه

لیسانسی فلسفه و علوم تربیتی از دانشسرای عالی

کتابدار

«

«

ماشین نویس

آقای کدیور

خانم فاضل

آقای زاهد

خانم کسری

(۱) عکس رئیس و رایزن کتابخانه تا هنگام چاپ پسالنامه ترسیمه است

نام معلمان بر حسب حروف الفبا

آقای دکتر اسحاقیل بیگی سر اری (ضیاء الدین) (۱)
 ایسانیه فیزیک و شیمی از دانش رای عالی
 دکتر در شیمی فیزیک از دانشگاه پاریس

آقای آشتیانی (اسحاقیل)

معلم نقاشی و مناظر و مرایا

آقای دکتر اعتماد مقدم (محمد) (۱)
 دکتر در زبان و ادبیات فارسی
 از دانشگاه پرینستون (امریکا)
 دانشیار زبان شناسی

آقای دکتر افضلی پور (علی)

دکتر در علوم از دانشگاه پاریس
 دانشیار علوم ریاضی
 (گراورسمت راست)

آقای دکتر آبراهیمیان (روبن)
 دکتر در ادبیات از دانشگاه پاریس
 دانشیار زبان پهلوی

(۱) عکس ایشان تا هنگام چاپ بساننامه نرسیده است. همچنین است عکس معلمانی که در صفحات بعد پیش‌نوشته نام آنان اکتفا شده است.

آقای بهار (ه)
کارمند پیوسته فرهنگی
استاد زبان و ادبیات فارسی
و دوره د

آقای یانی (ه)
دیپلم زبان
لیسانسی فلسفه و ادبیات

آقای دکتر آل بویه (اسدالله)
دکتر در علوم از دانشگاه پاریس - دانشیار علوم ریاضی

آقای دکتر امیر هوشمند (فتحالله)
لیسانسی تاریخ و جغرافیا از دانشگاه عالی - دکتر در فلسفه
از دانشگاه بیتسپور گ (آمریکا) - دانشیار علوم تربیتی

آقای اقبال آشتیانی (عباس)
استاد تاریخ تمدن

آقای امانپور (عطاطالله)
لیسانسی در علوم طبیعی از دانشگاه من بلیه
متخصصی آزمایشگاه جانورشناسی

آقای برتراند (پیر)
فارغ التحصیل از دانشگاه عالی پاریس - اگرده
دانشگاه پاریس - استاد زبان و ادبیات فرانسه

آقای بهمنیار (احمد)

استاد زبان و ادبیات عرب

آقای دکتر بهرامی (مهدی)

دکتر در ادبیات از دانشگاه پاریس

دانشیار باستان‌شناسی (دوره اسلام)

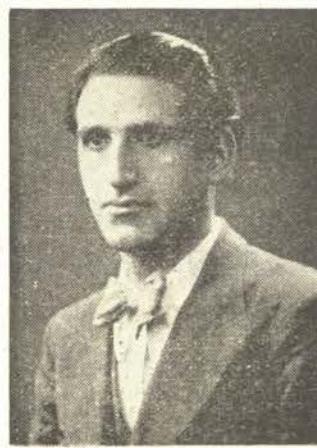

آقای بهار (محمد تقی)

کارمند پیوسته فرهنگستان ایران

استاد زبان و ادبیات فارسی در دوره لیسانس

و دوره دکتری

آقای دکتر ییانی (خانبابا)

دکتر در ادبیات از دانشگاه پاریس

دانشیار تاریخ ایران بعد از اسلام

آقای ییانی (دهدی)

دیبر زبان فارسی

لیسانسی فلسفه و ادبیات فارسی از دانشسرای عالی

(دالله)

شیار علوم ریاضی

(فقح الله)

دی - دکتر در فلسفه

پار علوم تربیتی

(

یس - اگر زه

دیبات فرانسه

آقای تدبیر
رئیس سابق
وزیر س
استاد زبان و ادبیات
و دور

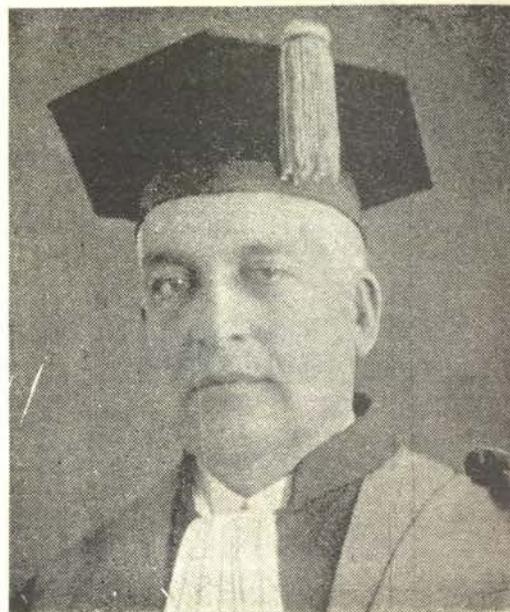
آقای دکتر جناب
لیسانسیه در فیزیک و شیمی
دکتر در فیزیک از دانش
دانشپار

آقای دکتر پارسا (احمد)
لیسانسیه دانشسرای عالی در علوم طبیعی
دکتر در علوم از دانشگاه پواتیه (فرانسه)
دانشیار گیاه‌شناسی

آقای بیژن (اسدالله)
دارای درجه M.A.B.A. از دانشگاه کلمبیا
دانشیار علوم تربیتی

آقای پوردادود (ابراهیم)
کارمند بیوسته فرهنگستان
استاد زبان اوستا و فرهنگ ایران باستان

خانم پاکروان (امینه)
معلم زبان فرانسه

حمد
علوم طبیعی
به (فرانسه)

(۴)

آقای دکتر جلالی شیرازی (مهدی)
لیسانسیه تاریخ و چنرا فیما از دانشسرای عالی
دارای درجه M.A و گواهینامه تخصصی
در روانشناسی از دانشگاه کامپیو
دکتر در فلسفه از دانشگاه پیتسبرگ
دانشیار علوم تربیتی

آقای تدین (سید محمد)
رئیس سابق مجلس شورای ملی
وزیر سابق فرهنگ
استاد زبان و ادبیات عرب در دوره لیسانس
و دوره دکتری

آقای دکتر جودت (حسین)

لیسانسیه فیزیک و شیمی از دانشسرای عالی
دکتر در فیزیک از دانشگاه پاریس
دانشیار فیزیک

آقای دکتر جناب (کمال الدین)

لیسانسیه در فیزیک و شیمی از دانشسرای عالی
دکتر در فیزیک از دانشگاه بازادینا (امریکا)
دانشپار فیزیک

آقای دکتر خمیری (عزت‌الله)
لیسانسیه علوم طبیعی از دانشرای عالی
دکتر در علوم از دانشگاه من بلیه (فرانسه)
دانشیار زیست‌شناسی

آقای دکتر حسابی (Mahmood)
دکتر در فیزیک از دانشگاه پاریس
مهندس برق از مدرسه عالی برق پاریس
استاد فیزیک

آقای رشیدی‌یاسمه‌ی (غلامرضا)
کارمندی‌بوده و دیرینه فرهنگستان ایران
استاد تاریخ ایران بعد از اسلام

آقای دکتر رضازاده شفیق
دارای درجه B.A از رابرت کالج استانبول
دکتر در فلسفه از دانشگاه برلین - استاد فلسفه و علوم تربیتی

آقای دکتر ر
دکتر در فیزیک
دانشیار

آقای دکتر ر
لیسانسیه ریاضی از
دکتر در علوم از
دانشیار هی

خانم رهاوی

فارغ التحصیل از دانشسرای عالی دنترانه
فوتنه اوروز (فرانسه)
دیپ زبان فرانسه

آقای دکتر روشن (امانت الله)

دکتر در فیزیک از دانشگاه پاریس
دانشیار فیزیک

آقای زیرکزاده (غلامحسین)
دارای گواهینامه کامل متوسطه
از دانشگاه دیزن (فرانسه)
دیپ زبان فرانسه

آقای دکتر ریاضی (عباس)
لیسانسیه ریاضی از دانشسرای عالی
دکتر در علوم از دانشگاه پاریس
دانشیار هیئت و نجوم

اعزت الله
دانشسرای عالی
من بلده (فرانسه)
استانبول
سفه و علوم تربیتی

آقای دکتر سجاحی (یدالله)

ایسانسیه علوم طبیعی از دانشسرای عالی
دکتر در علوم از دانشگاه لیل (فرانسه) — دانشیار زمین شناسی

آقای سعادت (احمد)

دارای درجه B.A. از دانشگاه لندن
دیپر هواشناسی

آقای سعید نقیسی

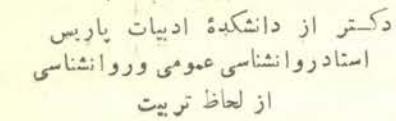
کارمند پیوسته فرهنگستان ایران
استاد زبان و ادبیات فارسی

آقای دکتر سیاسی (علی اکبر)

دارای دیپلوم علوم تربیتی از دانشراهای
(روان) و (لیون) (فرانسه)

دکتر از دانشکده ادبیات پاریس
استاد روانشناسی عمومی و روانشناسی
از لحاظ تربیت

خانم سیاح (فاطمه)

دکتر از دانشکده ادبیات دانشگاه نجاست مسکو
دانشیار زبان و ادبیات روسی و سنجش زبانهای خارجه

آقای شبیانی (عبد)
وزیر سابق فرهنگ و
استاد تاریخ قرآن

آقای ش
لیسانسیه در علوم طبیعی از
متصدی آزمایشگاه

آقای دکتر شیخ (أبوالحسن)
دکتر در شیمی از دانشگاه برلن
دانشیار شیمی

آقای شنبانی (عبدالحسین)
وزیر سابق فرهنگ و پست وتلگراف
استاد تاریخ قرون وسطی

آقای دکتر شیروانی (فضل الله)
لیسانسی در علوم طبیعی از دانشگاه رن (فرانسه)
دانشیار شیمی

آقای شیخ نیا (شاپور جی)
دکتر در علوم و مهندس در شیمی از دانشگاه باریس
متصدی آزمایشگاه زمین شناسی

(احمد)
از دانشگاه لندن
شناسی

(علی‌اکبر)
از دانشسراهای
(فرانسه)
بیات باریس
و روانشناسی
یافت

آقای دکتر صدیق (فضل الله)

دکتر در پزشگی از دانشکاه پاریس
دارای دانشنامه از آموزشگاه عالی
برورش کودکان در یاریس
دانشیار برورش کودکان

آقای عصمار (سید محمد کاظم)
استاد کلیات فلسفه

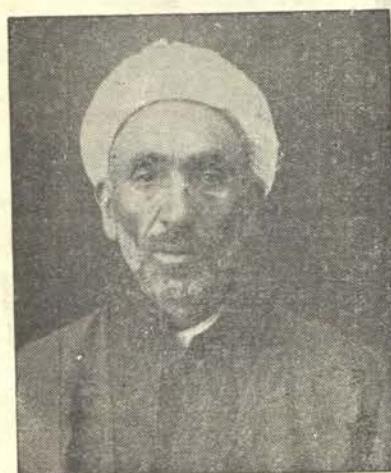

آقای دکتر غفاری (ابوالقاسم)

دکتر در علوم ریاضی از دانشکاه پاریس
دانشیار علوم ریاضی

آقای دکتر عزیزی (محسن)

دکتر در ادبیات از دانشکاه پاریس
دانشیار تاریخ قرون جدید

آقای فاضل توپنی (محمد حسین)

استاد فلسفه قدیم در دوره لیسانس و مهندسی پهان
زبان عرب در دوره دکتری

آقای غفوری (نقی)

لیسانسیه در باستان‌شناسی از دانشسرای عالی
معاون شبانه روزی دانشسرای عالی

آقای فا

فارغ التحصیل از
آگرزو
استاد مکا

آقای دکتر فاطمی (مصطفی)

لیسانسیه در علوم طبیعی از دانشسرای عالی
دکتر در علوم از دانشگاه من بلیه (فرانسه)
دانشیار جانورشناسی

آقای فرزان (حسن)

معلم زبان فرانسه

آقای فاطمی (تقی)

فارغ التحصیل از دانشسرای عالی پاریس
آگرزو: ریاضی
استاد مکانیک استدلای

کاظم)

(فاسم)

اه پاریس

آقای دکتر فرشاد (فریدون)

لیسانسیه علوم طبیعی از دانشسرای عالی
دکتر در علوم از دانشگاه پاریس
دانشیار زمین شناسی

حسین)

ریاضی زبان

ردی

آقای فیاض (ه)
لیسانسیه زبان فارسی از
دیبر زبان فارسی

آقای فیاض (ه)
معلم زبان عربی رشت

آقای گل گلاب
کارمند بیوسته و رئیس دبیر
استاد علوم طبی

آقای فروزانفر (بنیع الزمان)
کارمند بیوسته و دبیر فرهنگستان ایران
استاد تاریخ ادبیات فارسی (دوره لیسانس)
و معانی بیان فارسی (دوره دکتری)

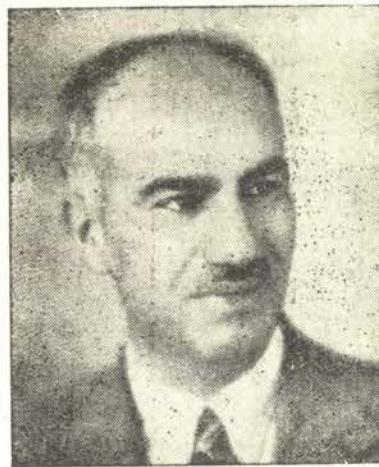
آقای فلسفی (نصرالله)
استاد تاریخ ایران پیش از اسلام

آقای فریار (عبدالله)
دارای درجه B.A. از دانشگاه لندن
دبیر زبان انگلیسی

آقای فروغی (محسن)
فارغ التحصیل از آموزشگاه عالی هنرهای زیبا
و معماری پاریس
دانشیار تاریخ هنرهای زیبا

آقای کیهان (مسعود)
وزیر سابق جنگ
دارای گواهی نامه از دانشکده افسری سن سیر فرانسه
استاد جغرافیای ایران

آقای فیاض (مجید)
لیسانسیه زبان فارسی از دانشکده ادبیات
دیپر زبان فارسی

آقای فیاض (محمد)
معلم زبان عربی رشته تاریخ و جغرافیا

آقای گوشه (حسن)
لیسانسیه تاریخ و جغرافیا از دانشکده عالی
دیپس شبانه روزی

آقای گل‌گلاب (حسین)
کارمند پیوستهور تیس دیپرخانه فرهنگستان ایران
استاد علوم طبیعی

الزمان)
نان ایران
(درة لیسانس)
کتری)

(
گاه اندن

آقای لافن

دیبر^۱ زبان فرانسه

آقای مقدم

فارغ التحصیل از مدرسه
معلم باستان شناسی

آقای دکتر هافی

دکتر در علوم از دانشگاه پاریس
معلم شیمی

آقای دکتر مجتبه‌ی نجیلانی (محمدعلی)

دکتر در علوم ریاضی از دانشگاه پاریس
دانشیار علوم ریاضی

آقای محمودیان (محمدباقر)

لیسانسیه فیزیک و شیمی دانشرای عالی
دیبر فیزیک و متصدی آزمایشگاه فیزیک

آقای دکتر مستوفی (احمد)

دکتر در ادبیات از دانشگاه پاریس
دانشیار جغرافیا

آقای نجاحی (مصطفی)

لیسانسیه فلسفه و علوم تربیتی^۱ از دانشسرای عالی
متصدی آزمایشگاه روانشناسی

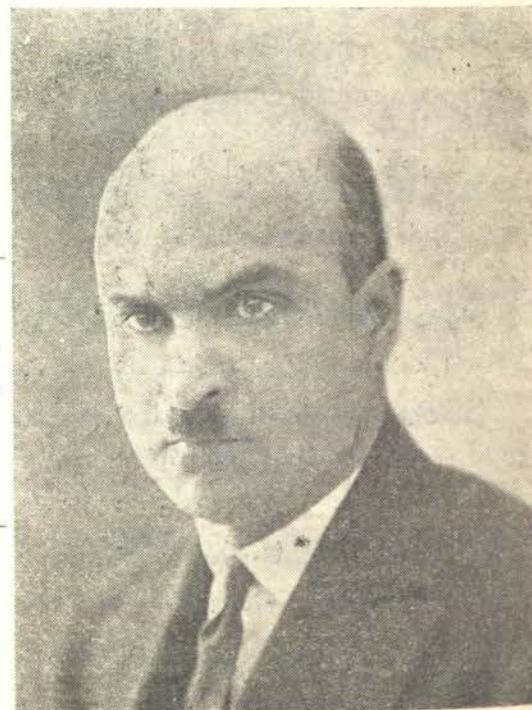
آقای مقدم (محسن)

فارغ التحصیل از مدرسه لوور (باریس)
معلم باستان شناسی پیش از اسلام

کتر مافی
دانشگاه باریس
شیوه

خانم نفیسی (هنیره)

لیسانسیه از داشکده ادبیات اوزان (سویس)
دیپر زبان فرانسه

آقای دکتر هشت رو دی (محسن)

لیسانسیه در علوم ریاضی از دانشسرای عالی
دکتر در علوم ریاضی از دانشگاه باریس
دانشیار علوم ریاضی

آقای وزیری (علیمه‌تقی)

استاد تاریخ موسیقی
(گروه درست راست.)

محمد باقر

دانشسرای عالی
ماشینگاه فیزیک

آقای همایی (جلال)
علم زبان و ادبیات فارسی

آقای دکتر هوشیار (محمد باقر)
دکتر در فلسفه از دانشگاه مونیخ (آلمان)
دانشیار زبان آلمانی
(گراور دست راست)

ماده اول - مجلد
دانشگاه برای تعلیم درج
ماده دوم - دانش
خواهد بود :
۱ - علوم معقول
علوم تربیتی . ۴ - طب
۶ - فنی .
دانشگاه عالی و
شوند و نیز ممکن است
ماده سوم - رئیس
فرمان همایوونی تعیین و
و موافقت وزیر معارف
اداره کردن دانشگا
دانشگاه ها بر حسب پیشنهاد
سایر مستخدمین بر طبق
تبصره ۱ - مدت
بعد از اتفاقناء این مدت ،
تبصره ۲ - رئیس
را بر حسب پیشنهاد شو
دانشگاه پذیرد .

چنانکه خوانندگان محترم مسبوقند در تاریخ آذرماه ۱۳۱۸ از دانشکده معقول و منقول رشته‌ای ادبیات و معقول آن بدانشگاه عالی ورشته مقول آن بدانشکده حقوق منتقل شد انجمن سالنامه بسی متائف است که بواسطه کمی وقت نتوانست گراور آقایان معلمان دانشکده معقول و منقول را تهیه نموده زیر صفحات سالنامه نماید .

هیئت معلمان دانشکده معقول و منقول [بترتیب حروف تهیجی]

آقای آشتیانی (مهدی) حکمت اشرار	جناب آقای تقی (حاج سید نصرالله)	آقای فاسفی (نصرالله) چرافیا
» فیاض (محمد) بیان	» قریب (عبدالعظیم) تاریخ ادبیات ایران	» قمشه (مهدی) فلسفه ملاصدرا
معانی و بیان فارسی	» کسری (احمد) تاریخ ایران	» کل کلاب (حسین) علوم طبیعی
آقای رشید یاسمی تاریخ ممل و نحل	» مدرس رضوی حساب	» مهران (احمد) فرانسه
» سنگلجی (مهدی) منطق و کلام	» نجم آبادی (حسن) فقه و اصول	جناب آقای فروغی (ابوالحسن) فلسفه
» ضیامی (حاج ابی عبدالله نجفی) تفسیر	» فهران (احمد) فرانسه	
» عصار (سید محمد کاظم) حکمت مشاء		

قانون تأسیس دانشگاه

مصوب هشتم خرداد ۱۳۱۳

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت معارف اجازه میدهد مؤسسه ای بنام دانشگاه برای تعلیم در جات عالیه علوم و فنون و ادبیات و فلسفه در تهران تأسیس نماید.

ماده دوم - دانشگاه دارای شب ذیل است که هر یک از آنها موسوم بدانشگاه

خواهد بود :

- ۱ - علوم معقول و منقول .
- ۲ - علوم طبیعی و ریاضی .
- ۳ - ادبیات و فلسفه و علوم تربیتی .
- ۴ - طب و شعب و فروع آن .
- ۵ - حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی .
- ۶ - فنی .

دانشگاه عالی و مدارس صنایع مستظرفه ممکنست از مؤسسات دانشگاه محسوب شوند و نیز ممکن است مدارس و مؤسسات دیگری لدی الاقضاء بدانشگاه منضم گردند.

ماده سوم - رئیس دانشگاه در آغاز افتتاح بر حسب پیشنهاد وزیر معارف بمحض فرمان همایونی تعیین و بعد ها بر طبق ماده ۱۴ بر حسب پیشنهاد شورای دانشگاه موافقت وزیر معارف بمحض فرمان همایونی منصوب خواهد شد.

اداره کردن دانشگاه بهده رئیس است معاون دانشگاه و رئیس امور و معاونین و استادان دانشگاه ها بر حسب پیشنهاد رئیس دانشگاه از طرف وزیر معارف منصوب میشوند و سایر هسته های مقرر این قانون از طرف رئیس دانشگاه تعیین میگردد.

تبصره ۱ - مدت خدمت رئیس دانشگاه و رئیس دانشگاه ها سه سال است بعد از انتخاب این مدت ممکن است مجدداً انتخاب شوند.

تبصره ۲ - رئیس دانشگاه مجاز است علماء و دانشمندان مملکتی و خارجی را بر حسب پیشنهاد شورای دانشگاه و تصویب وزیر معارف بعضی از انتخباری دانشگاه پذیرد.

دانشگاه پیشنهاد می
خواهد داشت.

تبصره - هدایا

به دانشگاه تقدیم می ک
هدیه کنندگان صرف
مخارج همه ساله بوز
هدایای مذکور آزاد ا

ماده نهم - فار

نظر و زارت معارف و
شوند از حقوق و امنی
خواهند کرد.

ماده دهم - مع

اول و دوم .

مقرر در فرات ۱ و
سال و دانشیار کمتر
علمی آنها را شورای
سوم دبیر که

مقررات مربوط به معلمی
لابراتوارها و کارخان

قوانین عمومی خواهد

تبصره - رئیس

چنانچه درجه علمی

ماده یازدهم -

طرف احتیاج دانشگ

هاده چهارم - شورای دانشگاه از اشخاص ذیل تشکیل می شود:

رئیس دانشگاه که سمت ریاست شورا را خواهد داشت ،

معاون

رؤسای دانشکده ها

لا اقل یکنفر استاد از هریک از دانشکده ها

ماده پنجم - وظایف شورای دانشگاه بقرار ذیل است .

تعیین شرایط ورود محصل بدانشگاه - تدوین دستور تحصیلات دانشکده ها -

تعیین شرایط گرفتن درجه و تصدیق نامه و دیپلم - تهیه نظام نامه های لازم جهت امتحانات و پیشرفت کار دانشکده ها - اظهار نظر در مورد اشخاصی که بسمت استاد و دانشیار از طرف شورای هر دانشکده پیشنهاد شده اند - پیشنهاد هر اقدامی که موجب ترقی و اصلاح کار دانشگاه باشد - معاونت و کمک فکری با رئیس دانشگاه .

ماده ششم - هریک از دانشکده ها دارای شورائی خواهد بود مرکب از معاون و استادان در تحت ریاست رئیس دانشکده .

وظایف و تشکیلات شورای مذبور بموجب نظام نامه خواهد بود که از تصویب دانشگاه گذشته باشد .

ماده هفتم - دانشگاه دارای شخصیت حقوقی میباشد و نمایندگی آن بعهد رئیس است و از لحاظ اداری و عالی دانشگاه مستقل و تحت مسؤولیت مستقیم وزیر معارف خواهد بود .

ماده هشتم - دانشگاه میتواند در مقابل امور عملی و فنی که از اشخاص و مؤسسات غیر رسمی رجوع مینمایند بر طبق نظام نامه مخصوص حق الزحمه دریافت دارد . و جوهی که از این راه عاید میشود و همچنین اعانه هایی که اشخاص مختلف میدهند و عایدات دیگر با استثناء حقوقی که از محصلین دریافت میشود بحساب جداگانه در تحت نظر رئیس دانشگاه جمع آوری و با تصویب وزیر معارف بمقابل حقوقی که در شورای

دانشگاه پیشنهاد میشود خواهد رسید و وزارت معارف در حساب آن حق نظارت خواهد داشت.

تبصره - هدایائیکه اشخاص یا مؤسسات بعنوان وقف و امثال آن جهت امر خاص به دانشگاه تقدیم می کنند اداره آنها با دانشگاه است. این قبیل عایدات باید مطابق میل هدیه کنندگان صرف شود و تبدیل آن به صرف دیگر جایز نیست صورت عایدات و مخارج همه ساله بوزارت معارف و اوقاف تقدیم خواهد شد. دانشگاه در رد و قبول هدایای مذکور آزاد است.

ماده نهم - فارغ التحصیلهاي دانشکده ها که بر حسب مقرراتی که با موافقت نظر وزارت معارف وضع خواهد شد لا اقل بدرجه اجازه معلمی (لیسانس) نائل شوند از حقوق و امتیازات قانون تربیت معلم مصوب ۱۹ آسفند ۱۳۱۲ استفاده خواهند کرد.

ماده دهم - معلمین دانشگاه بطبقات سه‌گانه ذیل تقسیم میشوند:

اول و دوم . استاد و دانشیار (معاون استاد) که باید علاوه بر داشتن شرایط مقرر در فقرات ۱ و ۳ و ۴ ماده دوم قانون استخدام کشوری استاد کمتر از سی سال و دانشیار کمتر از ۲۵ سال نداشته باشند و در رشته ایکه تدریس مینمایند درجه علمی آنها را شورای عالی دانشگاه لا اقل دکتری یا معادل آن تشخیص دهد.

سوم دبیر که باید لا اقل دارای شرایط معلمین مدارس متوسطه باشد و بطبق مقررات مربوط بعلمین مذکور استخدام خواهد شد. سایر مستخدمین از قبیل متخصصان لابراتوارها و کارخانه‌ها و اعضاي کتابخانه و امثال آن و اعضاي دفتر تابع هقررations قوانین عمومی خواهند بود.

تبصره - رئیس کتابخانه باید از حیث درجه علمی کمتر از دبیر نباشد ولی چنانچه درجه علمی او بالاتر باشد همانند دانشیار استخدام خواهد شد.

ماده یازدهم - از آغاز سال تحصیلی ۱۳۱۳ و بعد دانشیاران و استادانیکه طرف احتیاج دانشگاه میشوند در صورت تعدد داوطلبان با مسابقه مطابق نظاہنامه

ت دانشکده ها
جهت امتحانات
اد و دانشیار از
موجب ترقی و

مرکب از معاون
رد که از تصویب
آن بعهدۀ رئیس
وزیر معارف

از اشخاص و
ز حمۀ دریافت
شیخاون مختلف
بحساب جدا گانه
که در شورای

مخصوص تعیین خواهند شد

ماده دوازدهم - در طول مدت خدمت باستادان و دانشیاران ممکن است ۵ هرتبه اضافه حقوق داده شود و اعطای اضافات از مرتبه اول الی سوم هر دو سال و در مراتب بعد هر سه سال یک مرتبه بر طبق نظام نامه مخصوص با شرایط ذیل خواهد بود :

- ۱ - ابراز لیاقت و استحقاق ۲ - پیشنهاد رؤسای دانشکده ها ۳ - تصویب شورای دانشگاه.

ماده سیزدهم - میزان حقوق درجه اول دانشیار همه ساله بر طبق قانون بودجه معین خواهد شد. اضافه حقوقی که در درجات اول تا هشتم دریافت خواهد نمود مساوی خواهد بود با هشت یک حقوق ماقبل و در درجه نهم و دهم با خمس حقوق ماقبل و در موقع ترقیع بر ترتبه استادی و یا ریاست دانشکده و یا ریاست دانشگاه عشر حقوق مقام مادون اضافه خواهد شد و پس از آن نیز اضافه حقوقی که در باقی درجات دریافت خواهد کرد تا درجه هشتم مساوی خواهد بود با هشت یک و در درجات نهم و دهم با خمس حقوق ماقبل.

تبصره - حقوق ماهیانه درجه اول دانشیار در سال تحصیلی ۱۴ - ۱۳۱۳
میزان یک هزار ریال است.

ماده چهاردهم - ریاست هر رشته از دروس بر عهده استاد همان رشته است. برای ترقیع بر ترتبه استادی علاوه بر پیداشدن محل تدریس باید لااقل پنج سال دانشیار بوده و در رشته خود قابلیتی ابراز کرده باشد که مورد قدر شناسی و تصویب شورای دانشگاه واقع شود.

رؤسای دانشکده ها و دانشسراهای عالی پس از کسب نظر شورای دانشکده مربوط از بین استادان و رئیس دانشگاه از بین روسای دانشکده ها انتخاب می شوند انتخاب معاون دانشگاه و معاونین دانشکده ها از بین استادان بعمل خواهد آمد.

ماده پانزدهم - مادامیکه معلم دارای شرایط مذکور در ماده ده بعد کافی برای استخدام یافت نشود ممکن است از اشخاصیکه در رشته ای از علوم یا ادبیات بمقامی

شامخ رسیده و شورای
و نیز ممکن است از مت
استفاده نشود.

ماده شانزدهم -
عالیه مشغول خدمت بو
باشند معلم رسمی دانش

درجه و حقوق
آخرین حقوق تدریس د
تعیین خواهد نمود. اث
از مقررات این قانون بهر
تبصره ۱ - اشخاص
تدریس بوده لیکن تصدی
ولی باید قبل از انقضای
موردن قبول شورای دانش
و این تصدیق بمنزله درج

تبصره ۲ - دیرا
۱۳۱۲ و همچنین دان
رتبه آنها مهشود هرگاه از
را دارا خواهند شد و
معلم حقوق درجه اول
در موقع مقتضی با داشتن
تبصره ۳ - تشخیص
و استحقاق دریافت اض
موضوعه نسبت بکلیه اعض

شامخ رسیده و شورای دانشگاه لیاقت آنها را تصدیق کرده بطور کنترات استخدام شوند و نیز ممکن است از متخصصینی که در خدمت ادارات دولتی هستند در برابر حق الزحمه استفاده شود.

ماده شانزدهم — اشخاصیکه در سال تحصیلی ۱۳۱۲—۱۳۱۳ در مدارس عالیه مشغول خدمت بوده اند چنانچه دارای شرایط مندرجه در ماده ده این قانون باشند معلم رسمی دانشگاه خواهند بود.

درجه و حقوق آنها را وزارت معارف بموجب نظامنامه مخصوص و بر طبق آخرین حقوق تدریس در سال تحصیلی ۱۲—۱۳۱۳ با رعایت ماده ۱۳ این قانون تعیین خواهد نمود. اشخاصیکه مشمول قانون استخدام کشوری باشند نیز هیتوانند از مقررات این قانون بهره مند گردند.

تبصره ۱ — اشخاصیکه در سال تحصیلی ۱۲—۱۳۱۳ در مدارس عالیه مشغول تدریس بوده لیکن تصدیق دکتری در دست ندارند معلم رسمی دانشگاه خواهند بود. ولی باید قبل از انقضاء خرداد ۱۳۱۴ در رشتہ خود رساله تازه تألیف نمایند که هور د قبول شورای دانشگاه واقع شود و باخذ تصدیق استادی در همان رشتہ نائل شوند و این تصدیق بمنزله درجه دکتری آنها در آن رشتہ خواهد بود.

تبصره ۲ — دیرانی که بموجب ماده ۱۲ قانون تربیت معلم مصوب ۱۹ اسفند ۱۳۱۲ و همچنین دانشیارانی که بموجب این قانون آخرین حقوقشان مدرک تعیین رتبه آنها مهشود هرگاه از درجه ای تجاوز نموده و بدرجۀ بالاتر نرسیده باشند درجه بالاتر را دارا خواهند شد و همچنین معلمینی که در موقع اجراء این قانون و قانون تربیت معلم حقوق درجه اول را نگرفته اند دارای درجه اول بوده وزارت معارف میتواند در موقع مقتضی با داشتن اعتبار کسر حقوق اینکونه اشخاص را ترمیم نماید.

تبصره ۳ — تشخیص رتبه و حقوق استخدامی (اعم از رسمی و کنتراتی وغیره) و استحقاق دریافت اضافه حقوق و ترفعی رتبه بر طبق این قانون و سایر قوانین موضوعه نسبت بکلیه اعضاء وزارت خانه ها و ادارات مستقله با وزارت خانه یا اداره مستقل

مربوطه و تصدیق اداره تقاعدهای خواهد بود و چنانچه مستخدمین شکایتی داشته باشند که راجع به تشخیص رتبه یا اضافه حقوق یا ترقیع آنها باشد مرجع کلیه شکایات استخدامی دیوان عالی تمیز خواهد بود.

ماده هفدهم - ترتیب محاکمه اداری اعضاء دانشگاه به موجب نظامنامه خاصی است که از طرف شورای دانشگاه تنظیم و تصویب هیئت وزراء رسیده باشد.

ماده هیجدهم - مواد ذیل از قانون استخدام کشوری در مورد رؤسae و معاونین دانشگاه و استادان و دانشیاران مجری خواهد شد :

ماده ۶ - ۷ - ۸ - ۹ - ۱۱ - ۱۴ - ۱۹ - ۲۸ - ۲۹

ماده نوزدهم - رؤسae و معاونین دانشگاه و استادان و دانشیاران میتوانند با بیست و پنج سال خدمت و یا شصت سال عمر و هر قدر سابقه خدمت تقاضای تقاعده نمایند. دولت نیز میتواند با دارا بودن شصت سال عمر و لا اقل بیست سال خدمت آنرا مقاعده سازد. مابقی شرایط تقاعدها برطبق فصل چهارم قانون استخدام کشوری بارعایت اصلاحاتیکه در آن بعمل آمده خواهد بود باستانی جزء (د) از ماده واحده اصلاحیه ماده ۴ قانون مذکور

ماده بیستم - دانشگاه با شخصی که در رشته ای از علوم یا ادبیات بمقام شامخی رسیده ویا خدمات بزرگی عالم انسانیت کرده باشند و شورای دانشگاه پس از مذاقه کامل احراز لیاقت آنها را تصدیق نماید با تصویب وزیر معارف درجه دکتری افتخاری اعطاء خواهد نمود.

ماده بیست و یکم - وزارت معارف نظامنامه ای که برطبق ماده ۱۶ برای اجرای این قانون ضرورت دارد بعد از تصویب کمیسیون معارف مجلس شورای ملی بموقع اجراء خواهد گذاشت.

بتاریخ ۱۹ اسف
ملی رسیده و مطابق آ
از چند لحظه برای آنان
اولاً مقام تدریس
سرای عالی تهران با ممالا
آنایا حقوق ماهی
بوده فعلاتاً مبلغ ۳۶۲
قانون استخدام کشوری
برای اشخاصیکه لیاقت د
رابعه مدیری و
سابق ارجاع آن بلیسانسی
پذیرشده است چنانکه ع
و ریاست فرهنگ و ریاست
بدنی و غیره منصب گر
ماده اول - دولت
بیست و پنج باب داشت
و در لایات بشرح ذیل تا
۷۳۰۸ تأسیس شده است
در سال ۱۳۱۳

ایتی داشته
لیله شکایات

خاصی است

و معاونین

هیئت‌واند با
ضای تقاعد
مال خدمت
دام کشوری
اده وحدة

بیانات بمقام
بس از مدافعة
ن افتخاری

ای اجرای
ملی بموضع

قانون تربیت معلم

مصوب ۱۹ اسفند ۱۳۱۳

بتاریخ ۱۹ اسفند ماه ۱۳۱۲ قانون تربیت معلم تصویب مجلس شورای عالی
ملی رسیده و مطابق آن وضع استخدام فارغ التحصیل‌های دانش سرای‌عالی روشن و
از چند لحظه برای آنان مزایائی منظور گردیده است

اولاً مقام تدریس در دیپرستانها من بعد مخصوص بفارغ التحصیل‌های دانش
سرای‌عالی تهران با ممالک دیگر شده است.

ثانیاً حقوق ماهیانه آنها که مطابق قانون ۱ آذر ۱۳۰۸ حد اکثر ۳۱۲ تومان
بوده فعلاتاً مبلغ ۳۶۲ تومان پیش‌بینی شده است. وضع ترفیع و اخذ رتبه که مطابق
قانون استخدام کشوری فوق العاده محدود و مشکل بود بر طبق مدلول این قانون
برای اشخاصیکه لیاقت داشته باشند سهل و آسان گردیده.

رابعآً مدیری و ناظمی مدارس و مقتضی و سایر امور اداری که مطابق قانون
سابق ارجاع آن بليسانسیه های دانش سرای‌عالی می‌سر نبود بموجب قانون جدید امکان
پذیرشده است چنانکه عده از آنها در چند سال اخیر بمقتضی معارف و ریاست مدرسه
و ریاست فرهنگ و ریاست سایر مؤسسات فرهنگی مانند کتابخانه عمومی و اداره تربیت
بدنی و غیره منصب گردیده اند. اینک عین قانون :

هاده اول - دولت مکلف است از اول فروردین ماه ۱۳۱۳ تا مدت پنج سال
بیست و پنج باب داشت سرای مقدماتی و یکباب دانش سرای‌عالی دخترانه در تهران
و در ولایات بشرح ذیل تأسیس نماید و دانش سرای‌عالی پسرانه را که بر طبق قانون مصوب
۱۳۰۸ تأسیس شده است تکمیل نماید.

در سال ۱۳۱۳ تکمیل دانش سرای‌عالی پسرانه در طهران و تأسیس پنج باب

سال وشهادت نامه فراغ
قانونی تصدیق متوسطه کاه
تبصره ۱ - هر يك
داشت که شاگردان سا
تبصره ۲ - آمو
چنانچه باخذ تصدیق نام
آئین نامه مخصوصی بدنه
ماده ششم - رؤ
در فقرات يك و سه و چ
و بدرجۀ دکتری رسیده
بیست و پنج سال وحد از
یا دیپلم لیسانس خواهد ب
تبصره - مادامی ک
علمی مذکور در این ماده
و مقام علمی آنها کافی
این گونه اشخاص با آن مش
قانون نخواهد نمود .
ماده هفتم - دانش
سبیانند که پس از فراغ
اشغال ورزند والا از عهد
ماده هشتم - دول
بارعایت شرایط مقرره در
ماده هفتم این قانون در س
سال اول خدمت آنها عن

دانش سرای مقدماتی در تهران و ولایات. در سال ۱۳۱۴ تأسیس يك دانشسرای عالی
دخترانه در طهران فینچ دانش سرای مقدماتی در طهران و ولایات. از سال ۱۳۱۵
تا ۱۳۱۸ سالی پنج باب دانش سرای مقدماتی در ولایات.

تبصره - از این به بعد مدرسه ابتدائی دستان و معلم آن آموزگار - مدرسه متوسطه
دیرستان و معلم آن دیر - مدرسه صنعتی هنرستان و معلم آن هنرآموز - هر شعبه
از مدارس عالیه (فاکولته) دانشکده و مجموع شعب عالیه. (اونیورسیته) دانشگاه و
معلم مدارس عالی استاد نامیده خواهد شد .

ماده دوم - دانش سراهای مذکور در ماده فوق شبانه روزی و مجانی خواهد بود
لیکن تا زمانی که بنای کافی برای آنها ساخته نشده است وزارت معارف ممکن است
آنها موقتاً بصورت مدارس روزانه تأسیس نماید ولدی الاقضا بشاگردان آنها برطبق
مقرراتی خاص خرج تحصیل بدهد .

ماده سوم - دولت مکلف است از سال ۱۳۱۳ تا ده سال اعتباری سالیانه که از بانصد
هزار ریال کمتر نباشد در بودجه مملکتی برای بنای دانش سراها منظور نموده همه
سال بمصرف مزبور برساند .

ماده چهارم - دانش سرای عالی برای دیرستانها و دانش سراهای مقدماتی معلم
تربیت می نماید . شرایط اصلی ورود داشتن تصدیق فراغ تحصیل از دانش سراهای
مقدماتی یا تصدیق متوسطه کامل می باشد و دوره تحصیل آنها کمتر از سه سال نبوده
دیپلم ختم تحصیلات آنها علاوه بر هزایای اختصاصی معادل بالیسانس و دارای تمام
امتیازات قانونی آن خواهد بود .

تبصره - فارغ التحصیل‌های مدارس عالیه خارجه که در رشتۀ معلمی تحصیل نموده
و کمتر از دیپلم لیسانس نداشته باشند از هزایای این قانون نسبت بدیران استفاده
خواهند نمود .

ماده پنجم - دانش سراهای مقدماتی برای دستانها آموزگار تربیت می نماید . شرط
اصلی ورود بین مدارس تحصیلات سه ساله اول متوسطه و دوره تحصیلات آنها دو

سال و شهادت نامه فراغ از تحصیلات آنها علاوه بر مزایای اختصاصی دارای تمام امتیازات قانونی تصدیق متوسطه کامل خواهد بود.

تبصره ۱ - هر یک از دانش سراها یک استان یا یک شهرستان ضمیمه خواهد داشت که شاگردان سال دوم در انجات تمرین و ممارست نمایند.

تبصره ۲ - آموزگارانی که دارای تصدیق نامه فراغ تحصیل از دانش سران استند چنانچه باخذ تصدیق نامه مذکور نائل شوند یا امتحانات علمی و عملی معادل آن بطبق آئین نامه مخصوصی بدھند مشمول این قانون خواهند بود.

ماده ششم - رؤسا و استادهای دانشسراهای عالی باید علاوه بر شرایط مقرر در فقرات یک و سه و چهار ماده دوم قانون استخدام کشوری کمتر از سی سال نداشته و بدرجۀ دکتری رسیده باشند ولکن برای رؤسای دانشسرای مقدماتی حداقل سن بیست و پنج سال و حداقل درجه علمی داشتن تصدیق فراغ تحصیل از دانش سرای عالی یا دیپلم لیسانس خواهد بود.

تبصره - مادامی که وزارت فرهنگ عده کافی مستخدمینی که واجد تصدیقهای علمی مذکور در این ماده باشد در اختیار خود نداشته باشد می‌تواند کسانی را که اطلاعات و مقام علمی آنها را کافی میداند بریاست و معلمی این مدارس بگمارد. لکن انتساب این گونه اشخاص با آن مشاغل آنها مشمول مقررات مواد ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ این قانون نخواهد نمود.

ماده هفتم - دانشجویان دانشسراهای باید در موقع ورود به مدرسه تعهد کتبی بسپارند که پس از فراغ از تحصیل مدت پنج سال با دریافت مقرری بخدمت معلمی اشتغال ورزند والا از عهده مخارجی که دولت درباره آنها نموده است برآیند.

ماده هشتم - دولت مکلف است کسانی که از دانشسراهای فارغ التحصیل می‌شوند بارعایت شرایط مقرر در فقرات ۱ و ۳ و ۴ ماده دوم قانون استخدام کشوری و ماده هفتم این قانون در سال تحصیلی بعد در مدارس با حقوق بخدمت بگمارد در سال اول خدمت آنها عنوان آزمایش را خواهد داشت چنانچه وزارت معارف

دانشسرای عالی

سال ۱۳۱۵

مدرسۀ متوسطه

وزر - هر شعبه

(تنه) دانشگاه و

انی خواهد بود

ممکن است

دان آنها بطبق

الیانه که از یا صد

لور نموده همه

مقدماتی معلم

دانش سراهای

زسه سال نبوده

و دارای تمام

ی تحصیل نموده

پیران استفاده

می نماید. شرط

سیارات آنها دو

ماده سیزدهم - از

مشروط بر اینکه این امر
آنها بر طبق آخرین حقوق
ماده چهاردهم --
آموزگاران و دبیران مجر
مواد ۷ و ۸ و ۹ و

ماده پانزدهم - آدو

خدمت تقاضای تقاعد نماینده
بیست سال خدمت آنان را مذ
مابقی شرایط تقاعده
کشوری بارعایت اصلاحاتی
اصلاحیه ماده ۳ قانون
ماده شانزدهم - از
آن مغایرت دارد درباره آ
ماده هفدهم - وزیر
تدوین و پس از تصویب کمی
قانون تعیین پایه

ماده واحد - وزارت

و ۲ ماده دوم قانون استیخ
بفارغ التحصیلیهای دانشسر
دانشسرای عالی و مشمول
اعطاء نماید .

فارغ التحصیلیهای د

آنها را مستعد شغل معلمی تشخیص ندهد می تواند سال بعد آنها را از خدمت
معلمی معاف نماید .

ماده نهم - مدیرها و ناظمها و مفتش های مدارس از بین آموزگاران و
دبیرانی که یکسال خدمت کرده باشند انتخاب می شوند ارتقاء و ترفع آنها مانند
معلمین و معلمات است .

ماده دهم - هر یک از مشاغل دوگانه آموزگار و دبیر از حیث حقوق و سابقه
خدمت بده درجه تقسیم می شود . مدت خدمت هر یک از درجات اول و دوم و سوم کمتر
از دوسال و در درجه های بعد کمتر از سه سال نخواهد بود . ارتقاء از درجه بدرجه
دیگر منوط بلياقت و حسن خدمت است که تشخیص آن بر طبق آئین نامه مخصوص
خواهد بود وهم چنین تا هل در ارتقاء مستخدم از درجه های بدرجه دیگر موثر است .
ماده یازدهم - میزان مقرری درجه اول آموزگاران بموجب قانون بودجه
همه ساله معین می شود - میزان مقرری درجه اول دبیران دو برابر میزان
مذکور خواهد بود . مقرری مدارج دیگر هر یک از مشاغل دوگانه آموزگار و دبیر
مساوی خواهد بود با مقرری درجه مادون باضافه خمس آن .

تبصره ۱ - روسا و استادان دانشسراهای عالی از حیث درجات و مقررات دیگر
مانند سایر کارکنان دانشگاه مشمول قانون جداگانه خواهند بود .

تبصره ۲ - آموزگاران و دبیرانی که از محل اقامت اصلی خود بخارج فرستاده
می شوند مادامی که در آن محل باقی هستند ممکن است تادو عشر مقرری خود را بعنوان
مدده معاش اضافه دریافت دارند .

ماده دوازدهم - وزارت فرهنگ مجاز است که لیسانسیه های فعلی دانشسرای
عالی را که مشمول قانون استخدام کشوری هستند و نیز اشخاصی را که دارای دپلم
متوسطه کامل یا بالاتر بوده و تا اول فروردین ماه ۱۳۱۳ سه سال در مدارس بشغل
معلمی یا ناظمی یا مدیری مشغول بوده اند مشمول مقررات این قانون قرار داده و رتبه
آنها را مطابق آخرین حقوق دریافتی تعیین نماید .

۱۶ مرداد
۱۵ مرداد

هاده سیزدهم - از میان دیگران ممکن است اشخاصی را بخدمت اداری انتقال داد
مشروط بر اینکه این امر با تعهداتی که قبل از سپرده اند مخالفت نداشته باشد و رتبه
آنها بر طبق آخرین حقوق در یافته تعیین میشود.

ماده چهاردهم -- مواد و فصول ذیل از قانون استخدام کشوری در مورد
آموزگاران و دیگران مجررا خواهد بود:

مواد ۷ و ۸ و ۹ و ۲۸ و فصل سوم

ماده پانزدهم - آموزگاران و دیگران میتوانند با پنجاه سال عمر و هر قدر سابقه
خدمت تقاضای تقاعد نمایند - دولت نیز میتواند با واحد بودن شرط مذکور و حداقل
بیست سال خدمت آنان را متقدعدسازد.

مابقی شرایط تقاعد آموزگاران و دیگران بر طبق فصل چهارم قانون استخدام
کشوری بارعايت اصلاحاتی که در آن بعمل آمده خواهد بود باستثناء جزء (د) از ماده واحد
اصلاحیه ماده ۳۴ قانون مذکور.

ماده شانزدهم - از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین و اموریکه با مدلول
آن مغایرت دارد درباره آموزگاران و دیگران بی تأثیر است.

ماده هفدهم - وزارت فرهنگ برای اجرای این قانون آئین نامه های مخصوص
تدوین و پیش تصویب کمیسیون فرهنگ مجلس شورای ملی به عنوان اجرا می گذارد.

قانون تعیین پایه دوم برای فارغ التحصیلیهای دانشسرای عالی

تصویب شده ۵ آبان ۱۳۱۷

ماده واحد - وزارت فرهنگ مجاز است بارعايت شرائط مقرر در فقرات ۱ و ۳
و ۴ ماده دوم قانون استخدام کشوری و ماده هفتم و یازدهم قانون تأسیس دانشسرای
فارغ التحصیلیهای دانشسرای های مقدماتی پایه دو آموزگاری و فارغ التحصیلیهای
دانشسرای عالی و مشمولین تبصره ماده چهارم قانون تربیت معلم پایه دو دیگری
اعطاء نماید.

فارغ التحصیلیهای دانشسرای ها که در تاریخ تصویب این قانون دارای پایه يك

را از خدمت

آموزگاران و
آنها مانند

حقوق و سابقه

دوم و سوم کمتر

درجة بدرج

نامه مخصوص

مگر موثر است.

قانون بودجه

رابر میزان

موزگار و دیگر

مقررات دیگر

بخار ج فرسناده

ی خود را بعنوان

فعلى دانشسرای

که دارای دیبلم

در مدارس بشغل

قرار داده و رتبه

۱۱۱۶

۱۰۵۷

آموزگاری یادبیری هستند مشمول این قانون بوده و کسر حقوق پایه آنان در صورت بودن اعتبار ترهیم می شود.

تبصره - سالهای خدمت گذشته مشمولین ماده ۱۲ و ۱۳ قانون تأسیس دانش سراها جزء خدمت رسمی آنان محسوب می شود ولی باید کسور تقاعد گذشته را بر طبق قوانین مربوط نقداً یا با قساطن تأديه نمایند.

(۱) اساسنامه دانشسرای عالی

تصویب شده شورای دانشگاه مورخ ۳۴ شهریور ۱۳۱۷

ماده اول - دوره تحصیلی در دانشسرای عالی ۳ سال است.

ماده دوم - شرط ورود سال اول دانشسرای عالی داشتن کو اهینامه دوره کامل متوسطه یا درجه لیسانس از دانشکده های دیگر است.

تبصره - فارغ التحصیلهای دانشسرای مقدماتی و دبیرستانهای پنج ساله دخترانه می توانند پس از طی کلاس مخصوص ادبی یا علمی و توفیق در امتحان سال اول یکی از رشته های دانشسرای عالی وارد شوند.

ماده سوم - دانشمنامه پایان تحصیلات دانشسرای عالی معادل با لیسانس و بعلاوه دارای مزایای اختصاصی خواهد بود.

ماده چهارم - دانشسرای عالی دارای ۹ رشته و برنامه و ساعات دروس هر یک از رشته ها بقرار ذیل است:

الف - رشته زبان و ادبیات فارسی

رشته	سال اول	سال دوم	سال سوم	سال دهم	ساعت در هفته	ساعت در هفته	ساعت در هفته
زبان فارسی							
تاریخ ادبیات فارسی							
زبان خارجه							

(۱) مدلول همین اساسنامه برای دانشجویان دانشکده ادبیات و دانشکده علوم که از مهر ۱۳۱۷ وارد شوند اجرا میگردد.

زبان عربی
تاریخ تمدن ایران
کلیات و تاریخ فرهنگ
روانشناسی و آمار
اصول تعلیم و تدریس
فلسفه یا تاریخ
ورزش دبیری

ب - رشته زبان خارجه
زبان فارسی
زبان خارجه اول
ادبیات زبان اول
زبان خارجه دوم
سنجهش ادبیات خارجه
علوم تربیتی مانند رشته

ج - رشته فلسفه و علوم انسانی
زبان فارسی
زبان خارجه
منطق و فلسفه قدیم
روانشناسی عمومی
فلسفه جدید

زبان عربی ۳ ساعت در هفته ۵ ساعت در هفته ۳ ساعت در هفته

۲	۲	—	تاریخ تمدن ایران و عمومی
۲	۲	—	کلیات و تاریخ فلسفه و منطق
—	—	۳	روانشناسی و آمار از لحاظ تربیت
—	۲	—	اصول تعلیم و تربیت
۲	—	—	فلسفه یا تاریخ تربیت
۲	—	—	ورزش دینی

۱۰
۹
۸
۷

۲۰ ۲۰ ۲۰

کامل متوسطه

سال سوم سال دوم سال اول بـ رشته زبان خارجه

۳	۵	۵	زبان فارسی
۲	۳	۰	زبان خارجه اول
۲	۴	—	ادبیات زبان اول
۲	۳	۰	زبان خارجه دوم
۲	۱	—	سنگش ادبیات خارجه
۴	۲	۳	علوم تربیتی مانند رشته زبان و ادبیات فارسی

۱۷ ۱۸ ۱۸

سال سوم

سال سوم سال دوم سال اول جـ رشته فلسفه و علوم تربیتی

—	—	۵	زبان فارسی
۲	۳	۰	زبان خارجه
—	۳	۲	منطق و فلسفه قدیم
۳	۳	—	روانشناسی عمومی
۳	۲	۲	فلسفه جدید

۳ ساعت در هفته

۴

۲

کدۀ علوم که

	سال سوم	سال دوم	سال اول	
نقاشی	۲	-	-	مبانی تعلیمات هنرمند
تاریخ هنرهای زیب	-	۲	-	اصول پرورش آموزگار
تاریخ ایران	-	-	۳	روانشناسی از لحاظ تربیت و آمار
زبانهای ایران بیشتر	-	۲	-	اصول تعلیم و تربیت
تاریخ تمدن ایران	۳	-	-	فلسفه تربیت
تاریخ عمومی	-	-	۲	علم اجتماع از لحاظ تربیت
علوم تربیتی	-	۲	-	تاریخ تربیت
	۴	-	-	ورزش دینبری

و—رشته علوم ریاضی

	سال سوم	سال دوم	سال اول	د—رشته تاریخ و جغرافیا
زبان خارجه	-	-	۵	زبان خارجه
زبان فارسی	-	-	۵	زبان فارسی
تاریخ ایران	۴	۴	۴	تاریخ ایران
تاریخ عمومی	۳	۳	۲	تاریخ عمومی
عربی	-	۳	-	عربی
تاریخ تمدن ایران و عمومی	۲	۲	-	تاریخ تمدن ایران و عمومی
جغرافیای ایران	۳	۳	-	جغرافیای ایران
جغرافیای عمومی و انسانی	۴	۴	۲	جغرافیای عمومی و انسانی
علوم تربیتی	۴	۲	۳	علوم تربیتی

حساب فاضل و جام

	سال سوم	سال دوم	سال اول	ه—رشته باستان شناسی
زبان خارجه	۲	۳	۵	زبان خارجه
باستانشناسی	۲	۲	۲	باستانشناسی

السوم	نقاشی	سال اول	سال دوم	سال دوم	سال سوم	و- رشته علوم ریاضی	السوم
۲		۲	-	-	نظری عملی	سال اول	۱۷
-	تاریخ هنرهای زیبا	۲	۲	-	نظری عملی	سال دوم	سوم
-	تاریخ ایران	۴	۴	-	نظری عملی	سال دوم	۲۰
-	زبانهای ایران پیش از اسلام	۲	۲	-	نظری عملی	سال دوم	۲۰
-	تاریخ تمدن ایران عمومی	۲	۲	-	نظری عملی	سال دوم	۲۰
-	تاریخ عمومی	۳	۳	-	نظری عملی	سال دوم	۲۰
-	علوم تربیتی	۲	۲	-	نظری عملی	سال دوم	۲۰
۴		۲۰	۲۰	۱۹	نظری عملی	سال دوم	۱۷
-	زبان خارجی	-	-	-	۵	نظری عملی	سوم
-	ریاضیات عمومی (متم جبر)	-	-	-	-	نظری عملی	۲۰
-	آنالیز - هندسه تحلیلی	-	-	-	۷	نظری عملی	۲۰
-	رسم فنی	-	-	-	۱	نظری عملی	۲۰
-	هندسه ترسیمی	۱	۳	-	-	نظری عملی	۲۰
-	mekanik	۱	۴	-	-	نظری عملی	۲۰
-	عملیات حساب و هندسه	-	-	-	۳	نظری عملی	۲۰
-	متم هندسه	۲	-	-	-	نظری عملی	۲۰
-	حساب فاضل و جامع	۶	-	۷	-	نظری عملی	۲۰
-	هیئت و نجوم	۱	۲	-	۳	نظری عملی	۲۰
-	علوم تربیتی	۴	-	۲	-	نظری عملی	۲۰
۲	رویهم	۱۸	۲۰	۱۹	۱۸	نظری عملی	۲۰

بخدمت دبیری پسپارند.
ماده ششم - این ا
برای دانشجویان سابق د
خود باقی است.

دلتون

تصویب شده

ماده ۱ - از اول

نه کانه دانشسرای عالی که به
دانشگاه تعیین شده است
ماده ۲ - برنامه

کا

مواد

زبان و ادبیات فارسی

زبان خارجه

زبان عربی

فلسفه

اخلاق

تاریخ ایران

تاریخ تمدن

علوم طبیعی

فیزیک

شیمی

تشريح و فیزیولوژی

بهداشت و پرستاری

ز-رشته فیزیک و شیمی	زبان خارجه	سال اول	سال دوم	سال سوم	نظری عملی	نظری عملی	ناظری عملی	ناظری عملی
ریاضیات عمومی (همم جبر آنالیز- هندسه تحلیلی)	—	۵	—	—	—	—	۷	—
فیزیک	۲	۷	۲	۷	۱	۲	۱	۲
شیمی	۲	۶	۲	۶	۱	۱	۱	۱
مکانیک	۱	۴	۱	۴	—	—	—	—
رسم فنی	—	—	—	—	۱	—	۱	—
علوم تربیتی	—	۴	—	۲	—	—	۳	—
		۵	۲۱	۵	۱۹	۳	۱۸	

ح- رشته علوم طبیعی

زبان خارجه

جانورشناسی

کیاه شناسی

زمین شناسی

زیست شناسی

فیزیولوژی

شیمی حیانی

علوم تربیتی

ح- رشته علوم طبیعی	زبان خارجه	سال اول	سال دوم	سال سوم	نظری عملی	نظری عملی	نظری عملی	ناظری عملی
زبان خارجه	—	۵	—	—	—	—	—	—
جانورشناسی	—	۲	۱	۲	۱	۲	۱	۲
کیاه شناسی	—	۲	۱	۳	۱	۴	۱	۴
زمین شناسی	۲	۴	۱	۴	—	۲	۱	۴
زیست شناسی	۲	۲	۱	۲	—	۲	۱	۲
فیزیولوژی	۱	۳	۱	۳	—	—	۱	۳
شیمی حیانی	—	۲	—	—	—	—	—	—
علوم تربیتی	—	۴	—	۲	—	۳	—	۳
		۴	۱۹	۵	۱۶	۲	۱۸	

ماده پنجم - داوطلبان ورود به دانشسرای عالی باید بر طبق مقررات تعهد نامه راجع

بخدمت دبیری بسپارند.

ماده ششم - این اساسنامه از اول مهر ۱۳۱۷ بموقع اجرا گذارده میشود —
برای دانشجویان سابق دانشسرای عالی مقررات پیشین تا پایان تحصیلات آنان بقوه
خود باقی است.

هشتم اساسنامه دانشسرای عالی

تصویب شده ۴۴ اردی بهشت ۱۳۱۸ شورای دانشگاه

ماده ۱ - از اول مهر ۱۳۱۸ رشته‌ای بنام «رشته خانه داری» بر شته های
نه کانه دانشسرای عالی که بموجب اساسنامه جداگانه در پنجاه و یکمین جلسه شورای
دانشگاه تعیین شده است، افزوده میشود.

ماده ۲ - برنامه رشته مذکور بقرار ذیل خواهد بود:

مواد	کلاس مخصوص	سال اول	سال دوم	سال سوم
زبان و ادبیات فارسی	۴	۲	۲	۲
زبان خارجه	۴	۲	۲	۲
زبان عربی	۲	—	—	—
فلسفه	۲	—	—	—
اخلاق	—	—	۲	۲
تاریخ ایران	۲	—	—	—
تاریخ تمدن	—	۳	—	—
علوم طبیعی	۲	۲	—	—
فیزیک	۳	۲	—	—
شیمی	۳	۲	—	—
تشريح و فیزیولوژی	۲	۲	—	—
بهداشت و پرستاری	—	۲	۲	۳

سال سوم

ظری عملی

۷ ۲ ۲

۱ ۱ ۱

۵ ۲ ۲

۱ ۱ ۱

۱ ۱ ۱

۲ ۲ ۲

۱ ۱ ۱

۲ ۲ ۲

۴ ۴ ۴

نامه راجع

در تعقیب تصمیم نام
و پنجاه و هفتمین جلسه شو
که داوطلبان مذکور می تو
لیسانس معمولی دبیری رش
نموده ۳۶۵۷ تاریخ
با ارسال سواد
(ستاد آتش) راجع بقبول
این قبیل مراجعه کنندگار
بودن از خدمات آتش درد
از آنان بعمل آید.

مواد	کلاس مخصوص	سال اول	سال دوم	سال سوم
پرورش کودک	-	-	۲	۲
خانه‌داری و اقتصاد	-	۱	۳	۳
هنرهاي زيبا (نقاشي و موسيقى) - و استفاده از آن در پرورش طفل	-	۲	۲	۲
برش و خياطي	-	-	۲	-
آشپزی	-	۲	-	-
هيئت	-	-	-	۲
علوم تربیتی	-	۳	۲	۴
	۲۴	۲۳	۲۲	۲۰

ماده ۳ - اين سه ماده در تكميل اساسنامه دانشسرای عالي در شصت و دو مين جلسه
شوراي دانشگاه روز يكشنبه ۲۳ اردیبهشت ۱۳۱۸ تصویب شد که از اول مهر ماه
۱۳۱۸ به وقوع اجرا گذاشته شود

شرط پذيرفته فارغ التحصيلهای دبیرستان کشاورزی - بازرگانی - ارتش
درسيصد و چهارمین جلسه شوراي عالي فرهنگ مورخ سه شنبه سوم آذر ماه ۱۳۱۵
تصویب شد که فارغ التحصيلهای سابق دبیرستان فلاحت که دوره سه ساله آن دبیرستان
را با نجام رسانیده اند هي توانند در دانشسرای عالي برای ادامه تحصيلات پذيرفته شده
پس از اتمام کلاس مخصوص و توفيق در امتحان وارد دانشسرای عالي گردد
مشروط براینکه فارغ التحصيلهای فلاحت و موسيقى برای اخذ لیسانس تعلم و
تربيت پذيرفته شوند.

درسيصد و پنجاه و ششمین جلسه شوراي عالي فرهنگ مورخ سه شنبه ۱۳
مهر ماه ۱۳۱۶ تصویب شد که فارغ التحصيلهای دبیرستان تجارت می توانند فقط برای
رشته تحصيلات تاریخ و جغرافیا و السننه خارجه برای لیسانس معمولی و دبیری
پذيرفته شوند.

بموجب تصميم شوراي
مرداد ۱۳۱۵ خانمهائیه
مایل بورود به داشت سرای عا
ادبی) به تحصیل پردازند
وارد شوند و از حیث سپر
خواهند بود که نسبت به پس
و سومین جلسه شوراي عا
اولاً دخترانی که در
دواطلب شغل دبیری باشند
ماهانه معاف خواهند بود
ثانیه دخترانی که دا

در تعقیب تصمیم نامه فوق راجع فارغ التحصیل‌های دیبرستان تجارت در سیصد و پنجاه و هفتمین جلسه شورای عالی فرهنگ مورخ ۲۷ مهر ماه ۱۳۱۶ تصویب شد که داوطلبان مذکور می‌توانند علاوه بر رشته تاریخ و جغرافیا و السنّه خارج برای لیسانس معمولی و دیبری رشته باستان‌شناسی نیز دردانشسرای عالی پذیرفته شوند.

نمره ۳۶۵۷ تاریخ ۱۷ مرداد ۱۳۱۴

با ارسال سواد مرقوم ۶۱۵۴۳۵ ر ۱۱۸۳۲ - ۱۳۱۴ مرداد ۱۳۱۴ وزارت جنگ (ستاد آرتش) راجع بقبول فارغ التحصیل‌های دیبرستان آرتش اعلام میدارد ممکن است این قبیل مراجعه کنندگان با داشتن تصدیق کامل متوسطه دیبرستان آرتش و معاف بودن از خدمات آرتش دردانشسرای عالی پذیرفته شوند مشروط براینکه امتحان ورودی از آنان بعمل آید.

مهر و اضاء وزیر فرهنگ

نقرات راجح بدختران

بموجب تصمیم شورای عالی فرهنگ در جلسه ۳۰ دی ۱۳۱۴ و جلسه ۲۷ مرداد ۱۳۱۵ خانمهایی که دارای گواهی نامه دوره دوم دیبرستان دختران بوده و مایل بورود به داشت سرای عالی باشند باید مدت یکسال در کلاس مخصوص (علمی یا ادبی) به تحصیل پردازند و چنانچه در امتحان توفیق پیدا کردن بدانشسرای عالی وارد شوند و از حیث سپردن تعهد نامه و پرداخت ماهانه و امتحانات تابع مقرر این خواهند بود که نسبت به پسران معمول می‌باشد علاوه بموجب ماده مصوب در سیصد و سومین جلسه شورای عالی فرهنگ (سهشنبه ۲۷ مرداد ۱۳۱۵) :

اولاً دخترانی که در کلاس مخصوص به تحصیل اشتغال دارند در صورتی که داوطلب شغل دیبری باشند و برای این منظور تعهد نامه کتبی بسپارند از پرداخت ماهانه معاف خواهند بود
ثانیاً دخترانی که داوطلب شغل دیبری نباشند و تعهد ننمایند بایستی مطابق

سال سوم

۲

۳

۴

-

-

۲

۴

-

۲۰

دو مین جلسه

از اول مهر ماه

آنی - ارتش

۱۳۱۵ ماه

آن دیبرستان

پذیرفته شده

ای عالی گردند

سازمان تعلیم و

۱۳ شنبه ۱۳

قند قحط برای

ک و دیبری

آئین نامهٔ هماهانهٔ دانشکده‌ها هایهیانه مبلغی (بیست‌ریال) بپردازند^(۱).

موادیکه در کلاس مخصوص علمی تدریس میشود عبارتست از ریاضی - فیزیک - شیمی - علوم طبیعی زبان خارجه و در کلاس مخصوص ادبی فارسی - عربی - زبان خارجه - فلسفه - تاریخ ایران . امتحانات کلاس مخصوص بر طبق آئین نامه و مقررات امتحانات دانش سرای عالی صورت میگیرد.

شرایط پذیرفتن فارغ‌التحصیل‌های دانش‌سرای عالی مقدماتی در دانش‌سرای عالی
تصویب شده چهاردهمین

مادهٔ ۱ .. شهادت‌نامه

بر طبق این نظام‌نامه امتحانات

مادهٔ ۲ - در ظرف س

دیماه و دیگری در خرداد . امتحان خواهد بود .

مادهٔ ۳ - در کلیهٔ امتحانات

با نظر استاد هر رشته جزئیار

مادهٔ ۴ - نمرات امتحان

امتحان نیمهٔ اول سال تحصیلی

معدل امتحانات کتبی و شفاهی

عملی لااقل باید ۱۰ باشد

مادهٔ ۵ - کسانیکه در ا

خواهند داد و کسانیکه در خ

امتحان خود را تجدید خواه

کسانیکه در هر ماه نیز

خواهند کرد .

مادهٔ ۶ - معدل نمرهٔ

تصویب ۲ تیر ماه ۱۳۱۶ شورای عالی فرهنگ .

مادهٔ اول - از بین کسانی که دورهٔ داشت سرای عالی مقدماتی و فلاحتی را پیاپیان رسانیده‌اند دو نفر از پنج نفر اول بارعایت تقدیم ممکن است بدانش سرای عالی پذیرفته شوند و از انجام تعهدی که برای خدمت آموزگاری سپرده‌اند معاف گردند . در صورتیکه با خذ لیسانس دانش‌سرای عالی نائل شدند فقط بخدمت دبیری اکتفا خواهند شد والا موظف با انجام خدمت آموزگاری خواهند بود .

مادهٔ دوم - برای اینکه اشخاص مذکور در مادهٔ اول بتوانند از دروس دانش سرای عالی استفاده کنند باید کلاس مخصوصی طی نمایند که دورهٔ آن یک‌سال خواهد بود
مادهٔ سوم - برای داوطلبان ورود به قسمت ادبی کلاس مخصوص همان است
که بمحض اساس نامهٔ مورخ ۳۰ دی ۱۳۱۴ در دانش سرای عالی تأسیس گردید و
برای کسانی که مایل بورود به قسمت علمی هستند کلاس مخصوص دیگری دائر میشود
که برنامهٔ آن بقرار ذیل خواهد بود :

ریاضی - فیزیک و شیمی - علوم طبیعی - زبان خارجه .

تبصره - جزئیات برنامه و عدد ساعات هر یک از مواد را اداره دانش سرای عالی با جلب نظریه استادان تعیین خواهد کرد .

مادهٔ چهارم - امتحانات کلاس مخصوص بر طبق آئین نامه و مقررات امتحانات دانش سرای عالی خواهد بود .

(۱) بوجب تصمیم ۳ اردیبهشت ۱۳۱۹ ماهانه دانشکده‌ها ۳۰ ریال است که سه‌ماهه پیشکی گرفته میشود

(۲) زاده امتحانات

دانشگاه علوم و دانشگاه ادبیات و دانشسرای عالی

تصویب شده چهاردهمین جلسه شورای دانشگاه در تاریخ ۳۴، مرداد ۱۳۱۴
الف — مواد مشترک .

ماده ۱ .. شهادتname دانشگاه علوم و دانشگاه ادبیات بکسانی داده میشود که

برطبق این نظامنامه امتحانات مقرر را داده باشند .

ماده ۲ - در ظرف سال تحصیلی دو امتحان بعمل میآید یکی در آخرین هفته دیماه و دیگری در خرداد . امتحانات نیمة اول سال کتبی و نیمة دوم کتبی و شفاهی خواهد بود .

ماده ۳ - در کلیه امتحاناتی که برطبق این نظامنامه بعمل میآید اداره دانشگاه با نظر استاد هر رشته جزئیات امتحان را معین خواهد کرد .

ماده ۴ - نمرات امتحانی از صفر تا ۲۰ است و حداقل نمره قابل قبول در امتحان نیمة اول سال تحصیلی ۰۱ خواهد بود و در نیمة دوم سال در دانشگاه ادبیات معدل امتحانات کتبی و شفاهی و همچنین در دانشگاه علوم معدل کتبی و شفاهی و عملی لااقل باید ۱۰ باشد

ماده ۵ - کسانیکه در امتحانات دیماه توفیق نیابند در خردادماه مجدداً امتحان خواهند داد و کسانیکه در خرداد ماه از امتحانات مردود شوند در هفته اول مهرماه امتحان خود را تجدید خواهند کرد .

کسانیکه در مهرماه نیاز از عهدۀ امتحان بر نیابند تحصیلات سالیانه خود را تکرار خواهند کرد .

ماده ۶ .. معدل نمره های امتحان نیمة اول و نیمة دوم سال (باضمام نمره

باضی - فیزیک
- عربی - زبان
- آئین نامه و

انشرایهای

حتی را پیاپیان
عالی پذیرفته
د . در صورتیکه
خواهد شد والا

ز دروس دانش
سال خواهد بود
س همان است
نأسیس گردید و
ری دائر میشود

ء داشت سرای

رات امتحانات

پیشکی گرفته میشود

مقاله مذکور در ماده ۱۴) نمره هر شهادتname محسوب خواهد شد.

چنانچه معدل مذکور بین ۱۰ و ۱۲ باشد در شهادتname کلمه قابل قبول ذکر خواهد شد.

اگر از ۱۲ زیادتر باشد ولی از ۱۵ تجاوز نکند کلمه کافی از ۱۵ تا ۱۷ کلمه خوب.

هرگاه معدل مذکوره از ۱۷ تجاوز کند بسیار خوب.

ماده ۷ - هر محصلی که بدون عذر موجه در یکی از جلسات امتحان نیمة اول یا نیمة دوم سال غایبت کند نمره او در امتحان صفر و در پرونده تحصیلی او مراتب قید میشود و باید در جلسه بعد مجدداً امتحان دهد.

ماده ۸ - چنانچه محصلی در موقع امتحانات مرتکب تقلب شود از جلسه امتحان اخراج و مراتب در پرونده تحصیلی او ثبت خواهد شد و مجبور است تمام مواد آن شهادتname را در جلسه امتحان بعد مجدداً امتحان دهد.

تکرار در تقلب موجب اخراج از دانشکده خواهد بود.

ماده ۹ - هر محصلی که در ظرف سال تحصیلی بدون عذر موجه بیش از عشر ساعت درس شهادتname ای غائب باشد حق شرکت در امتحان آن شهادتname نخواهد داشت.

ماده ۱۰ - هر محصلی که دو سال در امتحان شهادتname ای مردود شود حق ادامه تحصیل را در دانشکده نخواهد داشت

ماده ۱۱ - هر یک از استادان راجع بهر محصلی نمره اخلاق و مراقبت میدهد و آخر سال تحصیلی معدل آنها گرفته شده با نمره ای که اداره مدرسه برای اخلاق و مراقبت او میدهد جمع و تقسیم بر دو خواهد گردید

نمره ای که باین ترتیب حاصل میشود بمتابه نمره یکی از دروس خواهد بود یعنی باساور نمرات دروس جمع و درمعدل کل آنها وطبقه بنده محصل مؤثر خواهد بود. گذارش عمل نیز بوزارت فرهنگ داده میشود تا در موقع ارجاع شغل سودمند باشد.

ب.

ماده ۱۲ - علاوه بر

از ریاضیات و هیئت و نجوم
مقدمات طب امتحان خواهد
این امتحان دخالت خواهد

از فیزیک و شیمی

نمرات عملیات طرف سال م
ماده ۱۳ - در ریاضیات

تحلیلی ده و حداقل قابل قبول
میباشد. ولی معدل ۵ ماده

ج - مو

ماده ۱۴ - علاوه بر

بدستور استاد مربوطه هر ش
تحقیق و تبعیج باشد. این مقال
دادن امتحان نیمة دوم سال

حد اقل نمره مقاله ب

آنرا تصحیح و تکمیل نماید

ماده

تصویب شده

ماده ۱ - در امتحانات

نگرفته باشد لیکن معدل نمره
(۱) از سال تحصیلی .
کاملاً مجری است برای هر دو

ب - مواد اختصاصی دانشکده علوم

ماده ۱۲ - علاوه بر امتحانات کتبی و شفاهی مذکور در ماده دوم در خردادماه از ریاضیات و هیئت و نجوم و مکانیک و علوم طبیعی و از فیزیک و شیمی کلاس مقدمات طب امتحان خواهد شد و نمراتی، که محصل در ظرف سال گرفته باشد در این امتحان دخالت خواهد داشت.

از فیزیک و شیمی لیسانس امتحان عملی مخصوصی بعمل نمی‌آید و تنها معدل نمرات عملیات ظرف سال ملاک خواهد بود.

ماده ۱۳ - در ریاضیات عمومی حداقل نمره قابل قبول امتحانات انتالیز و هندسه تحلیلی ده و حداقل قابل قبول امتحانات هندسه ترسیمی و مکانیک و مقام جبر هفت میباشد. ولی معدل ۵ ماده مذکور نباید کمتر از ۱۰ باشد.

ج - مواد اختصاصی دانشکده ادبیات

ماده ۱۴ - علاوه بر امتحانات کتبی و شفاهی مذکور در ماده دوم محصلین بددستور استاد مربوطه هر شهادتنامه (۱) لا اقل یک مقاله خواهند داشت که متن در تحقیق و تبع باشد. این مقاله در نیمه اول اردیبهشت باید تسلیم شود و الا محصل حق دادن امتحان نیمه دوم سال را نخواهد داشت.

حداقل نمره مقاله باید ۱۰ باشد و الا محصل باید تا اول مهر ماه همان سال آنرا تصحیح و تکمیل نماید تا مورد قبول واقع شود.

ماده مقسم آئین نامه امتحانات

تصویب شده شورای دانشگاه در مهرماه ۱۳۱۸

ماده ۱ - در امتحانات شهریورماه هرگاه دانشجوئی دریک ماده نمره پذیرفتگی نگرفته باشد لیکن معدل نمره‌های او لااقل به ۱۲ برسد میتوان اورا بکلاس بالاتر برد.

(۱) از سال تحصیلی ۱۳۱۹-۲۰ ببعد که اساسنامه جدید (مصوب شهریور ۱۳۱۷) کاملاً مجری است برای هر رشته تحصیلی دانشجو باید يك مقاله مژروح و چامع بنویسد

هرگاه از کسی که
خوب نداشته باشد در مرتبه
کمک هزینه قطع خواهد شد
مبلغ هر کمک هزینه
در سال تحصیلی ۱۷
در سال ۱۷ - ۱۸
در سال ۱۸ - ۱۹
رشته ریاضی
« فلسفه و علوم تربیتی
« زبان و ادبیات فارسی
« تاریخ و جغرافی
« فیزیک و شیمی
شماره کمک هزینه
هر ساله ممکن است تغییر

آئین
مصوب شو
مادة اول - از اول
عالی در قسمت شبانه روزی
فرهنگ تأمین خواهد شد
مادة دوم - انتخاب د
خواهد بود که در هفته اول

مستخرج از آئین نامه کمک هزینه

تصویب شده کمیسیون فرهنگ مجلس شورای ملی مورخ ۱۷ اسفندماه ۱۳۰۸
حد اقل کمک هزینه ماهیانه هر دانشجو یکصد و پنجاه ریال است که از ۱۵ شهریور هر سال تا سال بعد باو داده خواهد شد.
دانشجویانی که استحقاق کمک هزینه پیدا کردن چنانچه به تحصیلات خود
ادامه دهند و موجبات رضایت مدرسها فراهم سازند تا خاتمه تحصیلات کمک هزینه
را دریافت خواهند داشت.
چنانچه عده تقاضا کنندگان کمک هزینه از عده کمک هزینه زیادتر شد در
کمیسیونی که مرکب از رئیس دانشرای عالی و یک نفر از کارمندان شورای عالی
فرهنگ و مدیرکل وزارت فرهنگ است تصمیم لازم اتخاذ خواهد شد.
دانشجویانی که در سالهای قبل کمک هزینه دریافت داشته اند با تساوی شرائط
حق تقدیم خواهند داشت.

هزینه تحصیل فقط به کسانی داده می شود که داوطلب دیری باشند.

کمک هزینه

برای تشویق دانشجویانی که استعداد و افی دارند و از حیث اخلاق و کوشش
در تحصیل سرآمد اقران خود هستند و داوطلب شغل مقدس دیری اند از آغاز تأسیس
دانشسرای عالی کمک هزینه هایی در بودجه پیش بینی شده و در سال بر شماره آن
افزوده شده است.

شرط دادن کمک هزینه آنست که دانشجو دارای اخلاق نیکو بوده در درس خود
نمره های خوب بگیرد از این رو گرفتن کمک هزینه افتخاری است که نصیب بهترین
دانشجویان می شود.

بهر دانشجویی که کمک هزینه داده شود تا پایان دوره تحصیل از آن استفاده خواهد کرد.

هرگاه از کسی که کمک هزینه میگیرد اعتراف دیده شود یا در امتحانی نمره خوب نداشته باشد در مرتبه اول هر امتیز بیشتر میشود و اگر تکراری دیده شد کمک هزینه قطع خواهد شد.

مبلغ هر کمک هزینه در ماه از ۱۲۰ ریال تا ۳۰۰ ریال است.

در سال تحصیلی ۱۷-۱۳۱۶ به ۳۱۶۱ دانشجو کمک هزینه داده شده

در سال ۱۸-۱۳۱۷ به ۶۸ تن

در سال ۱۹-۱۳۱۸ به ۸۴ تن بشرح زیر :

رشته ریاضی	۲۱	تن	رشته زبان خارجه	۶	تن
« فلسفه و علوم تربیتی	۱۸	تن	« علوم طبیعی	۴	تن
« زبان و ادبیات فارسی	۱۴	«	« باستان شناسی	۱	«
« تاریخ و جغرافی	۱۰	«	« فیزیک و شیمی	۹	«
« کلاس مخصوص خانه داری	۱	«			

جمع ۸۴ تن

شماره کمک هزینه برای هر رشته بسته است به نیازمندی وزارت فرهنگ و هرساله ممکن است تغییر حاصل کند.

۱۳۰۸ ماه مقدمه
ست که از ۱۵

تحصیلات خود
لات کمک هزینه
زیاد تر شد در
ان شورای عالی
شد .

باتساوی شرائط

خلاق و کوشش
از آغاز تأسیس
مال بر شماره آن

ده در درس خود
له نصیب بهترین

تفاذه خواهد کرد.

آئین نامه ورود به شبانه روزی

مصوب شورای عالی فرهنگ ۳۶ خرداد ۱۳۱۵

ماده اول - از اول مهر ماه ۱۳۱۵ لااقل چهل نفر از دانشجویان دانشسرای عالی در قسمت شبانه روزی پذیرفته میشوند و مخارج و مصارف آنها از طرف وزارت فرهنگ تأمین خواهد شد

ماده دوم - انتخاب دانشجویانی که هرسال جدید او اردمیشوند بوسیله مسابقه ای خواهد بود که در هفته اول مهر ماه هرسال بعمل می آید و بوجب تصمیم شورای عالی

فرهنگ در جلسه ۳۱ شهریور ۱۳۱۵ دو نفر از پنج نفر محصل اول هر داش سرای
مقدماتی بدون مسابقه در شبانه روزی پذیرفته میشوند.

تبصره -- کماک هزینه که در سال ۱۳۱۴ - ۱۳۱۵ در داش سرای عالی طبق
نظامنامه مصوب ۱۷ اسفند ۱۳۰۸ و مقررات آن بدانشجویان داده میشود از اول
هر ماه ۱۳۱۵ قطع و در صورتیکه داوطلب باشند بدون مسابقه در قسمت شبانه
روزی پذیرفته میشوند.

مادة سوم -- کسانی با امتحانات مسابقه پذیرفته میشوند که :

۱ -- دارای گواهی نامه کامل متوسطه باشند.

۲ -- کارنامه آنها حاکی از حسن رفتار و اخلاق باشد.

مادة چهارم -- قبل از مسابقه معاینه پزشکی در داش سرای عالی بعمل خواهد
آمد که داوطلبان از حیث سلامت مزاج استعداد دبیری داشته باشند.

مادة پنجم -- مواد امتحانات مسابقه کتبی بقرار ذیل است :

۱ -- برای داوطلبان قسمت ادبی دو امتحان :

الف -- زبان فارسی و عربی

ب -- زبان خارجه

۲ -- برای داوطلبان قسمت علمی

الف -- شعبه‌های فیزیک و شیمی و ریاضی دو امتحان : ریاضی -- زبان خارجه

ب -- شعبه‌های علوم طبیعی دو امتحان : علوم طبیعی -- زبان خارجه .

مادة ششم -- کسانی حق ورود به قسمت شبانه روزی حاصل می نمایند که تعهدنامه

قانونی بسپارند که بعد از فراغت از تحصیل بشغل دبیری موظفاً مشغول شوند.

مادة هفتم -- همه ساله مرتباً تا اول شهریور عده و محلهای موجود برطبق احتیاجات

وزارت فرهنگ برای هر رشته از طرف دانشسرای عالی برای مسابقه اعلان خواهد شد.

مادة هشتم -- برای انتظام داخلی و مجازات و تشویق دانشجویان شبانه روزی

آئین نامه مخصوصی تنظیم و پس از تصویب وزارت فرهنگ بموقع اجرا گذارد

خواهد شد.

- شبانه روزی دانشسر
- تأسیس گردید و در مهر ماه
- تعداد دانشجویان
- دانشسراهای مقدماتی میبا
- سرای عالی دارند .
- برنامه کار دانشجویار
- ۱ -- برخاستن
- ۲ -- شست و شو
- ۳ -- فراگرفتن درس روز
- ۴ -- چاشت
- ۵ -- دروس دانشرا
- ۶ -- ناهار
- ۷ -- تنفس و استراحت
- ۸ -- کار و بازی در دانشسر
- ۹ -- چای
- ۱۰ -- ورزش و بازی
- ۱۱ -- بررسی و فراگرفتن در
- ۱۲ -- شام
- ۱۳ -- تنفس و استراحت
- ۱۴ -- خواب

ش سرای

عالی طبق
سود از اول
مت شبانه

شبانه روزی

شبانه روزی دانشسرای عالی در مهر ماه ۱۳۱۵ در ساختمان دانشسرای تهران تأسیس گردید و در مهر ماه ۱۳۱۸ بعمارت جنوبی دانشسرای عالی منتقل شد.
تعداد دانشجویان شبانه روزی ۸۰ تن و بیشتر آنها شاگردان اول و دوم دانشسرای عالی مقدماتی میباشند که بر طبق تصمیم شورای عالی فرهنگ حق ورود به دانش سرای عالی دارند.

برنامه کار دانشجویان شبانه روزی دانشسرای عالی بقرار زیر است:

عمل خواهد	بامداد ساعت $\frac{1}{2}^{\circ}$	برخاستن
۲ - شست و شو	$\frac{5}{2}^{\circ}$ - ۶	۱ -
۳ - فراگرفتن درس روز	۶ - $\frac{7}{2}^{\circ}$	
۴ - چاشت	$\frac{7}{2}^{\circ}$ - ۸	
۵ - دروس دانشرا	$\frac{1}{4}^{\circ}$ - $\frac{12}{4}^{\circ}$	
۶ - ناهار	$\frac{12}{4}^{\circ}$ - ۱۳	
۷ - تنفس و استراحت	۱۳ - $\frac{14}{2}^{\circ}$	
۸ - کار و بازی در دانشرا	$\frac{14}{2}^{\circ}$ - $\frac{16}{2}^{\circ}$	
۹ - جای	$\frac{16}{2}^{\circ}$	
۱۰ - ورزش و بازی	$\frac{17}{2}^{\circ}$ - ۱۸	
۱۱ - بررسی و فراگرفتن درس	۱۸ - ۲۰	
۱۲ - شام	۲۰ - $\frac{20}{2}^{\circ}$	
۱۳ - تنفس و استراحت	$\frac{20}{2}^{\circ}$ - $\frac{21}{4}^{\circ}$	
۱۴ - خواب	$\frac{21}{2}^{\circ}$	

بیان خارجه

ج ۴ .

که تعهدنامه
و ند .

ق احتیاجات

خواهد شد .

شبانه روزی

جزرا گذارده

هر ماهه پول جیبی و گرامابه
ریاست شبانه روزی ر
می باشند .

آمار دانشجویان بر حسب رشته تجده

زبان و ادبیات فارسی

کلاس مخصوص علمی

تاریخ و جغرافیا

کلاس مخصوص ادبی

فلسفه و علوم تربیتی

فیزیک و شیمی

علوم طبیعی

ریاضی

زبان خارجه

باستان شناسی

روزی

بنای براین بیشتر دان

میباشدند یعنی سنتسان بین

سال دارند .

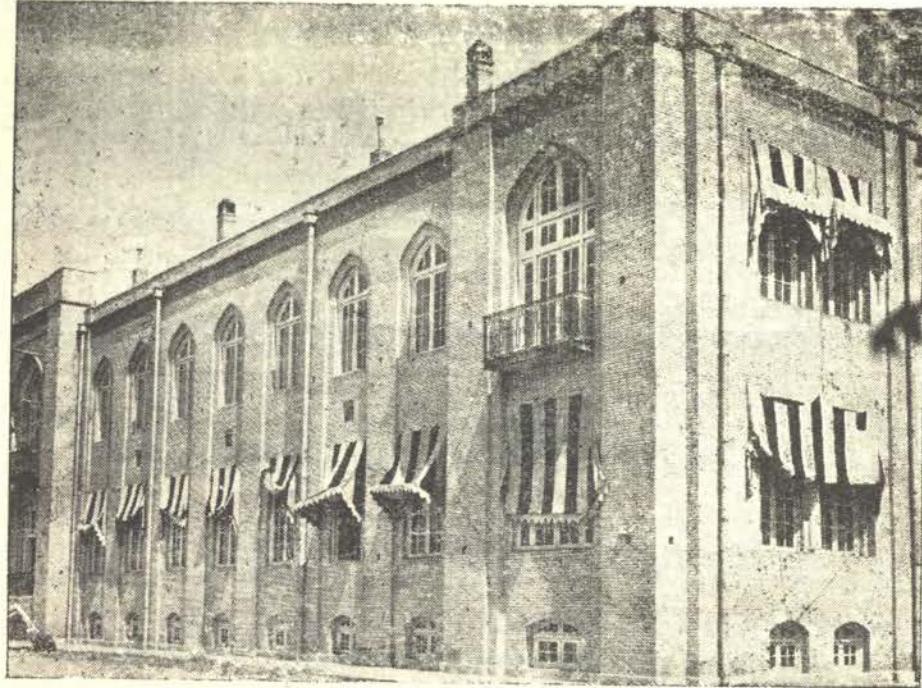
آمار دانشجویان از حیث ز

رشت - بابل - آستانه

کرمان

تبریز - اردبیل - مراغه -

اصفهان

ساختمان جنوبی که اشکوبه نفست و سوم آن بر ترتیب
تالار ناهارخوری و خوابگاه دانشجویان شبانه روزی است

برنامه خوارک دانشجویان با نظر پزشک ویژه کار تنظیم شده و ۱۵ روز یک
مرتبه با رعایت فصل تغییر هینه ماید . چندتن از رئیسان انجمن های دانشسرای عالی و
ورزشکاران که در مسابقه ها رتبه عالی^۱ حائز شده اند و نیز دانشجویان بر جسته
اغلب در میان دانشجویان شبانه روزی دیده میشوند . پذیرفته شدن در شبانه روزی
افتخاری است که نصیب دانشجویان با استعداد و قریحه و نیکو سرشناس و خوش
اخلاق میشود .

قسمت های مختلف شبانه روزی بقرار زیرین است :

دققر شبانه روزی - تالار خواب با ۸۰ تخته - تالار ناهارخوری - روشوئی -

جامه گاه - پرستار خانه - آشپزخانه - آبدار خانه - رخت شوی خانه .

شبانه روزی دانشسرای عالی از اول مهر ماه تا آخر خرداد مرتبأ دائر
بوده و دانشجویان علاوه بر شام و ناهار و چاشت و عصرانه و سلمانی و لباس

هر ماهه پول جیبی و گرمهای دریافت نموده اند.
رباست شبانه روزی را آقای حسن گوشه لیسانسیه تاریخ و جغرافی عهده دار
می باشند.

آمار دانشجویان بر حسب رشته تحصیلی	شماره	آمار بر حسب تاریخ تولد	شماره	شماره
زبان و ادبیات فارسی	۱۳	۱۲۹۲	۲	تن
کلاس مخصوص علمی	۱۳	۱۲۹۳	۴	«
تاریخ و جغرافیا	۱۰	۱۲۹۴	۱۰	«
کلاس مخصوص ادبی	۹	۱۲۹۵	۳	«
فلسفه و علوم تربیتی	۹	۱۲۹۶	۶	«
فیزیک و شیمی	۹	۱۲۹۷	۱۶	«
علوم طبیعی	۷	۱۲۹۸	۱۸	«
ریاضی	۶	۱۲۹۹	۱۱	«
زبان خارجه	۲	۱۳۰۰	۶	«
باستان شناسی	۲	۱۳۰۱	۳	«
		۱۳۰۳	۱	«
رویهم	۸۰	رویهم	۸۰	تن

بنابراین بیشتر دانشجویان از متولدان سالهای بین ۱۲۹۶ - ۱۲۹۹
میباشند یعنی سن شان بین ۴۰ و ۲۵ است. از ۸۰ دانشجو ۴۵ تن ۲۰ تا ۲۲
سال دارند.

آمار دانشجویان از حیث زادگاه

رشت - بابل - آستارا - طالقان - گرگان	۱۷	تن
کرمان	۷	«
تبریز - اردبیل - مراغه - خوی - رضامیه - آذرشهر - ماکو	۱۸	«
اصفهان	۸	«

روزیک
ایعالی و
رجسته
روزی
و خوش

وشوئی -
با دائز
و لباس

با تصویب شورای استادان پ
عهده امتحان کلیه مواد بر
مجازاتهائی که برای د
قرار ذیل است:
تبیخ شفاهی از طرف رئیس ب
تبیخ کتبی با اعلان در مد
اخطر اخراج
اخراج قطعی
علاوه بر مقررات فو
ذیل بر آئین نامه داخلی اضافه
دانشجویان مکلف ه
دانشکده ثبت نمایند و منظ

« ۸	مشهد - گناباد - کاشمر - بیرجند
« ۷	شیراز - یزد - چهرم
« ۴	بین النهرين
« ۲	اراک
« ۴	همدان - نهاوند
« ۳	اهواز
« ۲	تهران
رو بهم ۸۰ تن	

خلاصه آئین نامه های داخلی

دانشجویان موظفند در ساعت دروس و عملیات حاضر شوند
حضور و غیاب توسط مدیر دفتر کارهای اجتماعی یا نماینده او انجام میگیرد.

هر دانشجوئی که مبتلا به مرض شدید شود باید قبل از اداره دانشسرارا مطلع ساخته
بعدهم گواهینامه پزشک رسمی وزارت فرهنگ را اشان دهد.
اگر دانشجوئی بی عذر موجه درسال بیش از عشر ساعت در یک درس غیبت نماید
از شرکت در امتحانات خردداد ماه آن درس محروم خواهد بود.
دانشجوئی که در موقع حضور و غیاب حاضر نباشد غائب محسوب میشود.
دانشجویان فقط در ماه اول سال تحصیلی بدانشسرای عالی یزیرقته میشوند.
برای هر میصلی پرونده مخصوصی تهیه میشود که نماینده اخلاق و شیخیت
و مرآقبت و حاکی از نمرات تحصیلی او خواهد بود.

دانشجوئی که دو سال متوالی در امتحانات مردود شود حق ندارد در دانشسرای
عالی یا در دانشکده های علوم و ادبیات تحصیلات خود را ادامه دهد.
دانشجویانی که یک یا دو سال در مدارس هم رتبه دانشسرای عالی تحصیل کرده باشند

- ۱ - هر دانشجوئی
دفتر دانشسرای عالی به پزشک
مراجعة نماید. پس از گ
مراجعة مذکور ممکن است
در سال دو بار
- ۲ - میشود. اشخاصی که دارای
گواهی نامه بهداری از آمدو
داوا کند (معالجه و مدارا
جو)
- ۳ - هر دانشجوئی
مداوا کند
- ۴ - اگر دانشجو

با تصویب شورای استادان پس از دو یا یک سال تحصیل در دانشسرای عالی اگر از عهده امتحان کلیه مواد بر طبق مقررات بر آیند آنها درجه لیسانس داده میشود .
مجازاتهایی که برای دانشجویان معین شده بر حسب درجات تصریف آنها بقرار ذیل است :

توبیخ شفاهی از طرف رئیس بهنهایی یاد رحضور استادان یا در حضور استادان و دانشجویان
توبیخ کتبی با اعلان در مدرسه و بایگانی در پرونده تحصیلی

اطمار اخراج

اخراج قطعی

علاوه بر مقررات فوق در ششم تیرماه ۱۳۱۶ از طرف وزارت فرهنگ ماده
ذیل بر آئین نامه داخلی اضافه شده است .

دانشجویان مکلف هستند در ابتدای هر یک از سالهای تحصیلی نام خود را در دفتر
دانشکده ثبت نمایند و منظماً سر درس حاضر شوند .

مقررات بهداری

۱ - هر دانشجویی که داوطلب ورود به دانشسرای عالی است باید با معرفی نامه
دفتر دانشسرای عالی به پزشگان بهداری که از طرف وزارت فرهنگ معین شده اند
مراجعه نماید . پس از گواهی تندرستی در دانشسرای عالی پذیرفته میشود .
مراجعه مذکور ممکن است در خود دانشسرای عالی بعمل آید .

۲ - در سال دو بار در دانشسرای عالی از تمام دانشجویان معاينة کامل پزشگی
میشود . اشخاصی که دارای ناخوشیهای واگیر هستند باید قبل از بهبودی و اخذ
گواهی نامه بهداری از آمدن به دانشسرای خودداری کنند .

۳ - هر دانشجویی که بیمار شد میتواند به یزشکهای بهداری مراجعت نماید و
مداوا کند (معالجه و مداوا مجانی است)

۴ - اگر دانشجویی مبتلا بدرد دندان شود موجبات تسهیل معالجه او در

میگیرد .

طبع ساخته

غایبت نماید

و د .
میشوند .

و مشخصیت

دانشسرای

کرده باشند

را ندارد و جزء غائبان آن
۲ - در موقع ورود
طرف دفتر دانشکده انتخاب
احترام می ایستند. در این
حاضر و غایب که در روی
است بافسر مزبور می دهد
۳ - هر دانشجویی
در امتحانات دروس نظامی
۴ - دانشجویانی
آموزش آنها باید صفر محس

مقررات

۱ - اول مهر ماه
می کند و برای آنهایی که
صریح راجع بهویت و ت
تحصیلات شش ساله متوجه
فرهنگ ارسال میدارد -
سربازی معاف است.

۲ - در جریان سال
نمی توانند از دانشسرای
۳ - هر یک از د
دیگر غائب شود باید عل
عالی اطلاع و نشان دهد
اگر دانشجوئی

دانشکده دندانسازی از طرف دانشسرای عالی فراهم می شود
۵ - هر دانشجویی دارای پرونده مخصوص بهداری است که جز پزشک بهداری
کسی از آن اطلاع حاصل نمی کند.

خلاصه مقررات راجع بدروش نظامی

از سال تحصیلی ۱۳۱۳-۱۴ مقرر گردید که کلیه دانشآموزان دوره دوم دبیرستانها
و دانشجویان دانشکده ها هفتاد هزار ساعت در ورزشگاههای وزارت فرهنگ برای
فراگرفتن آموختن عملی سربازی حاضر شوند تابتوانند در رژیم سوم اسفند هرسال
شرکت کنند و این ترتیب تاسال تحصیلی ۱۳۱۰-۱۶ ادامه داشت. از تاریخ ۱۶
دیماه ۱۳۱۵ علاوه بر آموختن عملی هفتاد هزار ساعت نیز آموختن نظری اضافه و قرار
شد که از دروس مزبور در خردادماه هرسال امتحان بعمل آید

در سال تحصیلی ۱۳۱۶-۱۷ آموختن نظری و عملی هردو از ۱۵ ماه
آغاز شد و آموختن نظری در ۲۰ بهمن و آموختن عملی در سوم اسفند ۱۳۱۶ بیان رسید.
بواسطه کثرت شماره دانشجویان برای فراگرفتن دروس نظری بدو دسته تقسیم
شده اند یعنی دروس دسته اول از ۱۵ مهر ماه شروع می شود و در بهمن ماه خاتمه
می یابد و دروس دسته دوم از نیمة دوم شروع شده و در اردیبهشت ماه خاتمه پیدا
می کند و تعليمات عملی نیز از ۱۵ مهر ماه هر سال شروع شده و در اسفند ماه آن
سال بیان میرسد.

رژیم اسفند ۱۳۱۸ امتیاز خاصی داشت و آن شرکت دختران دانشسرای عالی
در رژیم این روز پرافتخار تاریخی بود.

اینک خلاصه مقررات تعليمات نظامی

۱ - دانشجویان باید در ساعت مقرر پس از آن که زنگ زده شد در کلاس
حاضر باشند و پس از پنج دقیقه تأخیر ورود به چوجه شاگردی حق ورود کلاس

را ندارد و جزء غائبان آن درس محسوب خواهد شد

۲ - در موقع ورود افسر مریبی بکلاس یکی از شاگردان که بسمت ارشدی از طرف دفتر دانشکده انتخاب شده فرمان خبردار هی دهد و کلیه دانشجویان بهالت احترام می ایستند. در این موقع دانشجوی مزبور آمار دانشجویان را از حیث عده حاضر و غایب که در روی اوراق مخصوص تهیه شده و با مضاء معاون دانشکده رسیده است بافسر مزبور می دهد

۳ - هر دانشجوئی که در دروس آموزش نظامی دو ساعت غیبت نماید حق شرک در امتحانات دروس نظامی نخواهد داشت.

۴ - دانشجویانی که در روز سوم اسفند بدون عذر هوجه غیبت کرده اند نمره آموزش آنها باید صفر محسوب شود و بر طبق مقررات دانشکده بانمرات دیگر جمع شود.

مقررات راجع بدانشجویان مشمول

۱ - اول مهر ماه هرسال دفتر دانشسرای عالی رسیدگی به شناسنامه دانشجویان می کند و برای آنها که بسن سربازی رسیده اند گواهی نامه که حاوی اطلاعات صحیح راجع بهویت و تاریخ و محل تولد و نمره شناسنامه و گواهی نامه رسیم تحصیلات شش ساله متوسطه باشد صادر نموده و باضمام هفت قطعه عکس بوزارت فرهنگ ارسال میدارد - بموجب تصدیق مذکور دانشجوی مشمول وقتاً از خدمت سربازی معاف است.

۲ - در جریان سال تحصیلی (از اول مهر تا آخر خرداد) دانشجویان مشمول نمی توانند از دانشسرای عالی بدانشکده دیگری منتقل شوند

۳ - هر یک از دانشجویان مشمول که بواسطه ابتلاء بمرض یا معاذیر موجه دیگر غائب شود باید علت غیبت خود را با مدارک مثبت در عرض سه روز بدانشسرای عالی اطلاع و نشان دهد.

اگر دانشجوئی در این خصوص مسامحه کند در ردیف آنها که ترک

لک بهداری

دبیرستانها

نشک برای

مند هرسال

تاریخ ۱۶

ماهه و قرار

۱ - مهه رهاء

بان رسید.

تسهه تقسیم

ماه خاتمه

خاتمه پیدا

مند هاه آن

دانشسرای عالی

در کلاس

روز بکلاس

تحصیل کرده اند محسوب میگردد و دانش سرای عالی باید گزارش آن را بوزارت فرهنگ بدهد.

۴ - مراجعه مستقیم دانشجویان مشمول بوزارت فرهنگ ممنوع است.

۵ - دانشجویان مشمول مکلفند در اول سال تحصیلی نشانی خانه خود را با تعیین مشخصات کامل بدفتر دانش سرای عالی تسلیم نمایند

۶ - هر محصلی که بخواهد سفر کند باید قبل از سفر کنند و مسافرت خود و محل و مدت آن بنویسد و ضمناً متعهد شود که پس از انقضاء مدت مسافرت بدانش سرا مراجعه کند.

دانش سرای عالی در صورت تصویب درخواست مرخصی از وزارت فرهنگ خواهد کرد ولی در تعطیل نوروز و تعطیلات تابستان برای اخذ پروانه مسافرت باید دانشجو مستقیماً باداره نظام وظیفه مراجعه ننماید

دانشنامه دانشگاه علوم و دانشگاه ادبیات

تصویب شده شورای عالی فرهنگ در تاریخ ۳۷ شهریور ۱۳۱۳ (۱)
دانشکده علوم

مادة اول - شهادت نامه هائیکه در دانشکده علوم مقرر میشود بشرح ذیل است:

۱ - ریاضیات عمومی ۲ - آن لیز ۳ - مکانیک ۴ - هیئت و نجوم ۵ - فیزیک

عمومی ۶ - شیمی عمومی ۷ - جانور شناسی عمومی ۸ - گیاه شناسی عمومی ۹ - زیست شناسی و فیزیولوژی ۱۰ - زمین شناسی
دانشکده ادبیات

مادة دوم - شهادت نامه هائیکه در دانشکده ادبیات مقرر میشود بشرح ذیل است:

۱ - زبان و ادبیات ایران بعد از اسلام ۲ - تاریخ ادبیات ایران بعد از اسلام

۳ - ادبیات و زبانهای پیش از اسلام و فیلولوژی فارسی ۴ - زبان و ادبیات عرب (صرف و نحو و علوم بلاغت و تاریخ ادبیات) ۵ - دوره عالی زبان فرانسه ۶ - ادبیات

۱ - ابن اسسانمه به وجب اساسنامه صفحه ۴۲ برای کسانی معتبر است که پیش از مهر ۱۳۱۷ وارد دانشکده شده باشند

زبان فرانسه ۷ - دوره عالی
زبان انگلیسی ۱۰ - ادبیات
ادبیات زبان روسی ۱۳ - ت
۱۴ - تاریخ ایران بعد از ا
باستان شناسی ۱۸ - جغرافی
۲۱ - فلسفه قدیم ۲۲ - کلیا
مادة سوم - هر کس مو
باو درجه لیسانس در علوم دا
مادة چهارم بدارندگان
ادبیات داده خواهد شد.
مادة پنجم - مدت ته
مادة ششم - رؤسای
تجزیه دانشکده های مزبور ی
نظر شورای دانشکده ارزش
اتمام تحصیلات خواهند داد
مادة هفتم - لیسانس
شیمی یا علوم طبیعی باشد بر
لیسانس علوم ریاضی - ۱
لیسانس فیزیک و شیمی
عمومی د - مکانیک .
لیسانس علوم طبیعی -
شناختی د - حیات شناسی و
مادة هشتم - لیسانس
یا تاریخ و جغرافیا و یا عل
ذیل باید اخذ شود :

بوزارت

ت.

ود را با

در باب

اء مدت

خواهد

دانشجو

(۱)

بل است:

- فیزیک

- زیست

بل است:

از اسلام

ت عرب

- ادبیات

۱۳۱۷

زبان فرانسه ۷ - دوره عالی زبان آلمانی ۸ - ادبیات زبان آلمانی ۹ - دوره عالی زبان انگلیسی ۱۰ - ادبیات زبان انگلیسی ۱۱ - دوره عالی زبان روسی ۱۲ - ادبیات زبان روسی ۱۳ - تاریخ پیش از اسلام با تضمیم ملل مشرق و یونان و روم ۱۴ - تاریخ ایران بعد از اسلام ۱۵ - تاریخ عمومی ۱۶ - تاریخ تمدن ۱۷ - باستان شناسی ۱۸ - جغرافیای ایران ۱۹ - جغرافیای عمومی ۲۰ - فلسفه جدید ۲۱ - فلسفه قدیم ۲۲ - کلیات و تاریخ فلسفه ۲۳ - روانشناسی عمومی
مادة سوم - هر کس موفق با خذ لا اقل سه شهادت نامه از دانشگاه علوم بشود

باو درجه لیسانس در علوم داده خواهد شد
مادة چهارم بدارندگان لا اقل چهار شهادت نامه از دانشگاه ادبیات لیسانس در
ادبیات داده خواهد شد .

مادة پنجم - مدت تحصیل برای اخذ لیسانس سه سال خواهد بود .
مادة ششم - رئسای دانشگاه علوم و دانشگاه ادبیات برای اشخاصیکه قبل از
تجزیه دانشگاه های مزبور یک یادو سال در دانشسرای عالی تحصیل نموده باشند با کسب
نظر شورای دانشگاه ارزش تحصیلات سابق آنها را معین کرده و قرار لازم را برای

اتمام تحصیلات خواهند داد
مادة هفتم - لیسانس در علوم چنانچه در رشته علوم ریاضی یا علوم فیزیک و
شیمی یا علوم طبیعی باشد برای تحصیل آن باید چهار شهادتنامه بشرح زیر اخذ شود :
لیسانس علوم ریاضی - الف - ریاضیات عمومی ب - آنالیز - مکانیک - د - هیئت و نجوم .
لیسانس فیزیک و شیمی : الف ریاضیات عمومی ب - فیزیک عمومی ج - شیمی
عمومی د - مکانیک .

لیسانس علوم طبیعی - الف - جانور شناسی ب - گیاه شناسی عمومی ج - زمین
شناسی د - حیات شناسی و فیزیولوژی .

مادة هشتم - لیسانس در ادبیات چنانکه در رشته ادبیات فارسی با زبان خارجه
یا تاریخ و جغرافیا و یا علوم تربیتی و فلسفه باشد برای هر یک از آنها پنج شهادتنامه
ذیل باید اخذ شود :

لیسانس ادبیات فارسی - الف - زبان و ادبیات ایران بعد از اسلام ب - تاریخ
ادبیات ایران بعد از اسلام ج - زبان و ادبیات عرب د - کلیات و تاریخ و فلسفه
ه - دوره عالی زبان خارجه

لیسانس زبان خارجه - الف - دوره عالی زبان خارجه ب - ادبیات همان زبان
ج - مطالعه و تهیه امتحان در موضوعیکه از طرف استاد زبان خارجه معین میشود
و تدوین رساله بزبان خارجه در موضوعی غیر از موضوع امتحان مذکور یا ارائه
شهادت نامه لا اقل یکسال اقامت و تحصیل در مملکتی که زبان آنرا آموخته اند .
د - شهادتنامه زبان و ادبیات ایران‌ها - زبان خارجه دیگریازبان و ادبیات عرب

لیسانس فلسفه و علوم تربیتی الف - یک شهادتنامه درعلوم تربیتی ب - کلیات
وتاریخ و فلسفه ج - روانشناسی عمومی د - فلسفه قدیم یا جدید ه - شهادت نامه دوره عالی
زبان خارجه یا شهادت نامه ادبیات زبان خارجه

لیسانس تاریخ و جغرافیا الف ب دوشهادت نامه راجع بتاریخ ایران ج - جغرافیای
ایران د - تاریخ عمومی ه - جغرافیای عمومی .

لیسانس آثار باستان - الف وب دوشهادتنامه راجع بتاریخ ایران پیش از اسلام
و بعد از اسلام ج - شهادتنامه تاریخ عمومی د - شهادت نامه باستان شناسی
ه - دوره عالی زبان خارجه

تبصره - علوم تربیتی در دانشسرایعالی برطبق اساسنامه و دستور تحصیلا تی
که برای آن مقرر شده است تدریس خواهد شد .

ماده نهم - شرط ورود به دانشکده ادبیات داشتن گواهی نامه دوره کامل هتوسطه
از شعبه ادبیات است و شرط ورود به دانشکده علوم داشتن گواهی نامه کامل متوسطه از
شعب ریاضیات و طبیعتی است چنانچه محصلی با داشتن گواهی نامه دوره کامل متوسطه
شعبه ادبی نخواهد به دانشکده علوم یابا داشتن گواهی نامه کامل علمی داوطلب دخول در
دانشکده ادبیات باشد باید موادیرا که برای ورود به دانشکده ادبیات باشد در خود دانشکده
امتحان دهد .

ماده دهم - در یافت شهادت نامه منوط به کذراندن امتحانات رسمی در انتها پا

ابتدا سال تحصیلی خواهد
ماده یازدهم - ثبت ا
امتحانات و سایر مسائل مر
 بصتوب وزارت فرهنگ رس
مهنم مقرر ا
ماده اول - داوطلبان
زبان خارجه نمی توانند به
ماده ۲ - داوطلبان
ادبیات بعد از اسلام وزبان
فارسی بپردازند .
ماده ۳ - هیچ دانشجویی
لیکن ممکن است یکی از علوم
حقوق ات ا

تصویب شده چهلمین
ماده اول - از
در رشته زبان فارسی در
ماده دوم - برای ا
الف - داوطلب بای
ب - رئیس دانشکده
استعداد و لیاقت داوطلب بر
تبصره - نسبت بکسا

ب - تاریخ
و فلسفه

مان زبان
بین میشود
با ارائه
اخته اند .

ب - کلیات
دورة عالی

- جغرافیای
از اسلام
ن شناسی

تحصیلا تی
مل هتوسطه
متوسطه از
مل هتوسطه
بدخول در
نود دانشکده
در انها پا

ابتدای سال تحصیلی خواهد بود .

ماده یازدهم - ثبت اسمای داوطلبان بدانشکده های علوم و ادبیات و کیفیت امتحانات و سایر مسائل مربوط بدانشکده های مزبور فعلا برطبق نظامنامه ایست که بصویب وزارت فرهنگ رسیده باشد .

مقدمه مقررات دانشکده ادبیات و روح ۵ تیر ۱۳۱۴

ماده اول - داوطلبان لیسانس زبان خارجه بدون داشتن شهادت نامه دوره عالی زبان خارجه نمی توانند به تحصیل تاریخ ادبیات آن زبان مشغول شوند .

ماده ۲ - داوطلبان لیسانس ادبیات زبان فارسی باید قبل از شهادت نامه های زبان ادبیات بعد از اسلام و زبان ادبیات عرب را بدست آورند سپس به تحصیل تاریخ ادبیات فارسی بپردازند .

ماده ۳ - هیچ دانشجوئی نمی تواند در سال بیش از دو شهادت نامه را داوطلب شود لیکن ممکن است یکی از علوم تربیتی راعلا و برو شهادتنامه تحصیل نموده امتحان دهد

مقررات اساسی راجح بدرجه دکتری

زبان فارسی

تصویب شده چهل مین جلسه شورای دانشگاه در تاریخ ۶۰۳۸ مر ۱۳۱۶

ماده اول - از مهر ماه ۱۳۱۶ وسائل تحصیل و گرفتن درجه دکتری

در رشته زبان فارسی در دانشکده ادبیات فراهم میشود .

ماده دوم - برای اخذ درجه دکتری موقتاً برتریب ذیل عمل خواهد شد :

الف - داوطلب باید لیسانس زبان و ادبیات فارسی را داشته باشد .

ب - رئیس دانشکده ادبیات و هیئت استادان رشته زبان و ادبیات فارسی

استعداد ولیاقت داوطلب را برای ورود باین رشته کتاب تصدیق نمایند .

بصره - نسبت بکسانیکه در خدمت وزارت فرهنگ هستند باید قبل اجازه وزارت

فرهنگ صادر شود.

ماده سوم - کسانیکه برطبق ماده دوم پذیرفته شوند چنانچه لیسانسیه دانشسرای عالی باشند اجرای تعهد آنها وقتاً موقوف میماند و در صورت توفیق با خذ درجه دکتری بمحض قوانین مربوطه استخدام خواهد شد.

ماده چهارم - حداقل مدت برای رسیدن درجه دکتری دو سال است.

ماده پنجم - شهادتنامه هایی که داوطلب برای تکمیل معلومات خود باید اخذ کند عبارت است از :

الف - شهادتنامه تاریخ ایران بعد از اسلام

ب - شهادتنامه زبانهای ایران پیش از اسلام و فیلولوژی (زبان شناسی)

ج - شهادتنامه دوره عالی زبان خارجه غیر از زبانی که برای اخذ لیسانس آموخته اند.

ماده ششم - برنامه دروسی که داوطلب باید بخواند برقرار ذیل است:

اصول و قواعد معانی بیان زبان فارسی.

سبک شناسی و مقایسه روش‌های نظم و نثر.

روش تاریخ ادبیات

سنیجهش ادبیات زبانهای مختلف

دوره عالی ادبیات عرب

ماده هفتم - علاوه بر تحصیلات مذکور در ماده ۵ و ۶ داوطلب باید رساله‌ای تهیه کند که متنضم تحقیق و تبع کافی بوده و در آن مسائلی برشته تحریر درآید که بکر باشد و خدمت شایانی بعالی ادبیات شناخته شود

موضوع رساله ممکن است یا از طرف داوطلب پیشنهاد شود و تصویب هیئت مذکور در ماده ۸ و رئیس دانشکده بررسی یا رسماً از طرف هیئت با موافقت رئیس دانشکده معین گردد.

ماده هشتم - برای تعیین کتبی که باید مورد تحقیق و تبع واقع شود و منظور

راهنمایی داوطلب در تعیین ادبیات هیئتی از استادان رشته مذکور در جلسه اول یکنفرنش تشكیل و اداره جلسات خواهند ماده نهم - چگونگی بمحض نظامنامه جدا گانه معا

آیین نازمه اردی
تصویب پنجاه و ششمین
ماده ۱ - امتحان مو
بعمل می‌آید کسانی که با دا
و یانمره آنها کافی نباشد
امتحان بدھند.

تبصره - تا زمانی که
ادبیات بشکل شهادتنامه تدری
لیسانس همان دانشکده صو
ماده ۲ - امتحانات
ماده ۳ - نمرات امتة
تنها کسانی پذیرفته ه
ماده ۴ - هر دانشجو
غایب باشد حق شرکت در
خارجه که داوطلب ممکن
ماده ۵ - دانشجویان
اساستنامه دوره دکتری

راهنمایی داوطلب در تعیین موضوع رساله و نظارت بر مطالعه‌های او رئیس‌دانشکده ادبیات هیئتی از استادان رشته زبان و ادبیات فارسی را معین خواهد کرد. هیئت مذکور در جلسه اول یکنفر از بین خود برای است انتخاب خواهد نمود که مسئول تشکیل و اداره جلسات خواهد بود.

ماده نهم - چگونگی رساله و طرز دفاع از آن و طبع و انتشار و اعطای درجه بموجب نظامنامه جدا گانه معین خواهد شد .

آئین نامه امتحان دوره دکتری زبان فارسی

محضوب پنجاه و ششمین جلسه شورای دانشگاه در تاریخ ۱۱ دیماه ۱۳۹۷
ماده ۱ - امتحان مواد دوره دکتری زبان فارسی تنها در خرداد ماه هرسال بعمل می‌آید کسانی که با داشتن عذر موجه نتوانند در جلسه خرداد حاضر شوند و یانمۀ آنها کافی نباشد با اجازه رئیس‌دانشکده ادبیات ممکن است در مهرماه امتحان بدهند .

تبصره - تا زمانی که قسمتی از مواد دوره دکتری مطابق اساسنامه دانشکده ادبیات بشکل شهادت‌نامه‌تدریس می‌شود آئین نامه امتحان آن مواد بر طبق آئین نامه امتحان لیسانس همان دانشکده صورت خواهد گرفت

ماده ۲ - امتحانات دوره دکتری کتبی و شفاهی خواهد بود .

ماده ۳ - نمرات امتحان از صفر تا بیست میباشد .

تنها کسانی پذیرفته هستند که در هر ماده نمره آنها کمتر از چهارده نباشد .

ماده ۴ - هر دانشجو که در ظرف سال عشر ساعات درس را بدون عذر موجه غایب باشد حق شرکت در امتحانات آن درس را ندارد مگر در تاریخ ایران و زبان خارجه که داوطلب ممکن است بدون حضور در سردرس امتحان دهد

ماده ۵ - دانشجویان در طی دوره تحصیل از کتابهایی که بموجب ماده ۸ اساسنامه دوره دکتری معین می‌شود باید هرسال ۴ امتحان بدهند و معدل نمره‌های

نشسته‌ای
دکتری

اید اخذ

لیسانس
اساسی)

رساله‌ای
در آید که

سب هیئت
ت رئیس

و بمنظور

آن امتحان بمنزله یکی از دروس خراهدبود و نباید کمتر از ۱۴ باشد.

آئین نامه رساله دکتری زبان فارسی

تصویب شده پنجاه و ششمین جلسه شورای دانشگاه مورخ ۱۱ دی، ماه ۱۳۱۷

ماده ۱ - داوطلب دکتری در زبان فارسی پس از گذراندن یکسال از دوره

تخصصیات و پذیرفته شدن در امتحانات آنسال میتواند موضوعی را برای رساله دکتری

انتخاب و برئیس دانشکده پیشنهاد نماید.

ماده ۲ - رئیس دانشکده پس از مراجعة بهیئت نظارت و راهنمائی دکتری

زبان فارسی (که بر طبق ماده هشتم اساسنامه مصوب شورای دانشگاه در ۲۸ مهر

۱۳۱۶ پیش بینی گردیده است) و موافقت نظر آنان آن موضوع را تصویب با

موضوع دیگر با موافقت هیئت انتخاب و بداوطلب ابلاغ نماید.

ماده ۳ - از طرف هیئت مذکور یکی از استادان بر اهنمانی داوطلب برگزیده

خواهد شد که او را در تهیه نقشه و طرح تفصیلی رساله و تحقیقات و مطالعات

هدایت کند

ماده ۴ - رساله دکتری باید در آخر خرداد یا آخر مهر ماه در پنج نسخه

ماشین شده بدفتر دانشکده تسلیم شود. دفتر در صورتی رساله را قبول نماید

در تمام امتحانات دکتری پذیرفته شده باشد

ماده ۵ - برای هر یک از اعضاء « هیئت نظارت و راهنمائی » یک نسخه از رساله

هزبور فرستاده میشود تا پس از مطالعه آن در مدتی که بیش از شش هفته نخواهد بود جلسه

نموده نظر خود را برئیس دانشکده اطلاع دهند

ماده ۶ - در صورتی که هیئت هزبور نظر موافق داده باشند اجازه دفاع از رساله

از طرف رئیس دانشکده صادر خواهد شد

ماده ۷ - روز و ساعت جلسه دفاع از رساله کتاباً بدواطلب ابلاغ و در دانشکده

اعلان میشود و در صورت مقتضی برای درج در روزنامه ها نیز ارسال میگردد

ماده ۸ - هیئت متحنن

در جلسه دفاع لباس رسمی دارد

خواهد پوشید

ماده ۹ - یکی از کار

امتحان اعلان و حاضرین به ا

متحنن و کسی جز هیئت مذک

ماده ۱۰ - در آغاز جلسه

تحقیقاتی را که بعمل آورده و

می کند پس از آن استاد راه

آن رساله ذکر کرده و توضیح

اعضای دیگر هیئت متحنن نی

بکنند و داوطلب با رعایت اد

دفاع میکنند

ماده ۱۱ - در پایان مر

با همکارانش برای مشورت و

ماده ۱۲ - در بازگشت

حال قیام تو سطر رئیس اعلان م

دانشراست بر قبول یا رد داوطلب

یا « خوب » یا « بدون قید »

ماده ۱۳ - دانشنامه

فرهنگ خواهد بود.

ماده ۱۴ - داوطلب

بر ساند و تا آنرا چاپ نکرد

دانشنامه صادر نخواهد شد.

ماده ۸ - هیئت ممتحنه (که همان هیئت نظارت و راهنمائی خواهد بود) در جلسه دفاع لباس رسمی دانشگاه در بر خواهند نمود و داوطلب لباس مشکی خواهید پوشید

ماده ۹ - یکی از کارمندان دفتر دانشگاه ورود هیئت ممتحنه را به تالار امتحان اعلان و حاضرین به احترام بر خواهند خاست. انتظام تالار با رئیس هیئت ممتحنه و کسی جز هیئت مذکور و داوطلب حق مذاکره و سخن‌گوئی خواهند داشت

ماده ۱۰ - در آغاز جلسه داوطلب اجازه رئیس تازگی و ضرورت و فایده

تحقیقاتی را که بعمل آورده و روشنی را که در پروراندن موضوع بکار برده است بیان می‌کند پس از آن استاد راهنمای نظرهای انتقادی خود را در باره می‌حسن و معایب

آن رساله ذکر کرده و توضیحاتی راجع بباره مسائل از داوطلب می‌خواهد. بعد از او اعضای دیگر هیئت ممتحنه نیز میتوانند در موضوع آن رساله از داوطلب پرسشهایی

بکنند و داوطلب با رعایت ادب و نزاکت سوالات را جواب گفته از نوشتدهای خود دفاع می‌کند

ماده ۱۱ - در پایان مرحله فوق رئیس هیئت ممتحنه جلسه را موقتاً تعطیل کرده با همکارانش برای مشورت و صدور رأی با طاق مجاور می‌روند.

ماده ۱۲ - در بازگشت هیئت ممتحنه حاضرین برپا می‌ایستند و رأی هیئت در حال قیام توسط رئیس اعلان می‌شود و آن متن ضمن هیچ‌گونه توضیحی خواهد بود فقط دائر است بر قبول یا رد داوطلب و در صورت قبول اینکه پذیرفتن با قید «سیار خوب» یا «خوب» یا «بدون قید» می‌باشد

ماده ۱۳ - دانشنامه دکتری بامضای اعضاء هیئت و رئیس دانشگاه و وزیر فرهنگ خواهد بود.

ماده ۱۴ - داوطلب باید رساله خود را پس از تصویب در جلسه دفاع بچاپ برساند و تا آنرا چاپ نکرده و ۵۰ نسخه بـ کتابخانه دانشگاه تسلیم نکرده باشد دانشنامه صادر نخواهد شد.

ماده ۱۵ - رساله را که با قيد «بسیار خوب» بتصویر رسیده است به خرج دانشگاه
چاپ و نشر خواهد شد

آمار دانشجویان دوره دکتری

سال نخست	دختر	پسر	رویهم
-	۶	۶	۶
سال دوم	۲	۱	۳
کسانی که بیش از دو سال است -	۴	۳	۳
در این دوره بسر هیلرند	۲	۱۰	۱۲ تن
رویهم			

اینک تصویر دانشجویان دوره دکتری بر حسب حروف الفباء.

آقای علی اکبر مجیدی

سال اول

آقای محمد

سال اول

آقای پرویز خانلری

سال دوم

آقای علینقی احسانی

سال اول

خانم زهراء کیا
سال دوم

آقای علی اکبر هجیدی فیاض
سال اول

خانم شمس الملوك هصاحب
سال دوم

آقای محمد معین
سال اول

گاره

دانشسرای عالی از بنگاههای زنده
وظیفه ای که بر حسب پیشینه
آهنگی نشان میدهد و بر حسب
در سال ۱۳۱۸ - ۱۹

۱ - برای تربیت دیم

تدریس کنند و همچنین پر
از مهر ۱۳۱۸ رشتہ خانه د
این سالنامه چاپ شده است

۲ - قسمت شبانه رو

و ۶۰ تن در آنجا بسر میبرند
بیان شده) انتقال یافته و
۳ - دختران دانشجوی
اند و این نیزگام نوینی است ک

از آذر ماه ۱۳۱۸

۳ فرهنگ حضور یافته تعلیلی
آماده ساختند . لباس متعدد
فرهنگ برای خود تهیه کردند
است نمونه آن ملاحظه خوا

۴ - برای انتشار

«نامه دانشسرای عالی»
دی ۱۳۱۸ از تصویب شو

آقای مصطفی مهدب

سال اول

دانشجویانی که کلیشه آنان بسالنامه نرسیده :

۱ - حسین خطیبی نوری

۲ - ذیح اللہ صفائی شهمیرزادی

۳ - حسن مینوچهر

۴ - ماهیار نوابی (سال اول)

۵ - آقای هدایت اللہ نیرسینا (سال اول)

گارهای نو در ۱۳۱۸-

دانشسرای عالی از بنگاههای زنده‌ای است که علاوه بر کارهای جاری و انجام دادن وظیفه‌ای که بر حسب پیشینه چند ساله عهده دار است پیوسته با پیشرفت‌های کشورهم آهنگی نشان میدهد و بر حسب مقتضیات زمان کار خود را تکمیل میکند.

در سال ۱۹-۱۳۱۸ چند کار نو انجام یافته که اینکه مختصر آبدان اشاره میشود:

۱ - برای تربیت دبیرانی که خانه داری را در دبیرستانهای دختران علماء و عملاً تدریس کنند و همچنین پرورش دوشیزگانی که جامعه امروزی بآنان نیازمند است از مهر ۱۳۱۸ رشتۀ خانه دارای دردانش سرا تأسیس یافته که اساسنامه آن در صفحه ۷۴ این سالنامه چاپ شده است

۲ - قسمت شبانه روزی دانشسرای عالی که در محل دانش سرای مقدماتی بود و ۶۰ تن در آنجا بسرمیبردند به محوطه داشت سرای عالی (بشرحی که در صفحه ۶۰-۵۷ بیان شده) انتقال یافته و ۲۰ تن بر شماره دانشجویان افزوده شده است.

۳ - دختران دانشجو برای نخستین بار اجازه شرکت در رژه سوم اسفند را حاصل کرده اند و این نیزگام نوینی است که برای همدوش ساختن دختران ویسران انجام یافته است. از آذر ماه ۱۳۱۸ دختران در زمینهای دانشسرای عالی سپس در روز شگاه نمره فرهنگ حضور یافته بتعلیمات نظامی مبادرت کرده و خود را برای رژه روز تاریخی آماده ساختند. لباس متعددالشکلی نیز بر حسب تصویب اولیای دانش سرا و وزارت فرهنگ برای خود تهیه کردند که از روی گراور دانشجویان سال سوم که در آخر سالنامه است نمونه آن ملاحظه خواهد شد.

۴ - برای انتشار نتیجه پژوهش‌های استادان و دانشیاران مجله‌ای بنام «نامه دانشسرای عالی» بزبان فارسی و خارجه چاپ میشود. اساسنامه آن در ۹ دی ۱۳۱۸ از تصویب شورای دانشگاه گذشت که عیناً در زیر ملاحظه میفرمائید.

أساسنامه «نامه دانشسراي عالي»

تصویب ۹ دیماه ۱۳۱۸ شورای دانشگاه

ماده ۱ - برای انتشار نتیجه تحقیقات علمی و ادبی استادان دانشسرای عالی از سال ۱۳۱۸ بنگاهی بنام بنگاه نامه دانشسرای عالی مطابق مواد این أساسنامه تأسیس میشود

ماده ۲ - بنگاه نامبرده تحت نظر و اداره هیئت ذیل خواهد بود :

رئیس دانشسرای عالی که سمت ریاست خواهد داشت

یک استاد دانشکده ادبیات و یک استاد دانشکده علوم که عضو شورای دانشگاه باشند.

مدیر داخلي نامه که سمت مدیری هیئت مدیره را خواهد داشت

ماده ۳ - اعتبارهای این بنگاه از محل وجودی که از طرف دولت یا از محل اوقاف یا محلهای دیگر بصیغه اعانته بدان داده میشود تأمین میگردد و بنگاه نامه دانشسرای عالی که از قسمتهای دانشگاه است دارای شخصیت حقوقی است و در حدود اعتباری که دارد رئیس آن میتواند تعهد مالی بنماید.

ماده ۴ - اختیارات و وظایف مدیر داخلي نامه بموجب نظامنامه ای خواهد بود که بتصویب هیئت مدیره برسرد.

ماده ۵ - نامه دانشسرای عالی اصولاً بزبان فارسی نوشته میشود. مقاله هایی که برای دانشگاههای خارجی مورد استفاده تشخیص داده میشود ممکن است بزبان فرانسه یا انگلیسی یا آلمانی چاپ شود.

ماده ۶ - برای اینکه مقاله ای در نامه دانشسرای عالی درج شود باید هیئت مدیره با رأی مخفی تازگی آنرا تصدیق کند.

ماده ۷ - مدیر داخلی نامه از میان استادان دانشسرای عالی برگزیده واعضاء
لازم با اختیار ایشان گذاشته میشود .

ماده ۸ - مجاهه هائی که بازای نامه دانشسرای عالی از خارجه و داخله بر سد
در کتابخانه دانشسرای عالی جمع آوری و ضبط میشود .

آمار دانشجویان دانشسرای عالی در سال ۱۳۱۸-۱۳۱۹

رشته ها	دختر	پسر	رویهم
زبان و ادبیات فارسی	۱۷۰	۹۵	۱۱۲ تن
زبان بیگانه	۲۱	۶۰	" ۸۶
فلسفه و علوم تربیتی	۱۱	۵۴	" ۶۰
تاریخ و جغرافی	۴	۳۹	" ۴۳
باستان شناسی	۵	۱۴	" ۱۹
ریاضی	۰	۳۲	" ۳۷
علوم طبیعی	۷	۲۲	" ۲۹
فیزیک و شیمی	۳	۲۹	" ۳۲
کلاس و پژوه علمی	۵	۱۰	" ۴۰
کلاس و پژوه ادبی	۲۳	۱۰	" ۳۸
کلاس و پژوه خانه داری	۲۲	—	" ۲۲
ادبیات معقول و عنقول	—	۲۹	" ۲۹
فاسفه معقول و منقول	—	۱۰	" ۱۰
رویهم	۱۲۳	۴۲۶	" ۵۴۷

سرای عالی
سازمانه

و شورای

از محل

گاه نامه

در حدود

خواهد

هائی که
ن فرانسه

مت مدیره

نرگترین نمایندهٔ تر
و کتاب خوان‌های آن است
کتابها و کتابخانه‌های خود ب
نمی‌نمایند، مؤلفان و نویسنده‌
چاپ و انتشار کتاب فراهم م
خود کتابخانهٔ تأثیرگذار مینمایند
اهمیت کتاب در جام
بتصویف نیست ولی متأسفانه در
اگر هم کسی بی‌باهمیت آن
و ازین رو هیچیک از آموزشگاه
همان کتابهای کلاسی آنها با
دانشسرای عالی نخستین
نمود و از آن پس بعد سایر دانش
کتابخانهٔ فراهم کردند. کم که
هر یک از دیبرستانهای امیر کتابخانه
اگرچه دانشسرای عالی
صاحب کتابخانه گردید که تغییر
کتابخانه که در زیرنوشته می‌شود
سال ۱۳۰۱ تأسیس دارالعلمين مر
مخالف فراهم گردید. در سال
۲۷۷۵ جلد کتابهای علمی و
گذاشته شده بود بدون این

بخش دوم

افزار کار:

کتابخانه و آزمایشگاه‌ها

کتابخانه

بزرگترین نمایندهٔ ترقی فکری و علمی هر جامعهٔ فراوانی کتاب و کتابخانه و کتاب خوان‌های آن است. باین مناسبت ملل متقدم دنیا سعی می‌کنند بر عدهٔ کتابها و کتابخانه‌های خود بیافزایند و برای رسیدن باین مقصد از هیچ اقدامی درین نمی‌نمایند. مؤلفان و نویسنده‌گان را تشویق می‌کنند، وسائل سهل و سریع برای چاپ و انتشار کتاب فراهم مینمایند؛ در شهرها و قصبات و کوچکترین آموزشگاه‌های خود کتابخانهٔ تأثیرگذار می‌سازند.

اهمیت کتاب در جامعهٔ بخصوص در آموزشگاه بقدرتی واضحست که محتاج به توصیف نیست ولی متأسفانه در کشور ما تا چندی پیش باین مسئله اهمیت داده نمی‌شد و اگرهم کسی بی‌باهمیت آن برد بود در فراهم کردن لوازم آن اقدام کافی نمی‌نمود و ازینرو هیچیک از آموزشگاه‌های ما کتابخانهٔ نداشتند و وسائل تحصیل شاگردان همان کتابهای کلاسی آنها بود.

دانشسرای عالی نخستین بنگاه تربیتی است که در ایران نوبایجاد کتابخانهٔ منظم اقدام نمود و از آن بعد سایر دانشکده‌ها باو تأسی نموده و هر یک بفراخور بودجهٔ خود کتابخانهٔ فراهم کردند. کم کم این فکر بدیرستانها نیز نفوذ نمود تا جائیکه امرور هر یک از دبیرستانها کتابخانهٔ کوچکی برای رفع احتیاج دانشآموزان تهیه نموده‌اند. اگرچه دانشسرای عالی از خیلی پیش دارای کتاب بوده ولی در حقیقت از روزی صاحب کتابخانه گردید که تغییرات اساسی در شعب مختلف آن داده شد. نظری بتاریخچه کتابخانه که در زیرنوشته می‌شود این موضوع را روشن مینماید. مقدمات کتابخانه از همان سال اول تأسیس دارالمعلمین مرکزی یعنی ۱۲۹۷ تهیه شد و بتدریج ۲۸۳ جلد کتاب مختلف فراهم گردید. در سال ۱۳۰۷ که مدرسهٔ تبدیل به مؤسسهٔ عالی گردید متدرج ۲۷۷ جلد کتابهای علمی و ادبی از خارجه خریداری شد ولی متأسفانه کتابهای در اطاقی گذاشته شده بود بدون اینکه کسی از آن استفاده نماید.

در سال ۱۳۱۱ که سازمان دانشسرای عالی بکلی تغییر کرد و بطرز نوین اداره گردید برای کتابها فهرستی تهیه و تالار شماره ۱ ساخته مان سرکنی (۱۰ متر در ۱۸ متر) بکتابخانه اختصاص داده شد. در ۱۵ هجر ماه همان سال رسماً کتابخانه افتتاح و مورد استفاده واقع شد. ریاست کتابخانه در آنوقت با آقای شمس‌داوری درجه M.A از دانشگاه کلمبیا داده شد. از این سال بعد هر روز ب تعداد کتابها افزوده شد تا امروز (خرداد ۱۳۱۹) که تعداد آن به ۱۱۸۵۲۹ جلد رسیده است و افزایش آن سال به سال بشرح زیر میباشد:

سال ۱۵۷۳	۱۳۱۸	۳۹۱	۲۸۳	جلد سال ۱۳۱۳	۱۲۹۷
۱۱۱۰	۱۳۱۹	۱۰۵۱	»	۱۳۱۴	۱۹۹۲
				»	۱۳۰۷
		۶۴۱	۱۳۱۵	۱۳۵۴	۱۳۱۱
			»		»
		۱۰۰۸	۱۳۱۶	۱۳۴۱	۱۳۱۲
			»		
		۱۱۰۸	۱۳۱۷		

و اگر مجلات علمی و ادبی جلد و ثبت گردد تعداد آن به ۱۳۰۰۰ جلد خواهد رسید.

در سال ۱۳۱۴ دیده شد که تالار شماره ۱ برای کتابخانه کوچک میباشد با این نظر در قسمت شمال شرقی عمارت مخصوص برای کتابخانه (محل فعلی) ساخته شد که در آن واحد گنجایش صد تن مطالعه کننده را دارد و در مخزن آن میتوان تا ۲۰۰۰۰ کتاب قرار داد. در ساختن این عمارت نکات مهم فنی و بهداشت کاملاً رعایت شده است تالار مطالعه مخصوص دانشجویان بوده و آقایان استادان و دانشیاران در مخزن در محلهای مخصوصی که برای آنان معین شده مطالعه مینمایند.

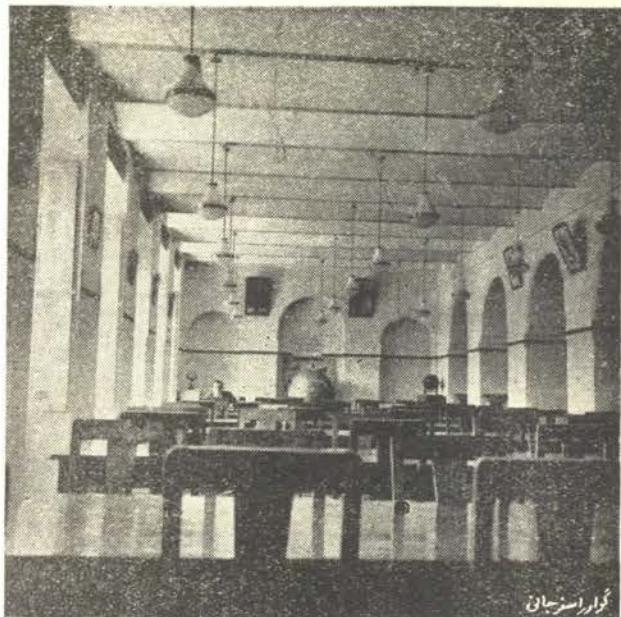
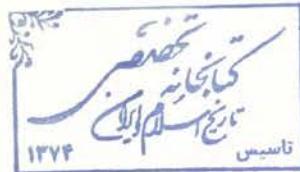
کتابهای کتابخانه از دوراه تهیه میشود. یکی از راه خرید کتاب از محل بودجه مخصوص و دیگر از راه جمع آوری کتاب بوسیله دانشجویان و کارمندان انجمن کتابخانه یا ارمنانهایی که مستقیماً از طرف دانشمندان و نویسندهای کان یا بوسیله اداره نکارش وزارت فرهنگ بکتابخانه میرسد.

برای خریدن کتاب همه ساله آقایان استادان و دانشیاران صورتی از کتابهای

کتابخانه اسلامی

مفید و خوب که برای کتابخانه
کتابخانه اگر از این کتابها
صورتی تهیه نموده و برای
این کتابخانه در ردیف بهتر
دانشمندان مملکت تهیه شد
ارویا نیز همواره کار او کهای
کتابخانه و دانشسرای عالی هد
کتابخانه ما دارای
تاریخی، جغرافیائی، زمینی
چند شماره از بهترین مجلات
طرز تنظیم کتابها م

تالار بررسی کتابخانه

مفید و خوب که برای کتابخانه و دانشجویان لازم است تهیه نموده بکتابخانه میدهدند. کتابخانه اگر از این کتابها یا مانند آنها را نداشته باشد با اجازه رئیس دانشسرای عالی صورتی تهیه نموده و برای خرید آن اقدامات لازم را مینماید. از اینجهت کتابهای این کتابخانه در ردیف بهترین کتابهای موجود در ایران بوده و با نظر بزرگترین دانشمندان مملکت تهیه شده است. بعلاوه بنگاه های بزرگ کتابفرشی امریکا و اروپا نیز همواره کتابهای خود را برای دانشسرای عالی میفرستند و از اینراه کارکنان کتابخانه و دانشسرای عالی همیشه ازانشاء کتابهای مفید ممالک دیگر مطلع میباشند کتابخانه ما دارای انواع فرهنگها و دائرة المعارفها و نقشه های تاریخی، جغرافیائی، زمین‌شناسی، گیاه‌شناسی، جانور‌شناسی نیز میباشد و بعلاوه چند شماره از بهترین مجلات و روزنامه های داخله و خارجی را نیز مشترک است. طرز تنظیم کتابها مطابق اسلوب دیوئی امریکائی است. این اسلوب در پیشتر

گردید
کتابخانه
اقعشد.
بیداداده
که) ۱۳
بیاشد :
۱۵۷۳
۱۱۱۰

جلد ۱۲

باشند
ماخته شد
۲۰۰۰
عایت شده
در مخزن
از محل
کارمندان
یا بوسیله
از کتابهای

- ۲ - هر یک از دانشجویان
ولی باید کتاب هزبور را با
صورت تأخیر برای هر ساعت
۳ - اشخاص خارج از
خود کتابخانه میتوانند از کتابخانه
۴ - خارج کردن هر کتابخانه ممنوع است .
۵ - دانشجویان تازه
کارت تحصیلی خود را بوسی نشان
۶ - اظهار رأی و عذر
۷ - هر دانشجو باید
دفتر را بعمل آورد و در صورت
خواهد کشید .
۸ - در محیط کتابخانه
۹ - پس از استفاده
های جغرافیائی که آزادانه داشت
و بقفسه دیگر منتقل ساخت
۱۰ - در صورت لزوم
با جازه اولیاء آن خواهد داد
هر دانشجو در موقع
کند و کتابی را که میخوا
آن را در دفتر مخصوصی ثبت
آن امصار باطل میسازد .

کتابخانه های بزرگ امریکا و بعضی از کتابخانه های مهم اروپا متمداول است . دانشجویان قبل از برگها شماره کتابی را که میخواهند مطالعه کنند پیدا میکنند و به کتابدار میدهند و او پس از ثبت در دفتر مخصوص آنها میدهد ولی دائرة المعارفها و فرهنگها و کتابهای نظری آنها در قفسه های مخصوصی جای دارد و هسته قیماً در دسترس دانشجویان است .

برگهای کتابخانه دوسته است یکدسته برگهای که بر حسب اسم مؤلف و عنوان کتاب نوشته شده است این دسته از برگ هامور استفاده کسانی میتواند واقع شود که اسم مؤلف یا عنوان کتاب را بدانند و اگر شخصی بدون دانستن کتاب بخصوص بخواهد راجع به موضوع مطالعه نماید بدسته دیگر برگها که از روی موضوع تهیه و مرتب شده است مراجعه نماید .

کتابهایی که نسخه آن متعدد بوده و گرانها نیست همیشه در دسترس دانشجویان گذاشته میشود حتی شب های نیمساعت قبل از بسته شدن کتابخانه امانت داده میشود که بخانه خود ببرند . اینگونه کتابها باید فردا با مداد بکتابدار داده شود .

این کتابخانه از حيث مراجعه کننده بزرگترین کتابخانه کشور است و روزانه بیش از دویست تادویست و پنجاه تن برای مطالعه مراجعه همیایند و میزان کار آن روزی ده ساعت (از ۸ صبح تا ۱۲ و از ۲ بعد از ظهر تا ۸) میباشد و در سال جاری در حدود ۰ ۰۰۰ ۰۰۰ تن مراجعه نموده اند .

عده کارکنان کتابخانه در سال جاری پنج تن بوده و علاوه بر این از وجود چند تن از کارهندان انجمن کتابخانه که از کتابداری اطلاع دارند برای کمک استفاده شده است .

آئین نامه کتابخانه

آئین نامه کتابخانه بقرار زیر است :

۱ - امانت دادن کتاب برای شب نیم ساعت قبل از تعطیل کتابخانه

آغا می بود

- ۲ - هر یک از دانشجویان هیتوانند برای شب تادو جلد کتاب باهانت بپرسند و لی باید کتاب مزبور را بامداد روز دیگر در کتابخانه بکتابدار تسلیم کنند و در صورت تأخیر برای هر ساعت ده شاهی بعنوان جریمه از ایشان گرفته میشود.
- ۳ - اشخاص خارج از دانشسرایعالی فقط با اجازه رئیس دانشسرایعالی در خود کتابخانه هیتوانند از کتابها استفاده کنند.
- ۴ - خارج کردن هرگونه کتاب و مجله جز در شب (بعنوان امامت) از کتابخانه ممنوع است.
- ۵ - دانشجویان تازه وارد هر رشته در موقع گرفتن کتاب از کتابدار باید کارت تحصیلی خود را بوی نشان دهند.
- ۶ - اظهار رأی و عقیده در حاشیه هر کتاب ممنوع است.
- ۷ - هر دانشجو باید در محافظت کتابی که برای مطالعه گرفته است نهایت دقت را بعمل آورد و در صورت عدم دقت سرانجامش به محروم شدن از استفاده از کتابخانه خواهد کشید.
- ۸ - در محیط کتابخانه سکوت مطلق باید حکمفرما باشد.
- ۹ - پس از استفاده و مطالعه از کتبی چون فرهنگ و دائرة المعارف و اطلس های جغرافیائی که آزادانه در دسترس دانشجویان است نباید جای آنها را تغییر داده و بقفسه دیگر منتقل ساخت.
- ۱۰ - در صورت لزوم هیچ دانشجو حق اخراج کتابی را از کتابخانه جز با اجازه اولیاء آن نخواهد داشت.
- هر دانشجو در موقع دریافت کتاب از باجهه مخصوصی بکتابدار مراجعه می کنند و کتابی را که میخواهد بگیرد کتابدار اسم و شماره کتاب و نام گیرنده آن را در دفتر مخصوصی ثبت و با مضای گیرنده کتاب میرساند و در وقت پس گرفتن آن امضار باطل میسازد.

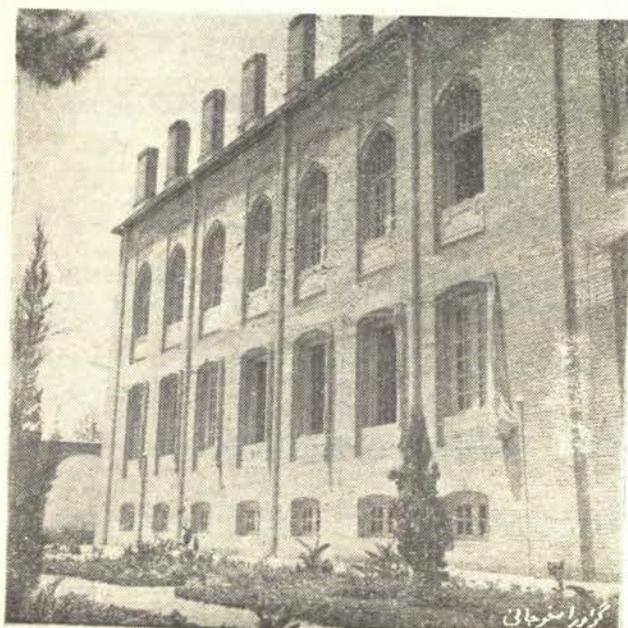
شجویان
کتابدار
فرهنگها
دسترس
عنوان
و دکه اسم
بخواهد
مدد است
شجویان
میشود که
روزانه
ان کار آن
در سال
از وجود
رای کمک
کتابخانه

بزبان فارسی و عربی

بزبان فرانسه :
 es Sciences, Paris
 e de France " "
 es Bruxelles
 Paris
 " "
 burg (Allemagne)
 S. S. Moscou
 Paris
 " "
 et appliquées " "
 al d'Education
 Génève
 e la Société
 " "
 nce et de
 Paris
 siologie " "
 Moscou
 Pasis
 ran Téhéran
 " "
 Paris
 " "
 Nationale " "

- روزنامه ها و مجله های که بکتابخانه دانشسرایی میرسد :
- ۹ - روزنامه اطلاعات
  - ۱۰ - روزنامه ایران
  - ۱۱ - روزنامه تجدد ایران
  - ۱۲ - مجله رسمی وزارت دادگستری
  - ۱۳ - مجله موسیقی
  - ۱۴ - ایران امروز
  - ۱۵ - چهره نما
  - ۱۶ - الہلال (عربی)
  - ۱۷ - المقطف (عربی)

- ۱ - نامه شهربانی
- ۲ - بانک ملی
- ۳ - آموزش و پرورش
- ۴ - نامه کشاورزی
- ۵ - دواسازی عصر حاضر
- ۶ - نامه بازرگان
- ۷ - اخبار اقتصادی بانک ملی ایران
- ۸ - پیاده نظام

گزرنامه

ساختمان کتابخانه از سمت جنوب

بزبان فرانسه :

- 1 Comptes Rendus de l'Académie des Sciences, Paris
 2 Bulletin de la Société Botanique de France " "
 3 Revue des questions scientifiques Bruxelles
 4 Pour l'ère nouvelle Paris
 5 Journal de chimie physique "
 6 La Nature "
 7 Revue Demag Duisburg (Allemagne)
 8 Comptes Rendus (Doklady) U R. S. S. Moscou
 9 Le Mois Paris
 10 Journal Asiatique "
 11 Journal de Mathématiques pures et appliquées "
 12 Journal de Psychologie "
 13 Bulletin du Bureau International d'Education à Génève Génève
 14 Résumé Mensuel des Travaux de la Société des Nations "
 15 Revue Philosophique de la France et de l'Etranger Paris
 16 Archives Internationales de Physiologie "
 17 Journal de Moscou Moscou
 18 L'Illustration Pasis
 19 Bulletin de la Banque Mellé Iran Téhéran
 20 Journal de Téhéran "
 21 Yggdrasill Paris
 22 Nouvelles Littéraires "
 23 Revue des Questions de Défense Nationale "

بزبان انگلیسی:

1 School Life	Washington
2 The Economist	London
3 The Architect Journal	
4 The Journal of the Asiatic Society	
5 The London Mercury	
9 The Nineteenth Century and After	
7 The Britannia and Eve	
8 The Ideal Home	
9 Country Life	
10 The Flight	
11 The Autocar	
12 The Sphere	
13 The Ueekly Times	
14 Story Magazine	
15 The Listener	
16 The London News	
17 The Geological Magazine	
18 International Zeitschrift Fur Erziehug (International Education Review)	Berlin
19 International Conciliation	New York
20 School and Society	
21 The Journal of the National Education Association	Washington
22 The Journal of Geology	Chicago
23 Horizon	London

دانشمندان آموزش و پرورش
کار توان باشد تا دانشجو بخوبی
نظری و بدون عمل و تجربه
این بزودی از یاد میرود و بیز
عمل و آزمایش فرا گرفتن آن را
سعی میکند که دانشجویان خود
منظور از سال ۱۳۱۱ باین طریق
آنچه را در کتاب می خوانند با همار
در اینجا با جمال شرحی

این آزمایشگاه در سال
دانش سرای عالی منتقل و توسعه
و میتوان گفت که امروزه از جمی
ایران است جای آن در عما
در آن موجود است. این آزمایش
نخست تالار بزرگ آزمایش
الف - اطاق مخصوص قوه
ب - اطاق مخصوص آزمایش
نور و برق است از این قرار
۱ - تاریخ خانه باشی
شده است.

آزمایشگاهها

دانشمندان آموزش و پرورش اتفاق دارند در اینکه آموزش باید با آزمایش و کار توان باشد تا دانشجو بخوبی مطالب را در باید و فراگیرد. عموماً دروسی که تنها نظری و بدون عمل و تجربه تدریس میشود فهم آنها بسیار دشوار است و گذشته از این بزودی از یاد میرود بویژه علوم طبیعی و فیزیک و شیمی که میتوان گفت بدون عمل و آزمایش فراگرفتن آنها چندان سودی ندارد. ازینرو دانشسرایعالی نیز سعی میکند که دانشجویان خود را با علم و عمل شایسته کار سازد و برای حصول این منظور از سال ۱۳۱۱ باین طرف آزمایشگاههای متعدد فراهم کرده است تا دانشجویان آنچه را در کتاب میخوانند با مواردش تطبیق کنند و تنها بظواهر قواین خشک قانع نباشند. در اینجا با جمال شرحی از آزمایشگاههای دانشسرایعالی نوشته میشود.

۱ - آزمایشگاه فیزیک

این آزمایشگاه در سال ۱۳۰۹ تأسیس و در سال ۱۳۱۱ بعمارت جنوبی دانشسرایعالی منتقل و توسعه داده شده و مورد استفاده داشجویان قرار گرفته است و میتوان گفت که امروزه از جیث دارا بودن وسائل لازم کی از بهترین آزمایشگاههای ایران است جای آن در عمارت جنوبی دانشسرایعالی و وسائل سیم کشی گوناگون در آن موجود است. این آزمایشگاه شامل بخشهای زیرین است.

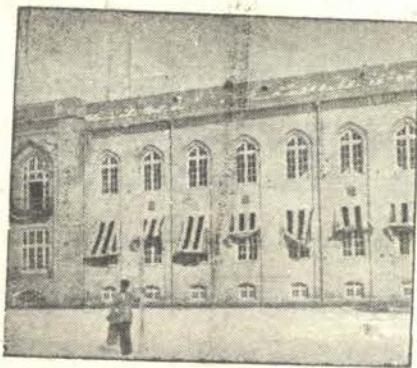
نخست تالار بزرگ آزمایشگاه که دو قسمت دارد

الف - اطاق مخصوص قفسه ها که آلات و ادوات در آنها قرار داده شده است
ب - اطاق مخصوص آزمایش و دفتر که دارای پنج اطاق تاریک برای کارهای نور و برق است از این قرار

۱ - تاریک خانه با شیرهای آب و گاز و روشنی که برای عکاسی ساخته شده است.

۲ - اطاق بیناب نمایی (طیف نمایی) دارای کازو والکتریسیته

۳ - اطاق گالوانومتری که دو گالوانومتر و دو الکترومتر در آن قرار دارد و
ترانسفور مانور هائی برای روشن کردن چراغهای گالوانومتر بدیوار نصب شده است .

ساخته ایان جنوی

که آزمایشگاه فیزیک و شیمی و مکانیک و زمین شناسی در آن است

۴ - اطاق کانون یابی که دارای شیرگاز والکتریسیته و نور افکن و وسائل

دیدگانی میباشد .

۵ - اطاق انترفرانس Interférence دارای شیرگاز و چند میز کار که برای

آزمایش های دقیق دیدگانی است و انترفرانس در آن انجام میگیرد .

بخش دوم اطاق موتور که دارای یک موتور ترکشی و یک دینامو باروان

پیوسته ۱۱۰ ولت و دو نیم کیلو وات میباشد و بعلاوه دارای یک کنور تیسور

برای تبدیل روان متناوب ۲۲۰ ولت شهر به ۱۱۰ ولت

پیوسته میباشد .

بخش سوم اطاق آکومولاتور که با اطاق موتور پیوسته است و در آن چندین

آکومولاتور که مجموعاً در حدود ۲۵۰ ولت دارند قرار دارد . این آکومولاتور

ها با سیم بصفحه تقسیم برق اطاق موتور پیوسته اند و سیمهای هم از آن بتالار آزمایشگاه

برده اند و می توان با کلیدهایی از موتور و آکومولاتور هاروان برق گرفت .

۱۷۱۹
۱۷۱۶
۱۷۱۴
۱۷۱۲

بخش چهارم اطاق آب
چکیده نصب شده و نیازمندیه
برای اینکه دانشجویان از کا
نفری تقسیم میشوند و هر دو
است و اسبابهای لازم را برای
پیش می نویسند و روی میز ها
ورفع اشتباه دانشجویان در تم
آنچه را که از آزمایش بدست
از انجام آزمایش نتیجه آنها
های چابی مخصوص بنام برگه
کند و کم بودها و اشتباه های
دانشجویان داشت سرای
سال نخست رشته فیزیک
سال دوم رشته فیزیک
سال سوم رشته فیزیک
علاوه بر دانشجویان
زیر از این آزمایشگاه استفاده
سال نخست سه جلسه در
سال دوم سه جلسه در
سال سوم و چهارم سه
رویهم در هر هفته دو
آزمایشگاه سی و شش ساعت بر
وسایلی که برای استفاده

بخش چهارم اطاق آب چکیده است که در آن یک دستگاه قرع و انبیق برای آب
چکیده نصب شده و نیازمندیهای آزمایشگاههای دیگر دانشسرارا نیز برمیآورد ،
روش کار

برای اینکه دانشجویان از کارهای خود نتیجه نیکو گیرند بدسته های دو تا چهار
نفری تقسیم میشوند و هر دسته بکاری می پردازند . کار هر دسته از پیش معین شده
است و اسبابهای لازم را برای کار روی میز ها قرار داده اند . بر که دستور کار را از
پیش می نویسنند و روی میز ها میگذارند و رئیس کارهای آموزشگاه برای راهنمائی
ورفع اشتباه دانشجویان در تمام مدت آزمایش حاضر است . دانشجویان نتیجه کار و
آنچه را که از آزمایش بدست میآورند در دفتری یاد داشت مینمایند و یک هفته پس
از انجام آزمایش نتیجه آنها را با محاسبه بیراهی ها و رسم جدول و خم در برگ
های چابی مخصوص بنام بر گذارش کار نوشته برئیس آموزشگاه میدهند تا تصحیح
کند و کم بودها و اشتباه های آنها را گوشزد نماید .

دانشجویان دانش سرای عالی بترتیب زیر هر هفته در آزمایشگاه حاضر میشوند :

سال نخست رشته فیزیک و شیمی یک جلسه در هفته

سال دوم رشته فیزیک و شیمی دو جلسه در هفته

سال سوم رشته فیزیک و شیمی دو جلسه در هفته

علاوه بر دانشجویان دانش سرای عالی دانشجویان دانشکده فنی نیز بترتیب

زیر از این آزمایشگاه استفاده مینمایند :

سال نخست سه جلسه در پانزده روز هر جلسه یک دسته

سال دوم سه جلسه در پانزده روز هر جلسه یک دسته

سال سوم و چهارم سنجش الکتریکی یک جلسه در هر هفته

رویهم در هر هفته دویست تن دانشجو باین آزمایشگاه مراجعت میکنند و

آزمایشگاه سی و شش ساعت برای انجام کار کرد باز است

وسایلی که برای استفاده دانشجویان در این آزمایشگاه وجود دارد باندازه کافیست و

دارد و
ه است .

و وسائل

ار که برای

مو بازوان

نور تیسور

۱۱ ولت

آن چندین

کومولاتور

رازمایشگاه

کرفت .

۱۰۰

شرحش در این مختصر نمیگنجد. بطور کلی دانشجویان رشته فیزیک و شیمی دانش سرای عالی و دانشکده علوم تمام درسی را که میخوانند میتوانند با آزمایش همراه گنند و وسایل لازم برای آنها آماده است. کارکرد این آزمایشگاه با آقای محمودیان ایمانسیه فیزیک و شیمی دانشسرای عالی است

۴ - آزمایشگاه مکانیک

این آزمایشگاه در سال ۱۳۱۱ در عمارت جنوبی دانشسرای عالی تأسیس و به تدریج و سایل کار آن تکمیل شده است و اکنون اسبابهای زیر در آن قرار دارد

- ۱ - یک هوتونر ساخت کارخانه لیستر که (بوسیله ترانس میسیون) برای گردش ماشینهای تراش و متنه و غیره بکار میروند و دارای توانی برابر سه و نیم اسب می باشد

۲ - ماشین چرخ تراش بطول یکمتر و نیم با تمام لوازم آن

۳ - ماشین متنه برای سوراخ کردن فلزات

۴ - یک دستگاه ماشین تراش فلز

۵ - دستگاه جوش اکسیژن

۶ - کوره و لوازم آهنگری از قبیل سندان و گیره های بزرگ

۷ - چند میز کار و یک میز درودگری با تمام لوازم

۸ - اسبابهای آزمایش مانند آوذگ و هامن شیبدار که بدیوارها نصب شده اند.

این آزمایشگاه علاوه بر آزمایشها و کارهای دستی که دانشجویان در آن انجام

میدهند برای آزمایشگاههای دیگر نیز سودمند است و با وسایل خود بسیاری از

اسبابهای هور احتیاج را میسازد و اسباب هائی که خراب می شوند تعویض مینماید.

روش کار

دانشجویان بحسبه های سه نفری تقسیم میشوند و از دهه ماه تا اول فروردین

با آزمایش های مانند هامن شیبدار و او نک و وزیر و سکوپ Gyroscope و روش

رسم دندانه های چرخ و بسیاری از آزمایشها دیگر میپردازند و بعد از فروردین به

ساختن اسبابهای فلزی و شناخت
امسال دانشجویان سالها
هفته ای دو ساعت در اینجا
 ساعتیچی است

این آزمایشگاه نیز در
شده است

در این آزمایشگاه راههای
ساختن آثار ابدانش جویان یادمیم
۱ - حبابها و ظرف ها

۲ - چراغهای الکلی

۳ - چند دستگاه آکو

۴ - قفسه هایی که مواد

دسته بندی کرده و هر دسته را
بدرد ساختن مواد مورد آزمایش

۵ - میزهای بزرگ سمنه

۶ - مخازن زیر زمینی

هوا بخار میشوند.

۷ - شیرهای آب گرم و

بطور کلی وسایل کار برای
میگیرند در این آزمایشگاه عمل

دانشجویان بحسبه هایی
انجام میدهند عبارت است از :

ساختن اسبابهای فلزی و شناختن مکانیسم‌ها و کارهای هو توری هشغول می‌شوند.
امسال دانشجویان سالهای دوم و سوم فیزیک و شیمی و ریاضیات هر کدام
هفته‌ای دو ساعت در اینجگ کار می‌کرند. تصدی این آزمایشگاه با آقای محمد
 ساعتچی است

۳ - آزمایشگاه شیمی

این آزمایشگاه نیز در مهر ماه ۱۳۱۱ تأسیس و تدریج لوازم آن تکمیل
شده است

در این آزمایشگاه راههای ساختن مواد شیمیائی و موارد بکاربردن و طرق
ساختن آثار ابدانش جویان بادمیدهند و برای کار و آزمایش لوازم زیر در آن موجود است:
۱ - حبابها و ظرف‌ها و لوله‌های بلوری برای ساختن مواد شیمیائی

۲ - چراغهای الکلی

۳ - چند دستگاه آکومولاتور.

۴ - قفسه‌هایی که مواد شیمیائی در آنها گذاشته شده است. مواد مزبور را
دسته بندی کرده و هر دسته را در قفسه‌های مخصوص قرار داده‌اند. تمام موادی که
بدرد ساختن مواد مورد آزمایش می‌خورد در اینجا موجود می‌باشد.

۵ - میزهای بزرگ سمنتی با شیرگاز و آب که در روی آنها آزمایش انجام می‌گیرد

۶ - مخازن زیر زمینی برای نگاهداری داروهایی که فرار اند و در مجاورت
هوا بخار می‌شوند.

۷ - شیرهای آب گرم و سرد و گازکه برای آزمایش لازم است.
بطور کلی وسایل کار برای دانشجویان فراهم و بخوبی می‌توانند آنچه را فرا
می‌گیرند در این آزمایشگاه عمل نمایند.

روش کار

دانشجویان بدسته های تقسیم شده و بازهایش می‌پردازنند و کارهایی را که
انجام میدهند عبارت است از:

۱ - راه شناختن مواد کانی (اسید ها و ذمک ها و بازها وغیره) با موارد

بکار بستن آنها.

۲ - شناختن و ساختن گازهای مختلف.

۳ - راه ساختن مواد کانی و تجزیه آنها بیاری برق.

۴ - راه های ساختن مواد آلی و تجزیه آنها.

۵ - شناختن مواد آلی.

دانشجویان سالهای دوم و سوم فیزیک و شیمی هر کدام هفته ای دو جلسه در آزمایشگاه کار میکنند.

۴ - آزمایشگاه جانور شناسی

این آزمایشگاه نیز در سال ۱۳۱۱ تأسیس و کم کم لوازم آن تکمیل شده است منظور از این آزمایشگاه شناساندن جانور های مختلف بدانشجویان میباشد و برای اینکار لوازم زیر در دسترس آنها گذاشته شده است.

۱ - نمونه های گونا گون از جانوران که کاملا بحال طبیعی خشک شده اند.

۲ - نمونه های زیادی از جانوران ذر بینی و یک یا خته ای وغیره که بر روی

تیغه های شیشه ثابت و رنگ شده است.

۳ - مجسمه های گچی از انسان و جانوران دیگر هانند خر گوش و قورباغه و سوسмар وغیره که در روی آنها اندام گونا گون بدن مخصوصا سرخرگها و سیاه رگها و دل وغیره ساخته شده و بوسیله رنگ آمیزی کاملا از هم تشخیص داده میشوند و همینطور استخوان بندی جانوران و قسمت های ساختمانی اصلی و فصلی بدن آنها.

۴ - چند دستگاه ریزبین های قوی و متوسط در موقع آزمایش ببر

دانشجو یک ریزبین داده میشود.

۵ - دستگاه مخصوص برش هوسم به میکرو توم که برای تهیه مقاطع بکار برده

میشود . با این اسباب میتوان مقطعی بقطع $\frac{1}{300}$ میلیمتر بدست آورد.

۶ - برای شناختن کالبد از جانور های متعدد از قبیل قورباغه و زالو و مرغ

موارد

(۹۳)

و کبوتر و موش و خرگوش وغیره استفاده مینمایند و برای اینکار تمام وسائل لازم در اینجا وجود دارد.

۷ - نقشه های گوناگون که در روی آنها ساختمان بدن انسان و جانورها رسم شده

روش کار

ابتدا اندامی را که میخواهند مطالعه نمایند در روی صفحه ای ثابت گرده و پارافین میزند . بعد بوسیله میکرو توم بریده و پس از شست و شو و آبگیری و رنگ کردن مطالعه مینمایند . باین ترتیب ساختمان بافت ها و دیگر اندام بدن را با دقیق مشاهده میکنند . دانشجویان رشته طبیعی ترتیب زیر در این آزمایشگاه کار میکنند : سال نخست بیشتر بقسمت کالبد شکافی جانوران و بررسی اندام های اصلی آنها مانند دستگاه گوارش و تولید مثل وغیره میپردازند .

آزمایشگاه گیاه‌شناسی و جانورشناسی و زیست‌شناسی و فیزیولوژی

لو و مرغ

شدیداند .

بر روی

قریباغ

سیاه رگها

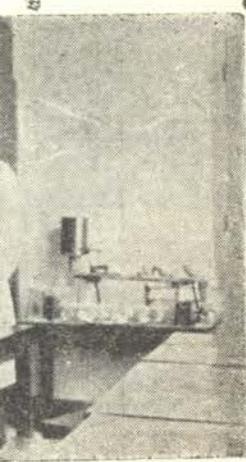
بیشوند و

دن آنها .

مایش بهر

بکار برده

مطابق مرسوم سایر آن
که در هر جلسه داده میشود
که سفارش داده شده اند هستو

در آ
این آزمایشگاه برای اش
اوام زیر میباشد :

- ۱ - چند دستگاه میکرو
  - ۲ - چند دستگاه ر
  - ۳ - نمونه های خشک
  - ۴ - نمونه های گچی
  - ۵ - نقشه های گوناگون
- های هر دسته را در جایگاه می قسمت های نبات بارگذار آمیزی:

سال دوم در تکمیل کالبد شناسی باندامهای دقیق تر مانند گردش خون و سلسله پی وبرش های نازک از اعضاء گوناگون بدن هیپردازند .
دانشجویان در مدت دو سال بوسیله نمونه های موجود در این آزمایشگاه و آزمایشگاههای مفید دیگر مانند آزمایشگاه کرج و حصارک و همچنین در گردش های علمی کم کم جانور های گوناگون را میشناسند .

یک قسمت از بنگاه جانور شناسی مخصوص پرورش و تولید مثل جانوران و تکثیر آنها میباشد و هر فصلی و بیژن نوع معین از جانوران است . فعلاً دسته از پستانداران جویده مانند خرگوش و موش سحرائی در جریان و عمل تولید مثل است .
کارهای اداری و عملی این آزمایشگاه با آقای عطاء الله امان پور میباشد

۵ - آزمایشگاه فیزیولوژی : شیمی حیاتی

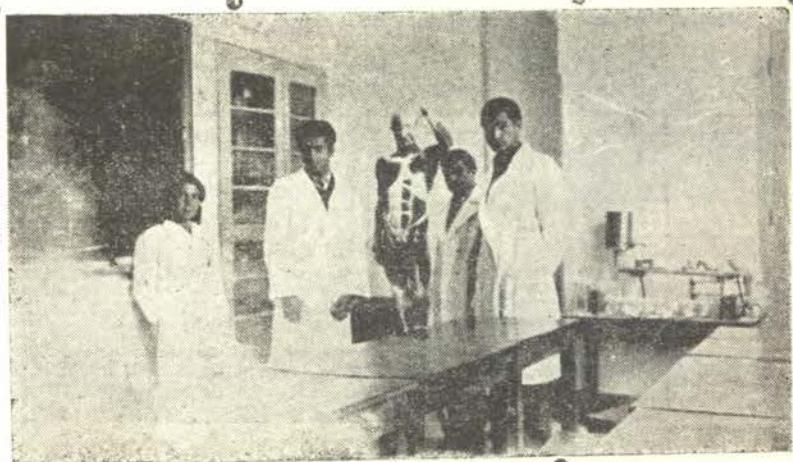
کارهای آزمایشگاه فیزیولوژی و شیمی زیستی از اردی بهشت ماه ۱۳۱۵
بوسیله آقای دکتر شیبانی دانشیار فیزیولوژی آغاز شده پس از رسیدن لوازم آزمایشگاه
برنامه رسمی آن طریق زیر برای دو سال تنظیم و ازابتای سال تحصیلی ۱۳۱۷-۱۸
به موقع اجرا گذارده شده است .

سال نخست کیفیات عمومی فیزیولوژی و شیمی حیاتی : گردش خون - شماره
گلبولهای خون - سنجش مقدار همو گلبین - تهیه بلور های تیشمان - نسبت حرکات
دل - تحریک الکتریکی عضله دل (در قورباغه) - تیف خون و کلروفیل - معرفه های
مواد قندی و مواد پر تیدی - سنجش مقدار قند محلول - همولیز و پلاسمولیز -

سنجش PH

سال دوم - تحریک الکتریکی عصب و عضله و نشان دادن همزمانی در این
دو اندام - مشاهده و ثبت تغییرات فشار سرخ رگ در سک - تحریک پنوموگاستریک
و سمپاتیک در خرگوش - تحریک الکتریکی پی غده زیرآرواره - طرز عمل دیاستازی
سنجش خاصیت پراکسیدازی - اهمیت و عمل قسمتهای مختلف مغز - تجربه های
انعکاس در قورباغه ،

مطابق مرسوم سایر آزمایشگاهها و دانشجویان دوبدو کار میکنند. نمره عملی که در هر جلسه داده میشود در نمره امتحان عملی دخیل است پس از رسیدن لوازم که سفارش داده شده اند هستوان قسمت عملی فیزیولوژی را مشترک سط داد.

در آزمایشگاه فیزیولوژی و شیمی حیاتی

۶- آزمایشگاه گیاه شناسی

این آزمایشگاه برای شناساندن گیاهها بدانشجویان ایجاد شده است و دارای او ازم زیر میباشد:

- ۱ - چند دستگاه میکرو توم برای تهیه برش های بسیار نازک تا $\frac{1}{200}$ میلیمتر
- ۲ - چند دستگاه ریزبین برای مطالعه ساختمان دقیق نباتات و گلهای آنها
- ۳ - نمونه های خشک شده از گیاه با گل که آنها را دسته بندی کرده و نمونه های هر دسته را در جایگاه مخصوص قرار داده اند.
- ۴ - نمونه های گچی از بافت های نباتات که بوسیله رنگ آمیزی قسمت های مختلف در روی آن معین شده است.
- ۵ - نقشه های گونا گون که در روی انها ساختمان دقیق گیاه ها رسم شده و قسمت های نبات بارگذار آمیزی معین شده است.

گوناگون در ۱۳۱۱ تأسیس ش

۱ - مجموعه‌ای مرکب

۲ - مجموعه‌ای مرکب

و کان‌شناسی . این دو مجمو-

آلات علمی دیگر نیز با این ه

پلاریزان Polarising است

برای طبقه بنده سنگم

جمع میشود بدستور آقیان است

استفاده قرار گرفته است . هر یا

بعض تقسیم و برشه‌های دیرین

داده شده است .

این آزمایشگاه فعل دار

عملی و یک اطاق برای کارهای

غلاملی شیخ نیاست .

۷-۴

در سال ۱۳۱۳ برای

دانشسرای عالی شد و پتندیج ل

آزمایشگاه‌های دانش سرای اعا

لازم و برای سایر دانشجویانی ک

در این آزمایشگاه آزمایش

۱ - اندازه‌گیری‌ها :

شانه و مغز و دورسینه و ظرفید

۲ - تعیین آستانه‌های

بینائی سنج و سوت گالتون

Spearman

علاوه بر اینها میزهای سمنتی و شیرهای آب و داروهای شیمیائی برای خشک کردن و ثابت کردن برشها وجود دارد .

در آزمایشگاه گیاه شناسی

آقای دکتر بارسا استاد گیاه شناسی در پشت ایستاده اند

روش کار

برای مطالعه ساختمان نباتات (ریشه - ساقه - گل - میوه وغیره) قبل از های از آنها تهیه نموده رنگ هیزنند و بعد زیر میکروسکوپ مطالعه می‌نمایند .

در اینجا کوشش میکنند تا انگلی‌های گیاه‌ها را که شناختن آنها از نظر کشاورزی لازم است بشناسند و برای این کار نمونه هایی از آنها (قارچ - آملک وغیره) در

آزمایشگاه موجود است برای تکمیل نمونه‌ها هرسال چند مرتبه دانشجویان رشته طبیعی بگردش های علمی میروند و نباتات و گلهای را که لازم دارند گردآورده در

آزمایشگاه نگاه میدارند و علاوه بر اینها نمونه های زیادی از غلات و غیره همراه آورده نگاه داری مینمایند و همچنین در آزمایشگاه گلهای کاشته و بعمل میآورند تا

با این نمونه ها رشد دانه وساقه و ریشه را کامل مطالعه کنند .

۷ - آزمایشگاه زمین شناسی

این آزمایشگاه برای مطالعه در مسائل زمین شناسی و فسیلها و سنگ‌های

ای خشک

۴۹۷

گوناگون در ۱۳۱۱ تأسیس شده است و دانشجویان باوسایل زیر در آن کار میکنند:

- ۱ - مجتمعهای مرکب از ۴۵۰ نوع فسیل های گوناگون
- ۲ - مجتمعهای مرکب از ۲۵۰ نوع سنگهای کان برای رشته های زمین شناسی و کان شناسی. این دو مجتمعه در تابستان ۱۳۱۵ بازمایشگاه وارد گردیده است آلات علمی دیگر نیز با این مجتمعه ها همراه است که از آن جمله چهار میکروسکپ پلاریزان Polarisant است.

برای طبقه بندی سنگها و فسیلهایی که در ضمن گردشها علمی برای آزمایشگاه جمع میشود بدستور آقایان استادان زمین شناسی پنج قسم مخصوص تهیه شده و مورد استفاده قرار گرفته است. هریک از این قسمه ها دارای سی و دو کشاست و به هر بخش تقسیم و بر شته های دیرین شناسی و سنگ شناسی و کان شناسی و بلور شناسی تخصیص داده شده است.

این آزمایشگاه فعل دارای یک اطاق برای سخنرانی و یک اطاق برای کارهای عملی و یک اطاق برای کارهای استادان میباشد. کارهای این آزمایشگاه با آقای غلامعلی شیخ نیاست.

۴- آزمایشگاه روان شناسی

در سال ۱۳۱۳ برای نخستین بار در ایران اقدام به تأسیس این آزمایشگاه در دانشسرای عالی شد و بتدریج لوازم آن تکمیل گردید بطوریکه امروز یکی از بهترین آزمایشگاه های دانش سرای عالی است. برای دانشجویان رشته فلسفه و علوم تربیتی لازم و برای سایر دانشجویانی که روان شناسی از لحاظ تربیت میخواند فایده بسیار دارد. در این آزمایشگاه آزمایش های زیر بعمل می آید:

- ۱ - اندازه گیری های مربوط بجسم انسان مانند قد و وزن و بازه و ارش و پهنای شانه و مغز و دورسینه و ظرفیت تنفس و ظرفیت حیاتی و غیره
- ۲ - تعیین آستانه های مطلق و اختلافی شناوائی و بینائی و بساوی و غیره بوسیله بینائی سنج و سوت گالتن Galton و شناوائی سنج و رنگ آمیز و بساوی سنج

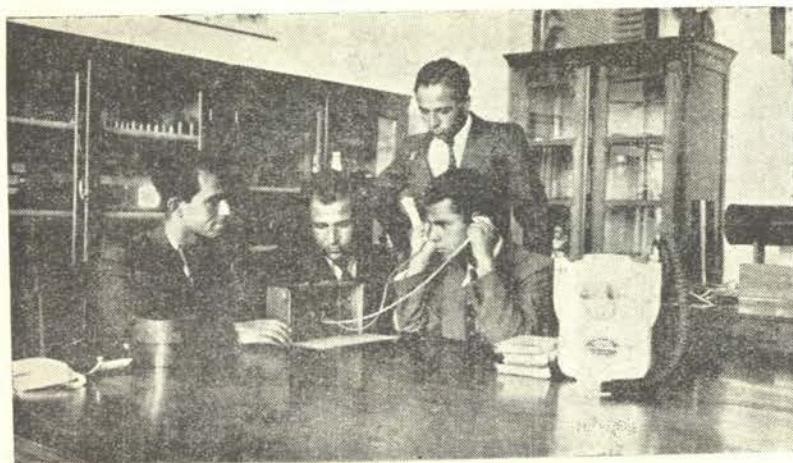
سپرمن Spearman

(قبل از
ایند .
رکشاورزی
غیره) در
ویان رشته
د آورده در
غیره همراه
میآورند تا

سنگ های

۳ - روش‌های محاسبه مانند روش خطای میانگین و روش موارد درست و نادرست و راه بدست آوردن میانگین و میانه و نماد وغیره .

- ۱۳ - آزمایش و تعیین
- ۱۴ - آزمایش استعدا
- ۱۵ - زمان واکنش

در آزمایشگاه روانشناسی

۲ - آزمایش حافظه های شنوائی و بینائی : اعداد - اشکال وابعاد وغیر آن از نظر فراگیری و نگاهداری و بازشناختی ... با حافظه سنج و وسائل دیگر .

۵ - خطای هواس و آزمایش مربوط آن .

۶ - آزمایش‌های مربوط بقدامی معانی آزاد و مقید .

۷ - آزمایش برای تعیین نوع تخیل افراد و آزمایش‌های مربوط به تخیل اختراعی

۸ - آزمایش های گوناگون برای اندازه گیری قوه مشاهده و دقت با دقت سنج و پنام‌نگار و وسائل دیگر .

۹ - آزمایش‌های مربوط به حکم و استدلال .

۱۰ - آزمایش های هوش بوسیله تست های پنبه - سیمن - ترهرز وغیره - تستهای فردی و گروهی .

۱۱ - آزمایش خستگی عضلانی و خستگی عقلانی با خستگی آزمای موسو Mosso

۱۲ - آزمایش عواطف مختلف با پنام‌نگار و بضم‌نگار و وسائل گوناگون دیگر .

دانشجویان سالهای اول
دسته هفته یک ساعت در آزمایش
عمومی می خوانند هفته دو ساعت
این آزمایشگاه تحت نظر

درست و

(۹۹)

- ۱۳ - آزمایش و تعیین تمایلات مختلف.
- ۱۴ - آزمایش استعدادهای مختلف جسمانی و نفسانی.
- ۱۵ - زمان واکنش ساده و زمان واکنش مركب و اندازه‌گیری آن.

گرشهای از آزمایشگاه روانشناسی

روش کار

دانشجویان سالهای اول دانش سرای عالی بدسته‌های مختلف تقسیم شده و هر دسته هفتۀ یک ساعت در آزمایشگاه بتجربه هیپردازند. دانشجویانی که روان‌شناسی عمومی می‌خوانند هفتۀ دو ساعت از آزمایشگاه استفاده می‌کنند. این آزمایشگاه تحت نظر آقای دکتر علی‌اکبر سیاسی استاد روان‌شناسی اداره

و غیر آن
ز.

اختراعی
ت با دقت

و غیره --

Mosso
ون دیگر.

هیشود و تصدی آن با آقای مصطفی نجاحی لیسانسیه فلسفه و علوم تربیتی دانش سرای عالی است.

دانشجویان دانش سرای عالی

کلاسداری و اغلب نکات مهم
حاصل کنند و به اشکالات شغل
منظور آمده سازند. گرچه دانسته
با عمل نباشد و دانشجویان آنچه
تابع آنرا بینند برای جامعه ام
نیست بلکه بکار بردن آن منظ
طبعی باید تجربه و عمل را اس
مشاهده کرد برای همین منظو
دبیری پردازند در کار دبیری به
وظایف دانشجویان شده است.

وسیله است که خود را برای
دبیری قسمتی از کار آزمایشگاه
را بدیبرستانهای مختلف و دان
اسناده دانش سرای عالی مصوب
پنجاه ساعت در یکی از دیبرستان
شد بر طبق آئین نامه مخصوص
دانش سرای عالی از مهر ماه ۱۴

بورزش دبیری می پرداختند و
دانشجویان سال سوم منحصر گر
ورزش دبیری بر حسب رشته
شده است

۹ - آزمایشگاه علوم تربیتی

این آزمایشگاه در سال ۱۳۱۳ تأسیس و تا کنون قسمت های مختلف آن
تقریباً کامل شده است ریاست آن با آقای اسدالله بیژن دانشیار علوم تربیتی و کارهای
آن عبارتست از :

(۱) یک سلسله آزمایش و سنجش های جسمی مانند ظرفیت شش - فشارخون -
وضع اندام -- وضع دست و پا و غیره و بطور خلاصه معاینه دقیق دانشجویان از لحاظ
صلاحیت برای دبیری و تحقیق راجع به نسبت سن و پیشرفت تحصیلی از لحاظ فن تربیت .
امتحانات راجع به کیفیت حالات روحی و تحصیلی و خانوادگی دانشجویان .

(۲) دیگر از کارهای این آزمایشگاه انجام امور مربوط بورزش دبیری و درس نمونه
است . باین معنی که تمام دانشجویان سال سوم مجبورند کمینه هر کدام ۵ ساعت
در سال در یکی از دیبرستانها و یا دانشسراهای مرکز حاضر شوند و طرز درس دادن
دبیر و وضع داش آموزان و نظم و ترتیب کلاس را ملاحظه نمایند و نظریات خود
را هر ترکیب آزمایشگاه علوم تربیتی گزارش دهند سپس بدبیر یاری کنند و بعد در کلاس
درس دهند . در آخر سال از هر رشته یکی دونفر بانتخاب رئیس آزمایشگاه یک درس
از هوضرع تخصص خود را بدانش آموزان دیبرستانی که در آن ورزش دبیری داشته اند
بنام درس نمونه تدریس میکنند .

این تدریس در حضور آقایان استادان آن رشته و آقایان استادان علوم تربیتی
در دانش سرای عالی انجام میگیرد و پس از بیان درس و روانه کردن شاگردان دبستان
یا دیبرستان هر یک از آقایان نامبرده روش تدریس و کلاس داری دانشجو را انتقاد
و معایب و محسن آنرا گوشزد میدارند .

برنامه درس های نمونه امسال بقرار زیر است :

س رای

تبلف آن
کارهای
ارخون -
از لحاظ
، تربیت .
و بیان .

س نمونه
ه ساعت
رسدادن
بیات خود
در کلاس
یک درس
دانشته اند

زم تربیتی
ن دبستان
را انتقاد

ورزش دبیری

دانشجویان دانشسرای عالی در ضمن خواندن دروس پرورشی طرز تدریس و کلاسداری و اغلب نکات مهم تربیتی را می آموزند تا بر موز آموزش و پرورش آگاهی حاصل کنند و به اشکالات شغل آئینه خود بی بوند و از هر حیث خود را برای این منظور آماده سازند. گرچه دانستن مطالب برای هر معلم ضروری است ولی دانستن قاتوام با عمل نباشد و دانشجویان آنچه را که خوانده اند بموضع اجرا و عمل نگذارند و تابع آنرا نبینند برای جامعه امر و زی مفید نتوانند بود زیرا تنها دانستن مطلب کافی نیست بلکه بکار بردن آن منظور اصلی است و در علوم پرورشی نیز مانند علوم طبیعی باید تجربه و عمل را اساس کار قرار داد و تابع روش‌های مختلف را برای العین مشاهده کرد برای همین منظور دانشجویان دانشسرای عالی قبل از اینکه رسماً بشغل دبیری پردازنند در کار دبیری باید ورزیده شوند از اینجاست که ورزش دبیری از وظایف دانشجویان شده است. ورزش دبیری فن دبیری و بازرسی فنی است و بدین وسیله است که خود را برای دبیری مجهز و آماده می سازند امور مربوط بورزش دبیری قسمتی از کار آزمایشگاه علوم تربیتی است. آزمایشگاه علوم تربیتی دانشجویان را بدبیرستانهای مختلف و دانش سراهای مقدماتی معرفی میکند و مطابق ماده پنجم اساسنامه دانشسرای عالی هصوب شهریور ۱۳۱۳ هر یک از دانشجویان باید کمینه پنجاه ساعت در یکی از دبیرستان هاییکه از طرف آزمایشگاه علوم تربیتی تعیین خواهد شد بر طبق آئین نامه مخصوص بتمرین و تدریس پردازند. آغاز ورزش دبیری در شانسسرای عالی از مهرماه ۱۳۱۴ می باشد در دو سال اول دانشجویان سال دوم و سوم بورزش دبیری می پرداختند ولی از سال تحصیلی ۱۷ - ۱۳۱۶ ورزش دبیری به دانشجویان سال سوم منحصر گردید. در جدول شماره (۱) آمار دانشجویان مشمول ورزش دبیری بر حسب رشته های مختلف در سال تحصیلی ۱۹ - ۱۳۱۸ نموده شده است

جدول شماره ۱

سال تحصیلی	شماره آموزشگر	نیز بدبیرستانهای مدنظر	کاری رؤسای دبیرستانها جریان	بعضی از دانشجویان که در دبیرستانهای آنها محسوب شده و از طرف آن سال تحصیلی ۱۳۱۷ - ۱۸	قرار گرفته بود به سی و یک میرسیمه	جدول شماره (۲) آمار	زن	مرد	رویم	
۱۳۱۴ - ۱۵	۲	۲۲	—	۸	۵	۲	۲	۷	۳	۲
۱۳۱۵ - ۱۶	۳	۸۸	۲۰	۲۱	۱۶	۸	۳	۱۴	۵	۶
۱۳۱۶ - ۱۷	۲۱	۱۱۰	۲۰	۲۹	۲۱	۵	۵	۲۱	۸	۹
۱۳۱۷ - ۱۸	۲۱									۷
۱۳۱۸ - ۱۹	۳۴									

دانشجویان در مرحله اول موظف هستند که در کلاسهای درس بنشینند و به درس هائیکه از طرف دیران داده میشود گوش کنند و معاایب و محسن و روش تدریس آنها را بر طبق هوازینی که در ضمن علوم تربیتی با آنها آموخته شده در نظر گیرند. در مرحله دوم گاهگاه بمعاونت دیران کلاس پرداخته و در وهله سوم خود بتدریس کلاس میپردازند و در این موقع ممکن است یکی از استادان علوم تربیتی یا استاد درس مربوط در کلاس حاضر شود و طرز تدریس دانشجو را ملاحظه کند و در خارج از کلاس نکات فنی و پژوهشی را باو گوشزد نماید دانشجویان مشمول ورزش دیری در سر هر ماه راجع بکارها و ملاحظات خود گزارشی با آزمایشگاه علوم تربیتی می دهند و این گزارش باید جامع و شامل نکاتی مربوط به آموزش و پژوهش باشد که در دفتر مخصوص نوشته و در دسترس دانشجویان گذاشته شده است و بالغ بر صد نکته است و بطور کلی راجع بموضع های زیر است: محیط هادی درس - خصوصیات معلم - روش آموزش - کلاسداری و تأثیر درس و محیط تعلیم در دانش آموزان . در سال تحصیلی ۱۳۱۴ - ۱۵ فقط دبیرستان علمیه برای تمرین عملی دانشجویان معین شده بود و در سال بعد دانشسرای پسران تهران نیز بر آن افزوده شد ولای چون این دو آموزشگاه برای این کار کفايت نمیکرد در سال تحصیلی ۱۳۱۶ - ۱۷ تمام دبیرستانهای دولتی مرکز و دانشسرای دختران نیز برای منظور پیشرفت دیری در اختیار دانشسرای عالی گذاشته شد و در سال جاری علاوه بر دبیرستانهای دولتی دبیرستان

سال تحصیلی	شماره آموزشگر
۱۳۱۴ - ۱۵	۲
۱۳۱۵ - ۱۶	۳
۱۳۱۶ - ۱۷	۲۱
۱۳۱۷ - ۱۸	۲۱
۱۳۱۸ - ۱۹	۳۴

از این عدد ۳۵۱۹ ملی بوده است.

بعضی از درس‌های عملی دانشجویان در ساعت معین در طرف دانشجو با موافقت استاد سرای دختران و دانشسرای پسرانی گیرد. بعد از خاتمه درس دانشجویان آزاد است و تا کنون این

فیروز بهرام نیز بدبیرستانهای مذکور در فوق افزوده شد و در نتیجه استقبال و هم کاری رئسای دبیرستانها جریان ورزش دبیری بخوبی انجام میگیرد و همچنین آموزش بعضی ازدانشجویان که دردبیرستانهای غیردولتی منظماً تدریس میکنند جزء ورزش دبیری آنها محسوب شده و از طرف آزمایشگاه علوم تربیتی وارسی میشود. رو به مرتفه در سال تحصیلی ۱۳۱۷ - ۱۸ شماره آموزشگاه هائیکه مورد استفاده دانشسرایعالی قرار گرفته بود بهنسی ویک میرسید.

جدول شماره (۲) آمار ورزش دبیری در چهار دوره دیده می شود :

جدول شماره ۲

سال تحصیلی	شماره آموزشگاهها	شماره دانشجویان	شماره ساعات ورزش دبیری
۱۳۱۴ - ۱۵	۲	۱۵۱	۱۲۳۹
۱۳۱۵ - ۱۶	۳	۱۱۵	۳۶۸۱
۱۳۱۶ - ۱۷	۲۱	۹۵	۳۶۳۶
۱۳۱۷ - ۱۸	۲۱	۱۱۱	۸۳۰۹
۱۳۱۸ - ۱۹	۳۴	۱۱۰	۱۳۵۱۹

از این عدد ۱۹۳۵ ساعت در مدارس دولتی ۱۰۰۰۰ ساعت در مدارس ملی بوده است.

بعضی از درس‌های عملی دانشجویان بعنوان درس نمونه درحضور استادان و دانشجویان در ساعت معین در دانشسرایعالی انجام میگیرد و موضوع درس قبل از طرف دانشجو با موافقت استاد مربوط معین میشود اغلب دبیرستان علمیه و دانشسرای دختران و دانشسرای پسران برای این امر مورد استفاده دانشسرایعالی قرار میگیرد. بعد از خاتمه درس و رفقن داش آموزان انتقاد از طرف استادان و دانشجویان آزاد است و تا کنون این کار نتایج بسیار خوب و موثری داشته است.

درجول شماره (۳) اسامی دانشجویانی که درسال جاری ۱۳۱۸-۱۹ درس نمونه داده‌اند درج گردیده است:

جدول شماره ۳

شماره	نام دانشجو	رشته تحصیلی	موضوع درس	کلاس	نام آموزشگاه
۱	خانم مهرانگیز افضل	طبیعی	گردش خون	۲	دانشسرای دختران
۲	آقای مرتضی صوصامی	فلسفه و علوم تربیتی	تغیل و تربیت آن	۲	دانشسرای پسران
۳	» امیر گودرزیا	زبان خارجه	انگلیسی	۳	دبیرستان تمدن
۴	» کاظم مزینی	تاریخ و جغرافیا	تشکیل دولت آلمان	۲	دبیرستان اتحاد
۵	» جاوید فیوضات	فیزیک و شیمی	هالوژن	۵	دبیرستان مروی
۶	خانم هرثیه لطفی	فلسفه	پستالزی	۲	دانشسرای دختران
۷	آقای ابوالقاسم قبله	تاریخ و جغرافیا	چفرافیای ژاپن	۲	دانشسرای پسران
۸	« محمدقلی چوانشیرخوئی	ریاضی	دوران در هندسه	۴	دبیرستان علمیه
۹	» صادق مبین	طبیعی	ساختمان گل	۲	دانشسرای پسران
۱۰	» اسماعیل اعتمادی	ریاضی	حل معادله درجه دوم	۲	دانشسرای پسران
۱۱	» محمد زوار	ادبیات فارسی	حکایت ملک زوژن از گلستان	۲	دبیرستان علمیه
۱۲	» تقی ثابتی اشرف	طبیعی	آتش فشان	۳	دبیرستان علمیه
۱۳	» رضاقلی عقیای	زبان خارجه	فرانسه	۳	دبیرستان علمیه
۱۴	خانم سیدون دانشور	ادبیات فارسی	زندگانی سعدی	۲	دانشسرای دختران

۱۹۱۹ آذر

از همه بزرگ آم

نام آموزشگاه

دانشراای دختران

دانشراای پسران

دیروستان تمدن

دیروستان اتحاد

دیروستان مرودی

دانشراای دختران

دانشراای پسران

دیروستان علمیه

دانشراای پسران

دانشراای پسران

دیروستان علمیه

دیروستان علمیه

دیروستان علمیه

دانشراای دختران

بخش سوم:

گردش های علمی

گردش‌های علمی

و فلسفه و علوم تربیتی را بگردد
علوم طبیعی عالم خارج و طبیعت
حد امکان از هم تمیز بدهند و
یابند و برای همیشه شکل و خو
داشته باشند و داشتجویان رشتہ
اطلاعات خود بیفزایند و بچگونه
طبیعی و سیاسی و اقتصادی آگاهی
وماشین‌هارا در پایتخت و پیرامو

اینک خلاصه گردشها

۱. شهر ری - روز ۲

باافق آقای دکتر پارسا دانشی
تهران مخصوصاً حوالی شهر ری
هوا بسیار خوب و گیاهان پائیز
با

و دوم و سوم علوم طبیعی بهمراه
زمین شناسی برای مطالعه و تحقیق
کوه بی‌بی شهر بازو رخ داده است
زیادی پیدا نمودند که آقای دکتر
سحابی نیز وضعیت تشکیل کوه

۳. ابن بابویه - روز

طبیعی باافق آقای دکتر خیر
رفته و در اطراف ابن بابویه و ا
۴. حصارک - این گردش

آموزش و پژوهش نوین ما را بدين نکته متوجه ساخته است که تنها نباید
مطلوب و دروس را از روی کتاب برای دانش آموز و دانشجو بیان نمود و او را از
دایره عمل دور نگاهداشت بلکه باید خواندن و دانستن را با عمل توأم ساخت و درسی
را که در تئگنای آموزشگاهها داده میشود در صحنه طبیعت تشریح نمود و حقیقت
مطلوب را برای دانشجو و دانش آموز روش ساخت.

دانشجوئی که در رشتہ علوم طبیعی است محال است که بدون مشاهده و ملاحظه
در صحنه طبیعت بتواند هزار اسم گونا گون را از سنگها و گیاهان بسیار بخارط سپارد و
فرضیاً اگر چند روزی نیز آنها را در حافظه خود نگاهداشت سر انجام بداد فراموشی
خواهد داد.

دانشجوی دیگری که در رشتہ تاریخ و جغرافی یا باستانشناسی کار میکند وقتی
مطلوب تاریخی و جغرافیائی و باستانشناسی را بخوبی فرا میگیرد که عملاً آثار
تاریخی و اینی قدمی و صنایع طریقه‌ای را که موروث نیاکان ما است ملاحظه کند
و با دیده تعمق و عبرت بدانها بنگرد.

دانشی که با آزمایش توام نباشد به پیشیزی نمی‌ارزد و علمی که با عمل همراه نباشد
از دشی ندارد. آموزش و پژوهش باید با تجربه و مشاهده استوار باشد تا دانشجو بتواند
آنچه را که در آموزشگاه آموخته است باندازه امکان روی زمین ببیند و حس کننگاواری
او تشفی یابد و در ضمن نیز آنچه را که خوانده بذهن خود بسپارد و حقیقت بین
و حقیقت شناس بار بباید.

از اینرو دانشسرای عالی و دانشکده های ادبیات و علوم چند سالی است که
دانشجویان رشته‌های فیزیک و شیمی و علوم طبیعی و تاریخ و جغرافی و باستانشناسی

و فلسفه و علوم تربیتی را بگردشہای علمی متعدد هیفرستند تا آنکه دانشجویان رشته علوم طبیعی عالم خارج و طبیعت را خوب بشناسند و اقسام مختلف موجودات را در حد امکان از هم تمیز بدهند و بقدر توانائی بر اسرار و رموز جهان آفرینش دست یابند و برای همیشه شکل و خواص و نام تباتات و جمادات گوناگون را در خاطر داشته باشند و دانشجویان رشته تاریخ و جغرافی و باستانشناسی تیز بر توسعه دامنه اطلاعات خود بیفزایند و بچگونگی اوضاع آثار گذشتگان و وضع کشور خود از نظر طبیعی و سیاسی و اقتصادی آگاهی یابند و کسانیکه فیزیک و شیمی میخوانند کارخانه‌ها و ماشین‌هارا در پاییخت و پیرامون آن مشاهده و معاینه نمایند.

اینک خلاصه گردشہای علمی در سال تحصیلی ۱۳۱۸ - ۱۹

۱. شهری - روز ۱۲ آذر ماه ۱۳۱۸ دانشجویان سال اول علوم طبیعی با تفاق آقای دکتر پارسا دانشیار گیاه‌شناسی برای مطالعه و شناسائی گیاهان اطراف تهران مخصوصاً حوالی شهری ساعت ۸ صبح از تهران بحضور عبدالعظیم روانه شدند هوا بسیار خوب و گیاهان پائیزی فراوان بود و گردش مذکور بسیار سودمند افتاد.

۲. کوه بی بی شهر بانو - روز ۱۰ اسفند ۱۳۱۸ دانشجویان سال اول و دوم و سوم علوم طبیعی به مرادی آقایان دکتر سحابی، دکتر فرشاد دانشیاران زمین شناسی برای مطالعه و تحقیق در چین خوردگیهای که در عهود مختلفه در حوالی کوه بی بی شهر بانو رخ داده است ساعت ۸ صبح بامین آباد روانه گشته و سنگواره‌های زیادی پیدا نمودند که آقای دکتر فرشاد اسماعیل و دورانهای آنرا بیان نموده آقای دکتر سحابی نیز وضعیت تشکیل کوه و چین خوردگیها را توضیح دادند.

۳. ابن بابویه - روز ۱۵ اردیبهشت ۱۳۱۹ دانشجویان سال اول علوم طبیعی با تفاق آقای دکتر خبیری دانشیار زیست شناسی ساعت ۷ صبح به شهر ری رفته و در اطراف ابن بابویه و امین آباد گیاهان زیادی جمع آوری کردند.

۴. حصارک - این گردش که در روز ۱۵ اردیبهشت ۱۳۱۹ بتوسط دانشجویان

فلسفه و علوم تربیتی بهمراهی آقای بیژن و آقای دکتر امیر هوشمند دانشیاران علوم تربیتی صورت گرفت یکی از مفیدترین گردشها بود، دانشجویان قسمتهای مختلف کارخانه‌های کرج و سرماسازی حصارک را بازدید نمودند.

۵ - تیمارستان تهران - این گردش درروز شنبه هفتم اردیبهشت سرپرستی آقای بیژن دانشیار علوم تربیتی توسط دانشجویان فلسفه و علوم تربیتی و عده‌ای دیگر از دانشجویان رشته‌های مختلف صورت گرفت. کلیه قسمتهای مختلف تیمارستان تهران بهمراهی پزشگ مخصوص و چند نفر از پرستاران بازدید شد پزشگ هربوط شرح حال و علت مرض بعضی از تیماران را بیان نمودند و دانشجویان اجازه داشتند شخصاً با تیماران گفتگو کنند مطالعه این قسمت فوق العاده مفید و جالب توجه بود.

۶ - کرج - دانشجویان سال دوم و سوم تاریخ و جغرافی روز ۲۴ فروردین ۱۳۱۹ صبح ساعت هشت و نیم بهمراهی آقای کیهان استاد جغرافیای ایران و آقای دکتر مستوفی دانشیار جغرافیا برای مشاهده بنگاههای علمی و فلاحتی بکرج و حصارک رسپیار شدند.

نخست به بنگاه سرماسازی حصارک رفته قسمتهای مختلف واکسن سازی و سرم سازی را بازدید کرده و بعد بکرج مراجعت نمودند. در مدرسه عالی کشاورزی پذیرائی شایانی از دانشجویان بعمل آمده و سپس ببازدید بنگاههای مختلف فلاحتی و مشاهده اشیاء جالب توجه پرداختند از جمله مجموعه حشرات ایران و نمونه‌های گندم نقاط مختلف کشور را که بر ترتیب توسط آقایان دکتر افشار و عطائی معلمان مدرسه تهیه شده بود بدقت هورده مطالعه قرار دادند.

دو ساعت بعد از ظهر دانشجویان بطرف کوه کرج رفته و آقای کیهان در اطراف تشکیل چین خورد گیهای کوه البرز و اقسام مختلف احجار اراضی که در دوران مختلف تشکیل یافته است توضیحات لازم دادند و مقارن ساعت شش بعد از ظهر با دانشجویان بشهر مراجعت نمودند.

۷ - سمنان - دانشجویان سال سوم رشته علوم طبیعی در تاریخ ۲۰

اردیبهشت ۱۳۱۹ بهمراهی د
فرشاد و متصدی آزمایشگاه آقای د
مشاهدات آنها بطور مختصر بقرا
شمال سمنان یک رشته
و فعلا در هفت حوزه مشغول
زغال کرده اند.
معدن آهن سمنان در
کیسه‌ها - بشکل رگه‌های نازک
توده‌آهن را سنجدیده و بلزوم ا
چاههای عرضی و طولی و
اطلاع بدست می‌آورند
معدن آهن سمنان در
خود شیخاب و چند نقطه د
معدن قرار گرفته بدست آمد
از معدن مزبور سنگ
آزمایشگاه علوم طبیعی تهیه گر
اریشیریست - همانیت شیست
از طبقات کوه سنگ
آن انواع سنگو اره‌های مش
زمین شناسی حمل گردید
دانشجویان یک که در این
خانم ضیاء جاوید - خانم آزر
و کلی تهابی - کریمی اردکا
گردش مذکور پنج ر

اردیبهشت ۱۳۱۹ به مراهی دانشیاران زمین شناسی آقایان دکتر سحابی و دکتر فرشاد و متصدی آزمایشگاه آفای شیخ زینا برای گردش علمی سمنان مسافرت نموده و نتیجه مشاهدات آنها بطور مختصر بقرار زیر است:

شمال سمنان یک رشته کوههای است که دارای معادن آهن و زغال و نفت بوده و فعلا در هفت حوزه مشغول استخراج آهن و در یک نقطه شروع به استخراج زغال کرده اند.

معدن آهن سمنان در نقاط مختلف کوههای آن باشکال مختلف (بشکل مختلف کیسه ها - بشکل رگه های نازک بشکل کلاه وغیره) قرار گرفته و برای اینکه قبل از جم توده آهن را سنجیده و بلزم استخراج و یا عدم آن پی ببرند در نقاط مختلف هر معدنی چاههای عرضی و طولی و عمقی کنده و بدین وسیله از مقدار محصول آهن اطلاع بددست هیآورند

معدن آهن سمنان در دو فرسخی شمال آن و در ناحیه غربی شیخاب و در خود شیخاب و چند نقطه دیگر واقع شده و معدن زغال در ناحیه جام که در شمال سمنان قرار گرفته بددست آمد است

از معادن مذبور سنگهای معدنی که مشاهده شده و نمونه ای نیز از آنها برای آزمایشگاه علوم طبیعی تهیه گردیده عبارتند از مانیت - کالسیت - لیمو نیت - پیریت - اریشوریت - هماتیت شیست - اینیت

از طبقات کوه سنگ سر که در شش فرسخی شمال سمنان است و نواحی مجاور آن انواع سنگواره های مشخص دوران اول و دوم و سوم جمع آوری و باز ماشگاه زمین شناسی حمل گردید

دانشجویانیکه در این گردش علمی شرکت داشتند: خانم مهر انگیز افضل - خانم ضیاء جاوید - خانم آزرمیدخت نژند، آقایان مبین - تشکری - ثابتی اشرف -

و کیلی تهمامی - کریمی اردکانی

گردش مذکور پنج روز بطول انجامید و نتایج بسیار نیکو در برداشت

انشیاران
مختلف

ریاستی
ای دیگر

ن تهران
اط شرح

داشند
جه بود

روز دین
ن و آفای

بکرج و

ی و سرم

پذیرائی
مشاهده

مندم نقاط
سه تهیه

اطراف

دوران
از ظهر

بغ

سفر مازندران

مسافری که در سر زمی
مغز میپروراند و خاطرات عا
غرور و نخوتی ایجاد میکند -
قرنهای هتمادی دربرابر قدرت
قدس قوه بزرگی برخاست
کتاب عظمت و افتخار آن آن
شب از شهرهای جدید
که در این شهر بودم فرصت
مند شویم و وضع زندگانی جدا
روز سوم فروردین از
و اقامت دو روزه در این ش
ساخت . روز دیگر ببابل سر ،
و عظمت دریا رو برو میشدند
شناختند زیبائی این شهر
با زدازها یست که از حوصله و
بسیم غرب میرفتم شهرها
از پیشرفتها و ترقیات این س
از بزرگترین کارخانه های
از خط کناره و شهرها
انسان را بدربایی حیرت فرو
را بساحل هیفرستدو نیز ش
بویژه هنگامیکه راه در پیچ
بیشتر نظر بیمنده را بخود -
شب در شهسوار خواه

یکی از رسوم بسیار پسندیده دانشسرای عالی سفرهای هنگام نوروز است .
سالهای است که در تعطیل نوروز شماره ای از دانشجویان دانشسرای عالی برای سیاحت
و دیدن نقاط مختلف ایران فرستاده هیشوند و باین وسیله هم روزهای دراز تعطیل بر
دانشجویان خوشتر میگذرد و هم بدیدن آثار ملی و تاریخی آتش محبت میهن در
دل آنان بیشتر شعله میزند و بیش از پیش ایشان را پای بند همراه میسازد .
در فروردین ۱۳۱۹ هشتاد نفر از دانشجویان دانشسرای عالی که شبانه روزی
هستند بسر پرستی آقایان دکتر مهدی جلالی و دکتر احمد پارسا برای دیدن زیبا
ترین نقاط ایران ، مازندران ، رفتهند .

بعد از ظهر روز اول فروردین ماه قطار مخصوص راه آهن تهران را ترک گفت
و کاروان ما را که از شادی درجوش و خروش بود به راه برد .
قطار با حرکت یکنواخت خود پیش میرفت و از آبادیها و قراء ، قصبات ، ایستگاه
ها عبور میکرد ... دقایق عمر نیز با حرکت یکسان خود بدنیال هم کشیده شده و
ساعات را پشت سر میگذاشتند ولی چه ساعات شیرین ، که با خاطرات دلکش شور
انکیز همراه است ، کاش همیشه دقایق حیات اینطور بگذرد . چه زیباست مازندران
هنگامیکه قطار از جنگلهای اطراف کوهسار داخل شکاف کوه و در دل کوهستان عظیم
البرز ناپدید میکردد . کم کم زیبائی مازندران نمودار میشود ، راه آهن در دره های
آرام و پر عظمت کوهستان پیچ میخورد و پیش میرود و زمانی از دل سیاه و تار کوهها
میگذرد و زمانی در میان پاره های سفید ابر حرکت میکند - همه جا پیش میرود
تا بجنگلهای زیبائی که سراسر دامنه البرز را از طرف شمال پوشانده است میرسد .
آسمان بازیبائی خود در بالای جنگل خاموش و مرموز جلوه میکند - صدای
یکنواخت قطار خیال را بعالی شیرین رویا کشانیده و داستان عظمت و فدا کاری
ایرانیان را در کوش دل می سراید ، چه رویای شیرینی است .

مسافری که در سر زمین با صفاتی مازندران حرکت میکند تصورات زیبائی در مغز میپرورداند و خاطرات عالی و پر افتخاری از این سرزمین بیاد میآورد که دروی غرور و نخوتی ایجاد میکند - دلیری و غیرت مردی را مجسم می نماید که سالها و قرنها متمادی دربرابر قدرت بیگانگان پایداری کردن و آخرالامر از همان سرزمین مقدس قوه بزرگی برخاست که توanst بروزگار سیاه ایران خاتمه دهد و فصلی نو در کتاب عظمت و افتخار آن آغاز کند.

شب از شهرهای جدید مازندران گذشته وارد ساری شدیم دو شب و یک روز که در این شهر بودیم فرصت خوبی داشتیم که از زیبائیهای شهر و اطراف آن بهره مند شویم و وضع زندگانی جدید آنرا با گذشتهای تاریکش بسنجیم.

روز سوم فروردین از ساری برای افتاده و شهر شاهی را گذشته ببابل رفتیم و اقامت دو روزه در این شهر ما را با پیشرفتهای آنجا در این مدت کم بخوبی آشنا ساخت . روز دیگر ببابل سر، شهر زیبای ساحلی رفتیم. آنانکه برای نخستین بار باهیئت و عظمت دریا رو برو میشدند سر از پا نشناخته و با شتاب زیاد بسوی دریا می شناقتند زیبائی این شهر تازه و نو ساز که بجای مشهد سر قدیم بنا شده است بازدازه ایست که از حوصله وصف بیرون است . از بابلسر در طول خط مصافی کناره بسمت مغرب میرفتیم شهرهای محمودآباد، نوشهر، چالوس را طی میکردیم و در هر جا از پیشرفتها و ترقیات این سامان حیران میماندیم ، دیدن کارخانه حریر چالوس که از بزرگترین کارخانه های دنیاست بخصوص برای ما لذت بخش بود.

از خط کناره و شهرهای آن زیبائی طبیعت با عظمت صنعت دست بهم داده انسان را بدربایی حیرت فرو میبرد و سطح سبز فام دریا که هر دم امواج کف آلوش را بساحل هیفرستد و نیز شکوه و جلال جنگل بحیرانی و سرگردانی مسافر می افزاید بویژه هنگامیکه راه دریچ و خم جنگل بر فراز تپه های ساحل میگذرد دریای مازندران بیشتر نظر بیننده را بخود جلب میکند.

شب در شهسوار خوابیدیم روز بعد تارا همسر زیباترین نقاط ایران بسفر خود ادامه

دادیم . از دلفربهای اینجا نمیتوان چیزی گفت ، وقتی که انسان در دامنه کوه و هیان
جنگل های انبوه از طرف شمال ، دریا وافق و جلا که کم عرض را مسررا زیر چشم
میگیرد همه چیز جهان حتی خود را نیز فراموش میکند و بقول شاعر شیرین سخن
(بهار) دنیا را کبود و عالم را بنفس می بیند که گفت :

دریا بنفس و مرز بنفس و هو بنفس   جنگل کبود و کوه کبود و افق کبود

از مناظر دلکش را مسر دل نمی کنیدم ولی چاره ای نبود ، می بایست که بهتران بر گردیم
و دل از آن دیار بر کنیم ، ناچار راه مراجعت پیش گرفتیم دوباره از همان راه
کناره و شهر آمل ببابل که شهر کهن سال و تاریخی هازندران است بر گشتیم ،
فردای آنروز بشاهی آمدیم یک روز هم برای دیدن این شهر طریف و نو ساز
که جانشین خرابه های علی آباد قدیم شده پرداختیم و روز بعد با قطاری که از
مازندران باز میگشت آهنگ تهران کردیم و شب پنجشنبه ۸ فروردین در ایستگاه
باشکوه پایه خت فرود آمدیم ، آنانکه بختشان یاری کرد که چندروز در این سفر با دوستان
بگذرانند خاطرات دلکشی دارند که هرگز فراموش نخواهند کرد و این یاد بودهای
شیرین را برای یک عمر از هازندران بار مغان آورده اند .

میان

چشم

سخن

د

گردیدم

ن راه

ستیم

ساز

ه از

بستگاه

وستان

ودهای

بخش چهارم:

کارهای اجتماعی

کارهای اجتماعی

در نیمه دوم سال انتخابات تجدید
انتخاب هیئت رئیسه در بهمن ماه
انتخاب این سبک و روش
مقررات انجمن‌ها بی‌خبرند و
و از اندازه فعالیت آنان آگاه نباشند
روی فکر و دقت شرکت کنند
هیئت رئیسه در هر انجمن
یک خزانه‌دار، رئیس انجمن نخواهد
و آئین نامه انجمن را برای امور
اصلاحاتی با تصویب اکثریت کارهای انجمن
موظفند که مطابق آن اساسنامه
صورت تخلف موجب مسئولیت
دانشسرای عالی رسیدت پیدا
کار رئیس انجمن اداره
و باندازه یک ساعت ادame دار
غیاب او - کار منشی نوشتن
خزانه‌دار جمع آوری و تعیین
هیئت مجری تصمیمهای هستند
انتخاب می‌کنند کارمندان انجمن
 تقسیم می‌شوند و هر کارمند بهم
است در کارهای مربوط باین

مفهوم از کارهای اجتماعی در دانشسرای عالی کارهایی است که باعث رشد و نمو حس اجتماعی دانشجویان می‌شود و آنان را متخلق به خصائص پسندیده می‌سازد چون می‌پنی پرستی و همکاری و قوه ابتکار و اعتماد بنفس واستقلال در فکر و کار دانی و مانند آن. برای حصول این هرگز دانشسرای عالی از چندی پیش به تشکیل انجمن‌های گوناگون اقدام کرده تا دورنمایی از عالم اجتماعی در محیط مدرسه بوجود آورد و از این راه طرز کار کردن دسته‌جمعی و راه همکاری را بدانشجویان یاددهد. این بود که در سال تحصیلی ۱۳۱۱ - ۱۲ چهار انجمن بنام انجمن ورزش - سالنامه کتابخانه و ادب و سخنرانی تشکیل داد و پس از یک سال انجمن و ازهای دانش بدین انجمن‌ها افزود.

در سال ۱۴ - ۱۳۱۳ انجمن دیگری بنام نمایش و موسیقی و در سال ۱۶ - ۱۳۱۵ انجمن روابط بین‌الملل و در ۱۷ - ۱۳۱۶ انجمن کارهای ذوقی و انجمن فرهنگ انگلیسی و انجمن فرهنگ فرانسه و در سال ۱۹ - ۱۳۱۸ انجمن واژه‌های محلی و انجمن هوایی‌مایی و انجمن بانوان دانشسرای عالی را بوجود آورد. اداره انجمن‌ها بعده خود دانشجویان و اگذار شده و دیگران را در آن حق دخالت نیست. هر انجمن ناظری از آقایان استادان دارد که تنها کارمندان را راهنمایی می‌کنند.

کارمندان هر انجمن بحکم ذوق واراده شخصی کارمندی آن انجمن را پذیرفته‌اند و این کارمندان برای اجرای مراسم و پیشرفت منظوری که دارند و نیز برای اداره انجمن عده را بعنوان هیئت رئیسه از میان خود انتخاب می‌کنند. در سالهای پیش معمول چنان بود که در اول مهرماه هیئت رئیسه برای نیمة اول انتخاب می‌شدند و

در نیمه دوم سال انتخابات تجدید پیشید . در سال تحصیلی ۱۳۱۸ - ۱۹ قرار شد که انتخاب هیئت رئیسه در بهمن ماه هرسال بعمل آید و تا بهمن ماه سال دیگر تغییر پیدا نکند اتخاذ این سبک و روش برای این بود که عده‌ای از دانشجویان تازه وارد از مقرر انتخابات انجمن‌ها بی‌خبرند و هنوز کارمندانی را که شایسته ریاست باشند نمی‌شناسند و از اندازه فعالیت آنان آگاه نیستند از این رو نمیتوانند بمختص ورود در انتخاب از روی فکر و دقت شرکت کنند .

هیئت رئیسه در هر انجمن عبارت است از : رئیس - نایب رئیس - دو منشی - یک خزانه‌دار، رئیس انجمن نخستین جلسه هرسال انجمن را تشکیل می‌دهد و اساسنامه و آئین نامه انجمن را برای اطلاع دانشجویان تازه وارد می‌خواند تا اگر لازم باشد اصلاحاتی با تصویب اکثریت کارمندان در آن بعمل آید و در تمام مدت سال کارمندان موظفند که مطابق آن اساسنامه رفتار کنند و رعایت مقرر انتخاب آنرا لازم شمارند و در صورت تخلف موجب مسئولیت آنان خواهد بود . اساسنامه پس از تصویب مقام ریاست دانش‌سرای عالی رسیدت پیدا می‌کند .

کار رئیس انجمن اداره جلساتی است که در هر هفته یک بار تشکیل می‌شود و باندازه یک ساعت ادامه دارد کار نایب رئیس همان وظایف رئیس انجمن است در غیاب او - کار منشی نوشتمن صورت جلسات و تعیین حضور و غیاب کارمندان و کار خزانه‌دار جمع آوری و تعیین درآمد و هزینه انجمن می‌باشد و میتوان گفت که این هیئت مجری تصمیمهایی هستند که کارمندان در هر جلسه برای پیشرفت مرام خود اتخاذ می‌کنند کارمندان انجمن‌ها بتناسب پیشرفت منظور انجمن خود بدسته‌های تقسیم می‌شوند و هر کارمند بمیل خود دریکی از این دسته‌ها ثبت نام می‌کند و موظف است در کارهای مربوط بین دسته‌ها با دیگر کارمندان همکاری کند .

انجمن ادب و سخنرانی

انجمن سخنرانی بمنظور پرورش قوه نطق و بیان دانشجویان دانش سرای عالی که بطور کلی برای دیری پرورش و آماده هیشوند و در فن خود بگفتار شیرین و گرم پیش از همه نیاز دارند تشکیل شده است، دانشجویان بنوبت در هر هفته یک بار در این انجمن سخنرانی می کنند تا اگر نقصی دریابان و طرز سخن گوئی داشته باشند کم کم در نتیجه انتقاد باطری انجمن (که یکی از آقایان استادان است) و دیگر دانشجویان هر قع گردد و در آینده برای سخنرانی در اجتماعات بزرگتری آماده بشوند این انجمن بر حسب معمول در آغاز سال تحصیلی (مهر ۱۳۱۸) شروع بکار کرد و چون چند تن از هیئت رئیسه سابق در خرداد ماه ۱۳۱۸ فارغ التحصیل شده بودند دوباره انتخاب

عمل آمد و هیئت رئیسه بقرار زیر برگزیده شدند:

گزارش اسنادی

آقای باقر پیر نیا
« احمد روستائیان
خانم سیمین دانشور
آقای سادات افجه
» ناصری
در این سال چند تن از
اند و با آئین نامه و اساسنامه
موضوع ذکر هیشود:
آقای صدیق اسفندیاری
» مرتضی محسنی تبریزی
» هوشنگ میر مطهری

خانم فاطمه شمسی
آقای طاعتنی
خانم فخری عباسی
آقای مجید نوابی
خانم گوهر یزدیوش
آقای ابوالفضل یزدانی
» مجید نوابی
» برویز مرقبان
» هوشنگ میر مطهری
» طاعتنی
» حسن قاضی طیاب‌نامی
» دکتر شفق
خانم فاطمه شمسی
آقای یزدان بخش قهرمان
مناظره (آیا سعدی
و خانم تکین بامداد و آقای ه

دیس	رباضی	دانشجوی سال سوم	آقای باقر پیر نیا
نایب	زبان خارجه	« « «	« احمد رostaانیان
منشی ۱	ادبیات فارسی	« « «	خانم سیمین دانشور
۲	فیزیک و شیمی	« « «	آقای سادات افجه
	زبان خارجه	دوم	ناصری

در این سال چند تن از کارمندان در اطراف موضوع هائیکه خود پیشنهاد نموده
ازد و با آئین نامه و اساسنامه انجمن تطبیق داشت سخنرانی کردند که نام آنات و

موضوع ذکر میشود :

سال اول ادبیات فارسی	انتظارما از رفیقان	آقای صدیق استغندیاری
« « تاریخ و جغرافی	« « « استادان	« مرتضی محسنی تبریزی
« « ادبیات فارسی	چگونه از گفتار بزرگان پیروی کنیم (در دو جلد)	« هوشنگ میرطهری

کلاس مخصوص ادبی	در بیرامون گفتار بزرگان	خانم فاطمه شمسی
سال اول ادبیات	عظمت خدا امروز بیشتر است	آقای طاعنی
کلاس مخصوص ادبی	تجدد ادبی	خانم فخری عباسی
سال دوم فلسفه و علوم تربیتی	شرح حال مرحوم ابوالحسن پیر نیا	آقای مجید نوابی
کلاس مخصوص ادبی	تجدد در ادبیات	خانم گوهر پری بوش
سال اول تاریخ و جغرافیا	چرا بحقیقت اشیاء مقایلیم؟	آقای ابوالفضل یزدانی
« دوم فلسفه	شرایط مناظره	« مجید نوابی
« « زبان خارجه	زود باوری	« پروین مرغوبان
« اول ادبیات فارسی	پوستکی کار با ملت	« هوشنگ میرطهری
« « « میرابو		« طاعنی
« « «	خطبای معروف عرب	« حسن قاضی طباطبائی
استاد دانشسرای عالی	آئین سخنرانی	« دکتر شفق
کلاس مخصوص ادبی	سخن دلپذیر	خانم فاطمه شمسی
سال اول ادبیات	شعر و شاعری	آقای یزدان بخش قهرمان
مناظره (آیا سعید معلم اخلاق است) بین آقایان مجید نوابی و خطاطان (طرفین مشتث)		
و خانم تکین بامداد و آقای هروی (طرفین منفی)		

انجمن در این سال دارای چهار کارمند شاعر بوده و هر یک از آنها در جلسه‌ها از قصائد و غزلیات خود کارمندان را مستفید میکرده اند. نام آنان :
 ۱ - آقای فهرمان ۲ - آقای طاعتنی - ۳ - آقای شبایی - ۴ - خانم تکین با مدد کارمندان انجمن در این سال ۶۹ تن بوده اند.

انجمن سالنامه

انجمن سالنامه از سال ۱۳۱۱ تا کنون مرتبا هرسال تشکیل میشود و در سال تحصیلی ۱۳۱۸-۱۳۱۹ پنجاه تن کارمند داشته است. کار محسوس انجمن سالنامه در هرسال عبارت است از تدوین یک کتاب بنام سالنامه و تهیه وسایل طبع و انتشار آن. مراد و منظور از تدوین سالنامه مجموعه ایست که حاوی گزارش یک ساله داشت سرایعالی و دانشکده علوم و ادبیات و نماینده تغییر برنامه آنها باشد و از همه مهمتر این مجموعه راهنمای معرف کاملی است برای کسانی که بعدها آنکه دانشجوئی در دانشسرایعالی دارند و ایشان را در انتخاب رشته تحصیلی بر حسب ذوق و علاقه شخصی رهبر واقعی میباشد. بهترین یادکار روزگاران تحصیل همین سالنامه است که از کارهای انفرادی و اجتماعی داشت سراسخرانده و دقائی که هر دانشجو در آن گذرانده در نظرش مجسم میسازد این نکته نیز نباید فراموش شود که تدوین و طبع و نشر سالنامه اهمیت روش آموزش و پرورش جدید را در نظر همگان روشن میسازد و تأثیر و نفوذ معنوی داشت سرای عالی را درسایر بنگاههای آموزش و پرورش کشور ثابت میکند.

علاوه بر تمام آنچه کفته شد انجمن سالنامه هرسال کوشیده است که با ترجمة ملخص سالنامه یکی از زبانهای مهم یکانه داشت سرای عالی را بدیگر دانشراها و دانشکده های مهم جهان معرفی کند و رابطه دائمی آنرا با دیگر دانشگاههای کیتی ثابت نگاهدارد.

سازمان انجمن - هیئت رئیسه سالنامه در اوایل بهمن ماه هرسال انتخاب شده و تا اوایل بهمن ماه سال بعد بمقام خود باقی است و یکی از استادان یا دانشیاران

هیئت رئیسه انجمن
نیمه نخست

رئيس آقای محمد عبدالله

نایب « خانم هوری آهی
منشی اول « فاطمه لشکری
» دوم آقای حسین محبوبی
خزانه‌دار « اسماعیل والی
در نیمه دوم علاوه بر هیئت
خزانه‌دار انتخاب شدند

کارمندان این انجمن

اختلاف کارها بچهار دسته

نیز بسمت نظارت و راهنمائی کارمندان این انجمن معین میشود. امسال ناظر این انجمن آقای دکتر جلالی دانشیار علوم تربیتی بودند

کارمندان سالنامه

انجمن سالنامه

هیئت رئیسه انجمن در سال تحصیلی ۱۹ - ۱۳۱۸

نیمة دوم

آقای محمدعلی مولوی

خانم مهری آهی

آقای حسین محبوبی اردکانی

خانم فاطمه لشکری

نصرت کشمیرزاده

در نیمة دوم علاوه بر هیئت رئیسه آقایان مجید یزدان بد بسمت رئیس دفتر و وحید کمل

خزانه دار انتخاب شدند

کارمندان این انجمن برای پیشرفت کارهای مربوط به تدوین سالنامه بر حسب

اختلاف کارها بچهار دسته تقسیم میشوند:

سه ها

خانم

صلیلی

هر سال

راد و

ایعالی

مجموعه

ایعالی

واقعی

دی و

بیسازد

روش

دانش

ترجمه

اها و

کتبی

ب شده

پیماران

نخستین جلسه انجمن
۱۷ مهرماه ساعت ۱ وربع در
عالی تشکیل شد.

پس از خواندن اساسنام
کارهای رسمی انجمن گردید. برا
۱ - گردآوری کتاب
۳ - تهیه فهرست مقالا
۵ - کتابشناسی و اطلاع
دسته گردآوری کتاب ا
کتاب جمع آوری کرده است

- ۱ - دسته نکارش که کارشان تنظیم و تدوین مندرجات سالنامه است.
- ۲ - رشته عکاسی که مأمور برداشتن عکس‌های مندرج در سالنامه هستند.
- ۳ - دسته اطلاعات که وظیفه ایشان جمع آوری آئین نامها و اطلاعات و آمار و برنامهای لازم برای درج در سالنامه میباشد.
- ۴ - دسته بودجه که مأمور تنظیم و تهیه بودجه برای هزینه سالنامه و فروش قبوض پیش از انتشار هستند.

انجمن دارای دفتر مخصوصی در عمارت مرکزی اطاق شماره ۱۹ میباشد

انجمن. کتابخانه

انجمن کتابخانه دانشسرای عالی از سازمانهای سال ۱۳۱۱ است که برای پیشرفت کار کتابخانه و افزایش تعداد کتاب و تشویق دانشجویان بررسی تشکیل شده است.

وظائف این انجمن در اساسنامه چنین است:

- ۱ - گردآوردن و افزایش کتب کتابخانه.
- ۲ - بررسی راجع بتاریخ مطبوعات ایران و گردآوردن دست کم نمونهای از هر روزنامه یا مجله.
- ۳ - ایجاد و تحریک ذوق بررسی و کتاب دوستی در دانشجویان.
- ۴ - آگاهی از کتابهای نیکه تازه چاپ میشود و تشخیص کتب سودمند موجود در کتابخانه و معرفی آنها بواسطه گوناگون.
- ۵ - آگاهی از طرز اداره کتابخانه و روش‌های مختلف کتابداری.
- ۶ - تهیه سیخترانی و مقالات درباره اهمیت کتاب و کتابخانه و سود و اصول بررسی و شناسائی مهمترین کتابخانه‌های دنیا.
- ۷ - استنساخ کتب خطی قدیمی و یا صفحات ناقص کتب کتابخانه.
- ۸ - تهیه فهرست مقالات علوم تربیتی از کتب و مجلات کتابخانه و بدست دادن منابع برای رسالات علوم تربیتی.
- ۹ - بازدید کتابخانه‌های مهم تهران.

سبتمبر ۱۹۳۸/۱۶

پیغمبر داد

نخستین جلسه انجمن کتابخانه در سال تحصیلی ۱۳۱۸ - ۱۹ روز شنبه ۱۷ مهر ماه ساعت ۱۱ وربع در اطاق شماره ۱۲ بنظارت آقای بیژن دانشیار دانشسرای عالی تشکیل شد.

انجمن کتابخانه

پس از خواندن اساسنامه و جرح و تعديل آن در نخستین جلسه شروع با انجام کارهای رسمی انجمن گردید. برای پیشرفت کارمندان انجمن بدسته های زیر تقسیم شدند:

- ۱ - گردآوری کتاب
  - ۲ - گردآوری مطبوعات قدیم
  - ۳ - تهییه فهرست مقالات علوم تربیتی
  - ۴ - کمک بکتابخانه
  - ۵ - کتابشناسی و اطلاعات فنی
  - ۶ - نگارش و ترجمه
- دسته گردآوری کتاب امسال با عددای از نویسندها مکاتبه کرده و ۲۵ جلد کتاب جمع آوری کرده است.

فروش

شد

برای
تشکیل

های از

موجود

وصول

بدست

انجمن کتابخانه درسال
کارمند داشته است.
هیئت رئیسه درنیمه اول
رئیس - شهراب دوستدار
نائب رئیس - کاظم معصومخانی
منشی اول - سلیمان نیساري
خزانه دار - «
درنیمه دوم سال تحصیلی
رئیس - سلیمان نیساري
نائب رئیس - کاظم معصومخانی
منشی اول - حسین بهشتی
دوام - اصغر محلوجی
خزانه دار - محمد مهدی ستوده
در پایان هرسال تحصیلی
را بعرض نمایش می گذارد
میکند و کارمندانی را که در انجام
بوسائل مقتضی تشویق می نمایند

انجمن

این انجمن بمنظور ترویی

ماده ۱ - نام انجمن : انجمن
« ۲ - مردم انجمن تحریر

صنعتی است
ماده ۳ - انجمن دارای یک
« ۴ - هیئت رئیسه هر
بعد بمقام خود باقی هستند.
ماده ۵ - علاوه بر هیئت
نیز برای نظارت انجمن از طرف

دسته گردآوری مطبوعات که از سالهای پیش مقداری از نمونه های مختلف
مطبوعات قدیم ایران را از شهر های مختلف گرد آورده بود امسال نیز تزدیک به
۲۰ نمونه تهیه کرده است. فعلاً انجمن ۴۸۰ نوع مختلف روزنامه و مجله از
آغاز ظهور مطبوعات در کشور ایران دارا و با شماره های مکرر تعداد مطبوعات جمع
آوری شده بالغ بر ۱۵۰ شماره است.

روز چهارشنبه ۱۸ و پنجشنبه ۱۹ اردیبهشت ۱۳۱۹ نمایشگاه جالب توجهی
از مطبوعات قدیم و جدید ایران در اطاق شماره ۱۰ از طرف انجمن کتابخانه تشکیل
شده که استادان و دانشجویان دانشسرای عالی و چند نفر از نمایندگان جرائد تهران
آنرا بازدید کردند.

کارمندان دسته مقالات علوم تربیتی مقداری مقاله خلاصه و فهرست آثار انتهیه کرده اند
دیگر از کار های این انجمن کمک بکتابخانه دانشسرای عالی است، هر روز
چند تن از کارمندان انجمن، در کتابخانه برای تنظیم کتب و روزنامه و مجله بکتابدارها
کمک نموده و فهرست هرتبی برای رسالاتی که دانشجویان از سال ۱۳۰۹ تا سال
جاری نوشته اند تهیه و ضمناً در عوض کردن برگه کتب فارسی و مرتب کردن آن
نیز بمقصیان کارهای کتابخانه پاری کرده اند.

برای راهنمائی دانشجویان و معرفی کتب سودمند و تحریک حسن بررسی،
کتابهایی که تازه بکتابخانه میرسد بوسیله کارمندان در تالار اجتماعات معرفی شده است.
در جلسات انجمن چندین سخنرانی راجع بکتاب و خط و زبان و اصول مطالعه
و تاریخ مطبوعات و طرز کتابداری و کتابخانه های مهم دنیا از طرف استادان و
دانشجویان ایراد شده است.

مطابق اساسنامه برای کسب اطلاع بیشتر از روش های مختلف کتابداری و
مشاهده کتب مفید و قیمتی امسال کارمندان انجمن، کتابخانه ملی و کتابخانه بانک
ملی و همچنین کتب خطی و عکسی خود کتابخانه دانشسرای عالی را در گنجینه
دیدن کردند.

انجمن کتابخانه در سال ۱۹۱۸ - ۱۳۱۸ (۲۰ دختر و ۳۹ پسر)
کارمند داشته است.

هیئت رئیسه در نیمه اول سال تحصیلی ۱۳۱۹-۱۸	بدین ترتیب بود:
رئیس - سهراب دوستدار	دانشجوی سال سوم
نائب رئیس - کاظم معصومخانی	« « «
منشی اول - سلیمان نیساری	اول « « «
خزانه دار - «	« « «

در نیمه دوم سال تحصیلی انتخابات تجدید وهیئت رئیسه بقرار زیر انتخاب شدند:
ادبیات فارسی دانشجوی سال اول
نائب رئیس - کاظم معصومخانی سوم
منشی اول - حسین بهشتی اول
« دوم - اصغر مصلوچی
خزانه دار - محمد مهدی ستوده

در پایان هرسال تحصیلی انجمن کتابخانه جشنی برپا و مطبوعات قدیم ایران را بمعرض نمایش می گذارد و نیز کتابهای گردآمده را تحویل کتابخانه دانشسرای میکند و کارمندانی را که در انجام وظایف خویش علاقه و فعالیت از خود بروز داده اند بواسطه مقتضی تشویق می نماید.

انجمن کارهای ذوقی

این انجمن بمنظور ترویج هنرهای زیباتاسیس شده است

اسانسنه انجمن

ماده ۱ - نام انجمن: انجمن کارهای ذوقی است

« ۲ - مردم انجمن تحریک و بروش هنر و ذوق کارمندان و ساختن افزار و آلات

صنعتی است

ماده ۳ - انجمن دارای یک رئیس و یک نائب رئیس و دو منشی و یک خزانه دار است.

« ۴ - هیئت رئیسه هرسال در اول بهمن ماه انتخاب می شوند و تا اول بهمن ماه سال بعد به مقام خود باقی هستند.

ماده ۵ - علاوه بر هیئت رئیسه یکی از آقایان استادان یا دانشیاران دانشسرای عالی نیز برای نظارت انجمن از طرف مقام ریاست دانشسرای عالی برگزیده می شوند.

ماده ۶ - کارمندان انجمن به شش دسته ذیر تقسیم میشوند:

۱ - نقاشی ۲ - مجلسه سازی ۳ - نجاری ۴ - آهنگری ۵ - بافندگی ۶ - صحافی

ماده ۷ - در صورت نیازمندی با تصویب کارمندان ممکن است دسته دیگری نیز تشکیل داد.

ماده ۸ - حضور کارمندان در هر جلسه اجباری است مگر آنکه کارمند عذر موجه داشته باشد.

ماده ۹ - در صورت ازوم ممکن است جلسه فوق العاده تشکیل داد.

۱۰ - پنج مرتبه غیبت بدون عذر موجه باعت محرومیت کارمند از کارمندی انجمن است.

ماده ۱۱ - کسانی بکارمندی انجمن پذیرفته میشوند که صاحب هنری باشد

ماده ۱۲ - هزینه انجمن از ماهیانه دوریال که هر یک از کارمندان موظف بودا خات آن هستند تأمین میشود.

ماده ۱۳ - انجمن موظف است که در پایان سال تحصیلی نمايشگاهی از هنرهاي زيباي دانشجويان ترتيب دهد و جشنی بر باسازد.

ماده ۱۴ - اين اساسنامه موقعی قابل اجراء است که بتصویب ریاست دانشراي عالي سيدره باشد.

انجمن کارهای ذوقی

هیئت رئیسه انجمن در ۱
رئیس : آقای اسدالله رکنی فرد
نائب رئیس : آقای عبدالحسین نواب خ

هنرهاي دستي کارمندان

- ۱ - يك قطعه مليله دوزی هنرخانم
- ۲ - تابلوی نقاشی علم و جهل هنرآقا
- ۳ - نقاشی تستهای ترمن هنر آقا
- ۴ - قاب سنگی هنر آقا عقیقی
- ۵ - تمثال قلمی اعليحضرت همایون ش
- ۶ - تابلوهای نقاشی مختلف هنر

در ششماه اول کارمندان
نقاشی دانشراي عالي برای تمایز

هیئت رئیسه انجمن در

- رئیس - آقای رکنی فرد
نائب » - خانم ماهدخت آهي خ

در نیمه دوم سال نیز آقای آن زیبا و تابلوهای قلمی بسیار زیبا و لوبن و کتابخانه مجلس بر دند.

هنرهاي دستي کارمندار

- ۱ و ۲ يك قطعه کلدوزی
- ۳ قطعه رو میزی که شکل نشان
- ۴ از هنرهاي خانم ماهدخت آهي
- ۵ - کشیدن يك تابلو با
- ۶ انجمن در این سال

هیئت رئیسهٔ انجمن در ۶ ماههٔ اول سال تحصیلی بشرح زیر هیباشد

رئیس : آقای اسدالله رکنی فرد	منشی اول	آقای ضرغام الدین احمدی
نائب رئیس : آقای عبدالحسین نوابی	منشی دوم	خانم نیر ضیاء
خزانه‌دار — آقای عبدالله تبریزی		

هنرهاي دستي کارمندان در شش ماه اول سال از اينقرار است :

- ۱ — يك قطعه ميله‌دوзи هنرخانم ماهدخت آهي
- ۲ — يك قطعه گلدوزي هنرخانم بولادی
- ۳ — تابلو نقاشي علم و جهل هنرآقای ابراهيم خداينده
- ۴ — نقاشي تستهای ترمن هنرآقای رکنی
- ۵ — نقاشي در روی مخمل هنرآقای نوابی
- ۶ — قاب سنگي هنرآقای عقيقي
- ۷ — بافن چند عدد کراوات بادست هنرآقای احمدی
- ۸ — تمثال قلمي اعليحضرت همایون شاهنشاهي هنرآقای رکنی
- ۹ — تابلوهای نقاشي مختلف هنر کارمندان افتخاری

در ششماه اول کارمندان انجمن در تحت هدایت آقای اسماعيل آشتiani معلم نقاشي دانشسرای عالي برای تماساي هنرهاي نوين به هنرستان هنرهاي زivar قتفند.

هیئت رئیسهٔ انجمن در ششماههٔ دوم سال تحصیلی بقرار زیر است

رئیس — آقای رکنی فرد	منشی اول	آقای احمدی
نائب » — خانم ماهدخت آهي	» دوم	» رسولی
خزانه‌دار — آقای تبریزی		

در نيمه دوم سال نيز آقای آشتiani کارمندان را برای تماساي افزار صنعتي و هنرهاي زiba و تابلوهای قلمي بسيار زيبا با استاد بزرگ کمال المثل بازمايشگاه مکانيك و هنرستان لوبن و کتابخانه مجلس بر دند.

هنرهاي دستي کارمندان در شش ماهه دوم عبارت بود از :

- ۱ و ۲ يك قطعه گلدوزي مزین بتمثال اعليحضرت همایون شاهنشاه ايران و يك قطعه رو ميزی که شكل نشان تحصيلي دانشسرای عالي بر روی آن کشیده شده است
- از هنرهاي خانم ماهدخت آهي :

۳ — کشیدن يك تابلو با خطوط برجسته شعار فرهنگ هنرآقای رکنی فرد

انجمن در اين سال ۳۱ کارمند داشته است .

در انتخابات نیمة دوم فقط

اشخاص برگزیده شده اند
نائب رئیس آقای نصرت‌الله حاجی ع
منشی دوم « فرود سالور
در جشنی که شب دوشنبه
دانشسرای عالی تهیه شده بودیک پر
و هوسیقی داده شد و نیز آقای ا
غزل دلکشی خوانند. همین نما
آواز آقای حسین مستجابی شب «
دانشجویان بمعرض نمایش درآمد
انجمن نمایش و موسیقی
ها درین نداشته و همواره سعی ک
خدمتی بدانشجویان دانشسرای عالی
چون صحنه و تالار نمایش
روزی شد انجمن نمایش و موسیقی
نمایشهای که تهیه کرده بود بیهو

انجمن

از آنگاه که علوم جدید

درآموزشگاههای ایران تدریس
در جمله ها تنها رابطه و فعل فا
پس از تأسیس دانشسرای عا
این رو حرارتی برای تغییر و تبد
سرای عالی پدید آمد و اولین بار د

انجمن نمایش و هوسیقی

انجمن نمایش و موسیقی در سال ۱۳۱۳ خورشیدی تأسیس شده و مردم آن ترویج
نمایش و موسیقی و پروراندن اخلاق اجتماعی و ایجاد احساسات تعاونی و همکاری و روح
نشاط بوسیله نمایش و کنسرت میباشد و از همین نظر نمایش نامه ها اغلب توسط کارمندان
انجمن نوشته میشود و ناظر محترم آن آقای علینقی وزیری استاد تاریخ موسیقی
نیز در این موقع لزوم باری و مساعدت لازم را میفرمایند.

انجمن نمایش و موسیقی

در نیمة اول سال هیئت رئیسه بقرار زیر بوده اند

دانشجوی سال سوم زبان خارجه

۱ رئیس — مهدی مفتاح

۲ نائب « — احمد خواس

۳ منشی اول — خانم زینت‌الدین مفتاح

۴ منشی دوم — « مهرآقدس راسخ قائم‌قامتی »

۵ خزانه‌دار — « اجلال حکیمی »

کلاس مخصوص خانه‌داری

در انتخابات نیمة دوم فقط دو تن از اشخاص نامبرده عوض و بجای آنها این اشخاص برگزیده شده اند

نائب رئیس آقای نصرت‌الله حاجی عظیمی دانشجوی سال سوم فلسفه و علوم تربیتی
منشی دوم « فرود سالور » « اول تاریخ و چهارافیا

در جشنی که شب دوشنبه ۸ بهمن ۱۳۱۸ از طرف دانشجویان شبانه روزی
دانشسرای عالی تهییه شده بودیک پرده نمایش با اسم مصاحب « انتروویو » توسط انجمن نمایش
و موسیقی داده شد و نیز آقای احمد خواص به مراهی ویلن آقای مهدی مفتح
غزل دلکشی خواندند. همین نمایش باضمام یک پرده دیگر با اسم « ترس از جریمه » و
آواز آقای حسین مستجابی شب سهشنبه ۹ بهمن ماه در تالار اجتماعات برای عموم
دانشجویان بمعرض نمایش درآمد.

انجمن نمایش و موسیقی در موقع لزوم از کمک و همکاری نسبت بسایر انجمن
ها درین نداشته و همواره سعی کرده است که با تهییه کردن نمایشهای اخلاقی و مفید
خدمتی بدانشجویان دانشسرای عالی بکند و این جزء مرآهنامه است.

چون صحنه و تالار نمایش دانشسرای عالی امسال تبدیل بخوابگاه دانشجویان شبانه
روزی شد انجمن نمایش و موسیقی نتوانست کاملاً بوظایف خود عمل کند و از این رو
نمایشهایی که تهییه کرده بود بیهوده ماند

انجمن واژه های دانش

از آنگاه که علوم جدیده بوسیله معلمان اروپائی و یا کتابهای خارجی
درآموزشگاههای ایران تدریس شد بعضی از واژه ها چنان در زبان ما ریشه دواید که
در جمله ها تنها رابطه و فعل فارسی بود.

پس از تأسیس دانشسرای عالی دشواری بکار بردن این لغات بیشتر مشهود افتاد و از
این رو حرارتی برای تغییر و تبدیل این واژه ها بزیان فارسی در دل دانشجویان دانش
سرای عالی پدید آمد و اولین بار در سال ۱۳۱۱ به پیشنهاد یکی از دانشجویان انجمنی

واژه هاییکه بتصویب اک
ایران تأسیس نشده بود مطابق اس
فرستاده و نظر ایشان در روانی و
پس از تأسیس فرهنگستان
شده در این انجمن برای تصویب
هر ماه یکی از دانشجویان یا
انجمن) راجع ب زبانشناسی و
سخنرانی می کند .
کارمندان انجمن بواسطه
دوستان خود را بکار بستن آنها
ناظر انجمن در سال تحصیلی
سر دیدر فرهنگستان بوده اند .

در سال تحصیلی ۱۹۴۴ واژه آن تصویب شد .

هیئت رئیسه انجمن در
سال قبل بود .

رئیس — محمد زوار

نائب — یوسف وخشورزاد

منشی اول — محمد صفوت

دوم — حسین فریور

خزانه دار — بهرانی

در هفته اول بهمن ماه

بقرار ذیل بر گزیده شدند

رئیس — محمد زوار

نائب — یوسف وخشورزاد

منشی اول — احمد سعیدی

بنام انجمن اصطلاحات علمی در دانشسرای عالی تأسیس و چندی بعد انجمن واژه های
دانش نامیده شد .

مرام این انجمن چنانکه از اساسنامه آن بر می آید وضع واژه های فارسی است
بعجای لغات علمی بیگانه .

انجمن واژه های دانش

در وضع لغات بایدنکات ذیل مورد دقت واقع شود :

۱ - رعایت دستور زبان فارسی

۲ - رعایت اختصار و سادگی واژه های برگزیده

۳ - برگزیدن لغات بین المللی هنگامی که نتوان برای برای آن لغت های بسته آورد

۴ - تغییر ندادن لغاتیکه دیگران بکار بسته اند مگر موقعیکه آن لغت نادرست

بنظر رسید و یا بعجای آن بتوان واژه های مناسب تری برگزید .

واژه های
فارسی است

(۱۲۹)

واژه هاییکه بتصویب اکثر کارمندان انجمن میرسد تا زمانیکه فرهنگستان ایران تأسیس نشده بود مطابق اساسنامه انجمن برای دانشیاران و داشمندان ایران فرستاده و نظر ایشان در روانی و صحت و شرط بکار بردن آن واژه ها خواسته میشد . پس از تأسیس فرهنگستان ایران در ۱۳۱۴ چنان مقرر شد که لغات تصویب شده در این انجمن برای تصویب ثانوی بفرهنگستان فرستاده شود . بر طبق اساسنامه هر ماه یکی از دانشجویان یا یکی از داشمندان (بنا بر درخواست هیئت رئیسه انجمن) راجع بزبانشناسی و تاریخ و ریشه زبان و منشاء لغات و اصطلاحات سخنرانی می کند .

کارمندان انجمن بواسطه آگهی ها و بکار بردن واژه های تصویب شده همواره دوستان خود را بکار بستن آنها تشویق میکنند .
ناظر انجمن در سال تحصیلی ۱۳۱۸-۱۹ آقای گل گلاب استاد گیاه شناسی و سردییر فرهنگستان بوده اند .
در سال تحصیلی ۱۳۱۸-۱۹ کارمندان انجمن ۱۵ واژه پیشنهاد کردند که ۴ واژه آن تصویب شد .

هیئت رئیسه انجمن در نیمه اول سال تحصیلی همان هیئت رئیسه نیمه دوم سال قبل بود .

دانشجوی سال سوم ادبیات فارسی	رئیس — محمد زوار
« « « « «	نائب « — یوسف وخشورزاده
« « « « «	منشی اول — محمد صفوت
« « « « «	دوم — حسین فربور
« اوی رشته ریاضی	خزانه دار — « بحرانی

در هفته اول بهمن ماه انتخاب هیئت رئیسه برای یک سال بعمل آمد و اشخاص

دانشجوی سال سوم رشته ادبیات فارسی	بقرار ذیل برگزیده شدند
« « « « «	رئیس — محمد زوار
« « « « «	نائب « — یوسف وخشورزاده
« دوم « تاریخ و جغرافیا	منشی اول — احمد صمیعی

ابدست آورد
مت نادرست

منشی دوم — نجفی ساداتی
خرانه‌دار — حسین بحرانی

انجمن واژه‌های دانش سرا امسال ۵ تن کارمند داشته هفت تن ازدواشیزگان ۴ تن از پسران که ۲۱ تن از این دانشجویان در دانشکده علوم و ۲۹ تن دیگر در دانشکده ادبیات مشغول تحصیل بوده اند

انجمن ورزش

انجمن ورزش برای کمک به پیشرفت امور ورزشی و تحریک ذوق و نشاط دانشجویان در سال ۱۳۱۱ تشکیل شده توائسته است تاحدی وظیفه مهم خود را انجام دهد و صحت و سلامت روان و تن دانشجویان را تأمین کند.

این انجمن برای پیشرفت مردم خود دو کار در پیش دارد: یکی اینکه بوسیله سخنرانیهای مفید و مؤثر که اغلب از طرف استادان تربیتی و آگاه از امور ورزشی ایراد می‌شود، دانشجویان را از فوائد ورزش و لزوم آن آگاه سازد، دیگر اینکه کارمندان خود را ودادار که در موقع بیکاری بعملیات ورزشی و اقسام بازیها بپردازند و در ضمن اینکه بدن خود را نیرومند و توانا هیساندند برای مسابقه با دانشکده های دیگر آماده شوند.

ترتیب کار انجمن در ایام هفته بدینقرار است:

دسته‌های فوتیال در هر هفته یکبار میان خودشان یا بادسته‌ای از دانشکده های دیگر مسابقه دارند و بر سه دسته که در هر هفته دو مرتبه بازی می‌کند تقسیم شده‌اند. بازی کنان والیبال نیز به ۱۲ دسته تقسیم می‌شوند (۴ دسته دختر و ۸ دسته پسر) هر دسته از دانشجویان در هر هفته سه مرتبه بازی می‌کنند.

بازی‌کنندگان باسکت بال نیز سه دسته تقسیم می‌شوند. هفته‌ای دو ساعت نیز از زمین تنیس استقاده می‌شود. در پایان سال تحصیلی دانشجویان ورزشکار که بدرو دسته بنام عقاب و شهبانو تقسیم شده اند بایکدیگر در انواع فنون ورزشی که در دانش سرای عالی معمول است مسابقه میدهند و بازیهای که برای مسابقه در آن شرک می‌کنند

از اینقرار است والیبال — فوتیال —
دوهای میدانی (در پرش و دو و فوتو

قهرمانان و
مسابقه با دانشکده های دیگر
دانشکده حقوق و پزشگی و دام
در مسابقه والیبال نیز د
دانشجویان دانشکده های دیگر بر
و نیز بدریافت دو جام فیرو
حاصل کرده اند
در مسابقه های اقسام پر
سواری دانشسرای عالی حائز رتبه
در مسابقه دونیچ کیلومتره
و سبب شده‌اند که دانشسرای عالی
را احزار کرده است.
شماره کارمندان انجمن
بوده است.

از این قرار است والیبال - فوتbal - باسکتبال - تنیس - پینگ‌پنگ - پرشهای مختلف
دوهای میدانی (در پرش و دو و فوتbal دختران شرکت ندارند)

قهرمانان والی بال در بکی از مسابقه های داخلی
مسابقه با دانشکده های دیگر - در مسابقه فوتbal که امسال دانشسرای عالی با
دانشکده حقوق و پژوهشگی و کشاورزی داد بر تمام آنان چیره شد.
در مسابقه والیبال نیز دانشجویان دانشسرای عالی مدت چهار سال است که بر
دانشجویان دانشکده های دیگر برتری یافته و هر سال با خذ مدال های افتخار نائل شده اند
و نیز بدريافت دو جام فیروزی از طرف والاحضرت همایون ولايتعهد افتخار
حاصل کرده اند

در مسابقه های اقسام پرش - وزنه پرانی -- دو - سرعت واستقامت و دو چرخه
سوواری دانشسرای عالی حائز رتبه دوم گردید.

در مسابقه دوینچ کیلو هتری نیز چندتن از دانشجویان مسابقه دهنده ممتاز
و سبب شده اند که دانشسرای عالی بین پنج دانشکده و دو آموزشگاه عالی رتبه دوم
را احراز کرده است.

شماره کارمندان انجمن ورزش در سال تحصیلی ۱۳۱۸ - ۱۹ ۱۲۶ تن
بوده است.

هیئت رئیسه انجمن در دو نیمة سال بقرار زیر است:

نیمة نخست

دانشجوی سال ۳ فلسفه و علوم تربیتی

رئیس — مرتضی صوصامی

نائب « — صادق دهبور

« ۳ ریاضیات

منشی اول — « مبین

۳ علوم طبیعی

منشی دوم — کبری خبری

۳ ریاضیات

خزانه‌دار — فضل الله بشارت

۳ فلسفه و علوم تربیتی

نیمة دوم

دانشجوی سال ۳ فلسفه و علوم تربیتی

محمود ذکائی

غلامحسین آهی

« ۱ * « ۳

علوم طبیعی

صادق مبین

۱۰ ریاضی

هادی چاوشیان

۳ فلسفه و علوم تربیتی

فضل الله بشارت

این انجمن برای آشنایی
با باشگاه کشوری هوا پیمایه
انجمن بهتر آشنا شوند دو
مادة اول — انجمن
نایب‌ستگی در دانشجویان نسبی
مادة دوم — برای اجر

انجمن ورزش

انجمن هواپیمایی

انجمن هواپیمایی یکی از جوانترین انجمنهای دانشسرای عالی است و در مهرماه

۱۳۱۸ تأسیس شده است.

موزه ایران‌شهریاری

انجمن هواپیمایی

این انجمن برای آشنایی ساختن دانشجویان با هواپیما و همکاری با باشگاه کشوری هواپیمایی بوجود آمد. برای اینکه خوانندگان بمراام عالی این

انجمن بهتر آشنا شوند دو هاده از اساسنامه آن در زیر نقل می‌شود:

ماده اول - انجمن هواپیمایی برای شناساندن هواپیما و هواپیمایی و ایجاد

ذلیستگی در دانشجویان نسبت بباشگاه هواپیمایی تشکیل می‌گردد.

ماده دوم - برای اجرای این مرام اقدامات زیر بعمل خواهد آمد:

دسته سخنرانی ۱۲
نگارش چندین مقاله برای دسته سخنرانی
کشور مانند: ایران امروز،
مترجمان هم چندین موضوع
کار دیگر انجمن تشویق
درین قسمت هم انجمن گامهای
از دانشجویان (دختر و پسر)
دسته آنها که ۲۷ تن بودند بینا

گروه رسانه‌گران
روز نخستین
روز ۲۲ آذر ماه ۱۳۹۰

- ۱ - دانستن تاریخ هوا پیما و فوائد و اهمیت آن
  - ۲ - شناختن هوا پیما های گوناگون (شکاری، اکتشافی، بمب افکن، مسافری ورزشی، دریائی، و مانند آنها و آموختن فن خلبانی و قسمتهای میکانیک هوا پیما.
  - ۳ - کمک بیاشگاه هوا پیمائی کشوری بوسائل زیر:
- الف - سخنرانیهای مفید در مجالس همگانی
- ب - نوشتن مقالات سودمند و موثر در روز نامه و مجله ها.
- ج - معرفی و تشویق هوا پیمائی بوسیله فیلمهای هوا پیمائی و رادیو و گرامافون
- د - آگاهشدن از هوا پیمائی کشورهای بیگانه و ترجمه نوشته های آنها در این خصوص و همکاری با باشگاه.
- ر - آشنا ساختن افراد کشور بخطر حمله های هوا پیمائی و آموختن طرز دفاع از آن.

۵ - سروden اشعار و سرودهای مهیج و نو اختن آن در دستانها و دیگرستانها.
نخستین جلسه انجمن در تاریخ سه شنبه ۲۶ مهرماه ۱۳۹۸ تشکیل شد و هیئت رئیسه از همان کارمندان بر ترتیب زیر برگزیده شدند:

دیگر: صدرالدین دست غیب	دانشجوی سال سوم ادبیات فارسی
نائب: محمود تقضی	« باستانشناسی
منشی نخست: اسدالله موسوی	« دوم تاریخ و جغرافیا
« دوم: جوادسلامی زاده	« ادبیات فارسی
جزانه دار: کاظم کلاباسی	« اول زبان خارجه

انجمن برای پیشرفت کار و اجرای مرآمنامه خود به دسته: نگارش، ترجمه و سخنرانی تقسیم شد.

دسته سخنرانی برای تهیه و تنظیم سخنرانیها در داخل و خارج دانشسرای عالی در اطراف هوا پیمائی،

دسته نگارش برای تهیه مقالات و اشعار مربوط به هوا پیمائی برای درج در روزنامه ها و تحریک ذوق و تولید شور در گوانان

دسته ترجمه برای ترجمه بهترین آثار مربوط به هوا پیمائی از کتب و مجلات و روزنامه های خارجی و انتشار آنها بوسائل گوناگون

دستهٔ سخنرانی ۱۲ جلسه سخنرانی در دانشسرای عالی تشکیل داد . دستهٔ نگارش چندین مقاله برای رونامه‌های ایران و اطلاعات و مجله‌های معروف کشور هائند : ایران امروز ، آهوزش و پرورش و نامهٔ شهریانی و نظائر آن تهیه کرد . مترجمان هم چندین موضوع شیرین از فرانسه و انگلیس ترجمه کردند .

کار دیگر انجمن تشویق و ترغیب دانشجویان برای آموختن هوایی‌مایی است درین قسمت‌هم انجمن گامهای بلند برداشته و هوتفتی‌های زیاد یافته بطوریکه ۷/۸ تن از دانشجویان (دختر و پسر) داوطلب آموختن فن خلبانی شدند و در آذرماه نخستین دسته آنها که ۲۷ تن بودند بیاشگاه معرفی شدند .

چند تن از خلبانان انجمن هوایی‌مایی

روز ۲۲ آذر ماه یکی از روزهای فراموش نشدنی و پرافخار برای انجمن بود درین روز نخستین پرواز دانشجویان با وضعی پر شکوه و مجلل در میدان دوشان تپه

بغمل آمد . جناب آقای قوام و خانم محترم ایشان و هیئت رئیسه باشگاه برای تشویق دانشجویان حضور داشتند . شرح گزارش این روز تاریخی با عکس‌های مربوط آن در روزنامه‌ها و مجله‌های کشور و سالنامه پارس بتفصیل منتشر شد .

از نخستین دسته داوطلبان ۶ تن مرتباً با موقعتن خلبانی مشغولند و هفت‌مای دوبار پرواز می‌کنند . در دیماه دومین دسته داوطلبان مرکب از ۰۴ تن از دختران و پسران دانشجو بباشگاه معرفی شدند .

علاوه بر این انجمن برای خود آرنگ (شعار) و نشانی درست کرد و سرودهای مخصوص هم تهیه نمود که در روزهای جشن و موقع رسمی خوانده می‌شود .

روز سه شنبه ۲ بهمن ماه انتخابات انجمن تجدید و هیئت رئیسه نیمة اول مجدداً انتخاب شد و تنها منشی دوم انجمن تغییر کرد و آقای ملک محمد یاقوت فام دانشجوی سال اول فلسفه باین سمت برگزیده شدند .

انجمن هوایی علاوه بر ۶۴ تن کارمند رسمی کارمندان افتخاری نیز داشت و توانست در همین سال ۷۸ تن داوطلب خلبانی به باشگاه کشوری ایران معرفی نماید .

انجمن فرهنگ فرانسه

منظور انجمن - برای اینکه دانشجویان دانشسرای عالی که بزبان فرانسه آشنا هستند آنرا تمرین کنند و از چگونگی زندگی اجتماعی و فرهنگ کشور فرانسه آگهی‌های سودمند داشته باشند انجمنی بنام انجمن فرهنگ فرانسه در سال تحصیلی ۱۳۱۶ تأسیس گردید .

دریق انجام مظاور - هفته‌ای یک‌روز کارمندان تشکیل انجمن داده و از تجمع و گردآمدن خودشان استفاده می‌برند بدین معنی که اولاً منحصراً بزبان فرانسه تکلم می‌کنند - ثانیاً موضوعات ادبی و مفرح حضوراً در بین همگان بخش کرده پاسخ یا رد یا قبول آن موضوع را در حال از یکدیگر می‌خواهند ثالثاً - از استادان و دانشمندان که با فرهنگ فرانسه آشناشی کامل دارند بسخنرانی دعوت می‌شوند تا از

۱۵/۱۱/۲۰
۱۵/۱۱/۲۰

- مغارف و منزلت اجتماعی کش
- حس ابتکار زندگانی نوبن در آن
- بعضی از سخنرانیهای که
- بزبان فرانسه ابراد شده است :
- ۱- آقای سپهبدی دبیر زبان
- ۲- مناظرة علوم وادیات که
- طرفدار علوم آقای هد
- » ادبیات » معت
- ۴- آقای صعبدهبی استاد داش
- ۴- < سپهبدی دبیر زبان
- ۵- خانم هنریه نقیبی » استاد
- ۶- آقای بوتران
- ۷- خانم اعلم
- ۸- آقای زیرکزاده
- ۹- خانم پاکروان
- ۱۰- آقای صدقیانی
- ۱۱- خانم سباح

انجمن

اکنون چهار سال است که
(آزمایشگاه علوم تربیتی) انجمن
تشکیل می‌شود . علاقه مخصوص
داده‌اند بجلسه‌های انجمن روح

ای تشویق

ربوط با آن

و هفتهدای

دختران

نیمه اول

قوت فام

بیزداشت

نماید.

سه آشنا

فرانسه

تحصیلی

اده و از

فرانسه

کرده

تادان و

ند تا از

۱۲

مغارف و منزلت اجتماعی کشور فرانسه دانشجویان را هسته‌گرد نمایند و بدین وسیله
حس اینکار زندگانی نوین در آنان ترغیب شود.

بعضی از سخنرانیهای که در سال تحصیلی ۱۳۱۸ - ۱۹ در انجمن فرانسه
بزبان فرانسه ایجاد شده است:

۱ - آقای سپهبدی	دیبر زبان فرانسه	مسافرت من بیاریس
۲ - مناظرة علوم و ادبیات	کدام یک باعث پیشرفت و ترقی بشراست؟	طرغمدار علوم آقای هدایت دانشجوی سال اول رشته فیزیک و شیمی
» ادبیات	» معتقد	» زبان خارجه
» چگونه بایستی در زبانهای خارجی تمرین کرد؟	» استاد دانشسرای عالی	» هوابیانی در دنیای امروز
» کشور سوس	» خانم هنرمه نقیسی	» خانم اهلم
Jules Romain	استاد زبان فرانسه	» آقای زیرکزاده
روشنخواندن	دیبر فیزیک	» خانم پاکروان
» زبان فرانسه	» میهن برستی در ایران باستان	» معلم فرانسه
صحاری در فرانسه	» ورزش	» خانم باکرداده
دانشبارستیش ادبیات خارجه	دیبر ورزش	» آقای صدقیانی
زنان در ادبیات فرانسه		» خانم سیاح

انجمن فرهنگ انگلیسی

اکنون چهارسال است که در دانشسرای عالی هر هفته یکبار در اطاق شماره ۱۲
(آزمایشگاه علوم فریبی) انجمن فرهنگ انگلیسی با شرکت عده ای از دانشجویان
تشکیل میشود . علاقه مخصوصی که کارمندان در پیش بردن کارهای انجمن نشان
داده اند بجعله های انجمن روح نشاط و سرور دمیده و باعث شده است که کارمندان

انجمن برای پیشرفت منظور خود بیش از پیش سعی و کوشش کنند. در این دوره چهار ساله مرام انجمن که آگاهی از فرهنگ و تمدن کشورهای امریکا و انگلیس است همواره تقویت شده و غالباً کسانیکه در این کشورها زیسته و یا داشمندان آن کشورها که با بران آمده اند دعوت شده‌اند و از اوضاع تربیتی و اجتماعی کشورهای انگلوساکون اطلاعات مفید و گرانبهای باما داده‌اند.

اموال ناظر انجمن آقای دکتر صورتگر بوده‌اند و جلسه‌های انجمن پیوسته با موسیقی و بازیهای تفریحی توأم بوده است و کارمندان دوست دارند خاطرات این جلسات را تجدید کنند و گذشترا بیاد آورند، بخصوص آنکه مهمانان ما از مهمانیهای ما همیشه خوشبود و شادمان بیرون آمده‌اند.

از فوائد و سودهای بزرگ این انجمن وجود حس همکاری و صمیمیت بسیار در میان کارمندانست که همیشه آماده‌اند وظیفه خود را انجام دهنند. اداره انجمن با همکان است و فکر هر کس در پیشرفت آن دخیل می‌باشد و هیئت مدیره که خود

انجمن آنرا انتخاب می‌کند تنها کارش تسهیل جریان کرهاست. حس اتقاد بیطرفانه و علمی و ذوق سؤال کردن در میان همه شدید و سخنران همیشه حاضر است یا مورد اتقاد واقع شود و یا بپرسشها شنوندگان جوابهای مفید دهد.

انجمن در سال تحصیلی ۱۹۳۷-۱۳۱۸ تن کارمند داشته است و هیئت

رئیسه آن در هر دو نیمه بقرار زیراست:

نیمة دوم	نیمة نخست	
شهراب دوستدار	شهراب دوستدار	رئیس
علی‌اکبر خاکباز	منوچهر صنا	منشی اول
منوچهر افضل	» افضل	» دوم
محمد ذکائی	کاظم اسکوئی	خزانه‌دار

نام انجمن‌ها

- » انجمن سالنامه
- » نمایش و موسیقی
- » کتابخانه
- » واژه‌های دانش
- » ورزش
- » کارهای ذوقی
- » سخنرانی
- » هوا پیمانی
- » واژه‌های معلم
- » روابط بین‌الملل
- » فرهنگ فرانسه
- » انگلیس
- » بانوان

۵۴:۵۰

الف - کارمندان انجمن

فرهنگ فرانسه و انجمن فرهنگ، پیکر تئکیل می‌شود

آمار انجمن‌ها

نام انجمن‌ها	دختر	پسر	رو بهم
انجمن سالنامه	۸	۴۲	۵۰
نمایش و موسیقی	۱۹	۳۹	۵۸
کتابخانه	۲۰	۳۹	۵۹
واژه‌های دانش	۷	۴۳	۶۰
ورزش	۴۲	۸۰	۱۲۲
کارهای ذوقی	۴	۲۷	۳۱
سفرنامی	۱۶	۵۳	۶۹
هوایی‌مانی	۵	۵۹	۶۴
واژه‌های محلی	۴	۸۳	۸۷
روابط بین‌الملل	۱۶	۲۹	۴۵
فرهنگ فرانسه	۲۰	۶۵	۸۰
انگلیسی	۱۶	۲۱	۳۷
بانوات	۱۲۱	—	۱۲۱
رو بهم	۱۲۱	۳۸۲	۵۰۳

الف - کارمندان انجمن‌های واژه‌های محلی و انجمن روابط بین‌الملل و انجمن فرهنگ فرانسه و انجمن فرهنگ انگلیسی و انجمن باوان از کارمندان انجمن‌های دیگر تشکیل می‌شود.

دوره
انگلیس
دان آن
شورهای

پیوسته
رات این
همانیهای

یمت بسیار
انجمن با
که خود

وسخنران
جوابهای

ت و هیئت

دوم
وستدار
خاکباز
افضل
کامی

سخنران

آقای دکتر عبید صدیق رئیس دانشراها

« « « « «
 » صورتگر
 خانم زهرای کیادنشجعوی دوره دکتر
 زبان فارسی
 آقای دکتر روش دانشیار فیزیک
 « هوشنگ میر طهری دانشجوی سا
 اول ادبیات فارسی
 آقای دکتر مستوفی دانشیار جغرافی
 « محب الله بیدختی دانشجوی سا
 اول فیزیک و شیمی
 آقای دکتر فضل الله صدیق دانشیا
 دانشراهمالی
 آقای علی اصغر فیاضی و خانم علی آباد
 « منوچهر افضل دانشجوی سال او
 زبان خارجه
 آقای دکتر هریزی دانشیار
 دانشراهمالی
 خانم شمس الملوک مصاحب دانشجوی
 سال دوم دوره دکتری
 آقای دکتر محمود نجم آبادی
 آقایان زوار - پسرالعلوم - موسوی مل

(این سه تن در تالار اجتماعات بر
 آقای حسین یرنیا بازرس فنی
 وزارت دارائی
 آقایان مصطفی بی آزار دانشجوی
 سال ۳ ادبیات و تئی شیوا
 سال دوم دانشکده معقول و منقول
 آقای ابراهیم بور داود استاد
 زبان اوستا

تالار اجتماعات

تالار بزرگ وباسکوهی است که در شمال شرقی باغ دانش سرا در سومین اشکوبه عمارت کتابخانه بنا گردیده و گنجایش چهارصد دانشجو را دارد و پنجره های آن از شمال و جنوب بهوای آزاد باز می شوند، ساختمان آن از جهات دیگر نیز با اصول بهداشت توافق دارد. دیوار های تالار را تصویر های آثار ملی زیست داده و در برابر دانشجویان تمثلاً علیحضرت همایون شاهنشاهی و الاحضرت همایون ولایت عهد نصب گردیده است. بر فراز سکوی بزرگی که میز سخنران بزرگی است از مولوی که آقای صدیقی دانشجوی سابق ادبیات فارسی تقدیم کرده اند.

روزهای دو شنبه از چهار و نیم تا شش بعد از ظهر دانشجویان در آنجا حضور بهم هیرسانند و بهمین مناسبت آن را تالار اجتماعات نام نهاده اند.

حضور در تالار اجتماعات چند سو بزرگ در بر دارد:

- ۱ - سخنرانی در این اجتماع کوچک تمرینی است که دانشجویان را برای سخن راندن در اجتماعات بزرگ ورزیده و آماده می سازد.
- ۲ - چون ساعات دروس رشته های مختلف باهم مطابقت نمی نماید و برخی از دانشجویان با یکدیگر آشنائی ندارند این اجتماع خود بهترین وسیله شناسائی و ایجاد الفت و دوستی است.
- ۳ - مطالبی را که سخنران میگوید و نتیجه فکر و معلومات اوست دانشجویان از آن بهره مند می شوند.

- ۴ - مهمترین بهره عمومی از دباد دلستگی دانشجویان یکدیگر و بدانش سرا و تجدید دوستی ها و روی هم رفته تقویت روحیه اجتماعی و ایجاد حس همکاری است. اینک سخنرانیهایی که از آغاز تابستان سال تحصیلی صورت گرفته در زیر نگاشته می شود:

سخنران

تاریخ

موضوع سخنرانی

آقای دکتر عییض صدیق رئیس دانشرا白衣الی ۱۳۱۸ مهر ۹ سازمان دانشرا白衣الی و راهنمایی دانشجویان انتخاب رشته تحصیلی

» » » » » ۱۳۱۸ مهر ۲۶ کارهای اجتماعی و فوق برنامه آن

» » صورتگر آبان ۱۳۱۸ سخن سنجی

خانم زهرای کیا دانشجوی دوره دکتری ۰ آذر ۱۳۱۸ باوان و پیشرفت اجتماعی آنان زبان فارسی

آقای دکتر روش دانشیار فیزیک ۲ آذر ۱۳۱۸ رادیو

» هوشنگ میرمطهری دانشجوی سال ۹ آذر ۱۳۱۸ مذهب و عرفان از نظر تربیت اول ادبیات فارسی

آقای دکتر مستوفی دانشیار جغرافیا ۲۶ آذر ۱۳۱۸ آیا جغرافیا علم است؟

» محب الله ییدختی دانشجوی سال ۳ دی ۱۳۱۸ همت و اثرات آن

اول فیزیک و شیمی

آقای دکتر فضل الله صدیق دانشیار ۹ دی ۱۳۱۸ رفتار و کردار انسان وابسته بچیست؟
دانشرا白衣الی

آقای علی اصغر فیاضی و خانم علی آبادی ۱ بهمن ۱۳۱۸ مناظره راجع به کوشش و سرنوشت

» منوچهر افضل دانشجوی سال اول ۱۶ اسفند ۱۳۱۸ جشن‌های باستانی ایران

زبان خارجه

آقای دکتر عزیزی دانشیار ۱۱۳ اسفند ۱۳۱۸ بعد از جنگ نهادن چگونه ملت ایران
دانشرا白衣الی بوجود آمد؟

خانم شمس الملوک مصاحب دانشجوی ۲۰ اسفند ۱۳۱۸ سخن و سخنران

سال دوم دوره دکتری

آقای دکتر محمود نجم آبادی ۱۳۱۸۲۷ زکریای رازی

آقایان زوار - بحرالعلومی - موسوی ماکویی ۲۶ فروردین ۱۳۱۹ شرح مسافرت نوروز دانشجویان
شبانه روزی بازدیدان و مشاهدات

آنها از نظر اجتماعی و تربیتی -

کشاورزی - صنعتی

(این سه تن دولت اجتماعات بر حسب قرعه از میان دانشجویان شبانه روزی انتخاب شدند)

آقای حسین ییر نیا بازرس فنی ۲ اردیبهشت ۱۳۱۹ دو سال در دانشگاه کیمبریج

وزارت دارائی

آقایان مصطفی بی آزار دانشجوی ۹ اردیبهشت ۱۳۱۹ ۱ - لفظهای دیوان

سال ۳ ادبیات و تئی شیوا

۲ - تأثیر تربیت خانوادگی

سال دوم دانشکده معقول و منقول

آقای ابراهیم بور داود استاد ۱۶ اردیبهشت ۱۳۱۹ نفوذ مذهب زودشت در سایر مذاهب

زبان اوستا

اشکوبه

ای آن از

اصول

در برابر

جمهود نصب

ازمولوی

جا حضور

را برای

و برخی

و انسانسائی و

دانش سرا

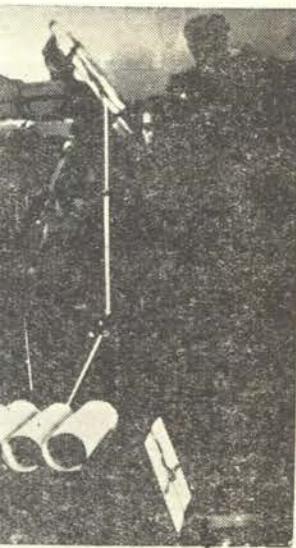
ماری است.

۴ میشود:

دانش سرا

ماری است.

دانش سرا

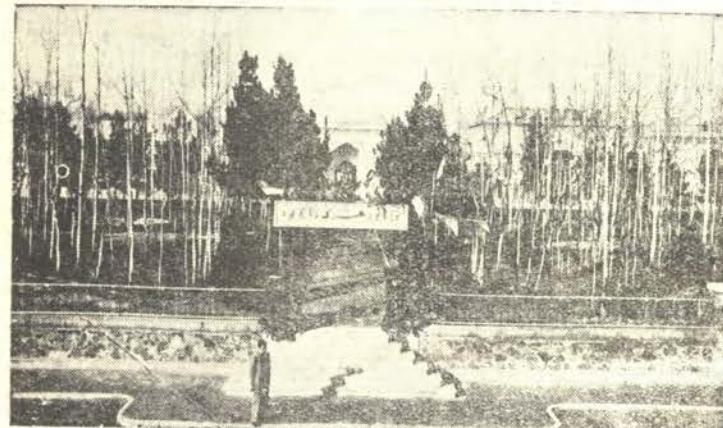

جناب آقای
روی
شماره ۱۱ و ۱۲ مورخ بهمن

جشن پانزدهم بهمن ۱۳۱۸

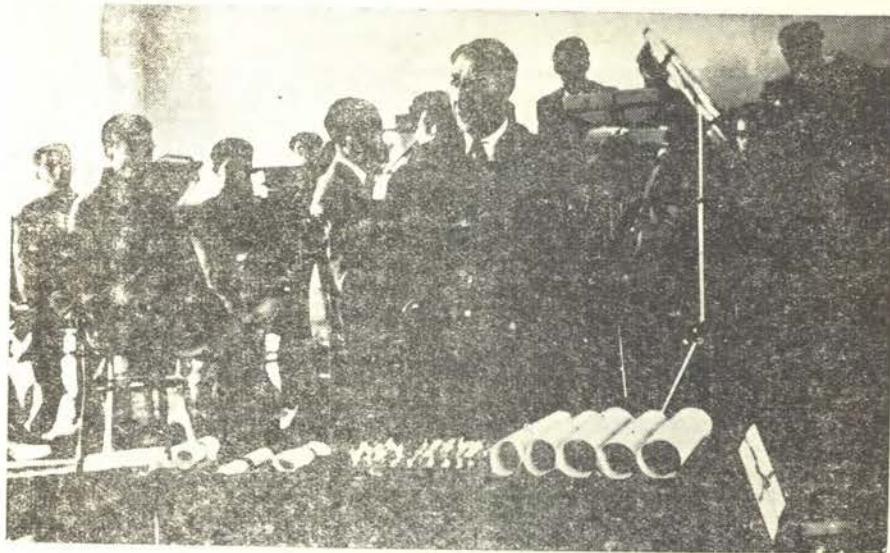
روز پانزدهم بهمن چنانکه همه میدانیم یکی از جشن‌های بزرگ فرهنگی و بخصوص عید مهر داشتجویان بشماره هیرود اغلب دبیرستانها و دانشکده هادراین روز جشن برپا می‌کنند و وزارت فرهنگ نیز این جشن را در سال جاری ۱۳۱۸ مانند سالهای گذشته در می‌حوظه زیبای دانشسرای عالی ترتیب داد از ساعت سه بعد از طهر متدرجاً جناب آقای نخست وزیر و عده‌ای از آقایان

مدخل باغ جنوبی دانشسرای در روز ۱۵ بهمن ۱۳۱۸

وزیران و معاونان و نمایندگان مجلس و مدیران کل وزارت‌خانه‌ها و جمعی از بزرگان و محترمین با خانم‌های شیان تشریف آوردند و آقایان استادان دانشگاه نیز با لباس‌های رسمی خود در تالار اجتماعات حضور ییدا کردند و برنامه جشن رسمی آغاز شد. ابتدا جناب آقای اسماعیل مرآت وزیر فرهنگ پشت میز خطابه رفتند راجع باهمیت این روز تاریخی نطقی فرمودند سپس آقای دکتر عیسی صدیق رئیس دانشکده

علوم و ادبیات و دانشسرای عالی گزارش يك ساله فرهنگ را بیان کردهند که متن آن در

جناب آقای مرأة وزیر فرهنگ هنرگام سخنرانی
روی میز دانشنامه ها و جایزه ها قرار دارد
شماره ۱۲ و ۱۱ مورخ بهمن واسفند ۱۳۱۸ مجله آموزش و پرورش از صفحه ۸۸

آقای دکتر صدیق گزارش سالیانه فرهنگ ایران را باطلاع رجال دولت
وبزرگان کشور میرسانند

ناصفه ۴۰ انتشار یافته آنگاه خانم بوران درخشنان لیسانسیه و شاگرد او رشته زبان فارسی در موضوع دانشگاه و تأثیر آن در ترقی کشور سخنرانی کردند.

خانم بوران درخشنان لیسانسیه زبان فارسی
پس از پایان خطابه بانوی مزبور آقای قهرمان یزدان بخش دانشجوی سال اول

منظمهای از تالار درجشن یازدهم بهمن

رشته ادبیات پارسی چکامه شی
نمودند. مقارن پنج بعد از ظهر
رئیسان دانشکده ها دادند که به
التحصیلهای دوره دوم دبیرستان
زدن حضار از دست حزب آقا

زدیک ساعت شش بر
دوم که ویژه کتابخانه دانش
آماده و مرتب شده بود رفته
هفت بعد از ظهر جشن پیا
اینک چکامه آقای قهر

بهار داشت دانی کی است؟ - به
نخست سنگ بنا دست بهلوی

رشته ادبیات پارسی چکامه شیوهای «بهار بهمن ماه» را که خود ساخته بودند انشاد نمودند. مقارن پنج بعد از ظهر جناب آقای نخست وزیر دانشنامه ها را به آقایان رئیسان دانشکده ها دادند که بصاحبان آنها اعطای کرد سپس شاگردان اول از فارع التحصیل‌های دوره دوم دبیرستان و دوره های عالی جوائز و مدالهای خود را بین کف زدن حضاد از دست حناب آقای نخست وزیر در یافت داشتند.

منظرة دیکری از تلاار جشن

تردیک ساعت شش برنامه جشن پیاپان رسید و مدعوین بتalar بزرگ اشکوبه دوم که ویژه کتابخانه دانشسرای عالی است و در این هنگام برای پذیرائی مهمانان آماده و مرتب شده بود رفته و مشغول صرف چای و شیرینی گردیدند. مقارن ساعت هفت بعد از ظهر جشن پیاپان رسید.

اینک چکامه آقای قهرمان یزدان بخش

بهار بهمن ماه

که روزیمه اش آغاز کشت دانشگاه
جنیت نماید آثار دست شاهنشاه

بهار داش دانی کی است؟ - بهمن ماه
بخست سنگ بنا دست پهلوی بنهد

اممال بمناسبت اینکه شب
شبانه روزی در شب عید غدیر
شر کت در جشن دعوت نمودند.
شد و اغلب کارهای آن تحت نظر
ساعت شش و نیم بعداز ظهر
عبدالعلی طاعتی دانشجوی شبان
خیر مقدم سروده بودند خوانده
کلاه کوشش بگردون رسید دهه
بخوان شاگرد استاد؟ این عجب
بزرگ آری کوچک زلطف^۱
سزد که امشب جان را بکام مه
که واجب آمد بر میزان زعده
بویژه باشد مهمان اگر بلند
ایا همان هنرور که فضل و داد
ایا بزرگ کسانی که معجز
یکی بزرگی کردید و فاصر است
گذا چه بارد کردن ز خوبی^۲
چنین نکوئی ازیاد ما نخواهد
الا بگیتی تا داشت مایه
مقام دانا بر تر ز آسمان
پس از آن بصرف چای
سال اول ادبیات فارسی غزل
مهدی مفتح رئیس انجمن نمای

چنین بهار پدید آورد به بهمن ماه
اگر اراده کند خسرو ملک خرگاه
مرا زگفته استاد این بس است گواه
درست فرمود آن اوستاد والا جاه
نمکار گردش گردون نه از ستاره و ماه
خوشا بهاران چونین هوافق و دلخواه
جز این بهار که دست خزان از او کوتاه
دگر بهاران می پروردند برگ و گیاه
که مرده زنده شدن را جزا این نباشد راه
به خیره خیره گرانمایه عمر کرد تباء
ولی ندامت سودی نبخشدش آنگاه
که پرهنر شود و نامور ز دانشگاه
وز افکار و نهان جهان شود آگاه
کوشناسد سود از زبان و راه از چاه
خداو میهن و شاهنش هماره پشت و پنهان
چنانکه نادان بیند ز جهل پاد افراء
که هم رضای شهنشاه و هم رضای الله
که هاه بهمن نازد بفر شاهنشاه
چنین همارک و فرخنده جشن بی همتا
دگر ز جشن سده نیست نام در افواه
بعز و شوکت دیرین رسید بهمن ماه

چنو شاه خرمی ملک خویشتن خواهد
بلی شگفت نباشد بهار در بهمن
گواه خویش من از شعر فرخی دارم
چنین کنند بزرگان زنیست هست کنند
بهار بهمن اندیشه شهنشاه است
خوشا بهار چنین پایدار و جاویدان
همه بهاری دارد خزانی اندر بی
بهار بهمن باشد که پرورد دل و جان
بهار داشت دلهای مرده زنده کنند
هر آنکسی که از این نوبهار طرف نبست
شود پشیمان روز دگر ز غفلت خویش
خوشا سعادت آن بختیار دانشجوی
بلند نام شود از پژوهش فرهنگ
زبان و سودو بدونیک کارهادا زد
همیشه باشد پیروز بخت و کامرو
بلی ز داش داش رسد پیادش
چه خوبی رز چنین داش و چنین فرهنگ
خدا یگان اشاهنشها جهندارا
خجسته بادت و فرخنده نیمه بهمن
اگر ز شوکت بهمن چن نهاند نشان
کنون بدولت این چشن فرخ پیروز

جشن شبانه روزی

اموال بمناسبت اینکه شبانه روزی بدانش سرای عالی منتقل شده است دانشجویان شبانه روزی در شب عید غدیر جشنی برپا نموده و عده‌ای از استادان محترم را برای شرکت در جشن دعوت نمودند. این جشن با شرکت تمام دانشجویان شبانه روزی بر پا شد و اغلب کارهای آن تحت نظر ایشان انجام گرفت.

ساعت شش و نیم بعد از ظهر آقایان استادان تشریف فرما گردیدند. بدوان آقای عبدالعلی طاعتی دانشجوی شبانه روزی سال اول ادبیات فارسی اشعار ذیل را که عنوان خیر مقدم سروده بودند خوانند:

سپاس بیمر زین جاه و آب یزدان را
بخوان مور ندیده کسی سلیمان را
روش هماره چنین است و بذرگان را
فدا کنیم ا گر ارزشی بود جان را
عزیز دارد و دلخوش بخانه مهمان را
بدو سپارد از خویش علم و ایمان را
فزوده است در این عهد قدر ایران را
کنید تابان از علم جان نادان را
که تا تو اند کوید سپاس و شکران را
مگر چنانکه همیشه دعای سلطان را
که کم نکوئی یذرفت رنگ نسیان را
الاز دانش تا قدرت است انسان را
ا گرچه دانا چندان نجست رجحان را

کلاه گوشه بگردون رسید دهقان را
بخوان شاگرد استاد؟ این عجب باشد
بزرگ آری کوچک زلف بنوازد
سزد که امشب جان را بکام ههمان
که واجب آمد بر میزان زعهد قدیم
بویژه باشد مهمان اگر بلند مقام
ایا مهان هنرور که فضل و دانشتن
ایا بزرگ کسانی که معجزه آسا
یکی بزرگی کردید و قاصر است بیان
کدا چه باره کردن ز خوبی سلطان
چنین نکوئی ازیاد ما نخواهد شد
الا بگیتی تا داشت مایه فخر
مقام دانا بر تر ز آسمان کبود

پس از آن بصرف چای و شیرینی برداخته شد و بعد از آن آقای خواص دانشجوی سال اول ادبیات فارسی غزل شیرینی از حافظ را با صدای دلکش خود خوانند و آقای مهدی مفتح رئیس انجمن نمایش و موسیقی با صدای شورانگیز ویلن خود شوری

در مجلس افکنند پس از آن نمایش آغاز شد. این نمایش دریک پرده تهیه شده بود و آقایان محسن معینی و نصرت‌الله عظیمی دانشجویان سال سوم فلسفه و علوم تربیتی و احمدعلی ههرپور دانشجوی کلاس مخصوص ادبی در آن بازی میکردند.

در ساعت هشت نمایش تمام شد و آقایان استادان برای صرف شام دعوت شدند در موقع صرف شام دانشجویان افخار خدمتگزاری استادان خویش را داشتند و پس از شام خیمه شب بازی آغاز گردید و تا ساعت دمادامه داشت.

در خاتمه جشن آقای دکتر صدیق رئیس محترم دانشسرای عالی نسبت به آقای کوش رئیس قسمت شبانه‌روزی اظهار لطف فرمود و زحمات دانشجویان را تقدیر کردند بعلاوه این جشن مورد توجه آقایان استادان محترم واقع گردید و دانشجویان شبانه روزی از اینکه توانستند جشنی فراهم سازند که مورد پسند استادان واقع گردد فوق العاده خوشحال و مسرور شدند.

دانشجویان شبانه‌روزی دانشسرای عالی به چندجهمت از سایر دانشجویان امتیاز دارند زیرا اولاً تحت نظر اولیاء دانشسرای عالی تربیت میشوند و در حقیقت تعلیم و تربیت آنها در تمام مدت تحصیل هردو در تحت نظر اولیاء دانشسرای عالی است در صورتیکه سایر دانشجویان فقط بخشی از روز در دانشسرای عالی استفاده مینمایند ثانیاً بواسطه اینکه تمام وسائل تحصیل برای آنها فراهم میشود بیشتر و بهتر میتوانند از این بنگاه علمی استفاده نمایند و بر معلومات خویش بیفزایند.

ثالثاً بواسطه اینکه همه باهم زندگانی مینمایند يك نوع دوستی و صفتی بین آنها ایجاد میشود که در خارج کمیاب است و در حقیقت دانشجویان شبانه روزی اجتماعی تر تربیت میشوند.

از این راه شبانه‌روزی دانشسرایکمک بزرگی بودت ملی کشور مینماید زیرا باعث آن میشود که دانشجویان روشن فکر شهرستانهای مختلف ایران دریک جامع و باهم تزدیک و دوست گردن و مسلم است دوستانی که در جمیع امور زندگانی باهم شریک و یگانه باشند دوستیشان دیرپایی است و اثراتش ابدی است.

بدهیهی است دانشجویان هزبور نیز قدر این نعمت بزرگ را میدانند و دقیقه‌ای

از تحصیل علم و دانش غفلت نداشته اند
اویلیاء محترم دانشسرارا فرا
ایشان فهمید

نوروز از زمان باستان

دوستی ایرانیان بشمار هیرف
میداده است و همکان هدیه
بهترین هنگام برای تجدید
و از حال یکدیگر آگاه می
دانشسرای عالی که علاقه زیادی
روزهای هفته آخر سال چ
برقراری حس دوستی و ص
در این سال در ساعات فراغ
شروع بکار کردند تا اینکه
روز را از این جهت برگز
ایران داشت.

این جشن با شکوه ا
اجتماعی است که باشرکت
آن بدست خود کارمندان از

برنامه جشن - ساع
بودند از استادان با خانمها
وارد و پس از دریافت يك
بود تشریف فرما شدند مقا
دانشرا و پس از ایشان ر

از تحصیل علم و دانش غفلت نمی نمایند و همواره سعی میکنند که موجبات رضایت اولیاء محترم دانش سر ارا فراهم نمایند. این موضوع را میتوان از پروندهای تحصیلی ایشان فهمید

جشن نوروز دانشسرایعالی

نوروز از زمان باستان تاکنون موقع بسیار مناسبی برای ابراز احساسات شاه دوستی ایرانیان بشمار میرفته است چنانچه این روز شاه همه رعایای خود را بار میداده است و همگان هدیه هایی به پیشگاه بلندپایه او تقدیم میداشته اند و ازین گذشته بهترین هنگام برای تجدید دوستی های دیرین بوده است چنانکه همه بیدار هم میرفته و از حال یکدیگر آگاه می شدند. نظر باهمیت این روز بزرگ گروهی از دانشجویان دانشسرایعالی که علاقه زیادی بر سوم قدیمی خود داشتند تصمیم گرفتند که در یکی از روزهای هفتة آخر سال چشنبی برای تجدید آثین و رسوم باستانی ایران بزرگ و برقراری حس دوستی و صمیمیت بین استادان و دانشجویان برپا سازند و این عدد در این سال در ساعات فراغت خود با کوشش وجدیت خستگی نا پذیر و صمیمیت زیاد شروع بکار کردند تا اینکه روز شنبه ۲۵ اسفند موفق به تشکیل آن گردیدند. و این روز را از این جهت برگزیدند که تزدیکی زیاد با روز پیروز تولد شاهنشاه بزرگ ایران داشت.

این جشن با شکوه ازین جهت امتیاز دارد که در تاریخ دانشگاه تهران اولین اجتماعی است که باشرکت دوهزار نفر صورت گرفت و دیگر اینکه کارهای مختلف آن بدست خود کارمندان انجمن و بدون کوچکترین کمک خارجی انجام یافته است برنامه جشن - ساعت ۵ بعداز ظهر روز شنبه بتدریج مهمانان که عبارت بودند از استادان با خانهای خود و دانشجویان و اولیاء آنها بمحوطه دانشسرایعالی وارد و پس از دریافت یک شاخه گل نرگس باغ دانشرا که برای پذیرائی آماده شده بود تشریف فرما شدند مقارن ساعت ۶ به بوتهای آتش زده شد و پس از آن رئیس دانشرا و پس از ایشان رئیس انجمن منظور ازین اجتماع را بیان کردند و بعد

هدیه‌هایی که از طرف دانشجویان تهیه شده بود بحضور استادان تقدیم گردید. پس از آن مراسم آتش افروزی کومه مرکزی و خواندن سرود آتش انجام یافت و در ساعت ۷ شب نشینی آغاز شد. دو تالار شرقی و غربی برای اینکار با فانوسها و کاغذ‌های رنگارنگ و قالیچه‌های زیبا تزیین یافته بود و مدت دو ساعت و نیم شب نشینی در آنها انجام گرفت – در تمام مدت کنسرت ایرانی و غربی هترنوم و بازیهای کوناگون جلب توجه حضار را مینمود.

د

پرسش‌های

۱۰۰ پس
در ساعت
نهایی
بینی در
ناگون

بحث پنجم :

پرسش های

امتحان های

خرداد ۱۳۱۹

پرسش‌های امتحانات خرداد ۱۳۱۹

سال اول

- ۱- زبان
  - فوایدی که از میان کنید.
  - تشبیب و تغزل در این ماده در تمام رشته راجعه شود.
  - زبان عربی - عبارت زیر را بفارسی ترکیب کنید

من المبانی العجيبة ایوان
وقبل بناء شاپور ذو الکناف
و هندا الباقی من بناء کسری
عرض اقل من شبر و هو ع
خالد بن برمه فی هدم الایوان
فقال ایت الالتعصب للفرس
فلم یصح المنصور الی رابی
فقال خالد الان اری با ا
عمره غیرك .
  - کلیات و تاریخ این ماده با سال او و علوم تربیتی .

برای پی برد بمعیزان تحصیلاتی که در داش سرای عالی میشود امسال تصمیم گرفته شد که موضوعهای امتحانات خرداد ۱۳۱۹ در بخشی جداگانه چاپ و بنظر خوانندگان رسد. از بررسی این موضوعها دانشجویان آینده بنوع پرسش‌هایی که ممکن است از آنان بشود آشنا خواهند شد و مردم کشور خواهند دانست تاچه پایه در این بنگاه تربیتی ادبیات و علوم توسعه پیدا کرده و چه مطالبی در کلاسها مطرح میشود و در امتحان‌ها استادان چه انتظاراتی از دانشجویان دارند. موضوعهای امتحان دی ماه مانند همین‌ها است با این نفاوت که آنها راجع است با آنچه از مهر تا اوخر دی تدریس شده و موضوعهایی که در اینجا چاپ شده مربوط است بموادی که از بهمن تا اوخر اردی بهشت تعلیم گردیده است.

این نکته باید یادآوری شود که سال اول و دوم داش سرای عالی بر طبق اساسنامه مصوب شهریور ۱۳۱۷ درسها بسال تقسیم شده است و امتحانات هم بهمان نحو انجام شده و گسانی که بموجب اساسنامه پیشین تحصیل کرده اند در سال ۱۳۱۸-۱۹ از روی تقسیم بندی مواد به شهادتنامه امتحانات خود را داده‌اند.

رشته زبان و ادبیات فارسی

سال اول

۱- زبان فارسی - ۲۹ اردیبهشت ۱۳۱۹

۱- فوایدی که از مطالعه دیوان حافظ برداشده با ذکر شواهدی از اشعار او بیان کنید.

۲- تشیب و تغزل و نسب را شرح دهید و فرق آنها را ذکر کنید.

۲- زبان بیگانه

این ماده در تمام رشته های دانشکده ادبیات مشترک است - بر شته زبان بیگانه

راجحه شود

۳- زبان عربی - ۳۰ اردیبهشت ۱۳۱۹

عبارت زیر را به این سلیمانی ترجمه و قسمت نخستین آنرا تا و هو عظیم جدا

توکیب کنید

من المیانی العجیبة ایوان کری بالمدائن . زعموا انه تعاون علی بناء عده من الملوك
وقیل بناء شاپور ذو الکتف فی نیف و شریف سنّة وقد بقی منه طاق الایوان حسب
و هذا الباقي من بناء کسری ابرویز، و هو مبني باجر طول كل اجرة نحو ذراع فی
عرض اقل من شبر وهو عظیم جداً وقد حکی ان المنصور لما اراد بناء بغداد استشار
خالد بن برمک فی هدم الایوان و ادخال الله فی عمارة بغداد، فقال له لا تفعل يا امير المؤمنین
فقال ایت الالتصب للفرس . فقال ما الامر کما تظن يا امير المؤمنین و لكنه ایة الاسلام
فلم يصح المنصور الی رایه وامر بهدمه . فوجد النفقۃ علیه اکثر من الفائدة بنقضه فترکه .
فقال خالد الان اردی يا امير المؤمنین ان تهدمه لثلا يقال انك عجزت عن خراب ما
عمره غیرك .

۴- کلیات و تاریخ فلسفه و منطق

این ماده با سال اول رشته فلسفه و علوم تربیتی مشترک است * رجوع شود بر شته فلسفه

و علوم تربیتی *

۵ - روانشناسی و آهار از لحاظ پرورش

این ماده در تمام رشته‌های دانشکده علوم و دانشکده ادبیات و دانشسرای عالی مشترک است، رجوع شود بر شنۀ فلسفه و علوم تربیتی سال دوم

این ماده با سال دوم رشته

۵ - زبان

عبارت‌های زیر را به فارسی

در آن بکار رفته است شرح دهید

ما اسعدك او کنت فی

الفریبة و فی نفاذ الطیة کصدر الله

چرچه الغدیر و تارک للاستعداد

ادمعك الذواب و قد شابت من

الاختنا .

- ۵

۱ - نتایج انقلابات صنعت

جدیده اروپا هر چون آنست

۶

این ماده امثال با فل

علوم تربیتی .

- ۸

این دو ماده در تمام سالها

نحو است. بر شنۀ فلسفه و علو

سال سوم

۱ - موجبات ترقی ز

۲ - مزایای خطابه

مشهور ترین خطبای این عصر

۱ - زبان فارسی ۲۸ اردیبهشت ۱۳۱۹

۱ - مولوی در بیان مطالب چه روشی دارد و مقاصد خود را چگونه بیان می‌کند از روش او چه تأثیری در خوبیش دیده‌اید

۲ - ویس ورامین فخر گر کانی با خسرو شیرین نظامی چه نفاوتی دارد؟ یکی از قسم‌های آنرا که خوانده باشد با خسرو شیرین مقایسه کنید

۳ - مولوی در موضوع جبر و اختیار چه عقیده دارد و در قسمی که خوانده‌اید چند بار دو این سخن رانده است؟

۴ - مقاصد مهمی که امثال از خواندن متنی بدست آورده‌اید چیست؟

۵ - در داستان چهارم مولوی چه موضوعاتی را طرف بحث قرار داده است؟ از قسم بالا یک سؤال واز قسم پائین دو سؤال انتخاب کنید

۱ - شعر قبل از ساما نیان چه حالی داشته است.

۲ - نثر فرس بچند دوره قسم هیشود

۳ - مختصات نحوی نثر ساما نیان را بیان کنید.

۴ - پساوندها و پیشاوندهای که قدیم در نثر و نظم معمول بوده کدامند؟

۲ - تاریخ ادبیات فارسی ۲۹ اردیبهشت ۱۳۱۹

۱ - بنیاد طریقه اسماعیلیه چیست واز کجا یدید آمده است؟

۲ - علوم ادبی در قرن دوم و سوم چگونه به ظهور رسالت و ایرانیان در ابعاد آنها چه تأثیری داشتند؟

۳ - آئین نگارش ۲۳ ر

ولتر حکیم معروف فرانسوی می‌گوید که کار مانع وجود پیدا کردن سه عیب بزرگ در ماست تبلی - بیچارگی و فقر و گرفتگی خاطر و غم، این بیان را تشریح نماید.

۴ - زبان بیگانه

این ماده با سال دوم رشته زبان های بیگانه مشترک است - با آن رشته رجوع شود

۵ - زبان عربی - ۱۳۱۹ آرديبهشت

عبارت های زیر را بفارسی سلیس ترجمه کنید و انواع تشیه و استفاده و مجاز و کتابه را که

در آن بکار رفته است شرح دهید
ما اسدك او كنت في سلامه الضمير كلاسه الماء النمير و في النقاء من العربية كبر آة
الفربيه وفي نفاذ الطيبة كصدر الخطبة و في اخذا لاهبة كالواقع في النهية لكنه ذوقنك يد كسر
چرجه الغدير و تارك للاستعداد كالشات في المعاد . فيما جمود العين كانه بغراي البين . اين
ادمعك الذواب و قد شافت منك الذواب اللم بخلقت عبا و فطرك ابريز
الاخينا .

۶ - تاریخ تمدن ۱۳۱۹ ر ۲۹

۱ - نتایج انقلابات صنعتی را بیان کنید و بگویند که تا چه حد تمدن مادی و اوضاع زندگی

جدید اروپا مرهون آنست

۶ - کلیات و تاریخ فلسفه و منطق

این ماده امسال با فلسفه و علوم تربیتی مشترک است . رجوع شود به فلسفه و

علوم تربیتی .

۷ - اصول آموزش دیرورش

۸ - فلسفه یا تاریخ آموزش و پرورش

این دوماده دو نام سالهای دوم رشته های دانشکده علوم و ادبیات و دانشسرای عالی بیان
نحو است . بر شته فلسفه و علوم تربیتی رجوع شود

سال سوم

۱ - تاریخ ادبیات عرب ۱۹ ر ۲۸

۱ - موجبات ترقی زبان عرب قبل از اسلام و بعد از آن

۲ - مزایای خطابه در صدر اسلام و فرق آن با خطابه در عصر حال و ذکر سه نفر از

مشهور ترین خطبای این عصر با یک خطابه از هریک از آنان

۲ - معانی و بیان ۱۹۳۰ ر. ۲۹

معانی

- پرسش نخست اجباری و
۱ - استعاره مصرحه و مکتّبه و اصلیه و تبعیه را شرح دهد
۲ - اصول مذاه کلدانی
۳ - تعریف سازمان خا
۴ - تعریف خانواده و

۵

- زیاد در اصلاح چفر
جفر افایا بیست
۱ - آیا اوضاع جفر افایا
دخالتی داشته باشد و اگرداشت
۲ - حرکت آب در راه

سال دوم

- ۱ - نامهای مختلف اس
۲ - طرز تعلیم اسمعیلیه
۳ - حسن صباح که بود
۴ - احوال مرداد و پرچار
۵ - روابط سلطان محمد
۶ - فرق بین سیاست

در شش سؤال زیر
و سطی و یک سؤال از تاریخ

- ۱ - استعاره مصرحه و مکتّبه و اصلیه و تبعیه را شرح دهد
۲ - علاقات مجاز مرسل و اشارج دهد

بیان

معنی انشاء و اقسام آن و معانی که فعل امر در آن استعمال میشود بیان کنید

۳ - زبان بیگانه

برشته زبان بیگانه مراججه شود

۴ - علوم تربیتی

این ماده در دانشکده علوم و ادبیات و دانشسرای عالی مشترک بوده است برشته فلسفه و علوم تربیتی رجوع شود

رشته تاریخ و جغرافیا

سال اول

۱ - زبان بیگانه

با رشته زبان خارجه مشترک است. بآن رشته رجوع شود

۲ - زبان فارسی

با رشته زبان و ادبیات فارسی مشترک است. با آنها مراججه کنید

۳ - تاریخ ایران

۱ - سازمان کشوری و اداری هخامنشی و ساسانی را مقایسه کنید.

۲ - ظهور دین عیسی و تأثیر آن در سیاست داخلی و خارجی ایران اشکانی و ساسانی.

۳ - موضوع ارمنستان و تأثیر آن در روابط ایران و روم

۴ - اصول ادیان مانی و مزدک را مقایسه کنید

۵ - تمدن ایران در دوره اشکانی و تحولات آن پس از ظهور اردشیر بابکان

پرسش نخست اجباری و دو پرسش از چهار پرسش دیگر اختیاری است.

۴- تاریخ عمومی

پرسش سوم و یکی از دو پرسش اول و دوم را جواب بنویسید :

- ۱- اصول مذاهب کلدانی و آشوری را مقایسه کنید.
- ۲- تعریف سازمان خانوادگی و اجتماعی در آشور قدیم.
- ۳- تعریف خانواده و خصوصیات دینی آن در یونان قدیم.

۵- جغرافیای عمومی و انسانی

نواح در اصطلاح جغرافیایی و اختلافات نواحی تا چه اندازه مربوط بمقتضیات

جغرافیاییست

- ۲- آیا اوضاع جغرافیایی اروپا در بسط تمدن جدید و پیش افتادن آن تعطله از بن اعماق دخالتی داشته یا نه و اگر داشته بچه دلیل؟
- ۳- حرکت آب در اقیانوسها و دریاها و در باجه ها

۶- علوم تربیتی

رجوع شود بر شن فلسفه و علوم تربیتی

سال دوم

۱- تاریخ ایران

۱- نامهای مختلف اسمعیلیه و وجه تسمیه هریک چیست؟

۳- طرز تعلیم اسمعیلیه چگونه بود؟

۳- حسن صباح که بود؟

۴- احوال مردویج را بیان نمایند

۵- روابط سلطان محمود غزنوی را با ایلک خان شرح دهید

۶- فرق بین سیاست آل بویه و ملاجقر را نسبت به قام خلافت عباسی توضیح دهید

۳- تاریخ عمومی

در شش سؤال زیرین سه سؤال را جواب بدھید دو سؤال از تاریخ قرون

وسطی و یک سؤال از تاریخ معاصر.

نید

علوم

اشکانی

ان

(۱) سیاست کلیسا در قرون آخوند دوره قرون وسطی که باصلاح کلیسا و مذهب کاتولیک

خانم بافت.

(۲) سیر تمدن دو اروپای غربی از قرن سیزدهم تا زمان رنسانس و خانم دوره

قرن وسطی

(۳) چگونگی ایجاد و پست ترقی شهرها و شهرنشینان از طبقات متوسط (بورژوازی)

در نیمه دوم و پسین قرون وسطی

(۴) ذکر عوامل و چیز هایکه بایجاد دوره رنسانس ایتالیا کمک کرده

فکر بازرگانی و اکتشافات دویانی را تبیح و انحراف دوره قرون وسطی را

تسوییع نمود.

۵ - چگونگی اوضاع اقتصادی و اجتماعی و سیاسی و اداری انگلستان بس از

جنگهای ناپلیون و ختم سیاست بازرگانی فاچاق انگلیس در اروپا. چه مشکلاتی

در این موقع خاطر اولیای انگلستان را بخود مشغول نموده بود تشریح

تفصیلی این مشکلات و راههای حلی که زمامداران امیراطوری انگلیس در

این زمینه بیدا نمودند.

۶ - اهمیت سیاست کنست دکاور در تشکیل دولت واحد ایطالیا چه نهضت هایی

ایجاد این وحدت را می نمودند یگانه شدن دول مختلف ایطالیا. در تاریخ در

جه مرحله و به طرزی صورت گرفت؟

۳ - جغرافیای ایران

۱ - کوههای پامن دره آبدیر تا دالکی

طبیعی

۲ - رودخانه‌های ارس و اترک و سفید رود

۱ - جغرافیای تاریخی و طبیعی فارس

سیاسی

۲ - بلوچستان و مکران

۱ - تربیت دام و گله داری در ایران

اقتصادی

۲ - خشکبار ایران

هیارات ذیل را با

از اول عبارت

اسامی ابن عبار

قبل : ما خلق الله شیئ

ابعدت و ان حلت اردت و

صبرها على احتمال العطش و

سائر البهائم والايل من الحيوان

رويهم لها وذاك انه حيوان

این درس در رشته زبان

۱ - برای آنکه صن

نواحی صنعتی عمده دنیا کار

۲ - برای آنکه م

را دارا باشد

۱ - در طهران فشار

و ساعتی بیست میل بطرف

از روی سر شما خواهد گز

رخ خواهد داد پیش گویی

۲ - حالات يك س

۳ - چگونه الکتر

۱ - ناهموار بیانی

بادر نظر گرفتن همه قسم

۲ - برشین دوشه

در چهار ضلعی محدود

اتولیک

دوره

زوازی

کرده

طی را

بس از

شکلاتی

تشریح

س در

های

پیغ در

۴ - عربی

هارات ذیل را بفارسی روان ترجمه کنید

از اول عبارت تاجمله و ان عزت اشبعت تجزیه و ترکیب نماید

اسمی این عبارت را معین نماید

قیل : ما خلق الله شيئاً من الدواب خيراً من الابل ان حملت اثقلت و ان سارت
ابعدت و ان حلت اردت و ان عزت اشبعت ولا اراد الله ان تكون الابل سفائن البر
صبرها على احتمال المطش وجعلها ترعى كل شيء ثابت في البراري والمعاذر مما لا يرعاه
سائر البهائم والابل من الحيوانات العجيبة وان كان عجبها سقط من اعين الناس لكثره
رويتهما لها وذلك انه حيوان عظيم الجسم سربع الانقياد

۵ - تاریخ تمدن

این درس دورشته زبان و ادبیات فارسی نیز تدریس میشود بدانجا رجوع کنید

۶ - جغرافیای عمومی و انسانی

۱ - برای آنکه صنعت عالی در محلی دونق پیدا کند چه شرایطی لازمت و

نواحی صنعتی عمده دنیا کامند ؟

۲ - برای آنکه مملکتی بتواند صادر کننده زغال سنگ شود باید چه شرایطی
را دارا باشد

هوأشناسی

۱ - در طهران فشار بارومتری منظم‌کم میشود سیکلنجی در غرب ایران می‌باشد
و ساعتی بیست میل بطراف شرق حرکت می‌کند فرض کنید که مرکز سیکلنجی مزبور
از روی سر شما خواهد گذشت بر حسب عقیده ابرکرامی اتفاقات جوی که در طهران
رخ خواهد داد پیش گویی کنید .

۲ - حالات یک سیکلنجی فرعی را شرح دهید .

۳ - چگونه الکتروسیستم در هوا بوجود می‌آید رعد و برق چیست ؟

طبیعی

۱ - ناهواربهای کوههای چین خورده - طرزکار فرسایش بسط و تکمیل آن
بادر نظر گرفتن همه قسم حرکات افقی و عمودی زمین و امکان چند دوره فرسایش .

۲ - برش بین دو نقطه که در روی نقشه ترسیم شده .

در چهار ضلعی محدود به نصف النهار ۶۰ و ۸۰ و مدار ۲۰ و ۳۰ ناهواربهای

ابن ناحیه را شرح و طرز پیدایش آنها را تفسیر کنید.

۷ - اصول آموزش و پرورش

در تمام رشته‌ها مشترک است. بر شنۀ فلسفه و علوم تربیتی رجوع شود.

سال سوم

۹ - تاریخ ایران (شہادت‌نامه - نیمه دوم)

۱ - اهمیت پادشاهی صفویه از چند جا حفظ بوده و بجهه دلیل؟

۲ - شاه عباس پادشاهیان چند جنگ کرده و کدام از همه مهمتر بوده؟

۳ - منظور از سیاست مذهبی نادر چه بوده اثرا و عواملی را که در نتیجه ابن فکر در سیاست داخلی و خارجی ایران بظهور رسیده بیان نماید

۴ - روش و سازمان اداری و کشوری ایران را از پس از صفویه تا زمان میرزا تقی خان امیرکبیر شرح دهید.

۱۰ - تاریخ عمومی (شہادت‌نامه)

سه‌سوال از این چهار سوال را جواب دهید

۱ - چگونگی تشکیل دول و ایجاد فکر وحدت ملی و مرکزیت حکومت در اروپای فرنگی در نیمه دوم قرون وسطی.

۲ - سنجش اوضاع سه دولت فرانسه و انگلیس و آلمان در دوره رنسانس

۳ - ذکر علل و نتایج تحولات مذهبی قرن شانزدهم در اروپای غربی

۴ - سنجش فرانسه در اواسط نیمه دوم قرن هفدهم با فرانسه در اواسط نیمه دوم قرن هجدهم.

معاصر

یک سوال از ابن دو سوال را جواب بدهید:

۱ - تشریح علی که در اروپای آخر قرن نوزدهم باعث ازدیک شدن دو دولت فرانسه و روسیه شد؟ در صورتی که این ازدیکی منجر به بست بیانی شد بتفصیل اساس و مواد مهم و سرنوشت این بیان را بیان کنید. آیا این بیان پس از این دو اروپا ایجاد نمود و این عمل در آخر بنخ و دولت فرانسه

و رویه تمام شد یا نه؟
که کرد؟
۲ - آیا وضعیت اجتماعی و
چنانکه می گویند این
سیاست اقتصادی داخلی
نزاع بالا حزاب دست چه

۱ - کوههای باشین	طبیعی
۲ - خلیج فاری از	
۱ - جغرافیای طبیعی	سیاسی
۲ - اصفهان، (تاریخ	
۱ - تربیت دام و	اقتصادی
۲ - حوضه های	
۴ - تاریخ آموزش و پرورش	
رجوع شود بر شنۀ فلسفه	

سال اول

رجوع

۳

(۱) تعریف فیاس و ت

وروسيه تمام شد يا نير در چه مواردي اين : ان بدولت فرانسه و روسie
كمك كرده :

۲ - آيا وضعیت اجتماعی و اقتصادی آلمان در ۱۸۷۱ برای وحدت مهیا بود یا
چنانکه می گویند این عمل در زیر نفوذ بیزمارک انجام گرفت ؟ چگونگی
سیاست اقتصادی داخلی بیزمارک پس از اتحاد دول مختلف آلمان Kompf
نزاع بالحزاب دست چپ ؟ بچه علت بیزمارک بعد ها از صدارت استعفا داد ؟

۳ - جغرافیای ایران

۱ - کوههای پائین دره آبدیز نا دالکی

طبیعی ۲ - خلیج فاری از نظر طبیعی و بحریمایی

زمان ۱ - جغرافیای طبیعی و تاریخی فارس

سیاسی ۲ - اصفهان (تاریخی-طبیعی-صنعتی)

اقتصادی ۱ - تربیت دام و گله داری در ایران

۲ - حوضه های زغال سنگی ایران

روایی ۴ - تاریخ آموزش و پرورش یا فلسفه پرورش

رجوع شود بر شة فلسفه و علوم تربیتی

رشته فلسفه و علوم تربیتی

سال اول

۱- زبان فارسی

رجوع شود بر شة زبان و ادبیات فارسی

۲- زبان بیگانه

رجوع شود بر شة زبانهای بیگانه

۳- منطق و فلسفه قدیم - ۱۳۱۹ ر. ۲

(۱) تعریف فیاس و تقسیم آن و شرایط انتاج شکل اول را شرح دهد.

دولت

شده

این

فرانسه

- (۱۰) علل و موانع تغییر و تبدیل
- (۱۲) منظور از وارسی جامعه
- (۱۵) وابستگی مسائل اجتماعی،
موجد همانگی است (۱۷) ربط
برخوردهای نوین (۱۹) چگونگی

قسمت دوم

- الف - موضوع سیر تکامل
- ب - شاندیده چگونه میتواند
- ج - سیر تکامل مذهب را

سال دوم

- ۱۳۱۹ ر.۲۹
- (۱) تعریف علت و اقسام از آن مکرر معلول واحد بیان نمود
- (۲) ادله وجود ذهنی در
- ۱ - مقایسه افلاطون و
- ۲ - مقایسه اپلیائیون با
- ۳ - تعلیم اخلاقی رواقیو کتاب

- (۱) تعریف وجود و این
- (۲) ادله قائلین با اصال
- (۳) موضوعاتی تاریخ اصول
- ۴ - اصول
- (۱) بارعاایت تحولات اخیر ترییت آموزگار در ایران پیش

- (۲) استقراء و تمثیل را بیان کنید.

۴ - فلسفه جدید - ۱۳۱۹ ر.۲۹

- (۱) مقصود از راسیو نالبزم وابدالیم و رآلیزم چیست؟
- (۲) مذهب عقلیون را بیان کنید.
- (۳) فیلسوف را با برکلی مقایسه کنید.

۵ - روانشناسی از لحاظ تربیت و آمار

۱ - روانشناسی از لحاظ تربیت ۱۳۱۹ ر.۳۰

- (۱) قوانین یادگیری را بیان نماید و با ذکر دلیل تعیین کنید کدام یک مهمتر از دیگران است
- (۲) چرا وچگونه خستگی پیدا میشود و وسائل علی اندازه گیری آن کدام است؟
- (۳) درباره تمایلات عالی و پرورش آنها در کودکان چه میدانید؟

۲ - آمار ۱۳۱۹ ر.۲۸

- از یکصد نفر نوآموز آزمایشی در سرعت خواندن و املاء بعمل آمد. نمرات هر آزمایش بطوریکه دیده میشود بصورت پخش فراوانی رده بندی شده و در محورهای (الف) و (ب) قرار گرفته اند (جدول محورها در اینجا کشیده نشده است)
- (۱) همبستگی این دو آزمایش را بدست آورید
- (۲) میزان اعتماد این همبستگی را بر حسب خطای احتمالی معلوم دارید
- (۳) میانگین هر آزمایش را معلوم کنید و اعتماد بهر میانگین را بر حسب خطای استانداری معین نماید.

۶ - علم اجتماع از لحاظ پژوهش - ۱۳۱۹ ر.۲۸

قسمت اول

هر یک از عبارات زیر را در ضمن یک تاسه جمله شرح دهید

- (۱) سیر تکامل موجودات انگلی.
- (۲) تأثیر پیدایش ذوبهاین در سیر تکامل
- (۳) تنازع غله برها.
- (۴) چهار دلیل نخست در کاربودن تنازع بقاء.
- (۵) تقلید بمعنی حقیقی.
- (۶) سیر تکامل لباس.
- (۷) تأثیر دست برای لبها.
- (۸) چگونگی پیدایش احتیاط و آدمی در حیوان و انسان
- (۹) تأثیر طولانی بودن دوره کودکی اطفال.

- (۱۰) علل و موانع تغییر و تبدیل ارزش‌ها (۱۱) عواملی که در پرورش شناختیت مؤثرند
 (۱۲) منظور از وارسی جامعه (۱۳) منظور از وارسی پیشرفت (۱۴) فعالیت اقتصادی
 (۱۵) وابستگی مسائل اجتماعی به پیشرفت هنگانی (۱۶) چگونه کار آموزش و پرورش
 موجد هماهنگی است (۱۷) ربط مفهوم پیشرفت اجتماعی با نظریه سیر تکامل (۱۸) وارسی
 برخوردهای نوین (۱۹) چگونگی پیدایش و پرورش عقیده عمومی

قسمت دوم

- الف - موضوع سیر تکامل را با دلائل شرح دهید
 ب - نشان دهید چگونه میتوان آنرا برخلاف گانی اجتماعی اطلاق نمود
 ج - سیر تکامل مذهب را برای نمونه بیان نمایید

سال دوم

۹ - زبان ییغنازه

رجوع شود بر شته زبان ییگانه

۱۰ - منطق و فلسفه قدیم

۱۳۱۹ ر ۲۲۹

- (۱) تعریف علت و اقسام آنرا با احکام علت فاعلی و اینکه علت و احده صادر نمیشود
 از آن مکر معلول واحد بیان نمایید.

- (۲) ادله وجود ذهنی را شرح دهید

۱۱ - فلسفه جدید ۱۳۱۹ ر ۲۲۸

۱ - مقایسه افلاطون و ارسسطو

۲ - مقایسه ایلایائیون با ملاطیون

۳ - تعلیم اخلاقی رواییون

۱۲ - کلیات و تاریخ فلسفه - ۱۳۱۹ ر ۳۲

- (۱) تعریف وجود و اینکه آیا حد دارد یا ندارد بیان نمایید

- (۲) ادله قائلین باصالت وجود را شرح دهید

- (۳) موضوعهای تاریخ فلسفه یا فلسفه جدید که در بالا نوشته شده یکی بوده است

۱۳ - اصول پرورش آموزگار ۱۳۱۹ ر ۳۱

- (۱) بارعایت تحولات اخیر و نیازمندی‌های گوناگون ملی‌ماهیک برنامه دوساله برای

تریبیت آموزگار در ایران پیشنهاد کنید

مهتر از
ام است؟

مرات هر
(الف) و

خطای

بر تکامل
قلید بمعنی
پیدایش
طفال.

- (۳) عقاید پستالزی را
تئیجۀ تعییمات اوست بشارید
- (۴) سازمان فرهنگ فران

از چهار پرسش یکی راه

۶—

- (۱) انعکاس مشروط و نا
- (۲) برای آزمایش حافظ

۷—فلسفه آ

- (۱) تعریف جامع آموزش

- (۲) دیرستان چه اهمیتی
- (۳) آموزش و پرورش

سال سوم

کلیات و تا

- (۱) ادله اثبات و اجب
- (۲) شرح قوه و فعل

- (۱) مقایسه ایلیاگیون با
- (۲) مناسبت بین تعلیم

۳—هیا

- (۱) منظور از تأسیس
- (۲) تعییمات متوسطه ف

- (۳) با در نظر د

دیرستان چیست ؟

- (۴) استدلال نمائید چه

متناوب است.

از دوپرسش اخیر

- (۲) اهمیت حیاتی آموزگار را برای بایداری هرکشور و بقای آن ذکر کنید
- (۳) از پنج تا ده کتاب که قرائت آنها را برای هرآموزگار ضروری میدانید نام بردید .

۴—اصول آموزش و پرورش—۱۳۱۹ ر.۲۹

این آزمایش مطابق امتحانات بسبک نوین در سه برک بوده که هر برک منظور جدا گانه را در بر داشته است اینک بواسطه کمی جانمونهای از هر برک در اینجاذب کرده است.

۱—نوع نخست

بررسی های زیر را بدقت بخوانید و در مقابل پرسش های درست علامت (+) و در مقابل پرسش های نادرست علامت (-) بگذارید (از نوع نخست سی پرسش بوده است) مثال :

خواندن و نوشتن در آن واحد موجب اختلال حواس کودک است و باید هر یک به تنهایی انجام گیرد

۲—نوع دوم

بررسی های زیر را بدقت بخوانید و هر پاسخی که بنظر شما درست است در بر اینها علامت (+) بگذارید . (از نوع دوم ۱۵ پرسش بوده است) مثال : منظور اصلی از انتظامات :

- (۱) بر طرف کردن اختلال است
- (۲) تولید حسن اطاعت در کودک است
- (۳) پرورش اخلاقی کودک است

۳—نوع سوم

بررسی های زیر را پاسخ دهید (از نوع سوم ۱۵ پرسش بوده است) مثال : عامل های مهی که هر معلم برای داشتن روحیه مطلوب باید آنها رعایت کند در سه سطر بنویسد .

۴—تاریخ آموزش و پرورش ۱۳۱۹ ر.۳

- (۱) غرایی کیست و عقایدش درباره آموزش و پرورش چیست ؟
- (۲) سازمان شورای عالی فرهنگ و وظائف آنرا شرح دهید .

(۳) عقاید پستالزی را تشریح کنید و آنچه امروز درآموزشگاهها دیده میشود که

نتیجه تعلیمات اوست بشارید

میدانید

(۴) سازمان فرهنگ فرانسه را با امریکا بسنجید.

از چهار پرسش یکی راجع بایران یکی راجع بارویا برگزینید

۶—روانشناسی عمومی ۱۳۱۹ ر.۳

(۱) انعکاس مشروط و نتایج آنرا درامر بادگیری بیان نمایید

(۲) برای آزمایش حافظه چگونه میتوان عمل نمود؟

۷—فلسفه آموزش و پرورش ۱۳۱۹ ر.۲

(۱) تعریف جامع آموزش و پرورش

(۲) دیبرستان چه اهمیتی دارد و چه وظایف آن کدامند؟

(۳) آموزش و پرورش و روانشناسی.

سال سوم

کلیات و تاریخ فلسفه (شهادتname) ۱۳۱۹ ر.۳

(۱) ادله اثبات واجبرا بیان نمایید

(۱) شرح قوه و فعل بوجب تعلم ارسانو

(۲) مقایسه ایلایاتیون با افلاطون

(۳) مناسبت بین تعلم اخلاقی ایکوریان با فلسفه کلی آنان

۳—مبانی تعلیمات متوسطه ۱۳۱۹ ر.۳

(۱) منظور از تأمین دیبرستان در کشور ما چه باید بوده باشد؟

(۲) تعلیمات متوسطه فرانسه و امریکا مقایسه کنید.

(۳) با در نظر داشتن تحولات فعلی کشور ما بنظر شما نواقص برنامه

دیبرستان چیست؟

(۴) استدلال نماییدچه نوع کارهای فوق برنامه برای دیبرستانهای مرکز و شهرستانها

متناسب است.

از دوپرسش اخیر یکی را جواب دهید.

هر برآ

برک در

در و در

دهاست)

هر یک به

برابر آنها

کودک است

کند در سه

- ۴- چند دستان مهمن ملی موسی
۵- نام کشور و سده زندگی
کرایسلر - دیشارد اشتراوو

رجوع شود برشته فل

سال دوم

- ۱ اینماده عبارت بود
ودانشجویان آنرا ترجمه کرد
عين من آن را د
بیش از اسلام
۱- الام در عصر گدد
۲- کاوش‌های سیلک

- مکتب ربع رشیدی
ذوق ایرانی برآثار خارجی ه
این ماده با سال دوم ر
رجوع شود با سال د

رشته باستان شناسی

سال اول

۱- زبان بیگانه

رجوع شود برشته زبان بیگانه

۲- تاریخ هلل مشرق

- ۱- اصول مذاهب کلدانی و آشوری را مقایسه کنید
۲- تعریف سازمان خانوادگی اجتماعی در آشور قدیم
۳- تعریف خانواده و خصوصیات دینی آن در یونان قدیم

۳- باستان‌شناسی ۱۹۲۳۰

(۱) مذاهب سومروآکد

(۲) کاوش‌های تپه گیان

۴- تاریخ ایران

رجوع شود برشته تاریخ و چنگ افیا

۵- تاریخ هنر های زیبا

- ۱- شهر های کاده و آشور چگونه ساخته شده بوده است خانه های کوچک
و برجها و بل های چگونه بوده و وسائل دفاع آنها را شرح دهید

موسیقی

- ۱- چند سطری از موسیقی یونان باستان تامسیحیت را شرح دهید

- ۲- از موسیقی ایران چه می دانید و چند نفر از موسیقی دانان ایرانی را که کتابی در این
فن دارند می شناسید .

- ۳- نام سه تن از نوازنان قرن ۱۸ آلمان و ۴ تن از قرن ۱۹ فرانسه و سه تن از
روسیه را بنویسید

- ۴- چند دستان مهم ملی موسیقی درجهان است؟ تفاوت آنها با شخصیت هریک را بنویسید
  - ۵- نام کشور و سده زندگی و پیشه تخصصی موسیقی دانان زیر را بنویسید :
- کرایسلر - دیشارد اشتراوس - پادروسکی - بیزه - دبوسی - گربیک

۶ - نقاشی

۷ - علوم تربیتی

رجوع شود بر شته فلسفه و علوم تربیتی

سال دوم

۱- زبان ییگانه

رجوع شود بر شته زبان ییگانه

۲- زبان های ایران پیش از اسلام

اینماده عبارت بود از زبان بهلوی و بارسی باستانی در ۲۰ سطر بزرگتر
و دانشجویان آنرا ترجمه کرده اند

عین متن آن را در اینجا نمی توان چاپ کرد
پیش از اسلام

۳- الام در عصر گددآ

۲- کاوش های سیلک

مای کوچک

۴- باستان شناسی

مکتب ربع رسیدی را با مکتب شیراز مقایسه کنید و نشان دهید که چگونه
ذوق ایرانی بر آثار خارجی مزیت میباشد؟

۵- تاریخ ایران

این ماده با سال دوم رشته تاریخ و جغرافیا مشترک است
رجوع شود با سال دوم رشته تاریخ و جغرافیا

۶- تاریخ تمدن

شناسی در این

سه تن از

۵- تاریخ عمومی

این دو ماده بارشته تاریخ و جغرافیا مشترک بوده است

رجوع شود بسال دوم رشته تاریخ و جغرافیا

۶- تاریخ هنر های زیبا

منشاء، صنایع بیزانسین را شرح دهد. چه بنایی بسبک بیزانسین می باشد؟

آبا صنایع بجه نفاطی تأثیر کرده و ناتجه زمانی طول کشیده است؟

۷- علوم تربیتی

این ماده در تمام رشته ها مشترک بوده است

رجوع شود بر شته فلسفه و علوم تربیتی

سال سوم

۱- تاریخ ایران (شهرادنامه)

۲- علوم تربیتی

این ماده در تمام رشته ها مشترک بوده است . رجوع شود بر شته فلسفه و

علوم تربیتی.

سال اول

- ۱- نثر فارسی در دوره غزنویان
- ۲- خصائص نثر علمی راییان
- ۳- ادبیات دوره سامانی
- ۴- فردوسی و پروان سپاهی فرد

الف- زبان فرانسه

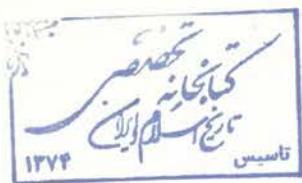
les dans "Zadig"

ments philosophiques,
et de Rousseau. Indi-
cun d'eux

ب- زبان انگلیسی-۲۸-
stion one being com-

the following subjects:-

کتابخانه ایران

رشته‌زبانهای بیگانه

سال اول

۱ - زبان فارسی

- ۱ - نثر فارسی در دوره غزویان و ترقی و تنزل آن نست بدورة سامانی‌ها
- ۲ - خصائص نثر علمی راییان کشید
- ۳ - ادبیات دوره سامانی
- ۴ - فردوسی و پیر وان سبک فردوسی

۲ - زبان بیگانه اول

الف - زبان فرانسه ۱۳۱۹ هجری

I

Les critiques politiques et sociales dans "Zadig"

II

Comparez les idées et les sentiments philosophiques, sociaux et littéraires de Voltaire et de Rousseau. Indiquez le rôle et l'influence de chacun d'eux.

ب - زبان انگلیسی - ۱۳۱۹ هجری ۲۸

Answer three questions only, question one being compulsory.

I - Write an essay on any one of the following subjects:-

- 1- Happiness
- 2- A successful student
- 3- The Road to prosperity
- 4- A dutiful citizen
- 5- "He who hesitates is lost."

deep sleep
themselves in rest
noble breast
leaving deep.
e by a fine excess
rike the reader as a
s and appear almost

emotions of joy on
naps, the establish-

nd a sober melan-
oy the idea that I
old and agreeable
ght be the future
historian must be

الف - زبان فرانسہ
دیکٹنے فرانسہ
انشاء فرانسہ کے

ب - زبان انگلیسی
دیکٹنے
انشاء

١٧٠

II - Write a short character sketch of any one of the following:-

The Earl of Leicester
Varney
Janet
Amy

III - Explain the following:-

chains and fetters, punctilio, solicitude, latitudinarian, the matronage, the young widow, the golden fleece, the diamond George, the very outrance, gentle blood, galleous arabesque.

IV - Give context and explain two of the following passages:-

There is sweet music here that softer falls
Than petals from blown roses on the grass.
Or night dews on still waters between walls
Of shadowy granite, in a gleaming pass;
Music that gentlir on the spirit lies,
Than tires eyelids upon tired eyes;
Music that brings sweet sleep from the blissful skies

Calm and deep peace in this wide air,
Thes leaves that redden to the fall;
And in my heart, if call at all;
If any calm, a calm despair.

II—

Calm on the seas, and silver deep sleep
 And waves that sway themselves in rest
 And dead calm in that noble breast
 Which heaves but with the heaving deep.

III—

I think poetry should surprise by a fine excess
 and not by singularity; it should strike the reader as a
 wording of his own highest thoughts and appear almost
 a remembrance.

IV—

I will not dissemble the first emotions of joy on
 the recovery of my freedom, and perhaps, the establish-
 ment of my fame.

But my pride was soon humbled , and a sober melan-
 choly was spread over my mind , by the idea that I
 had taken an everlasting leave of an old and agreeable
 companion , and that whatsoever might be the future
 date of my History, the life of the historian must be
 short and precarious.

۲ - زبان بیگانه دوم

الف - زبان فرانسه

دبکته فرانسه

انشاء فرانسه که موضوع آن ابست: Les Quatres saisons

ب - زبان انگلیسی

دبکته

انشاء

Write an essay on any one of the following subjects:

- 1- The Four Seasons
- 2- The Uses of Money
- 3- The Garden in Spring

۴- علوم تربیتی

این ماده در تمام سالهای اول رشته ها مشترک بوده است - رجوع شود

رشته فلسفه و علوم تربیتی

سال دوم

۱- زبان فارسی

- ۱- مقایسه قابوس نامه و اسرار التوحید
- ۲- مقایسه اسرار التوحید و سیاست نامه
یکی از دو پرسش بالا را بنویسید

۲- زبان بیگانه اول

۴- زبان فرانسه ۱۳۱۹ رز ۳۰

برای رشته زبان فارسی - فلسفه و علوم تربیتی و باستان‌شناسی که معلم جدا گانه داشته اند
یکی از سه موضوع زیر:

- 1 Tracer le portrait de Madame Bovary: ses origines campagnardes, son éducation au couvent, ses idées «romantiques» sur l'existence.
- 2 Le caractère de Charles Bovary.
- 3 Décrivez, d'après «Madame Bovary» les noces normandes.

برای دشنه زبان خارجه یکی از دو موضوع زیر:

I

„L'homme est un apprenti, la douleur est son maître,
Et nul ne se connaît tant qu'il n'a pas souffert”.

Illustrez cette pensée de Musset par l'étude du caractère de Rodrigue

II

La peinture des passions dans la tragédie cornélienne d'après «Le Cid»

۱۳۱۹۶۲ر۲۹ - زبان انگلیسی

- 1) What is Shakespeare's conception of drama
- 2) How far can one distinguish the elements which constitute a Shakesperian tragedy.
- 3) Give a brief account of metaphysical poets of England during the 17th Century with special reference to their method of thought.
- 4) What are the notable qualities of Bacon's essays ? Give examples
- 5) Write an essay on any of the following:-
Cristopher Marlowe,
A Comparison between Ben Jonson's Theory of drama and Shakespeare's Method of dramatization.
- 6) The reasons for Shakespeare's greatness as a dramatist.
Find the context and give the meaning of each of the following:-

- 1) We have enough of action and of motion we
 Roll'd to starboard, rall'd to larboard, when the surge
 was seething free
 The wallowing monster spouted his foam-fountians
 in the sea.
- 2) Thou vast not horn for Death immortal bird
 No hungry generation tread thee down.
- c) Where his country's fatedoes were found
 Was heard the fater thunder's sound,
 Till burst the bolt on yonder shore,
 Roll'd, blazed, destroy'd and was no more
- d) Yestreen, when to the trembling string
 The dance gaed thro' the lighted Pa',
 To them my fancy took its wing,
 I sat, but neither heard nor saw.
- e) And we are put on earth a little space.
 that we may learn to hear the beams of love;
 And these black bodies and this sunburnt face
 Are but a cloud, and like a shadowy grave

.....

Write an essay on any one of the following subjects:-

- 1) English Poetry
- 2) Keats ode to the Nightingale
- 3) Scott as a poet of patriotism
- 4) Romantic Poetry

۱.. انگلیسی
 edy has no rival in
 for the accuracy of

logy of the time as
 Is this an accurate
 t

ng that the thoughts
 Amplify this sta -
 of Bacon's essays .

۲.. فرانسه

oix

'oubli où il tomba,
 près sa mort ?

raison ne connaît
 ée et le système de
 e maxime?

۱- مقام ادبیات
 ۲- مقام روسو د
 ۳- مقام لینک

۳- ادبیات زبانهای بیکانه

۱- انگلیسی

"Romeo and Juliet for lyrical tragedy has no rival in any language " Give your reasons for the accuracy of this statement.

"The poet figured , in the phraseology of the time as an enthusiast rather than a wit " . Is this an accurate surmise of the Romantic movement

Or

The transitions are abrupt, indicating that the thoughts were written down as they occurred» Amplify this statement with your own knowledge of Bacon's essays .

۲- فرانسه

Trois sujets au choix

- 1) Ronsard: comment s'explique l'oubli où il tomba, pour plus de deux siècles, après sa mort ?
- 2) Rabelais: Le bouffon et le sage.
- 3) "Le cœur a des raisons que la raison ne connaît pas.. Quelle est, dans la pensée et le système de Pascal, la place de cette célèbre maxime?

۵- سنجش ادبیات زبانهای خارجه

۱- مقام ادبیات انگلیسی در ترقی ادبیات اروپائی قرن ۱۸

۲- مقام روسو در توسعه رمان

۳- مقام لینگ در ادبیات جدید ملی آلمان

1)

Roll'd

2)

c)

d)

e)

Wr

1)

2)

3)

4)

۶- علوم تربیتی

این ماده در تمام رشته‌ها مشترک است - رجوع شود بر شمۀ فلسفه

و علوم تربیتی

سال سوم

تحقیق در ادبیات زبان‌های خارجه (شهزادنامه)

الف - فرانسه

امتحان این ماده فردی بوده است بدین معنی که استاد برای هر یک از دانشجویان کتابی معین کرده بودند که از آن امتحان کتبی و شفاهی بعمل آمد . این پرسشها بعد از دانشجویان بوده و بعلت نبودن جا بذکر یات مثال قناعت می‌شود

Définir, d'après la Préface de Cromwell, le caractère du drame romantique sur rapport aux formes du théâtre classique (tragédie et comédie)

با

Les idées de Hugo sur le «grotesque»

ب - انگلیسی

هدفه برآش بوده است و برای نمود یکی از آن‌ها در اینجا ذکر می‌شود

Does Anthony and Cleopatra suffer from too many scenes? Suggest any improvement you think necessary in this connection.

ج - علاوه بر امتحانات فوق شهزادنامه تحقیق در زبان و ادبیات خارجه شامل سنجش ادبیات زبان‌های بیگانه نیز هست که موضوع امتحان آن بقرارا

ذیر بوده است :

سنجش ادبیات زبان‌های بیگانه ۱۰ مرداد ۱۹۴۳

۱ - چطور برنامه رئالیزم بازراک در رمان پدر Goriot (Engénie Grandet) بکار برده شده است

- ۲ - چه فرقه‌ای بین
- ۳ - نفوذ بایرن دوره
- یکی از دو موضوع

er de Séville

دور

سال اول

- ۱ - تعریف علم بیان و اقسام طرفین تشبیه

- از باب چهارم معنی
- ۱ - موارد افتراق اسم
- ۲ - مواردی که فعل خواه

- ۱ - لهجه‌های زبان فارسی یافته وزبان عمومی شده
- ۲ - فرق بین زبان بهلو
- ۳ - تفاوت نثر سامانی

۱۹۴۳
۱۹۴۴
۱۹۴۵

- ۲ - چه فرقه‌ای بین رمان دیکتس و رمان بالزالک وجود دارد؟
 ۳ - نفوذ پایرن در ادبیات فرانسه

دوره عالی زبان فرانسه (شهادت‌نامه)

یکی از دو موضوع زیر را برگزینید:

- 1) La description de la nature dans
 "Paul et Virginie".
 2) La satire sociale dans le "Barbier de Séville".

تجویان
ا بعد

دوره دکتری زبان فارسی

سال اول

Dé
du
clas

Les

۱ - معانی و بیان عربی

- ۱ - تعریف علم بیان و اقسام دلاترا بیان کنید
 ۲ - اقسام طرفین تشبیه را ذکر نمائید

۲ - عربی

از باب چهارم مفونی

- ۱ - موارد افتراق اسم فاعل و صفت مشبه
 ۲ - مواردی که فعل حتماً لازم استعمال میشود

۳ - سبک‌شناسی

- ۱ - لهجه‌های زبان فارسی را شرح دهید و معلوم کنید که کدام‌یک از این لهجه‌ها صورت رسمی یافته و زبان عمومی شده است
 ۲ - فرق بین زبان بهلوی و دری را معین کنید
 ۳ - تفاوت نثر سامانی را با نثر قرن هشتم با اختصار بیان کنید

sce
thi
شامل

قراء

(E)

۴ - زبان شناسی

ده برسش بوده است که برای نوته یکی از آنها در اینجا ذکر میشود:
قانون فونتیک چیست و در واژه‌شناسی چه اهمیتی دارد؟

۵ - زبان اوستا

۱ - اقسام صفت

۲ - تشکیل صفت تفصیلی و صفت عالی به چه نحو است؟

۳ - پساوند انگه علامت چیست؟ (مذکور و مؤنث و مختلط)

۶ - زبان پهلوی و پارسی باستانی

پلاس صفحه زبان پهلوی و صفحه دیگر پارسی باستانی داده شد که بخط فارسی بنویسند
و ترجمه کنند

سال دوم

۱ - معانی و بیان فارسی

۱ - هنقدمان در طرح و نقشه مباحث علم بیان چه اشتباهاتی کرده‌اند؟ طرق اصلاح و

تمکیل آن چیست؟

۲ - حقیقت استعاره چیست و در این بحث مطابق روش گذشتگان چه نقاطی وجود دارد؟

۲ - سبک شناسی

۱ - پیشاوندها و پساوندهایی که قدیم در افعال داخل میشده‌است و باه اضافه که

بر سر اسمی در می‌آمد و باه تأکید که برسر افعال داخل میکردند

۲ - دوره‌های نثر فارسی را بانام دوره‌ها و مشاهیر هر یک ذکر کنید

۳ - عربی

قسمت اول

۱ - معلقه ذهیر را تحلیل نمایید

۲ - مزایای انشاء ابن مقفع را شرح دهید

قسمت دوم : اشعار ذیل را ترجمه

ساغسل عنی العار بال

واذهب عن داری واج

و يصغر في عيني نلادي

فإن تمدوا بالغدر د

اخى غمرات لا يرى د

اذا هم لم تردع غ

و رب مرید ضره

و مستكير لم يعرف

هو البحر خض فيه اذا

فاني رايت البحر ي

ـ ـ ـ

این هاده با سال سوم ز

زبانهای یگانه

۱ - اسب در ایران با

۲ - اسب در اوستا؟

۳ - اخبار نویسنده‌گان

یک صفحه فرس قدیم و

ـ ـ

۱ - زبان شناسی و

شرح دهید

ـ ـ ـ

۲ - کشف زبان سانس

قسمت دوم: اشعار ذیل را ترجمه و تجزیه و ترکیب کنید و نکات معانی و بیان آنرا ذکر نمایید

سی بنویسد

على قضاء الله ما كان جالبا
واذهل عن داري واجمل هدمها
اعرضي من باقى المدهه حاججا
ويصغر فى عينى تلادى اذا انشت
يمينى بادراك الذى كدت طالبا
فان تهدموا بالقدر داري فانها
ترات كريم لا يبالي العواقبا
اخى غمرات لا يربد على الذى
يهتم به من مفظع الامر صاحبا
اذا هم لم تردع غريبة همه
ولم يأت مابياتى من الامر هابيا
وهاد اليه الجيش اهدى وما هدى
و دب مرید ضره ضر نفسه
و مستكير لم يعرف الله ساعة
رای سيفه فى كفه فتشهدا
هوالبحر خض فيه اذا كان راكدا
علي الدروا خدره اذا كان مزبدا
فانى رايت البحر يعش بالغنى
و هدا الذي ياتى الغنى متعمدا

۴- تحقیق در ادبیات زبانهای بیگانه

این ماده با سال سوم زبانهای بیگانه هشتگر بوده است رجوع شود برشته

زبانهای بیگانه

چه نقایصی

۵- فرهنگ ایران باستان

۱- اسب در ایران باستان کدام سرزمین بویژه اسب خیز بوده؟

۲- اسب در اوستا در دوره هخامنشی

۳- اخبار نویسندگان یونان و رم درباره اسبهای ایران

اء اضافه که

۶- زبان پهلوی

یک صفحه فرس قدیم وصفحة دیگر زبان پهلوی برای ترجمه داده شده است

۷- زبان شناسی و واژه‌شناسی

۱- زبان شناسی و واژه شناسی را تعریف نماید و دامنه تحقیقات هر یک را

شرح دهید

۲- کشف زبان سانسکریت در اروپا در واژه‌شناسی چه تأثیری داشت

— نظریات Genetiest و Acousticist شرح داده و نظریه خودتان را

راجح باین موضوع با ذکر دلیل اظهاردارید

رشته علوم ریاضی

سال اول

۱- زبان بیگانه

الف - زبان فرانسه ۱۳۱۹ هجری

۱^{er} sujet- Le sentiment de la nature chez Bernardin de St. Pierre.

2e sujet Quelles sont les principales critiques que Bernardin de St. Pierre adresse à la société et à la civilisation de son époque? Que pensez-vous au sujet de l'éducation à donner aux jeunes gens?

3e sujet- Faites le portrait de la tante de Madame de la Tour

Que pensez-vous de sa conduite 1) envers Madame de la Tour

2) envers Virginie

ب - زبان انگلیسی

I-- Write a brief and concise essay on one of the following subjects:-

1- How far do you appreciate Kenillworth? give your reasons.

2- Describe the character of Anthony Faster.

ent upon two of the

ng life provide,
the life has died,
leaving leaf,
rden side.

ll delights,
ame.

strangely altered .
y face , and though
med, yet all loaded
apparently coming
f and his family as

۱- متم جبر - دوم خرد

(۱) معادل

x+۴ = ۰

پنداشته شده با در نظر گرفتن

اولاً- ثابت کنید که معادله

ثانیاً- فواصلی را تعیین کنید

ثالث- چند ریشه کوچکتر

II-- Give the context and comment upon two of the following passages.

1— Oh, with the grape my fading life provide,
And wash my body whence the life has died,
And lay me shrouded in the leaving leaf,
By same not unfrequented garden side.

2— All thoughts, all passions, all delights,
Whatever stirs the mortal frame.
Are all but ministers of zone,
and feed his sacred flame.

3— The face of London was now strangely altered .
Sorrow and sadness sat upon every face , and though
some parts were not yet overwhelmed, yet all loaded
deeply concerned, and as we saw it apparently coming
on , so everyone looked on himself and his family as
un utmost danger

1er sujet
St. Pie
2^e sujet
nardin
sation
ducatio
3^e sujet

T
Que pe

۲ - ریاضیات عمومی

۱ - مقام جبر - دوم خرداد ۱۳۱۹

(۱) معادله

$$f(x) = \frac{1}{4} (x^4 - 8x^3 + 22x^2 - 24x + 4) = 0$$

پنداشته شده با در نظر گرفتن آنکه مشتق f بازاء $x=1$ مساوی صفر میباشد:
اولاً - ثابت کنید که معادله مزبور دارای دوریشه حقیقی و دو ریشه انکاری میباشد
ثابتاً - فواصلی را تعیین کنید که ریشه ها را تایل شمار نزدیک در برداشته باشد

ثالثاً - چند ریشه کوچکتر را تا $\frac{3}{10}$ نزدیک کنید

I--
1-- E
r
2-- L

(۲) ازتساوی

$$\operatorname{arc} \sin \left(z + \frac{a^r}{z}\right) = z^r$$

$$(z = x + iz)$$

چه بستگی‌های حقیقی برآمد می‌شود

(مدت دو ساعت)

۲- حساب جامع و فاضل. اول خرداد ۱۳۱۹

(۱) انتگرال دو گانه زیر را:

$$I = \iint (x+y)^r dx dy$$

ابتدا در سیستم مختصات قطبی و بعد در سیستم مختصات قائم در داخل دایره $x^2+y^2 \leq 1$
حساب نمائید

(۲) انتگرال منحنی الخط J

$$J = \int xy \left[-\left(x + \frac{y}{2}\right) dx + \left(\frac{x}{2} + y\right) dy \right]$$

را در روی محیط دایره $x^2+y^2=1$ درجهت مستقیم حساب نموده و ثابت نمائید بجهه
دلیل مقدار انتگرال منحنی الخط J مساوی انتگرال دو گانه I برشن (۱) است
(۳) معادله فاضله (E)

$$(E) = \frac{dy}{dx} - \frac{xy}{x^2} + \frac{ay^2}{x^2} = 0$$

را که در آن a نمایش یک طول معلومی است انتگرله نموده و معادله منحنی انتگرالی
را بدست آورید که خط $x=a$ خط مجانب آن باشد

۳- تحلیلی

۳۱۹ ر۲۳۱

برشش اول - در سیستم مختصات xoj سهی $y = \frac{x^2}{a} + b$ مفروض است a و b دارای
یک علامت مینايشند در روی سهی مفروض نقطه ماتند M بختصات y و x در نظر گرفته و
تصاویر P و Q آنرا در روی دو محور ox و oy بیکدیگر وصل نموده تا خط
بدست آید PQ

۱- بوشه خطوط PQ را بدست آورید - بوشه خطوط PQ را در حالت مخصوص

بدست آورید

۲- منحنی بوشه را در
و در صورت وجود آنها را تعیین
پرسش ۲ - مطلوب است رسم منح-

۴- عملیات حساب

(۱) دایره C بشعاع R و
می باشد. نقطه متغیری
دو دایره S و S' یافته
می‌باشد. مطلوب است

۱ - دو دایره S و S' بر یک
۲ - دو دایره S و S' یکدیگر
(۲) ثابت کنید :

۱ - هیچکی از اعداد ادی که بصو
۲ - هیچکی از اعداد ادی که بصو

(۳) مساحت سطح دایره‌ای بر
۱ - با چه تقریبی می‌توان شع
۲ - شعاع R را با این تقریب

روان‌شناسی و آمار از لحاظ پر
بر شنید فلسفه و علوم تربیتی
سال دوم

۱- هند

۲ - منحنی یوشه را دسم نموده و تعیین نمائید که آیا دارای خطوط مجانب میباشد
و در صورت وجود آنها را تعیین کنید
پرسش ۲ - مطلوبست دسم منحنی زیر

$$\begin{cases} x = \frac{vt^3}{t^3 - 2ab} \\ y = \frac{(t^3 + ab)^3}{2a(t^3 - 2ab)} \end{cases}$$

۴ - عملیات حساب و هندسه - ۱۳۱۹ آردیبهشت

(۱) دائرة C بشاعر R و نقطه A که در روی این دائرة واقع نیست مفروض می باشد. نقطه متغیری مانند M در صفحه این دائرة اختیار مینماییم - میدانیم دو دائرة S و S' یافت میشوند که از نقاط A و M گذشته بر دائرة C مماس میباشند. مطلوبست تعیین مکان M (بالنکاس) بطوریکه

۱ - دو دائرة S و S' بر یکدیگر عمود باشند

۲ - دو دائرة S و S' یکدیگر را تحت زاویه α قطع نمایند

(۲) ثابت کنید :

۱ - هیچیک از اعداد ای که بصورت $p^4 + 4$ میباشند جزو عدداول نیستند.

۲ - هیچیک از اعداد ای که بصورت $x^4 + y^4$ میباشند جزو عدد اول نیستند

(۳) مساحت سطح دايره ای برابر است با $128\pi^3$ متر مربع باكمتر از $\frac{1}{100}$ تقریب:

۱ - باچه تقریبی میتوان شاعر R این دائرة را تعیین نمود

۲ - شاعر R را با این تقریب بدست آوردید

۵ - علوم تربیتی

روانشناسی و آمار از لاحاظ پژوهش که در تمام رشته ها مشترک است. رجوع شود

برشته فلسفه و علوم تربیتی

سال دوم

۱ - هندسه ترسیمی - دوم خرداد ۱۳۱۹

و b دارای

ظرفگرفته و

موده تا خط

لت مخصوص

$$\begin{array}{c} \text{چهار نقطه } A, B, C, D \text{ وارد شده است} \\ | \quad | \quad | \quad | \\ 15 \quad 2 \quad 3 \quad 0 \\ | \quad | \quad | \quad | \\ 2 \quad 3 \quad 2 \quad 4 \\ | \quad | \quad | \quad | \\ 4 \quad 3 \quad 2 \quad 4 \end{array}$$

- ۱ - مطلوبست رسم کرده S که از این چهار نقطه می‌گذرد
- ۲ - کره S را با همان Γ که بر π عود بوده و محتوی خط AB است قطع نموده قطع را بدست آورید

- ۳ - مخروطی را که در طول این قطع با کره S مماس است رسم نمایید
- ۴ - اگر رأس این مخروط نقطه نورانی فرض شود سایه کره S را روی همان π معلوم کنید

۲ - مکانیک - اول خرداد ۱۳۱۹

(۱) - نقطه مادی وزنی مجبور است دور روی سطح کره‌ای مرکز O و بشاعر a حرکت کند و مجدوب نقطه ثابتی است مانند B از خط قائم نقطه O که بفاصله $b = OB$ از مرکز واقعست، قوه جاذبه مناسب است با فاصله l میدانیم که در واحد فاصله این قوه از حیث قدر مطلق مساوی m است در مبدأ زمان تندی نقطه مساوی K و افقی است و فاصله نقطه از صفحه افقی OXY مساوی است.

۱ - Z نقطه بین چه حدودی تغییر خواهد کرد؟

۲ - این حرکت را کاملاً معلوم کنید وقتی که جاذبه نقطه B بر روی مرکز کره متقابل با قوه وزن باشد

(۲) - نقطه‌ای بیرون از میان O مجبور است روی معنی C معادلات

$$\left\{ \begin{array}{l} z^3 = 2ax \\ y^3 = 16xz \end{array} \right. \text{حرکت کند و در تحت اثر قوه ای است که تباویرش (روی محورهای متعامد) عبارتند از:}$$

$$x = k^{\frac{1}{3}} x$$

$$y = \frac{1}{k^{\frac{1}{3}}} y$$

$$z = 2k^{\frac{1}{3}}(z + rz)$$

موضوع اوی نقطه در مبدأ م است باتندی a k بطرف بالا
۳ - حساب

(۱) معادلات پارامتری سطح

برای بدست آوردن جمیع نقاط پارامتر π در فاصله $(0, 2\pi)$
مطلوب است اولاً مجامعت مختصات قائم $OXYZ$ بدست
(۲) انتگرال

نظریه توابع ۳۱۹/۲/۳۱

(۱) در روی هی پر بولویید

فاصله آن با نقطه $(h, 0, 0)$

(۲) ثابت کنید که تبدیل

مشتقه جزئی مرتبه دو

y و x بیاپید

موضوع اولی نقطه در مبدأ مختصات است و در روی شاخه‌ایکه در جلوی صفحه xz است باتندی a بطرف بالا اندخته می‌شود. حرکت و عکس العمل را تعیین کنید.

۳۰- حساب جامع و فاضل اول خرداد ۱۳۱۹
(مدت دو ساعت)

است قطع

(۱) معادلات پارامتری سطح S بقرار زیر می‌باشد:

$$(S) \begin{cases} x = \sin u \cos v \\ y = \sin u \sin v \\ z = v \cos v \end{cases}$$

برای بدست آوردن جمیع نقاط سطح S باستی که پارامتر u در فاصله $(\pi/2)$ و پارامتر v در فاصله $(0, 2\pi)$ تغییر نمایند.

مطلوب است اولاً محاسبه مساحت سطح S . ثابتاً معادله سطح S را در رسم مختصات قائم $oxyz$ بدست آورده و نوع آنرا تعیین نمایید.
(۲) انتگرال

$$I = \int_0^{\pi} \frac{dx}{(x^2+1)^2}$$

را حساب نمایید.

مرکز کره

نظریه توابع $z = f(x, y)$

$$(1)- در روی هر بر بولویه $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} - \frac{z^2}{c^2} + 4 = 0$ نقطه‌ای باید که$$

فاصله آن با نقطه $M(h, \dots, h)$ اکسترم باشد

(۲)- ثابت کنید که تبدیل $Z = p$, $x = Z + p$, $y = Z - p$ مماسی است متقابل

مشتقات جزئی مرتبه دوم Z را نسبت به X و Y بر حسب مشتقات جزئی Z نسبت

x و y باید

استعمال آنالیز در هندسه - ۱۳۱۹/۲/۲۹

- (۱)

$$D \left\{ \begin{array}{l} x = Ch \alpha z + Sh \beta \\ y = Sh \beta z + Ch \alpha \end{array} \right. \text{ Congruence}$$

داده شده است

۱ - رویهای کانونی آنرا بدست آورید

۲ - آنها را تعیین نمایید

(۲) - رویه S بوسیله مولد

$$D_t \left\{ \begin{array}{l} x = t z + \frac{1}{t} \\ y = \frac{1}{t} z + t \end{array} \right.$$

معلوم است

۱ - از روی خواص هامن مماس مختصات نقطه مرکزی و خم Striction آنرا

بدست آورید

۲ - این Striction یا بازگشت یا developable می باشد ، این

developable را تعیین نمایید

۴ - هیئت و نجوم - ۱۳۱۹ ر ۲۳۰

(۱) - عرض جغرافیائی تیر تیر $S = \frac{\theta}{tg}$ است معلوم کنید بین چه حدودی واقعست

میل ستارگانی که همیشه دیده می شوند ، طلوع و غروب دارند همیشه مخفی

هستند و ستارگانی که از سمت الرأس محل عبور می نمایند میشان چقدر است

(۲) - دو صورتیکه میل آفتاب $S = \frac{\theta}{tg}$ باشد مدت وز و شب و شفق و فلق را بدست

بیاورید و نیز زمان طلوع و غروب آفتاب را حساب نمایید در صورتیکه معادله

زمان ۳ دقیقه و ۲۴ ثانیه باشد.

از انکسار شما نور صرف نظر شود و محاسبات با جدول پنج رقمی تا $\frac{1}{10}$ ثانیه

تقرب

اصول آموزش و برورش که
فلسفه و علوم تربیتی
سال سوم

- ۱ - داههای بشاع R باتندی می گردد .
- مطلوب است تعیین حرکت بدون ماش (اصطلاک)
- ۲ - تعیین کنید حرکت یک لغز oxy افقی امتحان عملی در آزمایشگاه

Similitude
erbolique
مسئله - در هندسه
نامی دلخواهی باشد فرض
ثابت نگاه می دارد نقطه
ثابت کنید خط نامی ماربر
۳ - حساب جامع و فاض
۱ - حساب جامع و فاضل .
مسئله - معادله بامثلقات جزئی

۵ - علوم تربیتی

اصول آموزش و پرورش که در تمام رشته ها مشترک است - رجوع شود برشته
فلسفه و علوم تربیتی
سال سوم

۱ - مکانیک - خرداد ۱۳۱۹

۱ - داگرهای بشاع R باتندی زاوی نابی ω در حول یکی از اقطارش که قائم است
می گردد .

مطلوب است تعیین حرکت یک میله متشابه الاجزاء وزین A که دو انتهایش
بدون مالش (اصحکاک) در روی داگره میلغزد . اگر C وسط A باشد
و زاویه a را باقایم بطرف یائین O بنامید

۲ - تعیین کنید حرکت یک میله متشابه الاجزاء وزین را که یک انتهای آن روی
یک صفحه افقی oxy لغزیده و انتهای دیگرش B روی محور قائم y میلغزد
امتحان عملی در آزمایشگاه مکانیک

۲ - هتمم هندسه - ۲ ری ۱۳۱۹

پرسش - تبدل Similitude

مسئله - در هندسه Hyperbolique اگر (O) دایره بنیادی (اصلی) و (ω) خط
نامی دلخواهی باشد فرض میکنیم انعکاسیکه بمرکز ω بوده و خط نامی (ω) را
تابت نگاه می دارد نقطه نامی A را بقطعه نامی B تبدیل می نماید
تابت کنید خط نامی ماربر A و B بر خط نامی (ω) عمود می باشد

۳ - حساب جامع و فاضل و نظریه توابع و استعمال آنالیز در هندسه

۱ - حساب جامع و فاضل (مدت دو ساعت)

۱۳۱۹ ری ۱

مسئله - معادله پامشتقات چیزی مرتبه اول (E) مفروض است:

تا ۱۰ نابه

۴ - هی
Eros) ۱ - عناصر مسیر ارس

در صورتیکه آنومالی حق
منطقه البر (L'obliquité)
۱ - طول و عرض سماوی ار
۲ - بعد و میل ارس را (a
باجدول لگاریتم در فرمی

تاریخ یافلسفه آموزس و پرو
فلسفه و علوم تربیتی

سال اول

این دو ماده با رشته علو
قسمت اول ۱۳۱۹ ر. ۲۸
I - رسما درازی روی
دو گلوله M_1 و M_2 از آهن بش
۱ - تندی حد این دستگا
نیروی مقاومت هوا صرف نظر ش

$$(E) x p + p^r - q = 0$$

$$p = \frac{\delta z}{\delta x}, \quad q = \frac{\delta z}{\delta y} \quad p \text{ و } q \text{ عبارتند از:}$$

۱ - معادلات دو مخروط (N) و (T) را در نقطه بختصات (x,y,z) بدست آورید

۲ - آیا معادله (E) دارای انتگرال غیرعادی است؟

۳ - یک انتگرال کامل معادله (E) را تعیین نموده و انتگرال عمومی (E) را تشکیل
دهید.

۴ - آیا بین سطوح انتگرال استوانه‌هایی بافت می‌شوند که مولد آنها موازی با محور
oy باشد؛ در صورت وجود معادله آنها را بدست آورید

۲ - نظریه توابع ۱۳۱۹ ر. ۲۸

پرسش (۱) مطلوب است مقدار نهایی $U = \operatorname{arc} \operatorname{tg} \sqrt{z+1}$ وقتی z در روی یک
خط مستقیم از مبدأ بنقطه (۱+۰) می‌رود - میدانیم مقدار ابتدائی U برای
است.

پرسش (۲) - مطلوب است محاسبه انتگرال

$$\int_{-1}^1 \frac{Vx^r(1-x)}{(1+x)^s} dx$$

باروش رزیدوها Residus

۳ - استعمال انالیز در هندسه

$$\begin{cases} x = ve^u \cos(v+u) \\ y = ve^u \sin(v-u) \\ z = v^r e^u \end{cases}$$

مسئله ۱ - رویه
۱ - خم‌های مجانبی

۲ - خم‌های خمیدگی

$$\begin{cases} x = pc \cos \omega \\ y = ps \sin \omega \\ z = e^p \end{cases}$$

مسئله ۲ - نقشه‌های جفرافیائی رویه

۴ - هیئت ونجوم - ۱۳۱۹ ر. ۲۹

۱ - عناصر مسیر ارس (Eros) عبارتند از:

$$r = 47^{\circ} 15' 47''$$

$$i = 7^{\circ} 12'$$

$$\omega = 76^{\circ} 3' 21''$$

در صورتیکه آنومالی حقیقی (Anomalie) $V=241^{\circ} 48'$ و شب

(L'obliquité) منطقه البروج $11^{\circ} 27' 23'' = 23^{\circ}$ تعیین کنید

۱ - طول وعرض سماوی ارس را (α, δ)

۲ - بعد وميل ارس را (a, δ)

با جدول لگاریتم هرقمی و تابعیه تقریب حساب کنید

۵ - علوم تربیتی

تاریخ یافلسفه آوزن و پرورش که در تمام رشته‌ها مشترک است. رجوع شود بر شرط

فلسفه و علوم تربیتی

رشته فیزیک و شیمی

سؤال اول

۱ - زبان خارجه

۲ - ریاضیات عمومی

این دو ماده با رشته علوم ریاضی مشترک است. بدانجا هر اجعه شود

۳ - فیزیک

قسمت اول ۱۳۱۹ ر. ۲۸

I - ریسمان درازی روی قرقه که محور آن افقی است قرار گرفته بدو رسماً

دو گلوله M_1 و M_2 از آهن بشعامهای سانتیمتر $1 = R_1$ و سانتیمتر $2 = R_2$ بسته شده است

۱ - تندی حد این دستگاه را پیدا کنید در صورتیکه از کلیه نیروهای مالشی بجز

نیروی مقاومت هوا صرف نظر شود

۲ - چنانچه قرقره بشکل استوانه از آهن بقطر ۴ سانتیمتر و ضخامت ۳ میلیمتر و محور آن خیلی باریک باشد انرژی سینتیک دستگاه را هنگامی که بتندی حد میرسد پیدا کنید.

۳ - اگر ازمالش قرقره صرف نظر شود چه تغییری در تندی حد رخ خواهد داد هنگامی که قرقره تنها با تندهای ۲ دور در ثانیه شروع بچرخیدن مینماید پس از ۲۰ ثانیه می ایستد.

۴ - با درنظر گرفتن شرایط قسمت ۳ میهن مقدار مقاومت سنگینی M_1 و M_2 را پیدا کنید برای آنکه دستگاه بتواند بحال ترازمندی بماند.

توده و وزه آهن $CGS = 76$ ر.م. MKS $g = 979$

II - اگر در سیستمی بکار نیرو کیلوگرم و یکای توان اسب بخار و یکای شتاب $g = 981$ باشد بکار درازی وزمان و توده را در آن سیستم تعیین نمایید.

قسمت دوم ۱۳۱۹ ر.م

I - چهار بیل را که نیروی الکتری موتوری و سنه درونی آنها مجهول است با سیم صافی که بیسته میباشد بطور سری به یک آمپر سنج وصل میکنیم. آمپر سنج ۶ ر.آمپر نشان میدهد. ولتشنجی داریم که اگر آنرا با اختلاف پتانسیل ۶ ولت وصل کنیم $\frac{1}{15}$ آمپر از آن میگذرد. این ولت سنج را در جای آمپر سنج قرار میدهیم ۲ ولت میغواند.

نیروی الکتری موتوری و سنه درونی هر کدام از بیل هارا پیدا کنید و سنه ولتشنج را حساب کنید.

دو آزمایش اول چه اندازه روی درمدت یکساعت مصرف میشود.

$$Zn = 60$$

II - تنش رویه ای آب ۷۵ دین در سانتیمتر است. آب به چه بلندی در لوله موئینه ای که قطرش ۶ ر.م سانتیمتر است بالا میرود؟

III - با آب صابون که تنش رویه ای آن ۲۵ دین در سانتیمتر است جباری درست میکنیم که قطر آن ۴ سانتیمتر است. اختلاف فشار های درون و بیرون جبار را حساب کنید.

۴ - شیمی ۱۳۱۹ ر.م

۱ - معادله شیمیائی چیست و چگونه تابع فشار و حرارت میباشد

روانشناسی و آمار از اح
شود بر شنیده فلسفه و علوم تربیتی

سال دوم

ترهودینامیک

I - گشودگی در بجه های هوای
که برای سوختن کامل
در اثر سوختن تولید
از اینقرار است:
 $N^4 = 4$

گرمای سوختن ذغال
گرم کردن شعله شده ده

II - مقایسه یک موتور تراک و یا

III - چه اصلاحاتی در موئور
برداز کرد؟

اپتیک

I - قطر ابزکنیف یک دوری بینی
(۳ و ۲ و ۳) دارای توای

۱ - درشت نمایی
۲ - کمین مقدا

تشخیص داد

Clarté - ۳

۳ میلیمتر

حد میرسد

خواهدداد

س از ۲۰

M را

۲۷ ر.

نکای شتاب

با سیم

نم. آمپر

ف بنا نسل

آمپر سنج

پیدا کنید

شود.

ای که

ت میکنیم

جباب را

۲ - الکترولیت چیست و بچه طریق این تجزیه الکتریکی و شامل بودن بونهای آزاد در محلولهای الکترولیت را ثابت میکند

۳ - عمل اوکسیژن گیری یا اوکسید اسیون و کاستن یا Reduction را شرح دهد.

۵ - علوم تربیتی

روانشناسی و آمار از احاظ پرورش که در تمام رشته ها مشترک است. رجوع

شود بر شته فلسفه و علوم تربیتی

سال دوم

۱ - فیزیک

قرموه یناهیک

I - گشودگی در بچه های هوای کوره ای را میزان کرده ایم بطوریکه هوا فقط باندازه ای که برای سوختن کامل ذغال لازم است وارد کوره بشود. دود و بخارهایی که در اثر سوختن تولید شده تجزیه کرده ایم. برای یک مولکول گرام ذغال تبعیه از اینقرار است:

گرمای سوختن ذغال $Q = 94000$ کاری است. غرض میکنیم تمام گرما صرف گرم کردن شعله شده دمای شعله را حساب کنید.

II - مقایسه یک موتور تراک و یک دیزل از لحاظ ساختمان و بازده و کاربردن.

III - چه اصلاحاتی در موتور های هوایی باید نمود تا بتوان در بلندی های زیاد برواز کرد؟

اپنیک

I - قطر ابزکتیف یک دوربین ۵۰ سانتیمتر و فاصله کانونی آن ۶ متر است اکولر امسدن (۳۰ و ۲۰) دارای توان ۳۰ دیوبتری تعیین کنید

۱ - درشت نمایی دوربین - قطر دائره اکولر و فاصله آن تا ابزکتیف

۲ - کهیں مقدار فاصله دونقطه درمسافت یک کیلومتر که با دوربین میتوان

تشخیص داد

Clarté - ۳ برای نقطه نورانی و جسم نورانی

III - یکی از سه دستگاه
ترازوی کن

- ۱ - روش استخراج آهن
- ۲ - استخراج جیوه و

۱ - چکشی شکل است
فاصله آسه استوانه از گرانیک
دسته را گرفت تا هنگام چکش زدن
۲ - جسم نیم استوانه ای
استوانه تکیه گاه باشد زمان
بیندا کنید

۳ - قرص چوبی S
(سیستم C.G.S) بدور آ
۴ - سانتیمتر میباشد نقطه O را
بگردش در میآوریم

۱ - تندی حرکت
ion ۲ - معادلاتی را که از
بیندا نمود نویسید

اصول آموزش و پژوهش
بسال دوم فلسفه و علوم قریبی
سال سوم

قرمو دینامیک
۱ - برای اینکه بتوان
بکار بربم فرض میکنیم حالت

II - قطر ابز کتیف یک ریزیین ۷ میلیمتر و درازی آر یک سانتیمتر است . اکولر Huyghns آن ۲ سانتیمتر میباشد . درازی اسباب ۲۲ سانتیمتر و قطر عدسی بزرگتر میکرومتر $\frac{1}{100}$ میلیمتری را نگاه میکنیم و با Chamlre claire می بنیم که ۲۰ ذیمه میکرومتر برابر ۵ میلیمتر در فاصله ۳۲ سانتیمتر میباشد معین کنید :

۱ - توان ریزیین را

۲ - درشت نمائی را

۳ - فاصله کانونی ابز کتیف را

۴ - میدان متوسط را

۵ - حدود accommodation را در صورتیکه فاصله دید که بین ۱۵ سانتیمتر باشد

برق

I - آبکونی دیاماگنیک را در ظرفی مانند شکل (۱) ریخته این هنگامی که میدان را برقرار میکنیم آبکون در لوله تغییر مکان میدهد . سوی تغییر مکان کدام است نیروی مغناطیسی که باعث تغییر مکان شده چقدر است .

$$H=1000 \quad e.g.s. \quad K=10 \times 10^4$$

سطح لوله یک سانتیمتر مربع است .

II - یک چرخ بارلو A را بشاعر $a=1$ سانتیمتر با تندی $10 = N$ دور در ثانیه در میدان یکنواخت $H=1000$ گوس میجراخاند (میدان بر مسطح چرخ هنگار است .) با سیم های مسی فترهایی که روی آسه و لبه چرخ A تکیه دارند به یک چرخ دیگر B که مشابه با A و در میدانی مساوی H قرار دارد متصل میکنند . سه گردشگاهی که بدینسان تشکیل شده $10 = x$ اهم است .

۱ - شدت روان که در اثر حرکت چرخ اول القاء میشود مادامی که چرخ دوم را بی حرکت نگاه میدارند معلوم کنید .

۲ - میگذاریم چرخ دوم حرکت کند . جفتی که در اثر مقاومتی حاصل میشود $C=10^4 \times 10^4$ دین سانتیمتر است . مطلوب تندی گردش n_۱ چرخ و شدت n_۲ روان در گردشگاه

(۱) چون کلیشه شکل مهیا نبود در اینجا چاپ نشده

۲۱۹
۱۳۵
۱۳۶
بررسی

III - یکی از سه دستگاه سنجش را با اختیار شرح دهد : فلومتر - گالوانومتر بالیستیک ترازوی کتن .

۲ - شیمی

۳۱۹ر۳۱

- ۱ - روش استخراج آهن و انواع آنرا شرح دهد
- ۲ - استخراج جیوه و ترکیب کاره آنرا بیان نماید

۳ - مکانیک فیزیک

۳۱۹ر۲۳۰

۱ - چکشی شکل استوانه ناقص داریم که شعاع زیر اسیون آن ۲ سانتیمتر و فاصله آسه استوانه از گرانیگاه آن یک میلیمتر است پیدا کنید درجه فاصله از چکش باید دسته را گرفت تا هنگام چکش زدن دست اذیت نشود

۲ - جم نیم استوانه شکل S را روی سطح کرانی می گذاریم بطور یکدیگر مولد استوانه تکیه گاه باشد زمان نوسان S ۲ هنگامی که کمی از حال ترازمندی دور شود پیدا کنید

۳ - قرص چوبی S بشuang ۳ سانتیمتر و کلتفتی ۱ سانتیمتر و توده ویژه ۷۰
(سیستم C.G.S) بدور آسه باریک OA میتواند بچرخد فاصله نقطه O نامر کر قرص ۴ سانتیمتر میباشد نقطه O را ثابت نگاهداشت دستگاه A و با تنیده دور در ثانیه بگردش در میآوریم

۱ - تنیدی حرکت Precession را پیدا کنید
۲ - معادلانی را که از روی آن بتوان تغییرات زاویه آسه را با راستای شاقولی پیدا نمود بتوسیع است .

۴ - علوم تربیتی

اصول آموزش و پرورش که با تمام رشته های دیگر مشترک است . رجوع شود

بسال دوم فلسفه و علوم قریبی
سال سوم

۱ - فیزیک

قرمو دینامیک

۱ - برای اینکه بتوانیم فرمولهای ترمودینامیک را در باره دج ها (جامدات) بکار ببریم فرض میکنیم حالت یک میله فولادی تابع خطی از دمای T و نیروی F باشد

اکولر

بزرگتر

بازین یک

می بینیم

میباشد

دید کهیں

میدان را

نمایم

میدان است

ر میدان

است .

بک چرخ

میکنند .

دامی که

حاصل

و شدت

(۳۱۹)

۸۱

سیم فولادی هنگامیکه دمای آن صفر زینه صدقهستی است و با آن کشی وارد نشده قطع شد
میلیمتر و درازیش دهندر است

۱ - سیم یک سنگ ۰.۵ کیلوگرامی آویزان میکنیم فرض میکنیم دما تغییر نکرده (یا در
صورت تغییر بحال اولیه برگرد) معلوم کنید سیم چقدر دراز شده

۲ - اینک فرض میکنیم که سیم گرمای بخارج بس نمیدهد و وزنهای کوچک بتدریج
به آن آویزان شده تا به پنجاه کیلوگرم رسیده (انتقال واگشتی و بی در رو) دمای
اوی سیم صفر زینه صدقهستی است مطلوبست تعیین دما و درازی سیم باز آزمایش
با کیفیت $E = 20000 \text{ kg/mm}^2$ و $C = 11 \times 10^{-5} \text{ هم}^{-1}$ برای این سیم گرمی و بیزه

چنانچه به تابع گشتی نیازمند باشید میتوانید پتانسیل ترمودینامیک

$$\varphi = U_{\text{JTS-F1}}$$

را برگزینید.

۲ - فشار دمه سیر آبراه میتوان در اولین تقریب با دو جمله اول فرمول دویله
نمایش داد گرمای تغییر آب در صفر زینه ۵۳۸ کالری کوچک برای هر گرم است

گنجیج یک گرم دمه سیر را در صفر زینه تعیین کنید

۳ - یکی از سه برسن ذیر را با سخ دهید

۱ - بدست آوردن فرمول وان دروال از نظر تئوری سینیک

۲ - ارزی آمیزه از آبگون و دمه

۳ - آبگون کردن هوا برپوش کلاود

اپتیک فیزیک

I - یک رزو دارای ۰.۰ خط در میلیمتر است. روشنایی را از شکانی بر آن میفرستند که
پهناش ۱ میلیمتر است و در همان کانونی یک عدسی C است که فاصله کانونی آن ۲۰ سانتیمتر
میباشد. در دنباله رزو یک عدسی همگرای L میگذاریم که فاصله کانونیش ۱ متر است.
پرده در همان کانونی L قرار میدهیم.

۱ - شرح پدیده که دیده میشود بدهید.

۲ - فاصله بیناب های مختلف درجه نخست و دوم و سوم و چهارم را برای دودرازی
موج $A = 4000$ و $A = 8000$ از مرکز تصویر بدهید و وضع آنها را رسم کنید. میتوانید
 $\sin \theta$ را با خود گوش مساوی بگیرید.

۳ - برای بیناب درجه نخست و دوم و سوم کمترین اختلاف $\Delta \lambda$ که باید دودرازی

موج داشته باشند تا تصویرها

۴ - توان واگشود (on)

حساب کنید.

۵ - برای اینکه در بینان

$A = 890$ و $A = 1000$

به شکاف F داد چه اندازه اس-

II - یک رومبوگذر سبات به ک

$n = 1.486$

یک دسته پرتوهای

راستای پرتوها و آ

۱ - دوده

۲ - گوش

۳ - سوی

۴ - نثار

برق

۱ - اشعه X که در یک لوله

AB بر جسم S میتابد

۲ - مهین مقدار انرژی

میشود پیدا کنید

۳ - کهین درازی طول

طلای سفید تویید میکند معین نه

۴ - باجه زوایای تابش

توده و بیزه نمک طعام

عدد آوگادرو 1.06×10^{23}

۵ - یک اتم گرم را دیوبوم

میدهد پیدا کنید اندازه انرژی

نصف عمر را دیوبوم ۱۶۷۰ سال

رشیک

() با در

بیندرویج

() دمای

آزمایش

و بزه

ولدویره

برستند که

سانتیمتر

است.

دورازی

میتوانید

دورازی

۱۹۵

موج داشته باشد تا تصویرهای جدا روی برده بدهند حساب کنید.

۴- توان واگشود (pouvoir de résolution) را برای $A = 1000$ داشت.

حساب کنید.

۵- برای اینکه در بیناب درجه نخست بتوان دو خط Na را که درازای موج آنها $A = 0.890$ و $A = 0.891$ است از هم جدا نمود بزرگترین پهنای که میتوان به شکاف F داد چه اندازه است؟

II- یک رومبودر سپات به کافتنی ۰ سانتیمتر دارای نثارهای شکست $n_5 = 1.658$ و $n_6 = 1.486$ است و آن گوش ۲۳°۴۵ با رویه ورود نور میازد یک دسته پرتوهای موازی با گوش نزدیک ۴۰ ذینه بران میافکنیم بسانی که راستای پرتوها و آسه در دو طرف هنجار باشد.

۱- دودسته شکست را دون و بیرون بلور بادقت رسم کنید.

۲- گوشهای شکست T_5 و T_6 دون بلور را حساب کنید.

۳- سوی بردار فرتل را برای هر کدام از دسته ها معین کنید.

۴- نثار شکست موج extraordinaire را حساب کنید.

برق

۱- اشعه X که در یک لوله کولیج تحت اختلاف سطح ۱۰۰ ولت بدست میآید در راستای AB بر جسم S میتابد

۲- مهین مقدار انرژی الکترونها که از S در راستای عمود بر AB خارج

میشود پیدا کنید

۳- کهین دورازی طول موج λ را که این الکترونها هنگام برخورد بر صفحه از طلای سفید تویید میکند معین نمایید

۴- با چه زوایای تابش بازگشت این اشعه روی صفحه بلور نمک طعام انجام میگیرد توده و بزه نمک طعام ۷۲ توده الکترون $\frac{1}{185} \text{ انمیدر} \times 10^{-37} \text{ ergs}$ $h = 6.65 \times 10^{-37} \text{ erg}$ عدد آن گادر و $1.0^{43} \times 10^{42}$ بار الکترون $c \cdot g \cdot s = 10^{-10} \times 10^{11} \times 10^{42}$ کاری انرژی

۵- یک اتم گرم رادیوم پس از تبدیلات متواالی با اندازه $1.0 \times 10^{-11} \times 10^{42}$ کاری انرژی میدهد پیدا کنید اندازه انرژی را که هر گرم رادیوم پس از یکسال از خود بیرون میدهد

نصف عمر رادیوم ۱۶۷۰ سال وزن اتمی آن 226×10^{-692}

۲ - شیمی

قسمت اول ۳۱۹ رز ۲

I - نفتالن : خواص شیمیائی - مشتقات؛ لوژنه، سولفونه و نیتره

II - کاچو : فرمول خواص فیزیکی و شیمیائی و طرز ساختن کاچوی مصنوعی

قسمت دوم ۳۱۹ رز ۲

I - محصولات اضافی اسیدهای چربی

الف - هالوژن اسیدها

ب - امینو اسیدها

۳ - مکانیک فیزیک

۱ - در آزمایش Kundt میله که ارتعاشات آن بهوای درون لوله منتقل می-گردد بدرازی ۱ متر = ۱ و توده ویژه آن $p=4$ است. تندی انتشار صوت در هوا تابعی از 4° متر و فاصله میان ۶ گره متواالی درون لوله ۵ ماتریمتر و نقطه (Module de Young) در وسط میله است. مدول یونک (Encastrement) میله را حساب کنید.

۲ - رزناتورهلمت را شرح دهید

۴ - علوم تربیتی

تاریخ آموزش و پرورش یا فلسفه آموزش و پرورش که با رشته های دیگر مشترک است. رجوع شود بر شرط فلسفه و علوم تربیتی

رشته علوم طبیعی

سال اول

۱ - زبان بیگانه

در تمام رشته های دانشکده علوم مشترک بوده است. رجوع شود بر شرط ریاضی

۳۱۹۲ رز ۰ - جانورشناسی

(۱) تطابق دهان حشرات با روش تغذیه آنها

(۲) عمل خون بطور کلی و در حشرات

(۳) دستگاه دم زدن در حشرات

۳

posées (۱) تیره کاهو
تacées (۲) تیره کدو

تفیرات وارد بر رسوای

۵ - ز

(۱) واحدهای تواری
(۲) دستای از آنها
(۳) آبا ممکن است پیدا

روانشناسی و آمار از
بر شرط فلسفه و علوم تربیتی
سال دوم

۱

دو مثال عمومی از
تناسلی و نمو آنها با یکدیگر

۲

iacées (۱)
eales (۲)

(۱) چیزه شناسی -
تریاس آلمان

(۲) کان شناسی -

۱ - موتاسیونهای کرمه

Sexualité - ۲

۳ - گیاه شناسی ۱۳۱۹ ر. ۲۳۱

(۱) تیره کاهو
composées
(۲) تیره کدو
Cucurbitacées

۴ - زمین شناسی

تغییرات وارد بر رسوبات پس از نهشست آنها (Diogénese)

۵ - زیست شناسی

- (۱) واحدهای توارثی چه هستند و در کجا واقع شده‌اند و بچند دسته تقسیم می‌شوند
- (۲) دسته‌ای از آنها را که در توارث جنین دخالت دارند با اختصار شرح دهید
- (۳) آبا ممکن است پیدایش sex را یکی از مشخصات توارث دانست؟

۶ - علوم تربیتی

روانشناسی و آمار از لحاظ پژوهش که در تمام رشته‌های مشترک است، رجوع شود
برشته فلسفه و علوم تربیتی

سال دوم

۱ - جانورشناسی

دو مثال عمومی از Cestodes و Trematodes انتخاب کرده و دستگاه تناسلی و نمو آنها را با یکدیگر مقایسه کنید.

۲ - گیاه شناسی

Perisporiacées	(۱)
Hypocreales	(۲)

۳ - زمین شناسی

- (۱) چیزهای شناسی - سازمانهای دوره تریاپس ایران و مقایسه آن با سازمانهای تریاپس آلمان
- (۲) کان شناسی - چند فامی باورها و قوانین مربوط با جتمان باورها

۴ - زیست شناسی

- ۱ - موتاسیونهای کرموزیک
- ۲ - نزد فارچهای اتوباریستها Sexualité

۵ - فیزیولوژی

۱ - فیزیولوژی جانوری ۱۳۱۹ ر. ۱۰

(۱) رابطه بین رشد با بافت عصبی و ماهیچه آن

(۲) منحنی زبررا تفسیر کنید و بنویسید به وسائلی بدست می آید

(۳) موجودی ۱۰۰ سانتیمتر مکعب CO استنشاق می کند میدانیم اولاً اکسیژن و CO بهجم مساوی با Hb ترکیب می شود و تانیاً ۱۰۰ سانتیمتر مکعب خون ۱۸ سانتیمتر مکعب اکسیژن جذب می کند - در تجزیه ای که بر روی این موجود بعمل می آید مشاهده می شود که $\frac{1}{Hb}$ با CO ترکیب شده است بنابراین تعیین نهایت

۱ - بر حسب سانتیمتر مکعب چقدر CO در صد سانتیمتر مکعب خون جذب شده

۲ - مقدار خون

۳ - نسبت وزن خون موجود را با وزن بدن بدست آورید

۴ - برای آنکه خونروی مهملک باشد بهجه نسبت بایستی خون خارج شود

۵ - برای آنکه بتوان خون بیرون رفته را جبران کرد بهجه وسیله میتوان بچاره بود و مایعی که جانشین خون میشود باید واجد چه شرایط باشد

۲ - فیزیولوژی گیاهی

۱ - عواملی که در جذب کاربیلی دخالت دارد کدام است و مهمترین آنها چگونه تأثیر می کند

۲ - Carotenoïdes - و خواص فیزیکی و شیمیایی آنها بنویسید

۱ - علوم تربیتی

اصول آموزش و پرورش که در تمام رشته ها مشترک است - رجوع شود بر شته

فلسفه و علوم تربیتی

سال سوم

۱ - جانورشناسی ۱۳۱۹ ر. ۱

(۱) - نکامل دستگاه تناسلی را در بستانداران شرح دهید

(۲) دسته جوندگان را بنویسید

۲ - زهین شناسی ۱۳۱۹ ر. ۱

(۱) چیزه شناسی - سازمان های دوره کرتاسه در امریکا و مقایسه آنها با سازمانهای

کرتاسه نواحی شمالی و مدیترانه می باشد
(۲) دیرین شناسی -

بیان نمائید

(۲) سده ک شناسی - چه

شناخت اسید - ولید میشوند -

(۱) اکتیو اسیون ion

(۲) پارتوزن génèse

۴

۱ - فیزیولوژی جانوری و

۱ - غده زیر فکی و غ

(۲) موضوع ویتامین ها

(۲) در تجربه ای متابولی

موجود ۲۵۰,۰۰۰ کیلو گرم

کاری است مطلوب است :

۱ - تعیین برداشت ما

۲ - معرف اکسیژن

کاری بدانیم

۳ - منشأ مولد حرار

۴ - درصورتیکه حرار

موجود با چنین مجهیط

۲ - فیزیولوژی گیاهی

(۱) اثر ژئوتروپیسم

(۲) ساقه پیچیده چک

تاریخ یافلسفه آموزش و

فلسفه و علوم تربیتی

گر تاسه نواحی شمالی و مدیترانه مرکزی

(۲) دیرین شناسی - تغییرات و تکامل دندان اسبها را در دوران سیم

بیان نماید

(۳) بعده کشناشی - چه سنگهای از تخریب و تجزیه گرانیت‌ها و سنگهای آتش

فشاری اید و لید می‌شوند -

۴ - زیست شناسی

(۱) اکتیواسیون Activation

(۲) پارتوژن Parthénogénèse دورانی و شرایط بروز آن

۴ - فیزیولوژی و شیمی حیاتی

۱ - فیزیولوژی جانوری و شیمی حیاتی ۱۳۱۹ ر. ۵

۱. غده زیر فکی و غده را با هم مقایسه کنید

(۲) موضوع ویتامین‌ها باذکر منشأ و اهمیت عمل ویتامین‌های محلول در آب

(۳) در تجربه‌ای متابولیسم یا به موجودی ۲۳۵۰ کالری حساب شده در صورتی که

موجود ۲۵۰۰ کیلوگرم کار انجام می‌دهد مقدار حرارتی که حاصل می‌کند ۴۷۵۰

کالری است مطلوب است :

۱ - تعیین برداشت ماشین انسانی (کیلوگرم $G = 420$)

۲ - مصرف اکسیژن موجود در صورتی که یک ایتر اکسیژن را معادل ۸ ر.

کالری بدانیم

۳ - منشأ مولد حرارتی اضافی

۴ - در صورتیکه حرارت محیط کمتر از حرارت خشی فرض شود و وسائل مقاومت

موجود با چنین محیط

۲ - فیزیولوژی گیاهی - ۱۳۱۹ ر. ۲۳۱

(۱) اثر ژوتروپیسم را در ریشه گیاهان شرح دهید .

(۲) ساقه پیچیده چگونه از درختان بالا می‌رود

۵ - علوم تربیتی

تاریخ یافلسفة آموزش و پرورش که در تمام رشته‌ها مشترک است. رجوع شود بر شنسته

فلسفه و علوم تربیتی

هر سال دانش‌سرای عالی از
 این جوانان که از روی ایمان
 داشتند میان آنان بیداشده
 همکاری نمایند نتایجی که عاید
 بردن پایه و شان معلمی در مهر
 دانش‌سرای عالی بوجود آمد. این
 مجمع همگانی تصویب شده بود
 بنگاه‌های دانش‌سرای عالی شنا
 در مهر ۱۳۱۱ شمار
 بیشتر است.

چون سال گذشته نظر
 و صورت لیسانسیه‌ها در آن در
 بر حسب حروف الفبا در اینجا

بخش ششم:

بعداز دانش‌سرای عالی

جامعة لیسانسیه‌ها

نام	ردیف
خانم احتشامی بتول همایون	۱
آقای احسانی علیینقی	۲
« اربابان غفوری عباس	۳
« آل ابراهیم دهکردی	۴
باقر	
« امامی اهری علی اصغر	۵
« ایوب حبیب	۶
« بازرگان منصور	۷
« بدیعی احمد	۸

هر سال دانشسرای عالی عده‌ای خدمتگزار صدیق و فداکار به هنر تقدیم می‌کند این جوانان که از روی ایمان کمر بخدمت بسته اند اگر علاقه و الفتی که هنگام دانشجوئی میان آنان پیداشده حفظ کنند و در طی دیری و کارهای فرهنگی با یکدیگر همکاری نمایند نتایجی که عاید می‌شود چند برابر خواهد بود بهمین منظور ویرای بالا بردن پایه و شان معلمی در مهر ۱۳۱۱ بدعوت آقای دکتر صدیق جامعه لیسانسیه‌های دانشسرای عالی بوجود آمد. اساسنامه بدروی آن که در همان سال ۱۳۱۱ از طرف مجمع همگانی تصویب شده بود در شهریور ۱۳۱۷ مورد تجدید نظر واقع شد و جزو بنگاههای دانشسرای عالی شناخته آمد. در مهر ۱۳۱۱ شماره لیسانسیه‌ها ۶۳ تن بود و اکنون از ۶۰۰ تن بیشتر است.

چون سال گذشته نظر به مواعنی که پیش آمد تنها بخشی از سالنامه بطبع رسید و صورت لیسانسیه‌ها در آن درج نگردید اینک نام لیسانسیه‌های ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ بر حسب حروف الفبا در اینجا چاپ می‌شود.

لیسانسیه‌های ۱۳۱۸

ردیف	نام	رشته تحصیلی	نوع	کاری که در فروردین ۱۳۱۹ داشته‌اند	لیسانس
۱	خانم احتشامی بتول همایون	ریاضی	دیری	دیردانشسرای دختران تهران	
۲	آقای احسانی علیقه	زبان و ادبیات فارسی	معمولی	دانشجوی دوره دکتری	
۳	« اربابان غفوری عباس	پاسان شناسی	معمولی		
۴	« آل ابراهیم دهکردی				
۵	« امامی اهری علی اصغر	زبان و ادبیات فارسی	دیری	دیر دیرستان کرمان	
۶	« ایوب حبیب	زبان و ادبیات فارسی	دیری	دیر دیرستان اهواز	
۷	« بازرگان منصور	پاسان شناسی	دیری	خدمت زیر پرچم	
۸	« بدیعی احمد	تاریخ و جغرافی	دیری	زبان و ادبیات فارسی	معمولی دیر قراردادی فرهنگ خوزستان

نام	ردیف
آقای فرهمندی داود	۳۷
» فرهنگ مصطفی	۳۸
» کفایی رضوی عباس	۳۹
» گلشن رسول	۴۰
» ماهیار نوابی یحیی	۴۱
» مجیدی فیاضعلی اکبر	۴۲
خانم مساوات هونس	۴۳
» مستوفی هوری	۴۴
» مستوفی مهروش	۴۵
آقای مهدب مصطفی	۴۶
» مشایخ فریدنی محمد	۴۷
» مشایخی محمد	۴۸
» مشفق همدانی ریس	۴۹
خانم مصفی بدری	۵۰
آقای مقامع عزیز الله	۵۱
خانم منصوری ملوک	۵۲
آقای مولانی آشتیانی	۵۳
» مصطفی	
آقای میرفخر ائمی تقی	۵۴
» میرمطهری عبدال	۵۵
» نظری هادی	۵۶
» نواب یحیی	۵۷
» نور آذر احمد	۵۸
خانم نوری فروغ	۵۹
آقای هندسی ناصرقلی	۶۰
» پاسائی محمد	۶۱
» یزدانفر فریدون	۶۲
» یمین غلامرضا	۶۳

نام	ردیف	رشته تحصیلی	نوع لیسانس	داشته اند	کاری که در فروردین ۱۳۱۹
آقای تاج بخش احمد	۹	باستان‌شناسی	معمولی	دیپر	دیپر دیپرستان فارسی نظام کرمانشاه
» تویسر کانی ابوالقاسم	۱۰	زبان و ادبیات فارسی	معمولی	دیپر	خدمت زیر پرچم
» حاتم هوشنگ	۱۱	فیزیک و شیمی	معمولی	دیپر	تاریخ و جغرافی
» حشمت پور دولتشاهی	۱۲	باستان‌شناسی	معمولی	دیپر	علوم طبیعی
ابوالخیر	۱۳	دیپر دیپرستان سنتج	دیپر	دیپر	زبان و ادبیات فارسی
خیامی اسماعیل	۱۴	فلسفه و علوم تربیتی	دیپر	دیپر	دیپر دیپرستان اهواز
خانم درخشان پوران	۱۵	زبان خارجه	معمولی	دیپر	دیپر دیپرستان بروجرد
آقای دولتشاهی محسن	۱۶	دیپر	دیپر	دیپر	دیپر دیپرستان بابل
ربانی یدیدا	۱۷	تاریخ و جغرافی	دیپر	دیپر	تاریخ و جغرافی
رضوانی مسعود	۱۸	زبان خارجه	معمولی	دیپر	زبان خارجه
رفعتی حسن	۱۹	دیپر	دیپر	دیپر	اداره کل نگارش
روحانی عباسعلی	۲۰	فلسفه و علوم تربیتی	دیپر	دیپر	تاریخ و جغرافی
ره آورد حسن	۲۱	زبان خارجه	معمولی	دیپر	خدمت زیر پرچم
سعد حکیمیان محمد	۲۲	دیپر	دیپر	دیپر	اداره بازاری و وزارت فرهنگ
خانم سعیدی عفت	۲۳	زبان خارجه	دیپر	دیپر	زبان خارجه
سمیعی شمسی	۲۴	دیپر	دیپر	دیپر	دیپر دانشسرای دختران
شرقی آذر	۲۵	زبان خارجه	دیپر	دیپر	تاریخ و جغرافی
آقای شمس محسن	۲۶	زبان خارجه	دیپر	دیپر	زبان خارجه
خانم حسیاء نصرت	۲۷	دیپر	دیپر	دیپر	دیپر دیپرستان همدان
آقای ضاعنی علی	۲۸	فیزیک و شیمی	دیپر	دیپر	خدمت زیر پرچم
خبطاطبائی دیدا رضی	۲۹	زبان و ادبیات فارسی	معمولی	دیپر	خدمت زیر پرچم
طهماسبی عزت الله	۳۰	ریاضی	دیپر	دیپر	زبان و ادبیات فارسی
عادل جهانگیر	۳۱	زبان خارجه	معمولی	دیپر	اداره تربیت بدنی
عظیمی محمد علی	۳۲	زبان خارجه	معمولی	دیپر	اداره تربیت بدنی
علم عبدالمیر	۳۳	ریاضی	دیپر	دیپر	دیپر دیپرستان یزد
علم مرستی عبد الغنی	۳۴	زبان خارجه	دیپر	دیپر	باستان‌شناسی
غفوری تقی	۳۵	زبان خارجه	معمولی	دیپر	ماون شبانه‌روزی داشرا یهالی
خانم فردوس مهرانگیز	۳۶	زبان خارجه	معمولی	دیپر	زبان خارجه
فردوس شمسی					

نام	رشته تحصیلی	نوع	کاری که در فروردین ۱۳۱۹ داشته‌اند
آقای فرهمندی داود	زبان خارجه	دیبری	دیبر دیبرستان شیراز
» فرهنگ مصطفی	فیزیک و شیمی	معمولی	رئیس آزمایشگاه دخانیات
» کفایی رضوی عباس	فیزیک و شیمی	دیبری	دیبر دیبرستان پرچند
» گلشن رسول	زبان خارجه	دیبری	دیبر دیبرستان نظام اصفهان
» ماهیار نوابی یحیی	زبان و ادبیات فارسی دیبری	دیبری	کارمند شرکت پیغمبر دانشجوی دوره دکتری
» مجیدی فیاض علی اکبر	زبان و ادبیات فارسی دیبری	دیبری	دانشجوی دوره دکتری
خانم مساوات مونس	فلسفه و علوم تربیتی دیبری	دیبر دیبرستان پرچند	
» مستوفی هوری	زبان خارجه	معمولی	کارمند فاردادی فرهنگ تپریز
» مستوفی مهروش	زبان خارجه	معمولی	بازرس فی وزارت فرهنگ
آقای مهندب مصطفی	زبان و ادبیات فارسی دیبری	دیبری	بازرس فی وزارت فرهنگ
» مشایخ فریدنی محمدحسین	در مرکز مشغول خدمت است	دیبری	زبان و ادبیات فارسی دیبری
» مشایخی محمد	خدمت فریدنی	فیزیک و شیمی دیبری	فیزیک و شیمی دیبری
» مشفق همدانی ریبع	فلسفه و علوم تربیتی معمولی	کارمند خبرگزاری پارس	کارمند خبرگزاری پارس
خانم مصطفی بدروی	زبان خارجه	معمولی	دیبر دیبرستان منوچهري
آقای مقامع عزیز الله	فلسفه و علوم تربیتی دیبری	دیبری	دیبر دیبرستان کرمانشاه
خانم منصوری ملوك	زبان خارجه	دیبری	
آقای مولائی آشتیانی	ریاضی	معمولی	
» مصطفی	زبان خارجه	دیبری	دیبر دیبرستان هلایر
آقای میرفخر ائمی تقی	ریاضی	معمولی	کارمند وزارت دارائی
» میر مطہری عبدالعلی	طبعی	دیبری	دیبر دیبرستان قم
» نظری هادی	زبان و ادبیات فارسی معمولی	دیبری	
» نواب یحیی	تاریخ و جغرافی دیبری	دیبری	
» نور آذرب احمد	زبان خارجه	معمولی	
خانم نوری فروغ	طبعی	دیبری	دیبر دیبرستان اهواز
آقای هندسی ناصرقلی	زبان و ادبیات فارسی دیبری	دیبری	دیبر دیبرستان شیراز
» یاسائی محمدحسین	زبان خارجه	دیبری	دیبر دیبرستان قزوین
» یزدانفر فردون	فلسفه و علوم تربیتی دیبری	دیبری	خدمت فریدنی
» یمین غلامرضا			

لیسانسیه های دانشسرای عالی و دانشکده علوم و ادبیات در ۱۳۹۶

نام و نام خانوادگی	نام و نام خانوادگی	نوع لیسانس	رشته تحصیلی	نام و نام
آقای احتمامی ابوالحسن	آقای خاتمی محمود	دیپری	زبان فارسی	۲۸
اعتمادی اسماعیل	» خاکباز علی آ	»	ریاضی	۲۹
خانم افسار خانمها	خانم دانشور سیمین	معمولی	فلسفه و علوم تربیتی	۳۰
افضل مهرانگیز	آقای دستغیب صد	دیپری	طبیعی	۳۱
آقای آل ابراهیم کاظم	» دوستدار سه	معمولی	زبان خارجہ	۳۲
امامی ابوجمفر	» دهیور صادق	دیپری	فلسفه و علوم تربیتی	۳۳
بازرگان علی	» دهقان محمد	معمولی	زبان خارجہ	۳۴
بدیع محمود	» ذکائی محموده	»	«	۳۵
بشارت فضل الله	» راستی نجفقلی	دیپری	فلسفه و علوم تربیتی	۳۶
بهمن عباس	خانم رام افسر	»	تاریخ و جغرافیا	۳۷
بی آزار مصطفی	» رام نوری	»	ادیبات فارسی	۳۸
خانم بیات شمسی	آقای دکنی فرد	»	باستان شناسی	۳۹
آقای ییجارچی محمود	» روساییان ا	معمولی	زبان خارجہ	۴۰
خانم بیدل عزت	» روشن ضمیر	دیپری	ادیبات فارسی	۴۱
آقای پیرنیما باقر	» زوار محمد	معمولی	ریاضی	۴۲
خانم پایور آوران	» سادات افجاء	دیپری	تاریخ و جغرافیا	۴۳
آقای تبریزی عبدالله	» سهی کیش	معمولی	فلسفه و علوم تربیتی	۴۴
تدین کاظم	» شادان عزت	دیپری	فیزیک و شیمی	۴۵
خانم تقی زاده طاهره	خانم شرقی هما	»	باستان شناسی	۴۶
آقای تقضی محمود	» شکوریان	»	»	۴۷
ثابتی اشرف تقی	آقای شهیدی ا	طبعی	طبعی	۴۸
حاجی عظیمی نصرت الله	» صرافی مح	»	فلسفه و علوم تربیتی	۴۹
خانم جاوید ضیاء	» صمدی حب	طبعی	»	۵۰
آقای جوانشیر خوئی محمدقلی	» صمامیه	ریاضی	ادیبات فارسی	۵۱
» جوانشیر خوئی ابراهیم		»	زبان خارجہ	
خانم حکمت فروغ		معمولی	فیزیک و شیمی	
آقای حجت تقی		دیپری		

ردیف	نام و نام خانوادگی	نوع ابسانس	رشته تحصیلی
۲۸	آقای خاتمی محمود	دیری	تاریخ و جغرافیا
۲۹	» خاکباز علی اکبر	معمولی	زبان خارجه
۳۰	خانم داشور سیمین	»	ادیبات فارسی
۳۱	آقای دستغیب صدرالدین	دیری	»
۳۲	» دوستدار سهراب	معمولی	»
۳۳	» دهپور صادق	دیری	ریاضی
۳۴	» دهقان محمد	»	زبان خارجه
۳۵	» ذکائی محمود	»	فلسفه و علوم تربیتی
۳۶	» راستی نجفقلی	معمولی	تاریخ و جغرافیا
۳۷	خانم رام افسر	»	زبان خارجه
۳۸	» رام نوری	»	»
۳۹	آقای رکنی فرد مرتضی	دیری	فلسفه و علوم تربیتی
۴۰	» روستایان احمد	»	زبان خارجه
۴۱	» روش ضمیر مهدی	معمولی	»
۴۲	» زوار محمد	دیری	ادیبات فارسی
۴۳	» سادات افجه کاظم	»	فیزیک و شیمی
۴۴	» سهی کیش اسماعیل	»	فلسفه و علوم تربیتی
۴۵	» شادان عزت الله	معمولی	زبان خارجه
۴۶	خانم شرقی هما	»	»
۴۷	» شکوریان افسر	دیری	»
۴۸	آقای شهیدی احمد	معمولی	»
۴۹	» صرافی محمود	دیری	فلسفه و علوم تربیتی
۵۰	» صمدی حبیب الله	»	باستان شناسی
۵۱	» صصاصی مرتضی	»	فلسفه و علوم تربیتی

نام و نام خانوادگی	ردیکر
آقای مرتضوی فریده	۷۹
« مزینی احمد	۸۰
« مزینی کاظم	۸۱
« مشایخ فریدنی هاشم	۸۲
« مشیری میراشرف	۸۳
« معصومخانی کاظم	۸۴
« معینی محسن	۸۵
« مفتاح مهدی	۸۶
« ملماسی محمد	۸۷
خانم مقانی مه پاره	۸۸
آقای موسوی هدایت	۸۹
« مؤید مهدی	۹۰
خانم میر سعادت	۹۱
« ناظمی فخری	۹۲
« نژند آزرمیدخت	۹۳
آقای نجفی محمد	۹۴
« نوربخش احمد	۹۵
« وحشورزاده یوب	۹۶
« وکیل تهمی حس	۹۷
« وکیل زاده محمد	۹۸
« ویشکانی محمد	۹۹
« هاشمی عطار	۱۰۰
خانم هنجنی پوران	۱۰۱
آقای یمنی اسماعیل	۱۰۲

نام و نام خانوادگی	ردیکر	نوع لیسانس	رشته تحصیلی
آقای صنایع عراقی محمود	۵۲	معهولی	فلسفه و علوم تربیتی
خانم سورتگر کوکب	۵۳	دیپری	ادیبات فارسی
آقای صلانی مسعود	۵۴	»	تاریخ و جغرافیا
خانم عبائیان خدیجه	۵۵	معهولی	زبان خارجه
» عبدالحق ربابه	۵۶	دیپری	»
آقای عظیما علی اکبر	۵۷	معهولی	»
» عقیلی رضاقلی	۵۸	معهولی	»
» قبله ابوالقاسم	۵۹	»	تاریخ و جغرافیا
» فارسی اکبر	۶۰	معهولی	فلسفه و علوم تربیتی
» فرشچی جواد	۶۱	دیپری	فیزیک و شیمی
» فرمند محمود	۶۲	معهولی	ادیبات فارسی
خانم فرهوش پوران	۶۳	»	فلسفه و علوم تربیتی
آقای فیوضات جاوید	۶۴	»	فیزیک و شیمی
» فیاضی علی اصغر	۶۵	دیپری	فلسفه و علوم تربیتی
خانم کاظمی زرین بانو	۶۶	معهولی	فیزیک و شیمی
آنانی کریمی اردلان محمود	۶۷	دیپری	طبیعی
خانم کلهر پور رفعت	۶۸	»	زبان خارجه
آقای کوچه مشکی رضا	۶۹	معهولی	»
» گلستانه مصطفی	۷۰	دیپری	فلسفه و علوم تربیتی
» گودرزیان امیر	۷۱	معهولی	زبان خارجه
خانم لطفی لاریجانی معترم	۷۲	»	ادیبات فارسی
» لطفی لاریجانی هما	۷۳	»	تاریخ و جغرافیا
» لطفی لاریجانی مرضیه	۷۴	»	فلسفه و علوم تربیتی
آقای مبین صادق	۷۵	دیپری	طبیعی
خانم مجیدی آهی ماهدخت	۷۶	»	فلسفه و علوم تربیتی
آقای محمودی منوچهر	۷۷	»	bastan shansasi
خانم مدنی قمر	۷۸	»	ادیبات فارسی

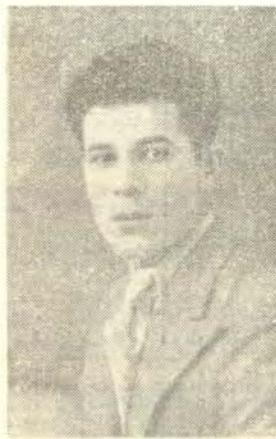
ردیف	نام و نام خانوادگی	نوع	رشنده تحریکی لیسانس
۷۹	آقای مرتضوی فریده	دیبری	ادیبات فارسی
۸۰	« مزینی احمد	»	تاریخ و چغرافیا
۸۱	« مزینی کاظم	»	«
۸۲	« مشایخ فریدنی هاشم	»	ادیبات فارسی
۸۳	« مشیری میر اشرف	معمولی	زبان خارجه
۸۴	« معصومخانی کاظم	دیبری	«
۸۵	« معینی محسن	»	فلسفه و علوم تربیتی
۸۶	« مفتاح مهدی	»	زبان خارجه
۸۷	« ملماسی محمد	»	ادیبات فارسی
۸۸	خانم مقانی مه پاره	معمولی	ریاضی
۸۹	آقای موسوی هدایت الله	دیبری	«
۹۰	« مؤید مهدی	»	فلسفه و علوم تربیتی
۹۱	خانم میر سعادت	»	ادیبات فارسی
۹۲	« ناظمی فخری	»	فیزیک و شیمی
۹۳	« نژند آزر میدخت	»	طبیعی
۹۴	آقای نجفی محمد	»	ادیبات فارسی
۹۵	« نوربخش احمد	معمولی	تاریخ و چغرافیا
۹۶	« وخشورزاده یوسف	دیبری	ادیبات فارسی
۹۷	« وکیل تهامی حسین	»	طبیعی
۹۸	« وکیل زاده محمد	معمولی	فیزیک و شیمی
۹۹	« ویشکانی محمد رضی	»	ادیبات فارسی
۱۰۰	« هاشمی عطار مهدی	دیبری	زبان خارجه
۱۰۱	خانم هنگجنی پوران	»	فلسفه و علوم تربیتی
۱۰۲	آقای یمنی اسماعیل	معمولی	زبان خارجه

عکس لیسانسیه های ۱۳۱۹

رشته زبان و ادبیات فارسی

خانم داشور (سیبی)

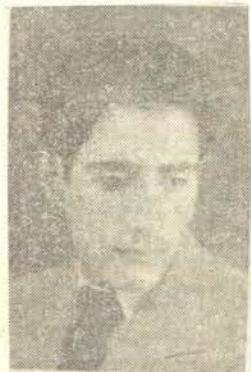
آقای بی آزار (مصطفی)

آقای احشامی (ابوالحسن)

آقای دوستدار (سهراب)

آقای جوانشیر خوئی (ابراهیم)

خانم بیدل (عزت)

آقای دستغیب[!](صدرالدین)

خانم دانشور[!](سیمین)

آقای زوار (محمد)

آقای دوستدار (سهراب)

آقای فرمند (محمود)

آقای ملماسی محمد

خانم میر (سعادت)

خانم مدنی (قمر)

آقای ویشکانی (محمد رضی)

آقای کوچه مشکی (رضا)

آقای فرماند (محمود)

خانم مرتضوی (فریده)

خانم مدنی (قمر)

رشته تاریخ و جغرافیا

آقای مزینی (احمد)

آقای خاتمی (محمود)

آقای بهمن (عباس)

رشته

آقای امامی (ابو جعفر)

آقای قبله (ابوالقاسم)

آقای راستی (بحققلی)

آقای مزینی (کاظم)

آقای مزینی (احمد)

رشته فلسفه و علوم تربیتی

آقای بشارت (فضل الله)

آقای امامی (ابو جعفر)

آقای فیاضی (علی)

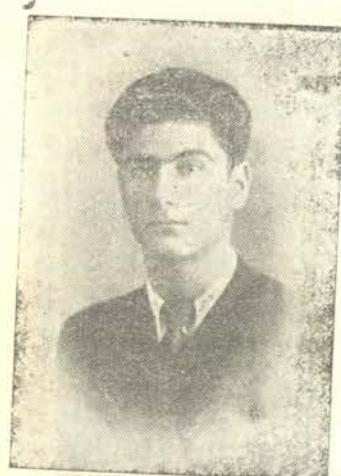
خانم فرهوشی (پوراندخت)

آقای حاج عظیمی (نصرت الله)

آقای تبریزی (عبدالله)

آقای سهی کیش (اسماعیل)

آقای رکنی فرد (اسدالله)

آقای فاراسی (علی اکبر)

آقای فیاضی (علی اصغر)

آقای گلستانه میردامادی (مصطفی)

خانم فرهوشی (بوراندخت)

سماعیل

* ۲۱۶ *

خانم هسجنسی (پوراندخت)

آقای مؤید (مهدی)

خانم بیات (شمس)

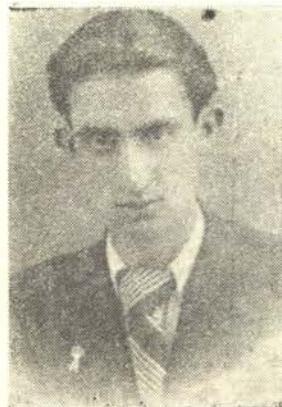

آقای صرافی (محمود)

آقای صمدی (حبیب)

۱۹۰۶۱۲
از پسر دادم

رشته باستان‌شناسی

آقای تفضلی^۱ (محمود)

خانم بیات (شمسی)

آقای محمودی (منوچهر)

آقای صمدی (حبيب الله)

رشته زبان خارجه

آقای دهگان (مهمنت)

آقای بیجارچی (محمود)

آقای بازرگان (علی)

خانم رام (افغان)

خانم حکمت (فروغ)

آقای بدیع (محمود)

آقای روستامیان (احمد)

آقای دهگان (محمد)

خانم عبدالحقی (ملیحه)

خانم رام (افسر)

آقای مقصود مخانی

آقای امیر گودرزنیا (امیر)

آقای عظیما (علی اکبر)

آقای یمنی (اس)

آقای مشیری (میر اشرف)

آقای مفتاح (مهدی)

آقای هاشمی عطار (محمد مهدی)

آقای معصو مخانی (کاظم)

آقای روشن ضمیر (مهدی)

آقای ینی^۷ (اسماعیل)

آقای اعتمادی (اسمعیل)

آقای جوانشیرخوئی (م)

خانم شکوریان (افسر)

آقای شادان (عزت‌الله)

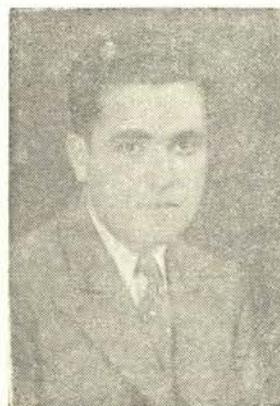

خانم عباییان (خدیجه)

خانم شرقی (همایون‌دخت)

رشته ریاضی

آقای پیرنیا (باقر)

آقای اعتمادی (اسعیل)

آقای دهبور (صادق)

آقای جوانشیرخوئی (محمدقلی)

آقای حجت (تقی)

آقای موسوی (هدایت الله)

خانم ممقانی (مهباره)

آقای فرشچی (جو)

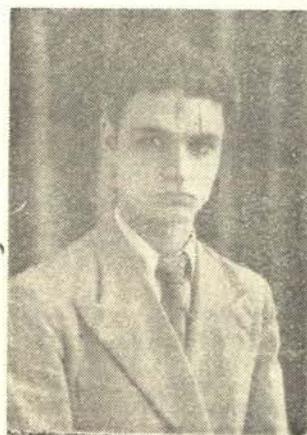
رشته فیزیک و شیمی

آقای سادات افجه (کاظم)

آقای حجت (تقی)

آقای فیوضات (جاوید)

آقای فرشچی (جواد)

خانم جاوید (ضیاء)

خانم ناظمی (فخری)

خانم کاظمی (زربن بانو)

رشته علوم طبیعی

آقای تابتی اشرف (تقی)

خانم افضل (مهرانگیز)

{۲۲۷}

آقای کریمی اردکان (محمد)

خانم جاوید (ضیاء)

خانم نژنند (آذر میدخت)

(۱)

آمار لیسانسیه های دانش سر ای عالی

لیسانسیه های سال	دیری	دیری	دیری	فیزیک و شیمی	علوم طبیعی	زبان و ادبیات فارسی	فلسفه و علوم انسانی	باستان‌شناسی	مجموع ایسانسیه های هر سال
لیسانسیه های سال	دیری	دیری	دیری	و جغرافی	تاریخ	زبان یونانی	زبان یونانی	باستان‌شناسی	مجموع ایسانسیه های هر سال
۱۳۱۰	۷	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۱۳۱۱	۱۲	۲	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۱۳۱۲	۲۶	۲	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۱۳۱۳	۳۱	۲	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۱۳۱۴	۳۱	۲	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۱۳۱۵	۳۱	۲	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۱۳۱۶	۳۱	۲	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۱۳۱۷	۳۱	۲	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۱۳۱۸	۳۱	۲	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۱۳۱۹	۳۱	۲	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
روزیم									

گاهنامه

از شنبه ۱۷ شهریور ۸
برای نام نویسی
ار یکشنبه اول مهر ۸
۱۵ تاسیع ۱۹ و پیش از امتحانا
از شنبه ۷ مهر ۱۳۱۸
کار از $\frac{۱}{۴}$ تا $\frac{۱}{۲}$ وده دقیقه و
از شنبه ۲۲ دی ماه ۱۳۱۸
امتحان از ۸ بامداد تا ۱۲ واژه
از شنبه ۲۹ دی ماه ۱۳۱۸
بامداد تا ۱۲ وده دقیقه و از
از سه شنبه ۲۴ اردیبهشت
نیمه دوم سال تعطیل شد .
از شنبه ۲۸ اردیبهشت
(کتبی، شفاهی و عملی) ساعت
۶ بوده است (ساعت امتحانات ش
امتحانات اعم از کتبی یا شفاهه
از شنبه ۴ خرداد ۱۳۱۹
وده است (تنها کتبی)
تعطیل رسمی دانشکده
فرهنگ که در اوائل تیر صور
هنگام تعطیل تابستان هفتة
باز بوده است .

گاہنامه ۱۳۱۸-۱۹ دانشسرای عالی

از شنبه ۱۷ شهریور ۱۳۱۸ تا شنبه ۳۱ شهریور ۱۳۱۸ از ساعت ۸ بامداد تا نیمروز برای نام نویسی

اریکشنیه اول مهر ۱۳۱۸ تا پنجشنبه ۵ مهر از ساعت ۷ بامداد تا ۱۲ و از ساعت ۱۵ تا ساعت ۱۹ ویژه امتحانات تجدیدی خرداد ماه ۱۳۱۸

از شنبه ۷ مهر ۱۳۱۸ نیمة اول سال تحصیلی ۱۳۱۸-۱۳۱۹ آغاز گردید. ساعت

کار از $\frac{1}{4}$ تا ۱۲ و ده دقیقه و از ساعت $\frac{1}{2}$ تا $\frac{1}{18}$

از شنبه ۲۲ دی ماه ۱۳۱۸ تا پنجشنبه ۲۷ دی ویژه امتحانات نیمة اول سال و ساعت امتحان از ۸ بامداد تا ۱۲ و از ساعت $\frac{1}{2}$ تا $\frac{1}{16}$ بوده است.

از شنبه ۲۹ دی ماه ۱۳۱۸ نیمة دوم سال تحصیلی آغاز شد. ساعت کار از $\frac{1}{4}$

بامداد تا ۱۲ و ده دقیقه و از ساعت $\frac{1}{2}$ تا $\frac{1}{18}$

از سه شنبه ۲۴ اردیبهشت ۱۳۱۹ تا شنبه ۲۸ اردیبهشت ۱۳۱۹ کلاسها برای امتحانات نیمة دوم سال تعطیل شد.

از شنبه ۲۸ اردیبهشت ۱۳۱۹ تا پنجشنبه دوم خرداد ویژه امتحانات نیمة دوم سال (کتبی، شفاهی و عملی) ساعت امتحانات از ۷ بامداد تا $\frac{1}{11}$ و از ساعت ۱۵ تا $\frac{1}{19}$ بوده است (ساعات امتحانات شفاهی بسته بنظر آقایان استادان و موافق دفتر بوده است) امتحانات اعم از کتبی یا شفاهی و عملی تا ۱۵ خرداد خاتمه یافته است.

از شنبه ۴ خرداد ۱۳۱۹ تا پنجشنبه نهم خرداد ویژه امتحانات تجدیدی نیمة اول سال وده است (تنها کتبی)

تعطیل رسمی دانشکده ها و دانشسرای عالی پس از معرفی لیسانسیه ها بوزارت فرهنگ که در اوائل تیر صورت گرفته است آغاز گردید.

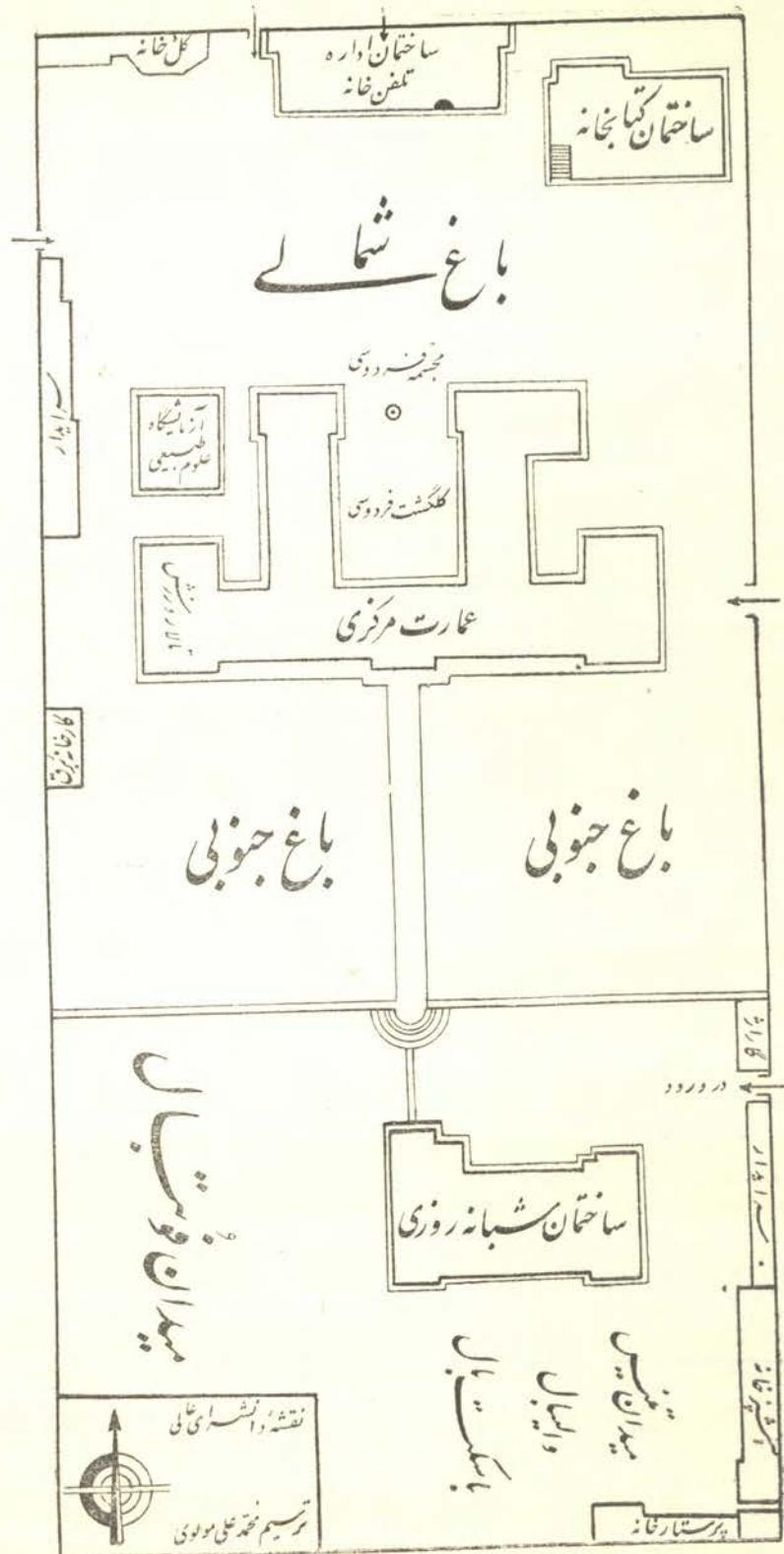
هنگام تعطیل تابستان هفتگه کروزدفتر و کتابخانه برای راهنمایی و استفاده دانشجویان باز بوده است.

روز های تعطیل سال ۱۳۹۸-۱۹

مولود حضرت حجۃ	۱۳۹۸	مهر	۶	جمعه
مولود والاحضرت همایون ولایت‌عهد	«	آبان	۴	جمعه
عید فطر	«	آبان	۲۱	دوشنبه
عید قربان	«	دی	۲۹	شنبه
عید غدیر	«	بهمن	۷	یکشنبه
جشن بنای دانشگاه	«	بهمن	۱۵	دوشنبه
عاشرما	«	بهمن	۲۹	دوشنبه
سوم اسفند	«	اسفند	۳	جمعه
مولود اعلیحضرت همایون شاهنشاهی	«	اسفند	۲۴	جمعه
پنجشنبه ۱ فروردین ۱۳۹۹ تا				پنجشنبه
تعطیل عید نوروز	۷	فروردین	«	چهارشنبه
سیزده عید نوروز	۱۳	فروردین	«	سهشنبه
شهادت امام حسن	۱۸	فروردین	«	یکشنبه
مولود حضرت رسول	۶	اردیبهشت	«	جمعه
تعطیل برای امتحانات نیمة دوم سال	۲۴	اردیبهشت	«	سهشنبه
	۲۸	اردیبهشت	«	شنبه

نقشه دانش سرای عالی

femme

7
5
2
8
2
1
2
3
<hr/>
30

uis la fondation de

res	359
nrees	253
<hr/>	
otal	612

Le nombre des licenciés:	<u>homme</u>	<u>femme</u>
langue et littérature persanes.	12	7
éducation et philosophie	15	5
histoire et géographie	8	2
langues étrangères	19	8
archéologie	3	2
mathématiques	5	1
physique et chimie	6	2
sciences naturelles	4	3
Total	<u>72</u>	<u>30</u>

Le nombre des licenciés depuis la fondation de
l'Ecole:

lettres	359
sciences	253
Total	<u>612</u>

urelles de l'Uni-
France)

Biologie

de l'Université de

Mathématiques de

Mathématiques
physique et chi-

ques de physique
de l'Université de

e
e l'Université de

Cosmographie et

Physiques de l'Uni-

Physique

de l'Université de

Anatomie

de l'Université de

Géologie

XV

L'Association des Anciens Elèves

L'association des Anciens Elèves de l'Ecole Normale Supérieure a été instituée en 1932 et a pour but le resserrement des liens créés pendant les études parmi les étudiants de l'Ecole, le rehaussement de la profession d'enseigner et l'aide au foyer qui les a éduqués.

XVI

Statistique

Pour avoir une idée de la grandeur de l'Ecole Normale Supérieure voici quelques nombres pour l'année scolaire 1939-1940:

Les fonctionnaires de l'Administration	21
Les professeurs	26
Les professeurs adjoints	33
Les chargés de cours	24
Le nombre des étudiants	424
Le nombre des étudiantes	123
	547

Khabiri	Docteur ès -Sciences naturelles de l'Université de Montpellier (France) Professeur adjoint de Biologie
Mâfi	Docteur ès - Sciences de l' Université de Paris Chimie
Modjtahedi	Docteur ès - Sciences Mathématiques de l'Université de Paris Professeur adjoint de Mathématiques
Mahmoudian	Licencié ès-Sciences de physique et chimie de l'E N.S. Chef des Travaux pratiques de physique
Parسا	Docteur ès - Sciences de l'Université de Poitiers (France) Professeur de Botanique
Riazi	Docteur ès - Sciences de l'Université de Montpellier Professeur adjoint de Cosmographie et d'Astronomie
Rowchan	Docteur ès - Sciences physiques de l'Université de Paris Professeur adjoint de Physique
Sadigh (F)	Docteur en Médecine de l'Université de Paris Professeur adjoint d'Anatomie
Sahâbi	Docteur ès -Sciences de l'Université de Lille (France) Professeur adjoint de Géologie

l' Université de
athématiques
l' Université de
athématiques
e l' Université de
le Préparatoire)
e l' Université de
es du laboratoire
l' Université de
mie
e l' Université de
es du laboratoire
e l' Université de
imie

Djanab	Ph. D. de l'Université de Pasadena (Californie)
Djowdat	Professeur adjoint de physique Docteur ès-Sciences physiques de l'Université de Paris
Esmailbégui	Professeur adjoint de physique Docteur ès-Sciences physiques de l'Université de Nancy
Fatémi(Taghi)	Professeur adjoint de physique Ancien Elève de l'Ecole Normale Supérieure de Paris Agrégé de Mathématiques
Fatémi(Mostafa)	Professeur de Mécanique rationnelle Docteur ès-Sciences naturelles de l' Université de Montpellier (France)
Farchad	Professeur adjoint de Zoologie Docteur ès-Sciences naturelles de l' université de Paris
Foroutan	Professeur adjoint de Géologie Docteur ès-Sciences Naturelles de l'Université de Montpellier (France)
Ghaffari	Professeur adjoint de zoologie Docteur ès-Sciences naturelles de l' Université de Paris
Golégolab	Professeur adjoint de Mathématiques Membre de l'Académie iranienne
Hessabi	Professeur de Physiologie végétale Docteur ès Sciences physiques de l'Université de Paris
Hachtroudi	Ingénieur diplômé de l'E. S. E. P. Professeur de physique Docteur ès-Sciences Mathématiques de l'Université de Paris
	Professeur adjoint de Mathématiques

61200000000
Faculté des Sciences

Alébouyé	Docteur ès - Sciences de l' Université de Paris
	Professeur adjoint de Mathématiques
Afzalipour	Docteur ès - Sciences de l' Université de Paris
	Professeur adjoint de Mathématiques
Aalam(Mlle)	Licencié ès - Sciences de l'Université de Besançon Physique (Classe Spéciale Préparatoire)
Amanpour	Licencié ès - Science de l'Université de Montpellier (France) Chef des Travaux pratiques du laboratoire de zoologie
Cheikh	Docteur ès - Sciences de l' Université de Berlin Professeur adjoin de Chimie
Cheikhnia	Licencie ès- Sciences de l' Université de Rennes (France) Chef des Travaux Pratiques du laboratoire de géologie
Chirvani	Docteur ès - Sciences de l' Université de Lille (France) Proesseur adjoint de Chimie

Djanah

Djowd

Esmai

Fatém

Fatém

Farcha

Forout

Ghaffa

Golégo

Hessah

Hachtr

Souratgar	Docteur ès - Lettres de l' Université de Londres Professeur de Langue et Littérature Anglaise
Saâdat	B. A. de l'Université de Londres Langue Anglaise—Météorologie
Sayah (Mme)	Docteur ès - Lettres de l' Université de Moscou Professeur adjoint de littérature comparée
Sadaghiani	Education physique
Tadayyon	Ancien Ministre de l'Instruction Publique Ancien Président du Parlement de l'Iran Professeur de la Langue et Littérature Arabe
Taghavi	Président de la Cour de Cassation Réthorique de la langue Persane
Vaziri	Professeur de l'Histoire de la Musique
Ziâi	Exégèse du Koran
Zirakzadeh	Bachelier ès-Sciences de l'Université de Dijon (France) Langue Française

Nédjahi	Licencié en philosophie de l'E. N. S. Chef des Travaux pratiques du laboratoires de psychologie	Sourat
Nafici (Saïde)	Membre de l'Académie iranienne Professeur de Langue et littérature persane	Saâdat
Nafici (Mlle)	Licenciée ès Lettres de l' Université de Lausanne Langue Française (Classe spéciale Pré - paratoire)	Sayah
Nadjmabadi(H.)	Droit Civil Musulman	Sadagh
Pakravan(Mme)	Langue Française (Classe spéciale Préparatoire)	Taday
Amineh		
Padégorni	Education Physique	
Pouré Davoud	Membre de l'Académie iranienne Professeur de la Langue d'Avesta	
Rachid Yassémi	Membre de l'Académie iranienne Professeur de l'Histoire de l'Iran après l'Islam	Tagha
Rahawi (Mme)	Ancienne Elève de l'E. N. S de Fontenay-aux-Roses (France) Langue Française	Vaziri
Siassi (Aliakbar)	Docteur ès - Lettres de l' Université de Paris Professeur de Psychologie Générale et de Psychologie appliquée à l'éducation	Ziâi Zirakz

	Homaï	Langue Persane (classe spéciale préparatoire)
	Houchyar	Docteur en philosophie de l'Université de Munich
	Keyhan	Professeur adjoint de la langue allemande Diplômé de l'Ecole Militaire de St Cyr (France) Ancien Ministre de la Guerre
	D Lafont	Professeur de Géographie de l'Iran Certificat de Fin d'Etudes Normales (Lyon)
		Certificat d'Aptitude Pédagogique (Lyon) Langue Française
	D Kasravi	Histoire de l'Iran
	D Moghaddam(M)	Diplômé de l'Ecole du Louvre Archéologie
	Moghaddam (Etémad)	Docteur en Philosophie Professeur adjoint de philologie et Linguistique
	Madjidi-Fayaz	Licencié ès-Lettres de l'Ecole Normale Supérieure Langue Persane
	Mostowfi	Docteur ès-Lettres de l'Université de Paris Professeur adjoint de Géographie Générale
	D Modaresse	Langue Arabe (Classe Spéciale
	Razavi	Préparatoire)

Eghbal	Membre de l'Académie iranienne Professeur d'Histoire de la Civilisation	Hom
Falsafi, N.	Professeur d'Histoire de l'Iran avant l'Islam	Hou
Fazélé Touni	Professeur de Philosophie Ancienne et de Réthorique	Key
Forouzanfar	Membre de l'Académie iranienne Professeur de la Langue et Littérature persane	Lafo
Fayaz (M)	Langue Arabe	
Foroughi (A)	Ancien Directeur de l'Ecole Normale Supérieure Professeur de philosophie	Kasr
Foroughi (Mohsen)	Ancien Elève de l'Ecole des Beaux Arts de Paris professeur adjoint d'Histoire des Beaux Arts	Mog (E)
Faryar	B. A. de l'Université de Londres Langue Anglaise	Madj
Farzan	Langue Française (Classe spéciale prépa- ratoire)	Most
Gharib	Membre de l'Académie iranienne Histoire de la littérature persane	Moda
Ghomchéi	Philosophie de Molla Sadra	Raza

Géographie de
l'Ecole Nor-
male Ancienne
Université de Paris
Histoire Générale
des Beaux Arts de
Cassation
Histoire Ancienne
Université de Paris
Iranaises préis-
de l'Université
Sciences de l'Edu-
cation iranienne
littérature persanes

Biajn	B. A. et M. A. de l'Université de Columbia (New York) Professeur adjoint des Sciences de l'Education
Bertrand	Ancien Elève de l'E. N. S. de Paris Professeur de la littérature française
Bahmaniar	Professeur de la langue Arabe
Bayani(Kh)	Docteur ès-Lettres de l'Université de Paris Professeur adjoint d'Histoire de l'Iran après l'Islam
Bayani (M)	Licencié ès-Lettres de l'E.N.S. Langue Persane
Bahrami	Docteur ès-Lettres de l'Université de Paris Professeur adjoint d'Archéologie
Chafagh	B. A. de Robert College d'Istanbul Docteur en Philosophie de l'Université de Berlin
Cheybani (Abdol-Hossein)	Professeur de Philosophie Moderne Ancien Ministre de l'Instruction Publique et des Postes et Télégraphes
Djalali	Professeur d'Histoire Générale du moyen Age Docteur en Philosophie de l'Université de Pittsburgh (U. S. A.) Professeur adjoint des Sciences de l'Education

Internat

Goucheh	Licencié d' Histoire et Géographie de l'Ecole Normale Supérieure Directeur	Biaj
Ghafouri	Licencié en Philosophie de l'Ecole Normale Supérieure Directeur adjoint <i>Faculté des lettres</i>	Bert
Assâr	Professeur de Philosophie Ancienne	
Azizi	Docteur ès-Lettres de l'Université de Paris Professeur adjoint d'Histoire Générale	Baya
Achtiani (Esmail)	Diplômé de l'Ecole des Beaux Arts de Téhéran Dessin	Bahr
Achtiani (Mehdi)	Membre de la Cour de Cassation Professeur de Philosophie Ancienne	Chaf.
Abrahamian	Docteur ès-Lettres de l'Université de Paris Professeur des langues iranaennes préislamiques	Chey (Abdo)
Amir Houchmand	Docteur en Philosophie de l'Université de Pittsburgh (U. S. A.) Professeur adjoint des Sciences de l'Education	Djala
Bahâr	Membre de l'Académie iranienne Professeur de langue et littérature persanes	

Ghassemi
(Ahmed) Licencié en Philosophie de l'Ecole Normale Supérieure
Secrétaire

Le Sécrétariat

Comptable	1
Commis aux écritures	3
Charge des dossiers des examens	1
Charge des bâtiments et jardins de l'Ecole	1
Dactylographes	3
Archiviste	1

Bibliothèque

Haghnazarian	Docteur en Philosophie de l'Université de Prague
Chayesteh	Bibliothécaire en Chef
Sadegh (Mlle)	Licenciée ès-Lettres de l'Ecole Normale Supérieure
Kowsari	Conseillère
	Licencié en Philosophie de l'Ecole Normale Supérieure
	Bibliothécaire adjoint
	Bibliothécaires

3

Ghass
(Ahm)

Les principaux sont:

Le Comité de Rédaction de l'Annuaire, les clubs de discours et débats, de musique et théâtre, de terminologie scientifique, d'éducation physique, de travaux artistiques , de la bibliothèque, d'anglais, de français, de la société aéronautique (l'Aéro-Club), des mots et locutions régionaux.

Chaque étudiant est tenu d'être membre d'un de ces clubs , d'être présent à toutes les réunions et de participer à tous ses travaux.

Administration

Sadiq (Issa)	Diplomé de l'Ecole Normale de Versailles Licencié ès Sciences de l'Université de Paris Dr. en philosophie de l'Université de Columbia Directeur de l'Ecole Normale Supérieure Doyen des Faculté des Lettres et des Sciences Professeur d'Histoire de l'Education.
Cheybani (Abdollah)	Docteur ès Sciences naturelles de l'Université de Paris Directeur adjoint Professeur adjoint de physiologie animale

Haghri

Chaye
Sadegh

Kowsa

ndé en 1931 la
e régulièrement
renferme plus
es se rapportent
férentes sections
sont en persan,

avec la nature,
faits étudiés en
que et Chimie ,
Sciences Péda -
gie, font chaque

eurs, ils partent
térêt au point de
et visitent des
storiques dignes
et éducatives, des

à 6h 1/2 une ré-
la salle de réu-
professeur ou un

étudiant fait une causerie sur une question de philosophie, de science ou de lettres, précédée des paroles ou avertissements qu'aura à leur adresser le Doyen.

Voici les principales utilités des ces réunions :

- I - Les étudiants des différentes sections se fréquentent davantage et arrivent aussi à mieux se connaître.
- 2 - Ils apprennent à bien parler.
- 3 - Ils profitent des recherches et des études faites par les conférenciers
- 4 - Ils acquièrent l'esprit de corps

XIII

Clubs

L'E. N. S. est le premier établissement en Iran qui a compris que l'instruction seule ne suffit pas à former un homme.

Dès l'école, les jeunes gens doivent être préparés à affronter les difficultés de la vie ; dès l'école ils doivent s'habituer à travailler avec les autres , à apprendre la responsabilité en commun. En un mot c'est dès l'école qu'ils doivent pratiquer la solidarité .

Les clubs que les étudiants ont fondés satisfont à ce but.

Pour satisfaire ce besoin, on a fondé en 1931 la Bibliothèque de l'Ecole qui se développe régulièrement d'année en année . Actuellement elle renferme plus de 12000 volumes Les ouvrages et revues se rapportent surtout aux matières étudiées dans les différentes sections des Facultés des Lettres et des Sciences Ils sont en persan, arabe, français, allemand et russe.

XI

Excursions

Pour prendre un meilleur contact avec la nature, pour pouvoir observer sur place les faits étudiés en classe, les élèves des sections de Physique et Chimie , d'Histoire et Géographie, Philosophie , Sciences Péda - gogique, Sciences Naturelles , Archéologie, font chaque année une ou plusieurs excursions.

Sous la direction de leurs professeurs, ils partent pour des régions qui offrent assez d'intérêt au point de vue Géologique, Botanique, Zoologique et visitent des régions où subsistent des monuments historiques dignes d'être visités, des institutions sociales et éducatives, des usines et manufactures.

XII

Réunions

Tous les lundis soirs, de 4h 1/2 à 6h 1/2 une réunion de tous les étudiants a lieu dans la salle de réunion de l'Ecole . Chaque semaine un professeur ou un

4) Méthodologie de l'histoire littéraire

5) Langue et littérature arabes

A la fin de ses études, chaque candidat prépare et soutient une thèse sur une question inédite. Cette thèse devra montrer le travail personnel de l'étudiant et son esprit de recherche; elle devra être appréciée comme un service rendu à la langue et littérature persanes.

IX

Laboratoires

L'Ecole Normale Supérieure a compris , que tout enseignement pour être utile , doit s'accompagner de pratique . Aussi , d'année en année elle augmente le nombre de ses laboratoires, et en perfectionne de plus en plus l'outillage , afin que les étudiants saisissent mieux le rapport entre la théorie et la pratique, et se familiarisent davantage avec les applications des sciences.

Les principaux laboratoires sont ceux de géologie , botanique, zoologie, physiologie, biologie, physique, chimie, mécanique, psychologie et Sciences Pédagogiques .

X

Bibliothèque

Pour que les étudiants puissent faire des recherches personnelles , préparer leurs thèses, ou les conférences qu'ils doivent faire en classe, ils ont besoin de livres et de revues.

3— Classes Spéciales préparatoires

Dans les Classes spéciales de Sciences, de lettres et d'économie domestique, les diplômés des Ecoles Normales Primaires ou des lycées des jeunes filles, complètent leurs connaissances avant d'aborder la section qu'ils ont choisie à la Faculté.

4 — Section d'Economie domestique

Dans cette section on enseigne les connaissances théoriques et pratiques nécessaires au professeur d'économie domestique des lycées et écoles normales. Les élèves y apprennent la physiologie, l'Anatomie, l'Hygiène, la Puériculture, l'Economie domestique, l'Art.

5 — Doctorat de la langue persane

Les candidats doivent être licenciés en langue persane; en outre le doyen de la Faculté des Lettres et le corps de professeurs de la langue et littérature persanes doivent confirmer qu'ils ont l'aptitude nécessaire pour suivre ce cours.

La durée des études pour obtenir le Doctorat est de deux années au minimum.

Les certificats que les candidats doivent obtenir sont les suivants:

- a) Histoire de l'Iran après l'Islam
- b) Langues iraniennes d'avant l'Islam et philologie
- c) Langue vivante étrangère, autre que celle choisie pour l'obtention de la licence.

Les Matières enseignées dans ce cours sont les suivantes:

- 1) Rhétorique de la langue persane
- 2) Méthodologie de la langue persane
- 3) Littérature comparée.

	Géometrie Descriptive	-	3	1 Séance
2	Mécanique	-	4	1 Séance
3	Arith. et Géom. appliquées	3	-	-
3	Complément de Géométrie	-	-	2
4	Calcul différentiel et intégral	-	7	6
+	Astronomie et Cosmographie	-	3	2
	Sciences de l'éducation	3	2	4
20				

Total   18 -   19 et 2 Sé.   18 et 2 Sé.

g) Physique et Chimie

		1 ^{re} année	2 ^e année	3 ^e année
2	Langue vivante étrangère	5 trav pr.	- trav.pr.-	trav. pr.
2	Mathématiques générales	7	-	-
-	Physique	2 1 Sé	7 2 Sé	7 2 Sé
-	Chimie	1 1 Sé	6 2 Sé	6 2 Sé
+	Mécanique	- -	4 1 Sé	4 1 Sé
2	Dessin Géométrique	- 1 Sé	-	-
2	Sciences de l'éduaation	3	2	4
	Total	18 et 3 Sé	19 et 5 Sé	21 et 5 Sé

h) Sciences Naturelles

		1 ^{re} année	2 ^e année	3 ^e année
3	Langue étrangère	5	-	-
4	Zoologie	2 1 Sé	2 1 Sé	2
19	Botanique	4 1 «	3 1 «	2
	Géologie	2	4 1 «	4 2 Sé
	Biologie	2	2 1 «	2 1 «
	Physiologie	-	3 1 «	3 1 «
	Chimie biologique	-	-	2
- 1 séance	Sciences de l'éducation	3	2	4
	Total	18 et 2 Sé	16 et 5 Sé	19 et 4 Sé

Langue Arabe	-	3	2
Histoire de la civilisation générale et de l'Iran	-	2	2
Géographie de l'Iran	-	3	3
Géographie Générale et Humaine	2	4	4
Sciences de l'éducation	3	2	4
Total	21	21	20

e) Archéologie

	1 ^{re} année	2 ^e année	3 ^e année
Langue vivante étrangère	5	3	2
Archéologie	2	2	2
Dessin et croquis	2	-	-
Histoire des Beaux-Arts	2	2	-
de l'Iran	4	4	4
Langues Iraniennes préislamiques	-	2	2
Histoire de la civilisation générale et de l'Iran	-	2	2
Histoire générale	2	3	3
Sciences de l'Education	3	2	4
Total	20	20	19

2 - Faculté des Sciences

f) Mathématiques

	1 ^{re} année	2 ^e année	3 ^e année
Langue vivante étrangère	5	-	-
Mathématiques Générales	7	-	-
Dessin Géométrique	-	-	- 1 séance

N. B.— Les langues étrangères actuellement enseignées sont l'Arabe , le Français , l'Anglais , l'Allemand et le Russe.

3e année
3h.

4
2
3

2
2

-
-

2

2

h.   20h.

3e année

3
2

4
2

2

3

4

8
4

17

c) Philosophie et Science de l'Education

	<u>1e année</u>	<u>2e année</u>	<u>3e année</u>
Langue persane	5	-	-
« vivante étrangère	5	3	2
Logique et philosophie ancienne	2	3	-
Psychologie générale	-	3	3
Philosophie moderne	2	2	3
Principes de l'enseignement secondaire	-	-	2
Principes de l'Education des instituteurs	-	2	-
Psychologie et statistique appliquées à l'éducation	3	-	-
Pédagogie	-	2	-
Philosophie de l'éducation	-	-	3
Sociologie appliquée à l'éducation	2	-	-
Histoire de l'éducation	-	2	-
Pratique de l'enseignement	-	-	4
Total	19	17	17

d) Histoire et Géographie

	<u>1e année</u>	<u>2e année</u>	<u>3e année</u>
Langue vivante étrangère persane	5	2	-
Histoire de l'Iran	4	4	4
« Générale	2	3	3

Voici le programme des sections :

1— Faculté des Lettres

a) Langue et littérature persane

	<u>1re année</u>	<u>2e année</u>	<u>3e année</u>
Langue persane	5h.	5h.	3h.
Histoire de la langue et de la littérature persanes	-	3	4
Langue étrangère	5	3	2
Langue Arabe	5	3	3
Histoire de la civilisation générale et de l'Iran	-	2	2
Philosophie et logique	2	2	2
Psychologie et statistique appliquées à l'Education	3	-	-
Pédagogie	-	2	-
Philosophie ou l'Histoire de l'Education	-	-	2
Le pratique de l'Enseignement	-	-	2
Total	<u>20h.</u>	<u>20h.</u>	<u>20h.</u>

b) Langues vivantes étrangères

	<u>1re année</u>	<u>2e année</u>	<u>3e année</u>
Langue persane	5	5	3
1 ^{re} Langue étrangère	5	3	2
Littérature de la 1 ^{re} Langue	-	4	4
Sec. Langue vivante étrangère	5	3	2
Littérature comparée	-	1	2
Science de l'Education (comme pour la section de la langue persane)	3	2	4
Total	<u>18</u>	<u>18</u>	<u>17</u>

VI

Frais d'études

Les étudiants qui désirent être disposés des frais d'études ou recevoir une bourse du Ministère de l'Instruction publique, ou ceux qui veulent bénéficier du régime d'Internat devront satisfaire à certaines conditions spécifiées dans les règlements de l'Ecole. De plus, ils doivent s'engager à servir plus tard comme professeur dans les lycées du Gouvernement, dans les écoles normales primaires ou comme fonctionnaires du Ministère de l'Instruction publique.

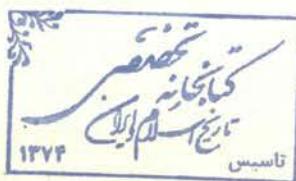
VII

Diplômes

Les diplômes délivrés par l'Ecole Normale Supérieure confèrent en plus des priviléges accordés par les lois aux licenciés des Facultés des Lettres et des Sciences des prérogatives prévues par la loi sur la préparation des professeurs, promulguée en 1933.

VIII

Les cours

Les Facultés des Lettres et des Sciences comprennent 8 sections ; sans compter les classes spéciales de Sciences, de Lettres ou d'Economie domestique et le cours de Doctorat de la langue persane.

III Buts de l'Ecole

Comme nous l'avons dit, le but principal de l'Ecole Normale Supérieure est de préparer les jeunes gens pour la carrière de professeur d'enseignement secondaire ou d'écoles normales primaires. Cependant, l'enseignement scientifique et littéraire qu'on y donne peut profiter aux jeunes gens qui pensent suivre plus tard un cours de Doctorat en Europe ou en Amérique. Il convient aussi à tous ceux qui désirent achever leur éducation intellectuelle avant d'aborder une carrière.

IV Admission

L'Ecole admet des candidats ayant obtenu le Diplôme de l'Enseignement Secondaire de l'Etat. Les candidates doivent posséder le diplôme de l'Enseignement Secondaire des Jeunes filles.

V Durée des études

La durée minima des études dans les Facultés des Sciences et des Lettres est de trois années pour toutes les sections. Mais les diplômés des Ecoles Normales Primaires, ainsi que les jeunes filles ayant achevé leur Enseignement Secondaire, doivent d'abord passer une année dans la Classe Spéciale de Sciences, de Lettres ou d'économie domestique. Ainsi pour les candidates et les anciens élèves des Ecoles Normales primaires la durée des études à l'Ecole est de 4 ans.

En 1928 on réorganisa complètement cet Etablissement afin de permettre aux étudiants de se préparer aux épreuves de Licence . Ainsi l'Ecole changea de nom et de programme: désormais elle fut appelée , Ecole Normale supérieure.

En 1931, M^r le Docteur Issa Sadiq fut choisi pour diriger l'Ecole . Sous sa direction l'établissement se transforma rapidement . L' Ecole fut transférée aux bâtiments actuels. Plusieurs laboratoires furent créés. Dans la même année , on fonda une bibliothèque à l'usage des professeurs et des étudiants. Les sections de Philosophie et Sciences d'éducation, des Langues étrangères, de l'Archéologie ont été créées .

En 1935 cette bibliothèque a été installée dans un bâtiment construit spécialement pour elle . Lorsque l'Université de Téhéran fut inaugurée en 1935 , l'Ecole Normale supérieure en forma naturellement le noyau . Les facultés des Sciences et des Lettres , nouvellement créées, furent installées provisoirement dans ses vastes bâtiments , en attendant que des immeubles spéciaux soient construits sur les terrains de Djalaliyeh, au nord-ouest de la capitale.

En 1935, les portes de l'école ont été ouvertes aux filles, qui depuis s'y pressent en grand nombre . Elles poursuivent leurs études supérieures dans les mêmes conditions que les jeunes gens, elles se sont montrées en général, studieuses et appliquées . Depuis 1937 on a institué à l'Ecole, un cours de Doctorat de la langue persane .

Enfin, en 1959, une section d'économie domestique a été créée pour les jeunes filles.

L'Annuaire

Cet annuaire a été publié pour la première fois en juin 1933 par les étudiants de notre école . Depuis, on s'est efforcé d'en renouveler chaque année la publication accompagnée d'un resumé succinct en une langue étrangère, français,anglais ou allemand .

Ce resumé vise surtout à satisfaire la curiosité de tous ceux qui, hors de notre pays, désireraient avoir une idée de l'organisation d'une partie de l'Enseignement en Iran.

II

Historique

Dans ces vingt dernières années, on a assisté chez nous à une renaissance intellectuelle qui a peu de précédent dans l'Histoire de l'Instruction et d'Education en Iran. Ainsi , grâce aux progrès réalisés sous l'égide de S . M. Impériale Pahlavi, le rêve de tous ceux qui souhaitaient voir renouveler notre enseignement est devenu une réalité.

Peu de temps avant cette renaissance, en 1919 , le Ministère de l'Instruction Publique fonda une Ecole Normale Centrale , en vue de préparer des instituteurs pour les écoles publiques qui allaient être fondées rapidement dans tout l'Empire.

L'ANNUAIRE

de

L'ECOLE NORMALE SUPÉRIEURE,

des

FACULTÉS DES LETTRES ET DES SCIENCES

de

L'UNIVERSITÉ DE TÉHÉRAN

IRAN

1939 — 1940

ستاني

L'EC

FA

L

L'ANNUAIRE

de

L'ECOLE NORMALE SUPÉRIEURE,

des

FACULTÉS DES LETTRES ET DES SCIENCES

de

L'UNIVERSITÉ DE TÉHÉRAN

IRAN

1939 — 1940

-'ECC

FACU

L'U